

بارک نمود

ملک دینار میر واریء
شعباننی دپتر

الله

شوہازو: یوسف گچک
ردوبندی

پلوچا اکیتھ

زردی لود

ملک دینار میر و اڑی و شیرانی دپتر

اولے بھر

شوهاز اور دو بند

محمد یوسف گچی

بلوچی اکیڈمی مکران ہاؤس
سریاب روڈ - کوئٹہ

کتاب "چھاپ و شنگ بلوچی اکیڈمی، حق و انت

نام	زرعی نود
اولی بار	دسمبر ۱۹۹۰
اشمار	یک ہزار
چھاپ جاکہ	علی پرنٹرز لاہور
دنگوشے	سیلز اینڈ سرورسز کوٹہ
شنگ کنوک	بلوچی اکیڈمی کوٹہ
بہا	۸۰ کلاڈار
غیر مجلد	۹۰ روپیہ
مجلد	۱۲۰ روپیہ

نام گپتا پہ !

یہیں سنگت و برائندگ عطار اللہ کبرانی ء
نام ء کہ ملک دینار میر و اڑی ء دپتیری
من ء بکشا تنت ۔

ل

- رد
سرحال پمجار
- ۱- عہدی شاعری — اولی در حال و حوال
۲- سری دانک
۳- ملک دینار میر داری و زنار و شاعری
دومی در - جنگی میں شیر
۴- سردار نور دین و شہیدی
۵- میر بلوچ خان نوشیروانی و فقیر تندر بنو و جنگ
۶- سردار گاجیان و غرور خان و جنگ
۷- سگت و جنگ
۸- سردار غرور خان و عظیم خان و جنگ
۹- گوک پرورش و جنگ
۱۰- نودز و جنگ
۱۱- اولران و جنگ
۱۲- پیر اندر و جنگ
۱۳- میر براہیم خان و میر مہیم خان و جنگ
۱۴- میر ولی محمد و دوست محمد و جنگ
۱۵- میر مراد و میر لکھ و جنگ
۱۶- امیر خان و میر کیمہ خان و جنگ
۱۷- میر مہیم خان گرگناری و جنگ
- تاکدیم
۱
۳۱
۸۷
۱۰۳
۱۱۳
۱۲۰
۱۲۶
۱۳۲
۱۳۵
۱۵۵
۱۶۱
۱۶۷
۱۷۲
۱۸۰
۱۸۷
۱۹۶

سرحال

تاکیم

۲۰۳

۲۱۳

۲۱۸

۲۲۳

۲۲۷

۲۳۰

۲۳۵

۲۳۸

۲۴۲

۲۴۷

۲۵۱

۲۵۶

۲۶۰

۲۶۳

۲۶۶

۲۷۸

۲۸۸

۲۹۳

۳۰۱

۳۰۵

۲۱

۱۸ - سردار محمد حسن و محمد علی خان و جنگ

۱۹ - میرخان محمد و علم خان ساجدی و جنگ

۲۰ - سردار رستم خان و جنگ

سیمی در - رنگی میں شاری

۲۱ - جی کپوت ملتان

۲۲ - پری رنگ

۲۳ - جی تراکوش

۲۴ - پریات

۲۵ - چین بوہ

۲۶ - وش گوشیش توتی

۲۷ - سد شکر گریں

۲۸ - چارچی و ستا

۲۹ - کندھاری نود

۳۰ - دریائی نود

۳۱ - شہر رنگیں جنین

۳۲ - حیدریگ و سنویر

۳۳ - چارچی در - راجی زند

۳۳ - مرد پیر و جن و رنا

۳۴ - جن پیر و مرد و رنا

۳۵ - مرد و جن و جیڑہ

۳۶ - جن و بار و مرد و رانہیت

۳۷ - ڈکال

سجّال

تاکدیم	رد
۳۱۵	۳۸ - بنی آدم ۽ مرگ
۳۲۰	۳۹ - پڙ دگنیا ۽ مھلوک ۽
۳۳۶	۴۰ - سمن ۽ دورھ
۳۳۶	۴۱ - ویراء ۽ دورھ
۳۵۸	۴۲ - مہمانی
	<u>پنچھی در - چکاسی شیر</u>
۳۶۳	۴۳ - دروگ و راست
۳۷۳	۴۴ - پشگ و بک
۳۸۰	۴۵ - بزگر و شوانگ
۳۹۱	۴۶ - وردنانی جیرہ
۴۰۲	۴۷ - ناس و حلیم
	<u>ششھی در - درد و دُور</u>
۴۱۷	۴۸ - دست ۽ ریش
۴۲۳	۴۹ - کُکگ و پشانگ
۴۳۵	۵۰ - دنتان ۽ درد

چهار

چوش کہ دنیا دومی قومانی رواج انت۔ بلوچ قوم ہر تہا ہم شاہریک نہیں
 شرف، منصب او سکائے داریت۔ شاہری حیثیت راج ہر زانتکارا فلسفی
 گنت۔ بلوچ قوم ہر تہا ازیں صندہ راجی شاہری کلیں حرج اور روز روزینی زندہ
 کلیں مراد و وادانی ہر ذمہ دار انت او شاہری راج ہر مردم وقی توفیق
 حساب ہر چیزے نہ چیزے بزاں ہمک ہدات۔ ہر مالدار سال ہر پوکڑیا پس او ہر
 زمیندار کاسنے دات۔ اے دومی ٹوک ایت کہ شاہری بقول رحم علی مری ہر پت بجار
 شہ اے دوئیناں، بیزار انت۔ چوش کہ گشتیت
 نیاں من شاہری پوکڑگر و غین
 پڑاں جکوخ و کاسخ ز نوخیں
 مناں درگوش ہر بیلی نیم گنویں

شاہر وقی وخت ہر چپ و چاگرد ہر عکس بندی ہر پچی ہر راجی زندہ گونانی
 دے مے آگہ کاریت۔ روش روزینی زندہ باز مہاندرا مے دروشے پیش داریت۔
 راج ہر قوم ہر مورال (Moral) ہر ہرگز کنت بھر مڑدائی، وطن دوستی، حیا و
 لچ، مزہ مری او بہادری ہر واہرینی۔ شاہر وقی قوم ہر نوخیں خیال، نوخیں زندہ
 دیمرنی او زوراخ کنت ہر کار ہدات۔ من تہر شان کہ چوش کہ مادن گوں چا بک ہر

زیات تیز تر بیت۔ ہجے رنگ، شاہرہ، شعر قوم، راد میتر، باروت۔ شاہرہ زبان
 قوم، نبض، انت۔ چہ شاہرہ، گپتاراں، راج، زیند، دروشے، دیم، کیت، شاہرہ
 گالاں، ہک، تاثیر، انت کہ شہ شاہرہ، ترطس، بازیں، جیاوالی، مرد بدیں، کاراں
 نحاں۔ او جنگ، سر، قرباں، کنگ، داں، ہدے، شاہرہ، گالانی، ترطس، شہ بیت۔
 چوش کہ کہنیں، گفتارے

کشتغیں مردانی، نشاں، کوہیں، پیش، انت

گر تغیں، مردانی، پدا، بازیں، سیاہ، غنت

برات، یوسف، گچی، بازستا، او، توصیف، کڑزیت، کہ، آہنی، چوشیں، ناپیدیں
 گفتاریک، ہند، کنگ، انت، او، اشہ، سر، یوسف، جان، ووت، بلوچی، شاہرہ،
 گوں، دنیا، دومی، زبانانی، شاہری، بازو، ہشیں، او، جوانیں، پیراے، مقابلی، کتہ، او
 واجہ، برے، تحقیق، ہماں، کر، کہ، ماستا، کنوں، کم، انت۔

واجہ، ملک، دینار، میر، واڑی، برے، شہیری، دیوان، اگن، بلوچی، اکاڈمی، شنگ

مہکتیں، تہ، ماگوشت، کہ، اکاڈمی، پدا، یک، شری، کارے، شہ، زہر، بیٹہ۔ برے، اے

کتا، ب، شنگ، کنگ، رندا، اکاڈمی، پدا، وتی، سر، بڑ، کتو، گوشتہ، کنت، کہ، بلوچی، اکاڈمی

بلوچی، زبان، ادب، او، کلچر، دیم، برغ، پراست، کہ، وس، کنگیں

گلزارخان، مری

کارمتر

بلوچی، اکاڈمی، کوٹہ

۱۳/۵/۸۶

عہدی شاعری

ملک دینار میر داڑی، شیرانی دپتر منی نرۓ بلوچی زبان و اولی شیرانی دپتر انت کہ
شاعر و قی دست نبشت انت کہ منے دستاں کپتنگ، پیشا نمونہ و خاطر اما بہتین
تا کہ یمانی عکس ہم وانوکانی واسطہ چھاپ کتنگ۔

چہ و پیش ما عہدی شاعری و کتاب کہ چھاپ کتنگ انت آدرست چہ بلوچی
گشندہ و پہلواناں اش کتنگ و وت نبشتہ کتنگ انت۔ ایڈولا گشندہاں بلکن
شاعرانی گالاناں اے دیم و آدیم یا کم و گیش کتنگ پہ زانت نابلکن پہ نازانتی۔ پرچہ کہ چہ
قرن و دراجین مدتے و گوزگا اینکیاس دراجین شیرانی پہ دل یات دارگ و ت باز گرائیں کائے
کہ چہ بہک مردم و دوس و دُن انت، لکھ ستا کر زنت ہے گشندہ و اگا زیاں زات
و زریات، کہول و خاندان کہ بلوچی زبان و اے گنج و دولت اش پہ قی او بادگاں سر
کتنگ و قوم و راوتی منت و ار کتنگ۔

ہنچو معلوم بیت کہ ملک دینار میر وارٹی و شہ و ت و پسر و شاعرانی باز گھنیں
شیر شنگ انت، یات گپتنگ انت بلکن باز نبشتہ ہم کتنگ انت چش کہ
واجہ یوسف گچی من و حال دنت کہ ملا شوران و نامی این شیر کہ شش سدگال بیت
میر دینار نبشتہ کتنگ او پہ ما شتہ، اے شیر من و ت ہم چہ باز مردماں اش کتنگ و نبشتہ
کتنگ، سرگالے چوش انت

ہوتی بیل منی شاہی ایں

گیتار انت تی جاہی ایں

ب

زیر تو مرکبے راہی ایں
سوار بوش رواجیں بادء
بیا گوں منگی بالادء
ڈلین چہ غماں زندانیں
موج داریں دُن نگرانیں

ملا شوران ء اے شاہکاریں شیرتھماہیں ڈیہ واکہاں تالان انت۔ ہے
زوتاں واجہیں برات صالح زئی چہ ایرانی بلوچستان زاہدان ء نبشتہ کنگ و پمن رہ
داگ کہ آئی چہ ملا شہداد نبشتہ کنگ۔

بلکن اشی ء ابید واجہ میردینار ء شیرانی دپترانی تہا ہے رنگیں دگہ عہدی شیر
نبشتہ و ہوار بہ بنت میردینار میر واڑی ء جند ء شاعری بلوچی زبان ء عہدی
شاعری ء ہاکہنیں پدورندانی سرا انت آئی شیرانی تہا رنگی و جنگی ہمک ڈیں شیر
استنت، بلکن باز شیر انچیں انت کہ چہ آئی پیش دگہ باز شاعران ہم وتی زانت ء
کمیت تا کنگ چش کہ چار چیز ء ستا: بزاں مہ رنگ، تپنگ، کمیت و سگار
(زہم)۔ اے بابت ء ملا عبدالرحمن ء شیرے کہ

جگ - پری رنگ شہم کنت مثل ستار ء
گوراکنت سہت و پوشاکاں و تارا
درخشاں بیت چوماہ ء دہ چہاد ء
اسپ - کدیں کہ ساز بیت سبز پشکار ء
بہ بند ی نقتہیں سجاں ہوار ء
سگار - ہزار اندیش زہر آپیں سگار ء
کمیت ماں درمناں گور و ہوار ء
سران ء ڈیل دنت دور پد گار ء

تپنگ - تپنگی بہکل و بھیم ء تواری
 ہزاراں پادکنت انت جادو ء را
 نوحی بیائے بگنداں کہ ملک دینار ایشانی بیان ء چون کنت
 جنک - جنک شہم کنت جو ماہ تاباں
 گوں سہت وزیور و کبگی راجاں
 کیت - کمیت ء ترھد ء دور ء منزل نشان
 عجب پر گنبد و مہمیز و میدان
 سگار - سگار مے ہمدلیں یار انت دل جان
 پہ دست غازیان انت دین و ایمان
 تپنگ - تپنگ ء سہکل ء نامرد بیت زیان
 بے قہر انت برا جوریں بدیاے

میر دینار دگہ جاگھے گشتیت

جنک در بارو سہت و سامان
 چراگی شہم کنت دُرّ مرخجان
 کمیت ء مستمند انت دل منی باز
 گمان ء بہر کنت مستیں مزار گوند
 سگاریں سرو ملکیں جفت ء تہا ساز
 ملک دینار ء باز رنگیں شیر گشتگ انت، چش کہ دردگ و راست ء شیر
 انت بنی آدم ء مرگ ء شیر انت، دینا ء مردمانی شیر انت، حیدر بیگ و صنوبر ء
 شیر انت -

ملا فاضل ء گشتگ کہ

اسپ تازی دہ صدانی زیر باریں چو حیرے
آتنگ مریں کچی جلوں دیان انت ہر گورے

میر دینار گشیت

سنہ تیرہ صد و ہفت ء
جہاں پر صد مہ ء کپتہ
برفت ہیت اچا گر ٹند ء
بہ جستت پیل وتی ہند ء
شغال بر مجلس میان ء
عجب مستیں بہ دیوان ء
اصیلاں نشتہ ہمزان ء
ہدینکہ وارت کچک سیر ء
دما دم گزیت چو شیر ء

ملا قاسم ء لگور ء بار واگشتگ ات

شر ہمیش انت کہ کردگار ء کارے کتیں
چو ٹو و ریش ء چہ ہک نامرد ء زتیں
شہرت و شمار ء شما دیوان ء شتیں
داں تمان عالم ء عبرتے کتیں

میر دینار میر واڑی چوش گشیت

اگس کہ جنگ و ہیہاتیں
لگور بہ زار و صلواتیں
ہدینکہ تو پکی درہپنت
لگورتاں سینگ ء کپنت

جام دُرّک بے شیرے کہ

صعبی یادکناں ستارے

روزی رازتیں ڈتارے

گوشدارت حیشیاں یاراں

جام بگشتگین گپتاراں

لوڑی زیروتی کتاراں

گوں دے گوانز لوکین تارے

برگور حاکم و سردارے

روچے رپتگاں بازارے

گنجیں ڈھاڈرے دربارے

شکے دیتہ من بازارے

کرتی دسری گوں شارے

جنتیں شانوء زنارے

پچ داتہ ابر گیارے

رتے رنگ اتنت گلنارے

شہم کنت شاگ بے دارے

پونزے دراج چو کاٹارے

ملک دینار میر واڑی ہے بھر ہے رنگیں شیرے پر بتگ

شاعر زوروتی چنگے را

دورکن حاطرے رنگے را

رپتوں سیلہی آشکارا

حیران ء شتوں بازارء
 دیتے شمع دربارء
 چو کہ روشنیں استارء
 گوں زلف و زیور و گیوارء
 کبگی لڈگ و رفتارء
 زوان ء بلبلی گفتارء

ملک دینارء بازیں تاریخی اس واقعہ و جنگانی بابت ء شیر گشتگانے
 چو کہ سردار فقیر محمد زنجو و میر بلوچ خان نوشیروانی ء جنگ (۱۲۹۷ ہجری) پنجگورء
 سردار گاجیاں گچکی و خاران ء میر نوروز خان نوشیروانی ء جنگ (۱۲۹۹ ہجری)
 مکران ء مردمانی گوں انگریزی فوج و لشکرء گوک پرورش ء جنگ (۱۸۹۸ء)
 محمد علی خان ، محمد عمر خان ، در محمد خان نوشیروانی و میر شیران داد کریم گوڈی ء کچ
 مکران ء نودز قلات ء گرگ و گوں انگریزی فوجاں مقابلہ کنگ (۱۹۰۰ء)
 بلوچانی پرورش و لگ ء رند شیران داد کریم ایش در چیت و دار ء کش ات اوشہید
 کت او آئی سجویں جا مداد و ملک ضبط کت ۔

دگہ یک جو این شیرے کہ ڈکال ء بابت ء انت کہ ۱۳۲۰ ہجری ء کیتگ ،
 رابرٹ سنڈین کہ بلوچستان ء اے۔ جی۔ جی۔ ات خاران و پنجگور ء دور ء کنت
 ہمیشی شیرانت ، ہندوستان ء دائسرے لارڈ کرزن ء پسنی ء آگس ووتی
 آپی گراب (میل) کہ نام ءے ہارڈنگ (HARDINGE) ات ہمیشی سردار بارکنگ
 و سردار و میر بہترین ء بخشش و انعام ء دیگر ء احوال (۱۹۰۳ء) و تی شیرانی
 تہا ملک دینار میر واڑی ء ہما سر کردہیں بلوچانی یک پہ یک ء نام گیتگ انت کہ
 گوں بوتگنت ، بزاں ادبی لحاظ ء ۔ ابید میر دینار ء و تی دور ء و تی ہم دیتیں

باز تاربخی اس واقعہاں ء شیرانی تہا بیان کنگ۔

باز جاگہاں آدر ملکی اس سامراجی حاکمانی سپت و شاء ہم کنت بلوچان
ایر جنت بلکن آچہ انگریزانی سلاح و ٹوپاں وچہ آہانی ہج و پوشاک و انتظام و کاراں
ہنجو IMPRESS انت کہ بلوچان ء درتہ ہج و شاکلی و ناسرید و نازانت لیکیت
و بدبارت کہ شنا پرچہ گوں انگریز و صاحبان مڑتگے، سر و سنگ چون میڑینگ
بیت۔ پہ وئی جنء چہ انگریز و صاحبان خلعت و انعام ء دلانگ انت۔ منی حیاں
ما آئیار پرے کم زانتی ء ملامت مہ کناں پرچاکہ آدور و زمانگ ہنجیں ہلا ہوشی ء
دورات کہ چہ یک گنوک و بے سریں بلوچے پہ وطن ء ناء ندر بوگا جہہ جنگ ات
پیشاکہ سردار و نامداریں مردم درست انگریز ء ملام دار بوگنت۔

دریگتیں بلوچستان ء سرکردہاں و ت مس و تاشور و صلح و پت یکے کتیں و
در آمد و زور اکیں انگریز سامراج ء دیم بداشتیں پرچاکہ ہر و ہدء ناتپاکی، کینگ و
وت مس و تی در منی ء سیہ گوات ء نازاکیں، دُر دانگیں، لچ پالیں بلوچ ء پتہ
بڑتگ، اینکس پراہ و شاہگانیں ڈیہ ء و اہند دگرانی غلامی ء چون علم بوت کہ
کے یک ملکہ ء کپت و کپے دگر نیمکے ء

و ہدیہ قوے چوکٹ و چنڈ و درگاں درگاں بہ بیت آئی زبان، تاریخ، آئی
اسل و نسل، آئی دود ء رُبیدگ کل لگتال بنت۔ ہے لگتالیں چاگرد ء اثرانت
کہ ملک دینار انگریزانی تو صیف ء بس نہ کنت، آ ایشی ء پہ و ت ء میارے
نہ لیکیت۔ بلے ماگنداں کہ زوراں سری دیر نہ جنت۔ ہنجو گشت کہ شاعر ء
رژن مزن انت آدور گندیت، آ جونی ء استار آئی ء ہم ء نظر ان انت،
روشنا انت اگن نہ تہ کوراسی گوں پُر ء ہپ کنگ ء دور نہ ایت۔ تاریخ ء
بار و ہیر و پ ء گور گنداں نزور و کم طاقت، ناتپاک و ناسرید سگت نہ کنت

ح

کتے کہ کاروان ۽ گام گجیاں پشت کپت آگار و بے گواه بیت ۔
 واجہ یوسف گچی ۽ ملک دینار ۽ شیئیرانی دپترانی درگیجگ و نزارگ
 مزینیں جھدر ۽ جکان سری ۽ کنگ ، میر دینار ۽ دزنبشتیں شیئیرانی گیش
 گیوارکنگ وردو بند دیگ اوپہ ماوپہ مے دیم آوکیں وانوکاں یک مزینیں کا
 کنگ پریشی آ لکھتا کرزیت ، ماامیت کنیں کہ آمیر دینار ۽ آدگہ پشت کینگیں
 شیئیراں ہم ردو بند دنت و بلوچی اکیڈمی ۽ سرکنت تنگہ زوت چھاپ و
 شنگ کنگ بہ بنت و وانوکاں برسنت

بشیر احمد بلوچ
 چیئرمین بلوچی اکیڈمی
 کوئٹہ

۲۴ اپریل ۱۹۸۹ء

سرمی دانک

شائری ۽ جنگ و بندها من دگنیا کدی، کجا اوچہ پیم ۽ بوت ۹ اسے
 بابت ۽ زبان زانت و زانتکار مزنیں توجیلے کنت و آئی ۽ روتگاں وتی وتی
 ڈول ۽ پنت۔ بازیں زانتکارانی گماں ہمیش زانت کہ شائری وت چاپ ۽
 بروثمرانت۔ بزیاں چاپ ۽ شائری آوردت و ودی کت۔ پرے حساب ۽
 چاپ و ساز شائری ۽ سبزہ و سرچمگ سنت۔ دگنیا ۽ بازیں نامداریں
 زانتکار و زبان زانتانی گوئشگ زانت۔ کہ شائری ۽ جنگ ہما دور و باریگ ۽
 بوت ۱ پدیکہ مرچکیں دور ۹ ماہ ۽ لگت مال کنوکیں انسان اچ ہر وڑیں زانت
 و پیم اورژن ۽ بے سدھ و سماوتی زندہ روچاں پہ و کشتی گری من سیاہ
 و بزیں جنگلاں او کوہاتی گرواگاران تہا چہ تچ و لبیس کشت و کشار او زندہ
 اندگہ جٹیں دود و رہنداں نابلد و تا زانت چوندگہ ناہارانی ڈول کو ازینگ
 ات۔ چوش بزیاں اسے روچاں تیوگیں زندہ است و نیست او مانہ
 و متبل ناہارانی شکار یا گڈاں گیا بانی درچکانی برونیوگانی ورگ ات۔
 ہے روچاں شائری و شیرگوئشی ۽ جوزہ بنی آدم ۽ ارواہ ۽ تہاردوم گراں
 بوت و آئی ۽ درشانی بندت ۽ چاپ ۽ شکل ۽ دیم ۽ اتک ہے سوٹ ۽
 شائری ۽ کسن تریس رنگ چاپ و ناچ ۽ لیگ بیت۔ انسان ۽ الکلاں چہ
 پیش چاپ و ناچ ۽ پکار ہما و صد ۽ بوت۔ صدیں ہے و کشتی میں انسان ۽

مزن و سبریں جناورے یا کہ ناچارے جت شکاراش کت یا وتی مزنیں ڈرنے
 ۱۰ سرء سوب اش کت تہ یک جاگے ء مچ بوتنت اُوگوں و ڈ وٹریں کوکار
 و تواراں آئی ء چپ وچاگردء درک و دورشس کت او وتی وشی اش
 درشان کت۔ اے چاپ وناچ ء بنداتی او اولی رنگ ات۔ دیمترء آء ڈل
 وٹو بیانی شکل ء گوں یکے دوئی ء دست ماں دست بوتنت کہ آحانی دست وپاد
 پہ ڈولے ء شت وکالمنت او پہ گل ووشی چاپش جت کہ اے چاپ ء دوئی منزل ات۔
 چاپ یا ناچ کم وگیش انسان ء دست وپاد، سرء و جون ء اندگہ بند و بہرانی
 پہ یک رھبندیں ڈولے ء رو و آء ء نام انت و تن یک حدے ء چھیں چاپ
 گو شگ بیت کہ اے پیم ء انسان وتی تیوگیں بدن ء بند بند ء یک وارے
 یا گڈاں دم پہ ساحت ء بارت و کاریت۔ اُوگوں دست وپاد یادیم ء چہر و بدلاں
 جہل و برزکنت ہے سٹوب ء چاپ وناچ گوں وت ء سوت ء گالاں کاریت
 وادار کنت۔ چپا کہ بندات ء سوت ہما لہتیں ناشہمیں و بے و ڈوبے متلبیں جہاں
 و توار اتنت کہ۔ پہ گل ووشی ء درشان کنگ ء چہ مردم ء دپ ء در کنت
 ایشان ء رند ترء گوں چاپ ء ہم ردو ہمند کنگ بوت۔ ہے ڈول ء بنی آدم ء یک
 انچیں بے رھبندیں زبانیے در گیتک۔ سوت ء سیا دی گوں چاپ وناچ ء
 انت چپا کہ چاپ وناچ پیشتر ء ودی بوت او سوت اچائی ء رند بزاں چاپ
 وناچ ء بنی آدم ء رازبان دات و شائری ء راھ شون دات۔ شائری چہ ہما وند
 بنی آدم ء واھگ مھیال اتانی درشانی ء سٹوب جوڑ بوت۔ ہے سٹوب انت کہ دگنیاء
 کلیں ملکانی کہن تریں تارتخی، دینی او لہزانتی مڈی من شائری ء انت چو کہ
 بکلانی ”ہما بھارت“ پارسی ء ”شاہنامہ“ یونان ء صومر ء ”ایلیڈ“ روم ء
 دانستے ”ڈوائن کامیڈی“ انگریزانی ملٹن ء ”پیرا ڈائز لاسٹ“ یا مٹے

بلوچانی ”براہو جد کال جنگ“ اُو ملا شوران ۽ رند و لاشار ۽ ”لڈ و بار“ پہک انچو
 عربانی سبھیں کہنیں اِلم و لزاننت دی شئیران تہا انت۔ چیا کہ شئیرا گل ۽ دژانی
 ۽ ابدی ئیں و لیئر انت شئیرانسان ۽ اگل ۽ زانت و مارگ ۽ نام انت۔ اے
 چہ دگنیا ۽ بیزاری ۽ درشان نکنت بلکیں گوں زندمانی ۽ ہمک بہراں کارداریت
 ایشی ۽ تہا زیبائی و جلوناکی، ڈک و وئیل، آس لمبوک اُو ماہ و اہستالانی برمش
 و ترپناکی ہم است شئیر ۽ کائنات و دگنیا حکیمیت ۽ دگنیا انت۔ شائری و اھکانی
 نکش انت اُو اے یک لہڈانی جرزہ ایت۔ شائری ۽ مستریں سیادی و نریگی گوں
 دل ۽ بیت۔ شائر ۽ زبان یک گالواریں زبانتے کہ ہر چیز ۽ ہما چکیں متبل ۽ پیشدازت
 ہمانی ۽ کہ ہمک انسان ۽ زانت پھمت نکنت۔ پمیشا بتداتی ہاریگ ۽ یونان ۽
 ہلوکاں شائر ۽ راتائینوک بزاں CREATOR گوئشت، عبرانی ہلوک ۽ آٹرا
 پیگبرے لیکت و ہدیکہ عرباں شائر ۽ رامزین شریپ و ہزرتے دات اگن و ہدے
 آھانی ٹک و بولکے ۽ شائرے و دی بوتیں گڈاں تیوگیں ٹک ۽ ہلوکاں مزین
 شادکانی یے گت۔ جنیادماں سوت و مہرا گاہ کت اُو اندگہ ٹک و بولکانی ہلوک ۽
 دی چوشیں شادکانی و مہرا گھانی تہا بہر زرت یکے دونی ۽ رامبار کبادی راش
 دات و ایشرا بہ ہما ٹک ۽ جوانیں و نیکیں پالے زانتش۔ عرباں و تی جاھلی ۽
 ہاریگ ۽ چار وڑیں مردمان ۽ گیبی تاگت ۽ حُدا بند زانت بزاں جاتیک، ساھر
 شائر اُو حنی۔ چیا کہ چوشیں مردماں یک وڑیں گیب زانتی گت اُو اے روچاں
 عرب ۽ ہلوکات چہ نبوت ۽ متبل و زانت ۽ نابلد اتنت پمیشا نبی ہاں ۽
 ہم گیبی تاگت ۽ واجہ راش لیکت و آھانی کر ۽ گیبی تاگت ۽ واجہ ہے
 چاریں وڑ ۽ مردمانت۔ پمیشا آواں نبی ۽ راہم و ہدے جاتیک، بر ساھر،

کدی شاٹر اوجاگے دیوانگ اش گوشت

وہدگوڑاں بوت بارگ بدل بوتنت۔ اے درنج انسان ہم
 مزنی دیری ے نت۔ چہ کردہ جنگلاں دراتک کسان کسانیں کلگ و میتگ
 اش ٹاھیننت و ہماھانی تہا جہ مندی بوتنت، پچ و پوشاک ے پیم او کشت
 و کشار ے آسراق و پاندگ دیما اتکنت۔ بنیادم ے یک نوکیں زندے گون نوکیں
 جوزہ و واھکاں بناکت، اے دور دیوتا و دیومالا ٹ دورات۔ گون انسان
 نوکیں زندے شاٹری ہم پیم و رہندیں ڈولے ے گاگیج بناوکت۔ یک
 گندے ے اکادی و سومیری تہذیب و ریدگ ے بندت بوٹکات او دومی تک
 یونانی و مصری تہذیب و ریدگ و قی سراں چست کنکاتنت اے گل کامش
 عشتار او ہے ڈولیں اندگہ دیوتاھانی حاکی و واجہی ے وھدات او بنیادم پہ
 ایشان و ش دارگ ے حاترے و ٹروڑیں حیلہ و جہدے ات۔ زانکہ ہے سٹوب
 انت کہ دگنیاء گیشتر زانتکارتن یک حدے ے یونان ے نامداریں شاٹرھورے
 را دگنیاء اولی و کہن ترین شاٹر لیکنٹ۔ ھومر اٹلہ قرن پ۔ م ے من یونان
 ے سرڈگارے و دی بوت۔ ھومر شاٹری ے رایک وڑیں جادوے زانت
 و شاٹری ے تاگہ ے ایک الہامی میں تاگتے گوٹشیت او الیٹرا گون دیوتاھال
 نام گپت کنف کہ اچاھانی کومک ے آء و قی شیراں ردوبند دنت بلے
 اگن میں صورت پچارے او چہ کہنیں و مباں دست کپتگیں نبشتانکاتی تمھگانی
 پنوء دگوش بدیے تہاے حال پدربیت کہ بنی آدم ے پیم و رزن گرنگ او و قی
 ریدگی زندے بنگج یونان ے بدل ے چہ میاں ر و دراتک ے سرڈگارے وکت انچو کہ
 انسان ے راجی و ریدگی زندمانی ے بندت وھیل کاری چہ ہے سرڈگارے وکت
 ہے وڑے شاٹری ے ہم و قی بنداتی ردوم چے دمگ ے گپت۔ چیا کہ تنگہ نن

دکنیا، بازیں کنڈ و پلوں کہ کہنیں دمبانی پٹ و پول و کار و بڑی دیکھا اتمک
 اپیشانی تماعراق دمگ و اشوری، اکادی اوسومیری ر بیدر گانی دور
 دکنیا، کلال چہ کہن تریس باریک زانگ و لیگ بو تگنت، او اچ جے جاگہاں
 شاعری و ہم بتداتی زندید و نشان دکنیا، دیم و پدرو سہرا بو تگنت
 پرک ایوک و ایشنت کہ آء دور و شاعری ایوک و پیدوتا و دیومالا حانی
 سپت و سناء بوتہ۔ اوایشی و بنگج اچ مرچی و پچ نیم ہزار سال سپر سومیر
 شہر دریک و ڈگرانہ و بوت اے داستان و نویسوک و ایرک شہر
 سبھ ووں و تی اے کلال کنت -

شہر دیوالانی سر و چاں شانک دیے
 چورود و آئی و گنبد تر پیت !
 تھی نیمگ و دیوالاں بچار، مٹ آحانی نیست
 درامے زیات کن کہ چنکہ کہن انت
 برو ای انا و گوٹر و برو کہ !
 آء عشتار دیوی و ہند انت
 لک کپ ایرک و دیوال و سر و
 برومن گوٹشیں آئی و سر و
 پہ و لگوش بچا کاپر و کرسی و
 او بچکاس ردو بند و

چے نہہ انت اے ردو بند گوں پلگس حشاں ؟
 اے جے باریک ات کہ عراق دمگ و اشوری، اکادی اوسومیری
 تہذیب و ریدگ و ورنائی و بتداتی سٹ و دوراں اتنت اے دور و

جی آدم ۽ نہ ایوک ۽ زندمانی ۽ تیر کتنگ ۽ جوانی رپک ورجبند حیل کتنت
 بلخیں لکھ وپڑ ۽ وڑ وڈول ہم ودی بوتنت - بندات ۽ وانگ وزانگ ۽ پکار مندر
 وڈگر انبانی جالی روپان ۽ بوت اسے رنگ ۽ آحال وق مندرانی حساب کتاب
 دارگ ۽ ابیدر شائری ہما سپت و سنائی سوت کہ آحال وق دیوتاھاں
 پر بستگنت نبشہ کرتنت و مندرانی تہا ایر کتنت - یک سومیری نثارے
 واد ۽ بارو ۽ گوئشیت

واد کہ آرا ودی کتنگ بوت پاکیں جاگہ ۽
 حد وند ان ییل ۽ ترا دیوتاھاں کت وراک
 دیوتا، بادشاہ و شہزادگ ابید چہ تو
 بوہ نچننت و شبو ۽ لوبان ۽
 اے واد! بوری منی جا دو ۽!
 چہ سحر ۽ بجن آ جو من ۽!

عراقی دنگ ۽ دیومالائی دور ۽ گیشتر داستان ہما وھد ۽ دیوتاھاں
 توسیپ و ستانت - اسے درگت ۽ چہ کلان مستریں داستان "من سورنگ"
 و آئی ۽ حشک یا گداں "و عشتار" ۽ داستان انت - چیا کہ عشتار ۽ کردار
 ہنچو کہ ڈولدار و رنگین انت ہمنکہ ابدی انت - آ ۽ یک نیمگے سومیری دیومالاء
 "و بانانا" انت نہ وونی کتہ ۽ اکادی و اشوری دیومالاء عشتار انت
 سیھی پلو ۽ فونیتی دیومالاء اشیراۃ - مصر ۽ ازلیس، فلسطین ۽ انات، اشیراۃ
 و عشتروت انت - چارمی تک ۽ ایران ۽ نالا، اناستیا او ناتیا انت تہ
 اندوستان ۽ دمگاں ڈرگا، گوری، اما، اشنا، سرسوتی ورتی انت - متبل
 الیشکہ دگنیا ۽ ہمک نیمد ۽ اشیراگون وڑ وڑیں ناماں یات کتنگ بوت و آئی ۽

گلا و ستاء ہما دورہ شاعران اے داستان وتی وتی پیم ء پر بہت چوش
 بزاق عراقی دیو مالائی اھد ء دو عشتار ء احوال و کسبہ رنگ رنگ ء آنکہ بے ایشی ء
 دو داستان تنے و ہدی گیشتر نام کپتنگنت کہ اولی داستان آئی گون تموز شپانک ء سور کننگ اوموی
 داستان عشتار وتی بے مرمی میں جو تموز ء شوباز ء ہتھاری ء سواد ء روت ۔ اے
 دوہیں داستان نیفر شہر ء دہبانی پٹ و پول ء و ہد ء سے جتا جتا میں
 تختگانہ سر ء نبشتہ دست کپتنگنت کہ اچ مزیجی ء دو نیم ہزار سال پیش مسیح ء
 نبشتہ لیگ بنت ۔ اولی داستان کم و گیش پر سے رنگ ء بنگج بیت ۔

انانا ء برات ا تو کہ دلا در و جنگبارنت

پاک و بے ہیہیں انانا ء گوٹشیت

اے منی گہار ! پرچہ گون شپانک ء سور نکنے

بے مٹ سٹ آئی ء نیمگ

ہر شے ء لگیت آئی ء دست تر پیت

انانا ! بکن شپانک تموز ء گون سور

پرچہ نبے تو راضی ؟

آء گون تو تندیت اوار وارت نیمگ

انہہ من تکناں شپانک ء گون سیر !

وتی نوکیں پوشاکاں من ء آء ندنت

کنناں من گون دہکان ء سیر

کہ درچکاں رو دینیت دہکان

کہ پسلاں رو دینیت دہکان

نون تموز شپانک انانا ء گوٹر ء روت و گوٹشیت

چھے است گوں دہکان ء گیشتر؟
 ان کمید و مرد میت نگار، بند و کندے
 چھے است گوں آئی ء چہ من گیشتر؟
 وق سیاہیں گداں اگن آء من ء دات کنت
 وق سیاہیں میشس ء دیاں من آٹرا
 وق پچاں اسپتیں اگن آء من ء دات کنت
 وق میشس ء کیرگیں دیاں من آٹرا
 اگن پن ء آء بیار میت حرماگ ء جوانیں شراب
 من آورت پھائی کسم ء شیر ء کنیں
 اگن آء من ء نان جوانیں دنت
 تہ وارینیں شہد و پنیر من آٹرا
 چھے است چہ من ء گوں آئی ء گیشتر؟

تموذ ء اے رنگیں دلیلاں انا بے جواب بیت و گوں آئی ء
 سور ء کرار ء کنت۔ تموذ و شوشادان ء و اتر کنت و وقی رنگ ء دریا ء
 لمب ء پہ چارینگ ء بارت کہ اوداں آء گوں دہکان ان کمید و ء دچار
 کپیت و گوں آئی ء پہ جنگ ء لاپچیت۔ بلے ان کمید و داوا بازیں مردے
 نہ انت او پہ یک جنیاد م ء ہاتر ء کشت و کوش نلوٹیت۔

دونی داستان عشق ء تاریکی ء دگنیاء وقی مرد تموذ ء شوہاز ء
 در کپٹینگ انت۔ داستان ء گوٹشوک پیشداریت کہ عشقار او مواریش کی گل
 دوٹیں ہکی ٹیں گہار ٹنت۔ عشقار پلک ء بانگ او واریش کی گل ہتھاری ء
 بانگ انت۔ اریش کی گل، عشقار ازلی ٹیں در من انت و آئی ء مرد تموذ

تہاری ۽ بندی جاہ ۽ بند انت۔ اے ہما بندی جاہ انت کہ ادا ہر کس یک پدے
کپت تہ بزاں پہ ابد شتہ۔ داستان ۽ شائر ادا ہے زندان ۽ حال ۽ یک اجبیں

ترزے ۽ پیشداریت

ہما تہاریں لوگ

کہ در نکپیت پدا سچر تہا آن روئگ ۽

اچوداں کس نکنت واتر

اے راہ انت ہما

نبیت روژ ناہی ۽ چھیں راہ

اے لوگنت ہما

نوشیت ہلوک حاک اوداں، ورت پو دگلاں

پٹ منت مرگی پوشاک اودے

زنک کپتگیں کبلنت دروازگانی اودے

ہے زنجیں یک دگہ شئیرے کہ اے ”نن ہور سنگ“ ۽ داستان یک

بہریت و کم و گپش دو ہزار سال پ۔ م ۽ نبشتہ بوتہ بلے ایشی ۽ رنگ

و درو شتم چار، پنج ہزار سال پیش مسیح ۽ گنت صدیں عراق ۽ ہلوک نوک

نوک کشت و کشار ۽ دور ۽ تیر کنگا انت۔ اے داستان تن صدے ۽ گول

آدم و حواء ۽ داستان ۽ میل و ارت۔ بلے اے داستان ہما بار یک ۽

پیشداریت کہ عراقی دگ ۽ ہلوک چہ تخلیق اولاد ۽ عمل ۽ سئی و سر پو گنت

اگن نہہ آواں چھبر اے نگوشت کہ نن ہور سنگ بزاں ڈگار اواں بزاں

آپ ۽ اوارمی ۽ چہ شے ودی بنت۔ نن ہور سنگ ۽ اے داستان ۽ چاگرد

دلون شہر ۽ ڈگار انت۔ دلون ہموداں کہ ہرچی بے کساس و باز انت،

آء جوانت و نادراہی ء نا ء نابلد انت۔ دلہی و ایہی انت۔ چوش
بز انکہ دلمون چہ جنت ء پھم ء کم نہہ انت۔ داستان ء شائر دلمون
شہر ء سپت ء پہ چشیں و شیں رنگے ء کنت۔

دلمون کہ پاک و ساپ انت
روژ ناد تر پناک انت !
ہموداں ایگی گوں و قی لوگ بانک ء نشتہ
ہموداں کلاگ ء کوار کوار کس نہہ اُشکنت
ہموداں کہ ملکہوت ء توار نیست
ہموداں کہ مزار کس ء ندریت و نوارت
ہموداں کہ گرگ پساں نزوریت و نبارت
ہموداں کہ حلواصال نوش کنوکیں کچک نیست
ہموداں کہ جنوزام ء نام نیست
ہموداں کہ کپوت چہ درد ء سمر ء جہل نکنت

سومیری و عکادی ز بانانی گیشتر داستان و شیر ان لیل دیوتا ء
سپت و سنا ء انت۔ عراق ء دنگ ء اپنیں سیاہ و تہارین گوات و میروپ
پادکاہنت چو کہ مئے چاگئے و حاران یا مکران ء دشت ء دنگ و میروپ۔
پمیشا ہر کسے ء اگن چوشیں میروپانی بھیمناکی و تر سناکی چمے وت دیشکنت
گداں آء مردم اودے احدی مردمانی چہ چوشیں تاگئے ء ترس و بھیم ء
گمان ء جوانی ء کت کنت۔ اوایشی زانت کہ آء باریگ ء ہلوک ء
پرچہ مدام اے رنگیں پگرت ء شائراں اش پہ وت دیوتاہانی و شی و رضا
دارنگ ء آہانی سپت و سنا چیا کت۔ متبل ایشکے سومیر و کا و ہمشوری

داستانانی سروگ ان لیل دیوتا انت بلے ۱۹ قرن پ۔ م ء و حدے بابل ء
دیرنی زرت تہ اودے شائراں وتی عالم و پڑوہتانی گوٹنگ ء سرا
اے داستان ء تھامٹ و بدل آورت اوان لیل ء بدل ء وتی شہر ء
دیوتا مردک ء را داستان ء سروگ اش جوڑکت۔

دور چکران و وھد گوٹراں بوتنت۔ انسان زانت و پگر ء راھان
سرء گام پر گام دیما روان بوت اوتی کش پھنات و چاگرد ء پلو ء پھان
شانگ و ٹیگ ء رند وتی زانت و پگر ء مرکے پہ دگنیا ء ٹہنگ و جوڑ بوٹنگ ء
نیگ ء تاپچیتنت۔ اے ردء ہر دگ و ڈیہہ ء شائراں وتی چاگرد او
آئی ء تہسا ودی بوٹگیں حالتانی ڈول ء وتی حیاں درشان کتنت چوکہ دجلہ
و پرات ء دگ، سندھ ء دگ، مصر، یونان اوشام ء دگ۔ اچیشی امید
ہملو کاں ہے داستان ء رالیب ء شگل ء بہار گاہ ء مدھ ء مزنیں مچی و ٹھانی
تھاپیش کنت۔ اے درگت ء دجلہ و پرات ء دگ ء چیشیں بازیں داستانانی
حال دیکھا کھ بلے اچے کلاں مستریں کہ گول زیادہیں و سز جمیں وڑ ء دست کپتر۔
آء بابل ء بندانی باریگ ء گنت اے سنٹیر ء نکسہ نینوا، اشورا و کیش ء
دبہاں چہ دست کپنگنت۔ اھو کہ اے یک ہزار قرن پ۔ م ء نبشتہ ایت
بلے اے پڑ ء گیشتر عالمانی گمان ہمیش ایت کہ اے دو ہزار قرن پ۔ م ء
نبشتہ بوتہ۔ پمیشاتن یک حدے ء اے داستان ء را دگنیا ء اولی سر جمیں
داستان لیگ بیت۔ ایشی ء شائریکے ایت و اے کجام باریگ ء جوڑ
بوت۔ اے بارو ء کس چھی نرانت چیا کہ اندگہ داستانانی ڈول ء اے
م یک مردے ء جوڑ کتگیں نہر ایت۔ بلکیں ایشی ء جوڑ کتنگ ء تیوگیں
کٹوم ء جھداوارنت۔ البت وھد و باریگ ء گوٹنگ ء گول ایشی تہا

بازیں مٹ و بدلے اٹلگ ۔

تین دومی قرن پیش مسیح ء شائری ء حدانی میں داد ء جلو نائیں مڈی
 اچہ میان رودراٹک، مصر اویونان ء دمگاں دور میں چین و هند ء سر ڈگاں
 چوسٹول ء پادا تلگنت اومہلوک چہ آئی ء شہم ء
 بہر مند بونگا اتنت، دومی کش ء تنے و حد ء دگنیا ء تہا شاہی و زوراکی ء
 روتگ و هندال دور شتگنت، مہلوک چہ مہر دوستی اوجہ اینیں چاگرداں
 زہر شاہانی ملک گیری ء آساں سچان ء زلم و زوراکی ء آسیاباں صورت و
 آرت بونگا اتنت۔ رزن، بہم اوزانت گوں حاکی سانکل و زمزیلاں گٹ گیر
 ونگ کنگ بوتگنت بلے پدایم رزن بنی آدم ء ہما ہماہ و مڈی انت کہ
 اگن ہر وڑیں نگیگیں ساحت و جاورے بییت بلے آٹرا مکین وار و موے
 برسیت تہ آء چہ وتی دل ء لہڑ و زنگانی درشانی ء چچ رنگ ء چک و پد بییت
 اواگن اے زانت و رزن ء واجہ شاہرے بییت تہ بزائکے آس ء راپشیک
 پیش دارگ بوت۔ دومی قرن پیش مسیح ء یک چینی سپاہیک شائری ہما
 دور ء حاکی زلم و زوراکی ء چاگرد ء پرے رنگ ء پیشداریت۔

من آپی مرگاں پہ بال چار گاؤں
 من گنداں آء ایرد مینت یو ء در چک ء سر ء
 بلے ماہادشاہ ء چاکر کشت نکناں جو کہ آئی ء سر ء
 گزراں کت بکننت مٹے مات و پت
 اے پراہ و شاہگانیں آزماں
 کد بییت اے جاور ء آس
 کجام در چکنت آء کہ چہ تاک رتچ ء سٹوب ء

زرد ترننت تاکے

اوبکام سپامی انت آء

کہ جتنا کنتنگ بنوتہ چہ دوست آء وقی

ترس کنت مئے سپاہیان سرء

چے مائیاں بنیادم ۶

ہے درچہ ۶ یک دگہ شاٹریے ”فوق“ وقی باریگ ۶ بادشاہان زیاستیں

ملک گیری ۶ حس و جوپہ اُ و بملوک ۶ چہ شد و گزن لاپی ۶ سٹوب ۶ مرگ

اُ ویرانی ۶ سرانہہ و ششی ہول پدردی و نفرت ۶ درشان کنت و گوٹشیت۔

ماڑیانی تہا گوشت و شراب مٹرگاٹنت

اُ و ماڑیانی دروازگ چچ ٹنت

گزن نگیس مردمانی مٹرگاٹنت

موتی۔ حیرانی درشان کنت

دستگیر بیت یک سوک چارینو کے

بلے آء مردم کہ

ارش کنت دوئی حانی ملک ۶ سرء

اُ و پلپیت استس پہ زور

کئے بگوٹشیت آحاں آء سوب ۶ واجہ

اچیسال ابیدہے باریگ براں ۲۰۶ پ۔ م تن ۲۲۰ ۶ چینیان

شرترین باریگ لیگ بیت۔ چیا کہ کنفیوشس اُ و لاوزے ۶ ڈولیں آلم

و پھنگ ہے درچہ ۶ و دی بوتنت و چین ۶ شاٹری و اندگہ لبرانک ۶

بے دورء جوانیں دیمیری ۶ گت۔ اھدی داستان و بشتانک ہم ہے دورء

نز آرٹنگ بوتنت کہ اچیشاں سیھی قرن پیش مسیح ءیک ودوداستان سک
 نامدارٹنت۔ بے رودراتک ء اندگہ دمگاں وھدیجہ ماچھاں شانگ دیوں تر
 مئے نذرایوک ء اندوستان ء سرڈگار ء کیت واوشنتیت چیاکہ اے دگ ء
 ہم اھدی باریگاں جوانیں جوانیں نامداریں شائرودی کہہ کہ اچیشاں امارو، سارنا
 اوساوتت مکھ تنگہ تیں پٹ وپول ء گیشتر نامدار و کہن ترٹنت۔ ساوتت
 مکھ بکلانی دینی کتاب ویدانی شائرگوٹشگ بیت وھدیکہ امارو سنسکرت
 زبان ء شائرے ات او ۲۸۰ پ۔ م ء من میانجی ھند ء ودی بوت، پالی
 زبان ء نامداریں شائر سارنا تھ گوتم بدھ ء ہم گنگلے ات او ۳۵۰ پ م ء
 ودی بوت۔ وتی یک شائرے تھا ہے شائر یک جاگے چہ اجبی رنگے ء وتی ہسے
 ورشان کنت۔

منی مہر سنگانی سرے سر پتگیں یک پھلیت

بچار! اے پھل چوں برز روانت

مادھوی! نیچک تر پنت اے پھل ء تاکانی سرے

مہر ء آپ تر پنت پھلی گنگانی سرے

اے پھل زیاننت من بیگواہی ء

متی مہر کہ گوں تو انت آء دوزندی انت

سد زندگی انت ہما مایا

من نبال بے

مہر منی مانیت الم ء

اچے شائر اں ابید اے دگ ء مسترین شئیری مڈی بکلانی دینی

کتاب رامائن و ہابھاہات ٹنت کہ اے دوئیں شئیری داستان ٹنت۔

رامائن ۽ ہپیت بہر و بیست و چار ہزار اشلوکنت و حدیکہ مہا بھارت
 ہنر دہ بہر و یک لک گال ۽ زندگی کتابیت۔ گیشتر گمان ہمیشنت کہ مہا بھارت
 اچ مرچی ۽ کم و گیش ... ۳ پ م ۽ نبشتہ بوتہ بلے رامائن اچانی ۽ ہم پیر تر
 انت۔ ہے بیم ۽ بکالانی اندگہ کہنیں دینی کتاب وید مننت کہ ایشانی ہتا
 ”رگ وید“ گیشتر نامدارنت۔ اواج درستاں کہن لیگ بیت۔ تن یک
 حدے ۽ گمان ہمیشنت کہ اے چہ نبی آدم ۽ الم، زانت و تارتخ ۽ نبی کتاباں
 یکیت کہ ایشی ۽ ہتا ۱۰۱۷ بھجن مننت۔

بنداتی شائری ۽ پلو ۽ دلگوش دینگ ۽ اے ہم چارگ لوٹیت کہ آء
 باریکانی اندگہ زانت کار و نگد کاراں شائراں و شائری ۽ چند ۽ بارو ۽
 چے گوٹشتہ اوجی حیاں و لیکہ اے رد ۽ چہ بیم درشان کنگنت۔ اے
 درگت ۽ مارا یک وارے پراہما پٹری و باریکانی دپترانی تاک پٹنگ و چارگ
 لوٹنت۔ تن کہ یک مرجمیں نکتشے دیم ۽ بیت۔ من اے پڑ ۽ یونان ٹسڈگار
 تن یک حدے ۽ کلاں چہ پیر و دیم ۽ انت۔ اے رد ۽ ہومر ۽ زندہ ہے
 دمگ ۽ یک دگہ زانتکارے پندا۔ (۵۱۸ - ۴۴۲ پ م) شائری ۽ دروراں
 چہ کلاں گیشتر لیکیت۔ آ رہبندانی سر ۽ زور دنت و ہمارا حال ڈسیت
 کہ آء منزل ۽ نزدیک کارنت۔ گوٹد گرگ آئی ۽ کنگ ۽ مستریں شری
 انت۔ آء گوٹشیت ”شائری ۽ بائد انت کہیں بزانی ہتا یک مزنیں جہانے
 آبات بکنت“؛ جو جس (۴۸۵ - ۳۸۰ پ م) شائری ۽ را پارنگی رہبندانی
 یک شگلے گوٹشیت کہ آئی ۽ مکسد اشکنو کاں ۽ جوزہ و سکیں دینگ انت۔
 یک ہندے ۽ آء پنتگ کنت کہ حراہیں شائری چوبے بریں درچک ۽ بیت
 آء سوچ کنت ”شائری کدی و کجا ستا کرزیت“، اوجاوت پسہ گردینیت

”ہر دیں آئی، ہنر چمک و راست بیت او گوشتنی ابدی رنگ

بیاریت“

شیر جلونا کی، ٹہنگ و پگر گندی، نام انت۔ او ایے زندمانی شاعرانہ
 حکیت۔ ہے ہمیم، شیر دگنیاء، ہما ہکس انت کہ شاعر، دل، ہما
 چول جنت و حیاں، رنگ، من گالانی تہا پدربیت، ہنر، مکسد و متبل
 زیبائی، پٹ و پول انت او شاعری آئی، سزجی، نام انت، شیر مے
 زندمانی، یک انجیں بہریت کہ گول آئی، شاعر حیاں و جوزہانی ہکس، دیما
 کاریت۔ سائنس حیاں تاں ردو بند دنت و شاعری جوزہاں زیدار کنت
 شاعری چہ بنی آدم، زند، تہا ز گیت۔ پنچو کہ ایج روئے، رورثانی، مادہ
 ماہکانی، اوچہ پھلاں و ژبوئی ز گیت۔ ہر دیں شاعر و قی ٹائینگس بتا
 زند او لالہ و گل، جلوہ، را آپ و رنگ، پوشاک دنت تہ چاگرد، تہا
 و شیانیک ملگزارے جوڑ بیت، آپ رتہ چچیاں کنت او کوہانی تہا
 کوہ بر، ٹیکم، ٹلینگ چست بیت او گل ووشیانیک مرگ بال بیت۔

افلاطون (۴۲۷-۳۴۷ پ م) باریک، یونان، ہما زاتی چاگرد
 تہا یک مزنیں صدے، واجرات۔ آء ارسطو، وستاد و سقراط، شاگرد
 ات ووت یک ازلی میں شاعرے ات بلے سقراط، شاگردی، سٹوب
 و قی سچیں شیراں، زیاں کت و کلیں زورے پہ فلسفہ، جت۔ انچا تہ
 آئی، سریلیوی، چھ صدے، لبرانت، بارو، نبشتہ نکتہ بلے شاعری
 بارو، بازیں جاگہاں ہرچ رنگیں حیاں درشان کتہ کہ اگن ایشاں
 یک جاگہ کتنگ بییت تہ یک نیم تو میں شکلی، ڈول، دم، کاینت ایوان
 (SON) تہا آء شاعر، ترسیپ، عمون چشیں بزاں کنت۔

دو شاعر یک روز نانی ایت اوبال کنوکیں پاکیں
 چیزیت۔ آء تنا و حدء ودی (تخلیق) کت نکنت
 تنکہ الہامی میں تاگت آئی ء چک ء اُرشس مکنت
 اُو آء بے سدھ مہیت۔ اُو اکل تیوگ ء آئی ء سرء
 سوار مہیت۔ تنکہ آء چوشیں بے سدھی ء جاوہء
 ہر سیت تہ آء بے تاگت بیت ووق الہا اربانء
 بزانی گوناپ ء دات نکنت۔ شاعر گوں زہری
 بزراں انسان ء کرد ء پیشداریت۔ بے اے بز
 گوں ہنر ء رہنڈانی کومک ء ودی نبت بلکیں
 شاعری ء دیوی ایشانی ہتا الہامی تاگت ء دھوک ء
 دھیت۔ چوشیں جاوہرے ء اچاواں کسے متیں
 بھجن بنشتہ کنت، کسے سپت و سنا ئی شیرے
 گوئشیت اُو کسے سوتے جوڑ کنت۔ یکے یکے ڈولے ء
 جوان بیت تہ دو می دگہ رنگے ء واک داریت پرچیکے
 شاعر نہہ کہ ہنر ء سٹوب ء بلکیں گوں آزمانی میں
 تاگتانی کومک ء گا لوار بیت،

اچے جبرء پدربوت کہ افلاطون شاعر ء را یک مزین و شہ پارسی
 ہنرے ء واجہ لیکیت و آئی ء توسیپ و سناء دانیت۔ اچ دل ء جہلا نکیا
 آئی ء منوک انت۔ اچائی آزمانی میں جوڑہ ء سٹوب ء افلاطون شاعر ء
 راست و مہنگیں دیوانگ وابدالے گوئشیت کہ آئی ء سرء ہنر ء دیوی ء
 ساعک دائم ء ہرجا انت۔

افلاطون ۶ رندارسطو ۷ باریگ کیت کہ آء ۳۸۴-۳۲۲ پ۔ م۔
دور ۷ است و حیات بوتہ۔ ارسطو ۷ باریگ ۷ یونان ۷ یکی و تپاکی ات
اوسوگہ و محکم ات۔ ہرکت ۷ ایمنی و دلجی ات۔ چوشیں و حد و روچاں
مردم ۷ راگیشتر جہد و کار ۷ موہ رسیت ہمیشا ارسطو ۷ دی اچے و ہد ۷
پانڈگ زرت و گوں دلجی و ایمنی ۷ زندمانی ۷ ہرنک و پہنات ۷ بارو ۷
وقی حیالات و کارے نزاورت و جم کنت کہ دو بوطیقا، آئی ۷ ہماکتگیں
کارانی یک بہریت کہ وقی اے کتاب ۷ ہتا ارسطو شائری ۷ مکسدرہ بند
بارو ۷ وقی دُریں حیالاتاں درشان کنت۔ ”بوطیقا“ ۷ وانگ ہے حبر
پدر کنت کہ ارسطو ۷ پیہم منطقی، تب سائسی اویگر معروضی ات۔ آء
گندیت کہ سچٹیں اِلم زندگانی ۷ گیگان ۷ گرنگ ۷ سنت۔ انچو کہ افلاطون
نزا ۷ شائراچ حکیت ۷ دوگام دورانت اوشائرساھگ ۷ ساھگ
حدوک انت بلے ارسطو ۷ گوٹو ۷ اے یک گدرتی میں رہبندیت ارسطو
گوٹیت کہ کلیں مھنر گیگان ۷ (نقل) شکل اِلم ۷ استنت بلے ایشانی ہ
پرک و تپاوت سے سٹوب ۷ ودی بیت۔ یکے ایشکہ ہرھنر گیگان (نقل)
یکے دو می ۷ چہ جتا میں راہ کار بند سنت۔ دو می ہمیش کہ اے جتا جتا میں
چیزانی گیگان ۷ گرنت اوسیمی سٹوب ایشنت کہ اے گیگان ۷ وڑوڑ
رہبنداں چہ کار گرنت بزاں سٹوب، شے اُورہ بند ۷ پرک یک اِلم
را اچ دو می ۷ جتا کنت، ہے ڈول شائری ۷ مڈی آئی ۷ زوان انت کہ
ردو بند ۷ سٹوب ۷ زبیل ودی بیت۔ پدا، اِلم شائری ۷ آدم ۷
کرد (عمل) ۷ حالت ۷ پیشداریت اواچیں مردماں دیما کاریت
کہ آء سکیں نیک بنت یا سکیں بدکار بنت۔ چوش بزانکہ اے مردم

اچ ماشر تر بنت یا گندگ تر یا گڈاں مئے وڑیں مردم سُنت پمیشا شائری ء
 ہمک تہرے ء پرک و تپاوت دی ہے سٹوب ء بیت ۔ چو کہ کامیڈی ء
 مکسد مردم ء را اچانی ء گندہ تر پیشدارگ اُوٹریجیڈی ء آوان ء شرتز
 پیشدارگ انت ۔ ارسطو ء کنک ء بنی آدم وتی واہگانی سر ء یک شے ء
 ادراک ء کنت اُو ہرچ شے ء تھا یک مسالی ٹیں دروشمے است بلے
 ہے دروشم ہما شے ء است ء ناتوا میں درشان انت اُو ہے است ازم کار
 ء اگل ء سر ء زانتی وڑ ء کار مرز بیت ۔ اُو آئی ء سر جمیں درشانی ء جہد ء
 کنت اُو اے مسالی ٹیں دگنیا ء وتی دیم ء کار بیت ۔ ارسطو ء نریک کدرت
 (نچر) ء متیل دری دگنیا نہہ انت بلکین کدرت ودی کننگ و کائنات ء
 ودی بیگ ء رصند ء نام انت لبرانٹ ایوک ء دری ہکیتانی درشان ء
 نکنت بلکین آء بنی آدم ء اندر ء کائنات ء درشان ء ہم کنت شائری ء
 بنید ہم بنی آدم ء جبلت ء سر ء انت کہ آٹرا پہ گیگان سکین رسیت بلے
 اے دری دگنیا ء حالتیانی گیگان نہہ انت ۔ اے درگت ء ارسطووت
 گوٹشیت ۔

دو شائر ء کار اے نہہ انت کہ ہرچی ہکیت ء بیتہ
 آٹرا چٹ ہمارنگ ء پیش بداریت ۔ بلکین اچیں
 چی دیما بیاریت ہما کہ اے جا ورے ہما
 بیت کنت ۔ چیا کہ اے جا ورے ہما آہانی بوٹگ
 المی انت یا بیگ ء گمان انت ۔ شائر اُو
 تاریخ زانت ء تھا پرک اے نہہ کہ نیچے شیر
 پر بندیت ودومی ردانک نبشتہ کنت

ھیروڈوٹس ۽ نبشتانکاں ۽ شئیرام گوٹنگ
 بیت اوچوش کنگ ۽ ہم آء تارتخ ماننت۔
 پرک ایوک ۽ ایشننت کہ تارتخ، سماچی ۽ بیان
 کنت کہ آء گوستہ۔ بے شائر ہماچی ہانی پچار ۽
 کنت کہ آء بوت کنت۔ ہے سٹوب ۽ شائری
 درکردی تارتخ ۽ گیشتر فلسفیانہ او گیشتر دلگوش
 ڈیگ لوٹیت۔ شائری گوں دگنیاء لس راستی حال
 سروکار داریت وھدیکہ تارتخ گوں ہتیں درچنگیں
 وئیلاں سروکار داریت۔

ارسطو ۽ رند ۶۵ تن ۸ پ م ۽ ھوریس ۽ باریگ کیت۔ ھوریس
 شائر ۽ بارواہتیں انجیں بے مٹ و بے دروریں رھبندانی سوچ دانہ کہ یورپ
 نامداریں شائر، بنرانت او نگدکاراں تن کرنانی کرناں و تی شئیر و نبشتانکا
 بن پد ھے رھبندانی سر ۽ ایر کنت او نامداری ۽ برزیں ماڑی اش
 دانت۔ ھوریس و تی ھے پیش داشتگیں جھیں رھبنداں و تی یک نبشتانک
 و دمن شائری، ۽ ہسا درشان کنت او ھے نبشتانک ۽ ہتایک جاگے
 آء گوٹشیت۔

دو شائر ۽ ملسد پائیدگ ڈیگ انت یا ھدوناک
 پیداک کنگ انت یا گداں ھے ھدوناک او وشی ۽
 رازندمانی ۽ جوانیں پیم ۽ گوں اواریگجگ انت۔
 ھدیں تو یک چی ۽ پیم داری نبشتہ کنے تہ گوٹنگری
 ۽ چہ کار بگر تنکہ گوشت داروک تی گوٹنتن ۽ پ

جوانیء سر پد بیت ۔ وعدے اگل گوں بازیں
 چیزاں دوچار کپیت تہ بیکاریں شے اچے گوشء
 پترنت و اچا گوشء در کائیت ۔ نبشتانکء
 ہرچ پیم کہ بیت چہ زندمانیء گنیشتر نزدیک بیار۔
 چیا کہ ہرچ مردے اگن مکسد و مشکولیء اپنویک
 وادار بکنت تہ آء ہمک مردم ء دوست جوڑ بیت
 پد اہم بازیں کسان کسانیں نزوری ڈلگ چار بوت
 بنت ۔ چیا کہ ہما توار کہ مدام اچ اگل و لنککاں باہند
 کنت چہ ساز ء ووی بنیت کدی بزیں توارے
 چست بیت و ہدیکہ در کار سبکیں توارے بیت ۔
 پمیشا اگن یک شریں شیئرے ء تہا جوانیں حیالات
 وچی سک باز کار مرز کنتگ بنت تہ من ہماھیٹباں
 ڈلگ چار کناں ہما کہ اچ شائر ء بے پرواہیء
 پشت کپتگنت یا آہاں ء انسان ء ہتا کاریں تبء
 دورکت تکتگنت“

رومی ہاں شائراں ء ویٹس (VETES) گوٹشتہ بزراں حدار سیدہ پیشنگند
 یا پیگمبر، چنکیا سین جلونائیں نامے آہاں شائر ء دلبریں الم ء را داتہ ۔ اُوپہ آوان
 سپت و سنا ء تہا ہد ء رستنت کہ اچ شیئراں پال ء کشتگ بنا بوت ۔ اے ڈول ء
 ورجل ء چہ پال کشتگ ء رواج بنگج بوت کہ اے رسم دیمتر ء تن مسلماناں ہم آتک
 و سربوت ۔ اچے جبر ء اے سہرا بوت کہ آء ہملوک ء شائراں چنکیسین مزتیں
 حضرتے دات ۔ ہے پیم ء یونان ء ہملوکاں پرے ہنر ء واسطہ پوٹیت ”Poet“ ء

بزرگاریست کہ دمیترء ہے بزرگ اندگہ زوانانی ہتساروان گپت۔ اسے بزر
 ”پو۔ آئی۔ این“ (POIEIN) ء چہ درانکہ کہ ایشی ء متبل جوڑکنگ انت۔
 پیشاپوٹیت (POET) بزاں جوڑکنوک ء گوٹسنت۔ اسے چنکہ تریں
 وبے میں نامیت اسے درگت ء سرفلپ سڈنی وتی یک نگدکاری ہتسائکے
 ء گوٹسنت۔

”ہما مردم کہ شائری ء سرء ایرادگرننت
 بیکاریں مردم منت کہ آحانی ایوک ء لک
 تیزانت۔ آء شائری ء دروگے گوٹسنت
 من گوٹسین شائری نگوٹسنت گڈاں
 دروگ چہ کجا انک۔ آء سچبرائے نگوٹسنت
 کہ چے بییت اوچے مہیت۔ بلکیں آء
 تہ ودی کنت۔ بزاں ہمیش پیشداریت کہ
 چیزان ء چون بوگی انت پیشا اسے
 ردء دروگ گوٹس ء سچیں جسے ہم نبوت“

دور وباریک گرنزاں بوتنت وصدچکراں بوت او شائری ء
 رنگ و دروشم ر بدل بوتنت۔ شائری ء میدان گیشترچ نراؤ پراہتر
 بوت۔ ردے شرو جواتر بوت۔ شائری ہلوک ء واہگان مستری آدیک
 جوڑ بوت۔ بلکہ شائری ہر باریک ء ترندیں ترن و پیگوران دیم ء داروک
 ت او اسے رنگیں ترندیں ترن و پیگوریا ناروائیں ملاستی گیشترچہ کلیسا،
 مسیت، مندریا اندگہ مذہبی ڈلانی نیمگ ء چہ شائری ء سرء بوتنت۔
 بلے اچے درستان و ابیدا پنچو کہ انگریزان نامداریں شائرو نگدکار

متصویر آزلد گوشتیت۔

”شائری ۽ باندا ت سک برمشناک و سک
 پراہ انت اپجو کہ وحد گو نران ۽ روت۔
 بنی آدم ۽ راشائری ۽ چک ۽ گیشتر بیسہ بیت
 پچ چوشیں مذہبے نیست کہ چوقی جاگہ ۽
 نسر تہ اوچ چوشیں بیسہ و کینئی نیست کہ
 اپن شک و گمان ۽ پہک بیت۔ بے شائری ۽
 واسطہ خیال درتیں مڈی انت۔ شائری وقی
 جوزہ ۽ گوں خیال ۽ اوار کنت۔ خیال المین
 شے انت۔ مارا باندا انت کہ ماشائری ۽
 یک بے مٹ و بے دروریں حکے وقی خیال ۽
 بیاراں۔ یک اپنیں حکے کہ اچانی شائری ۽
 برزو بالامین مکسدے دیما بیت۔ تنکذنی آدم
 اے جست ۽ کت بکنت کہ نون ماشائری ۽
 راوقی زندہ ۽ گالوار، زندہ متبل پیداک
 گنوک، حسندگردک اوگوں جوزہاں آٹرا
 کار کنگ بیت۔ شائری ۽ ابید سائنس
 ناقوام بیت او ہرہمی کہ اے وحدی مذہب
 و فلسفہ گوشتنگ بیت آئی ۽ جاگہ شائری
 گیت“

اچانی پیشتر کہ ماد میتر ۽ گاماں بچناں یا من اے گوٹرم ۽ پھ اوژناگ ۽

وتی باسکد باہڑاں بچکساں ایشی ۽ پراسی ودراجی اوجھلانکی ہم چارنگ لوٹیت
 ہمیشا ما بچاراں کہ وت شائری ہے ایت اوشنیر گوٹشت چے ۽؟ توں اچو کہ
 من ساری ۽ گوٹشتگ ات کہ شائری واہگان نشک ایت اوائے یک لہڑانی
 جوزہ ایت۔ اوشائری ۽ نریکی و سیادی گوں دل ۽ بیت مھنر کہ اردو اٹرا فن اُو
 انگریزی آرٹ (ART) گوٹشت آئی ۽ مکسد جلوہ ۽ شوہاز انت۔ اُو
 شائری جلوہ ۽ توامی ۽ نام انت۔ کجا کہ شائریاں و جوزہ ۽ درشانی ۽ کنت سائیس
 ہے حیالاں ۽ رد دنت اوشائری جوزھاں زیبائے بکشتیت ہے وڑ ۽ شائری و وتی
 ہم لہتیں رھبند و رھتونی سنت۔ کہ اگن گالے یا بندے اچے رھبنداں در بیت تہ
 اے شنیر گوٹشت نبیت شنیر ۽ پدیں رنگاں من سنگ ۽ رامزین شریے است بشیر
 پدیں رنگ ہما انت کہ اچسائی ۽ جوزہ ۽ را در شان کنگ

بیت ہما بہر کہ اچاوانی سٹوب ۽ واہگ ۽ شیری پوشاک پوشائینگ بیت اے ایشنت۔

سنگ، رد، حیاں اوزبان ۽ رھبند

جوزھگ شیری مدی انت اوشنیر پدیں شکل و ڈول ۽ جلوناک ۽ سٹوب انت وھدکی
 سنگ، رد اوزبان ایشی ۽ جلوناک کنگ ۽ ازباب سنت۔ سنگ شنیر ۽ مہی بہر انت۔ پے سنگ
 شیری ۽ وانگ ۽ رامزین ۽ انشاد و نشید گوٹشت کہ ایشی ۽ مانا شیری ۽ کنت۔ انشاد و پگال اُو
 وش گئی ۽ میا بنی جا و رے دومی نام انت۔ سنگ شیری ۽ بہراں کمائیت اوشنیر ۽ تہا سازی کوئی ۽
 ودی کنت۔ سنگ شیری ۽ سازی حالیت ۽ کاریت۔ سنگ ۽ ساز و دی کت۔ ساز ۽ سر ۽ را اورت
 اوسر ۽ سنگ و بن رد ۽ اوار ۽ شیری ۽ یکوئی ۽ برابر جاداشت۔ ہے سٹوب انت کہ سنگ
 شیری ۽ تہا ساز ۽ دروشم ۽ کاریت۔ چیا کہ پے شیری ۽ نازکین تاراں یکے ساز انت اُو پے سنگ
 بزانی تہا یکا جیں سازی دروشمے ودی بیت۔

شنیر یک گواریں ہکس کشی ایت کہ آء گوں مادیم پے دمی گپ کنت نشک کشی یک

بے زوانیں شائری ایت کہ آئی ۽ زوان ۽ را گپت ۽ واک و تاگت نیست۔ شائری ۽ بدل ۽
 نشک کشی و بت تہا ہی بے گوانک و بے جنزین چیز منت کہ آء و تی مکسد ۽ پے

اشارگان در شان کفنت۔ بے شائری و قی مکسد، گوں و قی گالان در شان
 کنت مھنر گبری و چاریں و ژانی ہما شائری سز جمیں و المیں ڈول و اچا در ساں دیمار
 انت چیا کہ اے سجئیں و ژانی سر جم تیں رنگ انت۔ شائری و ہما حکمت و
 در شان است۔ ہکس کش و کلم ایوک و ہما چیزان پد رکنت کہ بدن و ہتا
 پیشدارگ بو نکنت۔ بے شائری دید انسانی ارزشتانی حکمت و جہلا نکیاں
 تن روت۔ یک بت نامھ و حیاں چہ بنیادی جون و بدن و حد و حبیلان در بوت
 نکنت بے شائری حیا لانی مرکب آزمان و استالاں چہ ہم دیمار تپند کنت۔
 شائری اوساز و ت ماں و قی ایشنت کہ شائری اوساز ہر دو کال و
 گوانچی مھنر بزاں تواری مھنر گوئشنت۔ شائری اوساز ہر دو کانی بن ہشت یک
 شہمیں، رد و بندیں او اواریں زبانی و سر و بیت۔ تن حدے و کہ سر و جبر
 کیت تہ اے رد و شائری اوساز دو میں یکنت۔ آء سازی رنگ و شکلے کہ سنگ
 ورد و وڈ و دیماکیت آء شئیر و رکھنیت۔ پدا اچیشی و لہز انکی ساز و سوت
 ایر رچاں بنت شئیر و گوں و ش گئی و جننگ بیت۔ آئی و ترز و سراط دنیگ
 بیت۔ نول اچیشی پد روت کہ شائری شئیر اوساز و اواری و دومی نام انت
 و حدیکہ سنگ و ڈول و رد ہم شئیر و یک گندگ بہر بیت شئیر و ہتا رد و ہما
 ہذ و جاہ انت ہما کہ ماں سر و الاپ و بیت۔ رد شئیر لہزی جلوہ انت۔ یک، عرب
 زانکارے و گپت انت کہ شئیر ہما گال انت کہ آء ردانی گورچاں و بندنگ بوتہ
 ابن شتیق سال پیرانی ۳۵۲ھ ہم رد و شہرت و المی زانت۔ آء انجو کہ سنگ و
 شئیر مزنیں ڈیکنیے زانت ہے ہم و گوئشنت۔

”لا یسمی شعراً حتی یكون له وزن وقافية“

شئیر تنا و حد و شئیر گوئشگ نبیت۔ تنکہ آئی و ہتا ڈولے نہ ڈولے و
 رد و بند شت ایر کنگ مہبت۔ ہم ہم و ابن رشیق و چہ پیسر قدامتہ بن جعفر
 سال پیرانی ۳۳۷ھ شئیر بار و چہ گوئشنت۔

چو گراں انت یا کہ مشکل و پھرتیچ انت گزراں پریشی ء مردم وتی وحدہ ء پرچ
 زوال بکننت - پرچ وتی روزگار ء ببارت - اوچو کہ واجہ عبدالقادر سروری ء گا پرچ
 نہہ ہے جبر ء پرچ شاعری ء کتابانی تھا پر بن ء گار و میگواہ کنگ بیت - بے دونی کنڈ
 ایشی ء توجیل چوش درگیجک بیت چو کہ ولیم ہڈسن گو ٹشیت ”ایشی ء پکار ہے
 سوب ء بیت کہ تنکہ ما اچ شیر ء مبنی رپک و رحبت داں گوں یکے دگر ء تپاک
 مکنناں تہ شیر ء شری ء چیں کساے نامینگ ء چیں رحبتدے مئے وحدہ بری ء
 کت نکنت“ بلکیں پر شاعر ء اے رحبتدے یا ستیں پاڈگے آورت مکننت
 بے پر شرگدار ء اے رحبتدے کار ء دینت - او شاعری و شاعرانی وحدہ
 کرد گتیشینگ ء اچیشناں ابیدرگہچی بوت نبیت -

نوں ہے کلیں حالورانی روزنانی و آدینک ء ہتا وحدیکہ مابلوچی شاعری و
 بزائک ء شبیں و دو ء درگیجک لوٹاں تہ مئے کر ء اچیشی ابیدرگہچی پشت نکپیت
 کہ مایک وارے پدا وحدوز مانگ ء چہلیں گو ٹر ماں بک بہ وراں او بلوچی زبان ء
 سرچگانہ شوہازگ ء جہد ء بکناں تنکہ اے یم ء بلکیں یک کشک ورنہ پدے
 مارادست بکپیت و ہمانی بر سر ء جنزراں ء ماوتی منزل ء درگیجک بکناں - اے بابت ء
 اولی جبروت ہمیش بیت کہ اچ بلوچی شاعری ء بنزہ ء شوہاز ء پیسر بلوچی زبان ء
 سرچمگ پولگ و شوہازگ بننت تنکہ مایزاناں کہ اے کجام کرن و پیری ء چہ کجا
 زوگت و راہ کپت - ایشی ء بنزہ کجام ڈیہہ و کجام حنتب ات - وحدیکہ جبر دیا
 بیٹ تہ شاعری و بزائک ء بار ء جہد و اٹکل چوشیں گراے جبرے نبیت - بلکیں
 مردم ہمارند پداں ء گراں ء دیماشت کنت - پیشیا اے درگت ء یک وارے
 پدا مئے مستریں تیکہ وڈیکی بلوچی ء تاریخ ء ہما کہنیں تاک و نشان بوت بنت
 کہ تنگہ تن دگنیا ء دیا اٹلگنت -

”شیر لبرانی ہمارے بندگی انت کہ اچائی ء حیاں رد بوارت - نشک کش گوں رنگاں
 ہرچ کارے کہ گیت ہمانی ء راگوں لبراں سزیم کننگ ء نا شائری انت ”میتھی آرنگ
 ء نریک ء شیر زندمانی ء شرگداری انت - آء جلوہ ء ہکس گمان ء ہمارہ انت
 اوزیباٹی ورہند شیر ء جوانی لیگ بنت - شائری ء ہتا گیشینگیں (مجرد) حیاں
 وپکر دیما کاہنت - شائری ء فطرت گیشینگیں پگر گندھیہائی نشک کشی ء ہے وڑے
 کنت کہ حیاں چوہکے ء درابیت - ما ایشراپہ لاشعور ء گندان دماراں - نوں ہے
 تشکاں ء یاگمان و حیاں ء لبرانی اپنیں سازه اوسرے بکشیت کہ اچائی ء آحانی
 جلوہ دبرمش دوسری گیش بیت - وڑے ورتھ ء نریک ء ”شیر بنی آدم و کدرت ء
 حکسیت اوترندیں جوڑہانی وت سرتیں سررتیج بوہگ انت - شائری زند
 شرگداری انت اوبے رہندانی سرے شائری ء جلوہ و شائری ء راستی پدر

بیت“

نوں اچے سپت و سناہاں رند شیر ہر مردم ء دل ء ہتا ہمانی ء ڈولیں رنگے
 واثرے تالاں کنت - شیر ء اے وڑیں گرو دار لہتیں زانتکار ء سٹوب ء بوت
 نبیت - چونائی ء ہمیں اونا زار کی ہنیں توسیپے ء وازمندگ بوت نبیت - بلے
 اے ہتیں توسیپانی دیما آرنگ ء متبل شیر ء منطقی دروشم و آئی ء رہبندانی
 گیشینگ ء جنجالاں دیم ء کارنت - چیا کہ ہر سپت شیر ء ڈول ء پدر کننگ ء
 پہ چیزے نہ چیزے کاردنت اوپد ہر لبرانہت و شائر وقی و قی حیاں و لیکھ ء
 رد آئی ء درشان ء کنت - کسے پہ یک وڑے ء بارت اوسے دگے رنگے ء توجیلے
 کنت - دگرے پہ دگے وڑے ء آئی ء متبل و مانا ہ ء دیما کاریت - چوش بزاں
 ہرکے ء ہر وڑیں رہندے وراہے دوست بیت آء ہمانی چہ کلال جوان
 لیکیت دگوئسیت بلے اگن جرتنے ہد ء کیت - اگن شیر ء توسیپ

بنی آدم، ارواہ، راوشی و شادکامی رسیت۔ پیشا ابن سینا، گمان، رد،
 شیئر، توسیپ چوش بیت۔ ”شیئر منطلق، ہما وڑانت کہ آئی، ہتا تپاس، درونت
 پگر بیت، اونی آدم، ارواہ، سر، و شیاں تالان کنت۔ دائرۃ المعارف
 حیدرآباد دکن، چھاپ جنگیں کتاب ”سفر السعادة“، ہتا قاضی عبدالعزیز جرجانی
 شیئر، سپت، چوش کنت ”شیئر یک انجیس ہمنرا بیت کہ آئی، ہتا تب، زانت
 ا۔ رواج، کار بیت“ من عربی نگد کاری، تن یک دراجیس و حدے، کہ نہیں
 راتکارانی خیال، راشتر لیکگ بوت پیشا دصھی قرن ہجرت، یک زانتکارے
 احمد بن مصطفیٰ وئی یک کتابے، ہتا شیئر، سر، چار و پجار کتان، آئی، سیم و ہداں
 گوں اے بہر وونڈال گیشینیت بزاں سنگ، رد او ارادہ، پارسی زبان، شیئر
 گہتریس توسیپ نظامی عروضی السمر قندی، گتہ کہ آئی، نبشتہ کنت ”شائری یک
 انجیس وڑیت کہ اچائی، سٹوب، ہورتیں ہورتیں حیالانی رد و بند، گوں کسانیں
 چیزاں، مزین، چیز، را کسان کنگ و پیشدارگ بیت ہشریں چیز، احراب
 احرابیں چیز، راہ جلو ناکی پیشدارگ بیت۔ تنکہ اچیشی، بنی آدم، جوزگ برانز
 بگر منت، اوتب، سر، وشی و شادکامی، ہمر سائل بینت او اے من دگنیاء
 مزین کردانی سٹوب، انت۔“

ڈاکٹر جانسن وئی یک نبشتانکے، ہتا شیئر، توسیپ، چو کنت ”شیئر
 یک انجیس ردانکے کہ آئی، را سنگ ورد ہم بیت، آئی، اگل و خیال، بی، گوں
 راستی، نزیک بیت، شیئر، بارو، نامداریں شائٹر کالرج، یک کٹولے ہیوگریفیا
 لٹیریا، چار دہمی در، چوش کیت کہ ”شیئر لزانک، ہما وڑانت کہ آئی، گوں
 سائینس، دیم، دیم، انت۔ آئی، پکیں سہادگیں او حکیں متبل وشی،
 دزگرنگ، انت۔ راستی، شوہاز نہ انت، اے درگت، میکالے گوٹنیت

”د شیر عربی الماں چہ یک المیت گیشیں واہگ
 اُو کذرتی رھبندی پہ شیرء المی سُنّت۔ دگرانی
 شیرانی یات کنگ ہم شائری ایت۔ اُو اچیشی
 پد جہد ولوٹ ۽ باری ایت۔ ہے جہد پہ شائری
 اندگہ سٹوباں تاگت ۽ کارء دنت“

شیر گیشتر دو وڑء کیت و جوڑ بیت کہ اچیشاں یکے وت ائگیں شیر ایت اُو
 دوئی ۽ زور آوریں شائری گوگشتنت۔ وت ائگیں شیر ۽ ما ایت کہ بے گت وگماں ۽ اُو
 پہ بے جہد زورال سری ۽ کیت و حدیکہ زور آوریں شائری یا شیر گوگشتی صمانی ۽
 گوگشتنت کہ پہ یک شیرے ۽ جوڑ کنگ ۽ مردم ۽ رامزن حیلت کنگ کپیت۔
 گون مزین سرجنی واکل سوچی ۽ رند لبر ٹائینگ وکمانگ لونت۔ مشت و موش اُو
 چرپ وچانگال کنگ پہ چوشیں شائری ۽ الم بیت۔ بے گیشتر شیر کنی، تامداری اُو
 مزنگ اول وڑیں بزاں وت ائگیں شائری ۽ بیت۔ تن صدے ۽ کہ جبر شیر تو سیپ
 گنت اے درگت ۽ عربی زبان ۽ گیشتر آماں شیر ۽ کم وگیش یک وڑیں تو سیپ گنت
 کہ آء اے ڈول ایت ”شیر ۽ ما کال سُنّت کہ آء پد ردور رھبند بنت اُو ابید چہ
 دگر ارادے ۽ نہشت کنگ بنت“، ابن سینا اے ردء گون کہنیں آماں تپاک
 کنگ ۽ ابیدایشی ۽ تھا گون نوکیں رنگے ۽ کار گپتہ اُو یک جاگے گشتانک
 ڈینگ اُو شیر ۽ سرء چار و بیچار کنت و ہر دوکان منطقی الم ۽ وڑے لیکیت اُو تن
 شنگ ۽ اسلیں تپاس ۽ بارت۔ اگن اے تپاس الم بیت تہ دلیل ایت اُو اگن چیشی
 ہر بانی جلوہ پد بیت تہ گشتانک ایت۔ شیر ۽ متبل راست وچکیں شوہار تہ
 ایت بے ایشی ۽ تہا راست و تپاس ۽ بدل ۽ خیال وگماں برجا بیت کہ اچائی ۽

شیر ہمارہ بندیں گال اِنت کہ آئی را متبلے
 بیت او ہما سوب و بہر کہ اچا جان اولری
 شیر اڈ بیت . آء ایشنت ۱۔ بز ۲۔ متبل
 ۳۔ سنگ او ۴۔ رد۔

شیر منطقی متبل ایشنت کہ آء مردم آء دل آء گون بخت۔ منطلق
 منوک شیر منبل پہنات آء دیم آء کارنت او... عرض منوک و زانوک رد سنگ
 یا کہ شیر پوزی توسیپ و سنا لوتنت عرض منوک شیر ہما سنگ آء الم زانت
 و حدیکہ منطلق زانوک اثر آء المی زانت۔ عرض شہمیں گال شیر گوشتنت
 بلے منطقی شیر تاثیر چاروک بنت۔ اسے رنگ آء اگن شیر کے شہم درہبند
 بیت بلے آئی آء راتا شیر میت تہ عرض آء رد شیر کے لیکگ بیت۔ بلے
 منطلق ہمارا شیر بگوشتنت۔ دومی کند آء ابن خلدون شیر بارو آء و قریب
 چو درشان کنت۔

د شیر انجیں شہمیں و رہبندیں گال آء گوشتنت
 کہ آہا آء ملانے ہم بیت او آئی سمجھیں
 سنگ گوں یک ہرپے آء روی آء سمبھوک
 بنت آء اداروی آء متبل رد اِنت۔

حیال او بہم آء میا بگی آء یک کسانیں پر کے است۔ بہم آء ہما پی آء ہستی ہم بیت
 حیال آء اسے چی نبیت۔ یکے آء سر آء گوں دومی آء پاواں او اور دیک حیال اِنت۔ حیال
 پگرا گل تاگت ننت یا نسپ آء شری کہ چہ دگنیائی اڑاں پاک بیت۔ جوزہ و
 و ت ماں و ت آء سیادی ایشنت کہ حج و ڈیس جوزے چہ حیال آء جتاوت نبیت
 او حیال مجبر چہ جوزہ آء گستاوت نبیت قاضی ابوالحسن جرجانی سال ۱۰۰۰

بلوچی زبان و آئی و شائری و بندات چہ کجا اوکدی بوت اے درگت و نوکیں
 باریگ و سائسی پٹ و پولال یک نوکیں کشکے نزع کتہ۔ چونائی و بندات و بازیں
 زبان زانت و کو اسانی خیال و گماں ہمیش ات کہ بلوچی انوگیں فارسی و یک بہرے
 ایت۔ بلے اگن هورت بچارے تہ ایشی و ڈس و پد مارا پاج فارسی و باز پیرس
 زرتستانی باریگ و آج آہانی دینی کتاب اویتنا اوکتہ بہستون و نبشتہ سال
 رسنت۔ دگنیہ گوٹشگ ہمیش ات کہ بلوچی یک آریائی زبانیت او اے رد و
 نامی ہیں انگریز زبان زانت لانگ ورتھ ڈیز گوٹشیت۔

”بلوچ گوں و ت ویک اھدی فارسی و اسلیں۔

زبانے آ ورتنت کہ ایشی و نشان چہ رو برکت
 فارسی و گیشتر آج اھدی باختری زبان زورگ
 بوٹگنت۔ او ایشتر ایک انجین دگے و تالان اش
 کت کہ آج اھدی باریگ و ایران و بدل و

اندوستان و یک بہرے لیگ بوت“

ہے ڈول و زبان زانت ایشی و ہم گوٹشنت کہ اگن یک نیمگے بلوچی
 کہیں اویتنا زبان زندہ ڈس و پد رسنت تہ دومی تک و ایشی و تہا سنکرت
 صدی، دراوڑی اوکوشانی زبانانی سیادی گولے میان ایشیاء و
 است گڈاں دومی کش و اندوستان و ہم حد نہہ انت۔ انچو کہ مرچگیں بلوچی او
 آ و بلوچی کہ اویتنا و روان گوٹشگ بیت۔ مزنیں پر کے است چیا کہ اے
 میانجی و سدانی کرن و پٹیری ہانی و حدے گوٹسہ ہم ہم و بنداتی پارسی او
 مرچگیں پارسی و تہا ہم مزنیں پر کے اتکہ۔ چیا کہ اے جبر و ہر کس منیت
 وزانت کہ دور و زمانگ و گوٹزگ و گوں و حد و باریگانی تیر بوگ و او ار زبانانی

تہا ہم مزنیں مٹ و بدلی مے کیت۔ بازیں لبر و سنت و گار بنت او آحانی بدل ء نوکیں
 لبر کاہنت ہے ہم ء بازیہک نوکیں نوکیں لبر او لبر بنت۔ چو کہ اچ مرچی ء سد دوسد
 سال پیسے ء اردو ء کھو یا کسو وڑیں انگریزی ء THY ء THOU یا کر مے بلوچی ء
 باقی و بائیگ وڑیں لبر کار مرز بوتنت بلے مرچی اسے ڈولیں لبر کار و بیگواہ بوتنت
 یا گڑاں یلہ دیگ بوتنت۔ ہے رنگ ء ہر زبان چہ وق نزکیں و ہمسایگیں زبانان
 بازیں لبر ہم زورنت و وق دامن ء تہا جاگہ دینت۔ اسے درگت ء بلوچی ء
 بارو ء لانگ ورتھ ڈیزیک جاگہ گوئشیت۔

و بلوچی اپنوکہ ہمشور انت یک ایرانی زبان ایست
 واقع نوکیں پارسی ء گیشتر نزیکنت بلے پراہم بازیں
 مساباں بلوچی ء بازیں لبر احدی پارسی ء بدل ء
 ژند یا احدی باختری زبان ء گوں یکنت۔ بلوچی من
 وق دامن ء اگن یک پلوئے ء چہ پارسی ء نزیکنت
 بلے دونی کسند ء چہ سرائیکی اوسندھی وڑیں انہوستان
 بولیاں ہم بازیں لبرے او ارنت۔

پہک ہے ہم ء بلوچی زبان ہم اپن وق نزکیں و ہمسایگیں زبانان مے ڈول ء
 جتا و گستانہ تہ اونیکہ و ترا دورے داشتہ۔ ہے سٹوب انت کہ آئی ء وق کش
 و پہات ء ہمسایگیں زبان چو کہ سندھی، سرائیکی، دراوڑی، سنسکرت، پارسی
 اوسرچی باندا اردو زبان ء بازیں لبر بدل زرنگنت اودوق پراہیں واسے جاگہ
 دانگنت۔ بلے دونی میگ ء وحدکیہ ما بلوچی ء روئگ و خدالان براں و گوت
 اخامنتی و زرشستی باریک ء احدی پہلوی و باختری ژند زبانان او ارگجال یکہ
 اچا حال ہم دور تر شو حال کسان تہ اسے درگت ء الم ء و گنیا ء زانتکار و لبران

بلوچی و لہرانگی گنج و مڈی و سوچ و کننت کہ بلوچی چہ وقتی اسے بے دروہیں مڈی و
 پرچہ زہرانت او کجا زیانے کنتہ؛ گڈاں اسے ردء مارا یک وارے پدا اھدی
 تاریخ و گو سنگیں تاکانی سرء چھشانک دئیگ لوٹیت و اسے چارنگ کپیت
 کہ بلوچ کٹوم و تن روچے مروچی و وقتی راجی زند چہ پیم و تیر کنتہ او دور و بارینگ
 اس شوب و چست و ایراں گوں آھاں چے کنتہ؛ اچ بابل و مزن ناہیں حکومت و
 پرشت و پروشس او کور و جنگ و زند بلوچ کٹوم چاریں پلواں بے وارس بوت
 او چہ ہرنیمگ و ڈرمنال آن سرء ارش او رت۔ بلوچ دور و تار و تیلانکانی
 آماج و گواچی بوئگ و سوچ و مس ہر کنتہ و تنگ و تالاں بوتنت او تن مروچی و
 ہرزوراک و مزن تو انیس بادشاہانی زلم و جور و دیپان و آھانی ہزارانی گوروی
 پوجانی لگت مال بوتنت۔ حج جاگے آھان و تن کسانیں وھدے ہم ایمنیں
 زندے و گوازینگ و موھ نرسرت۔ اھو کہ بلوچ و تن یک دلاوریں، جنگباز او
 سرچاریں کٹومیت بے پدا ہم آنی و پیہ و تن و تن یک ایمنیں زندے گوازینگ و رھند
 درچگت او ہے رھندانی ردء آنی و دائم ہے چارتنہ و مارتہ کہ و تن زندگ
 بمانیت او دومی و ہم زندگ مانگ و موھ و بدنت۔ بے بلوچ کٹوم و را آنی و
 اسے جو انیس رھندے او زہر وھدے پیہ زلم و جور او کشت و کشار و دئیگ
 بوتہ۔ پیشا بلوچاں وھدے کہ پرودت و چھ نیمگ و آسراتیں گین و سارے کشتک
 راہ ندیسیت تہ نیٹ آھاں پرودت شپ جاھی و روج جاھی و یک پہو الین زندے
 درچت او اچ شہر و بازاراں دور من کوھتگ، کوچگ او جنگل و گیا باناں
 و تن زندے گوازینگ بناوکت تنکہ چہ زالم و زور اکیں ہاکم و بادشاہانی زلم
 و زور اکیاں و تن و راب رکھینت۔ پیشا یک کنتہ و زور اکیں بادشاہانی
 زلم و جوراں، ڈور و زمانگ و آشوب او تار و تیلانکاں او دومی کش و

آحانی کیا باں تبیں پہوالمیں زندہ آہاں پھجبر اے موہ و وارندات کہ آہ وقت شہید
 زبان و پلوء دلگوش بدمنت یا کہ وقت لبرانی مڈی و بچنت و بکنت او پ
 کتابی و نشتہی شکل و ڈول و دگنیا و دیم و بیارنت پہوالمیں زندہ و مال
 و دولتانی ہدائیدیں اے کٹوم اھو کہ! پہ وقت مالانی چراگ و شوہاز و لوگ و حکمیں
 من کو پکاں پرے شیب و پراکوہ یا کڈاں پٹ و کوچکاں شہجاہ و روپ جہا
 بوگنت پلے پدا ام آہان وقت لبرانک و مستریں بہرے بزاں شامری کہ آحانی
 اھدی تاریخ و یک مزین بہرے لیگ بیت من وقت پراہیں سینگ و ڈوبرانی
 ہتاچتہ و نزاورتہ کہ پرے کار و واسطہ و ہرٹک و بولک و وقت و ڈومب
 پہوان یا زنگی شاہی بوگنت کہ آحانی کارایوک و ہے بوتہ کہ چوشیں
 شیراں و دلانی ہتا جاگہ بدنت و نکش بکنت۔ تنکہ ایمین و ہداں من
 پھلیں میری دیواناں ایشاں و گوں سرونر و دبنورگ و نازرکیں تارانی پچی و
 بکنتش و وقت گوستگیں باریگانی کسحاں چہ و رناہاں و سٹی و سر پد بکنت
 یا کہ من جنگ و پڑ و وقت سر چاریں زہم جنانی بہادری و دلاوری و گیش
 کڈگ و ہاتر و آحانی جو زہاں گیش بکنت۔ اے ہے گنجیں مڈی انت
 کہ چہ پستانی پنت و تیر بوگ و رندہم ایچ یک سینگ و تن دومی سینگ و بدل
 بوہاں و تن پمانک و سر بوگنت او اے ہے سٹوب انت کہ مرچگیں دور و ہم
 مئے گدان نندیں پہوالمیں بلوچ و ہدیکہ زمستان و سارت و گوپشیں گورچی میں
 شپاں من لمبوکیں آس و چپ و چاگرد و نندمنت یا کہ گرماگ و آینی میں
 آھڑی روچاں چکدگ و ہتا و ماہکانی میں شپاں وقت پھلیں دیواناں و
 جم کنت تہ سرمتا میں و رنا گوں نر و سر یا رباب و دبنورگ و زیل و باماں
 و شیں زمیلانی ہماھی و ہے اھدی داستاناں الہان کنت تہ شہ

پہ جنگ و کیت - پمیشا کرنانی کرن ۽ آسر بوئنگ ۽ رند مرچي هم لے داستان
 چو قی بنداتی باریگ ۽ تامدار و شیر کن سنت - چیا کہ اے داستانانی تھا
 شیکو کیں تیز رہیں زحمانی کسبہ، مہر دوستی ۽ نمیر انیں بیلے دل بریں داستان
 اوجناتی و دوری ۽ زہیر واریں اندوہ و گم کچی ۽ حالور و آیات اوار سنت - بیلے
 سینگانی تہہ ۽ اے پشت کپنگیں مڈی اچ مرچي ۽ پنچ سدسال پیسیر ۽ چر رند
 ولاشار ۽ باریگ ۽ مئے دیم و کیت - چیا کہ بابل ۽ نامی میں حکومت و حاکمی ۽
 پرشت و پرورش ۽ رند تہنا ہے دور و باریگ ۽ بلوچاں ۽ مکیں ایمین دورے
 نسیب بوت اداے ایمنی ہم چوشین زیاستیں و حدے ۽ پہ نہہ ات - بیلے
 اھو! اچ سری باریگاں ما لیشرا ۽ ایمن ترگوئنت کنان بلہ کہ ایشی ۽ تہا ہم
 وت ماں وت ۽ جنگ و چوپ بازات - چیا کہ اچد و پیش پر و قی بز انک
 و شائری ۽ بابت ۽ مئے دست پہک ۽ صور کنت - پمیشا اچ رند ولاشار ۽
 باریگ ۽ پیسیر چ زانگ نبیت کہ بلوچی شائری کدی اوجہ کجام سردگار ۽
 بنگ بوت - اچے دور ۽ پیسیر مئے بلوچی شائری چو ہما سکی آپ ۽ انت کہ
 آئی ۽ بنی میں چمگ و بنزہ چٹ گار و بیگواہ سنت - بیلے اناکت ۽ سک ۽
 تہنا چریک جاگے ۽ ذو کیت و ذر کیت - اے ردو مئے سجئیں تکہ و زور
 تن مست توکلی ۽ ہے گالاں کیت و اوشیت کہ -

آسے نشے کلاں ۽ بالتگ!

شے مرید ۽ دست تا پنگنت

جام درک ۽ پھر پتنت

من دی حدیشاں گوں دیاں!

نون بلوچی شائری ۽ ہے روک کتگیں آسے اول و اچہ بزال شہ کلاں

کئے ات، آء کجا و حد و کجا م پیر می کجا و دی بوت، او چہ زندا چنکم وحد پیر است؛
 ایشی آء کس زانت نکنت۔ البت مئے کنک آء بلوچی شائری ۽ بندات چہ
 زندانی دور ۽ زند ولاشار ۽ سی سالی جنگ ۽ کسھاں یا کہ چا و حد ۽ اندگہ داستان
 بیت۔ چونائے مریگیں دور ۽ بلوچ بزانت، زبان زانت او کو اس بلوچی شائری ۽
 راندانی دور ۽ بگرتن مری ۽ چار دورانی ہما جتا جتا پر سے ڈول ۽ بہر کننت۔

۱۔ اولی دور بزناں چہ زند ولاشار ۽ باریگ ۽ چہ پانزدہمی کرن ۽ اول سزاں
 بنا کننت تنکہ شانزدہمی کرن ۽ اولی نیم ۽ آسر بیت۔

۲۔ دومی دور :- اے دور چہ زند ولاشار ۽ دیم پر سندھ و پنجاب ۽ لدر بارہ
 رند لہج ۱۵۵ء ۽ بگرتنک ۱۹۲ء ۽ ڈیہہ ۽ انگریزانی آگگ بزناں ۱۸۳ء ۽ کیت
 و کتیت۔

۳۔ سیمی دور :- سیمی دور یا گدی دور من بلوچستان ۽ انگریزانی ارش
 بزناں ۱۸۳ء ۽ بگرتن ۱۹۲ء ۽ کہ اے دور انگریزانی باریگ ہم گوٹشنگ بیت۔

۴۔ چاروی دور :- اے دور چہ ۱۹۲ء بگرتنکہ نوکیں باریگ کیت تمام بیت۔
 منی اے کتاب ۽ شائروا جہ ملک دینار میر واری سیمی دور شائریت
 اے مے در و باریگ ات کہ مئے ڈیہہ ۽ سر ۽ اچ چارین
 نیمکات انگریزات و قحون واریں پنجگ و نیش سک داتگنت راج
 ذلی گلانی ۽ بدیں روچاں گوازینگ ۽ ات۔ او ہر کنٹہ ۽ گلانی ۽ سیاہ و تھاریں
 جہراں ماں شانگ ات۔ زلم و زور اکی او کہر و جہر و قی گدی آسر ۽ سر بوتگت
 بے بلوچ کٹوم چہ قی آجرونی و ماتی میں ڈیہہ ۽ رکھینگ ۽ ہم بے سما و نادگوش نہر
 ات۔ یک کئے ۽ سر بخار و زم جن من مزن دو مگیں کوہانی گردگٹاں او پٹ و
 میداناں گول جوریں ڈر مناں دست و پنجگ اتنت۔ و حدیکہ دومی کش ۽ سبو کیوں

کالانی شائر گوں وقتی دریں گپتاراں ڈیہہ ۽ درناہانی جزوگان گیش کننگ ۽
 ہاتر ۽ آجھئی ۽ ہے آس ۽ را پٹیک و دارک کفان اتنت ۔ ملک دینار
 میر وارٹی چھے کاروان ۽ دونی سواراں چہ یکے ات ۔ ہے باریک ۽ ملک ۽
 ہتا کم کیں پارسی واننگ ۽ حب و شوک تالان بوٹنگت کرایشی ۽ در بروک
 و پاڈنگ زور و کال ۽ ملاش گوٹنت ۔ ملک دینار ملائے نہہ ات بلے چھے
 الم ۽ پاڈنگی زرتنگ اتے ۔ پمیشاوتی سجیئیں شیرے گوں وقتی دستاں دپترانی تہا
 نز اور تگنت کہ من ۽ اچیشاں سے دپتر مشکے ۽ نزدیک ۽ منگلی نامی میں
 مینگے ۽ چہ ملک دینار ۽ جندے نماساگاں دست کپنت کہ اولی دپتر ۽ دراجی
 یک پٹ و ۱۰ اپنج انت و تاکے یک سدوسی و حشت ۽ نت کہ اچیشاں دہ
 تاک در تگنت ، دونی دپتریک پٹ و دہ انچ ۽ دراج انت و یک سدویازدہ
 تاکنت بلے دوازدہ تاک در تگنت و ہدیہ یک پٹ و یا خردہ انچ ۽ دراجیں
 سیی دپتر ۽ یک سدوسی و یک تاکنت کہ اچیشاں ہبدہ تاک در تگنت ۔ ہے
 پیم ۽ اے ہر سے میں دپترانی تہا آئی ۽ کساس یک سد و پنجاہ سزجیں و کالمیں
 شیر نبشتہ ۽ نت ۔ بلے گیشتر شیر سے میں دپترانی تہا جتا جتا بلے ہر جاگہ ۽
 یک دگر رنگے ۽ نبشتہ ۽ نت ، بزاں یکیں شیر ۽ جاگے ۽ بند کم ۽ نت ، جاگے ۽
 زیاست ۽ نت او جاگے ۽ بندانی جند چہ سرے ۽ مٹ و بدل ۽ نت ۔ دونی
 مستریں جبرایشنت کہ شائر ۽ وقتی اے دپترانی تہا پچ وقتی شیراں ابید
 وقتی باریک ۽ اندگہ شائرانی یا گڈاں چہ وقتی و ہد ۽ پسر تر ۽ شائرانی شیر ۽ م
 نز اور تہ و نبشتہ کتگنت ۔ یا کہ آئی ۽ ہے دپترانی تہا وقتی روچ روزنی حساب
 و داد ، یات گیری ، او بازیں بیماری و نادرا ۽ مہانی بارو ۽ سر و سورج و کیمی میں
 نکسہ و رھد ربری ہم نبشتہ کتگنت ۔ اچیشی ابید ہے روچانی تہا آئی ۽

جند و لوگ ء ہر کار و حلے بو تر ہم بنشتہ ئے کتہ چو کہ یک د پتر سے ہنشتہ
 ء گد سراں بنشتہ کنت و اے و ہدی منی گو سر ء نہہ وانگ کو رنگ ہم آریہ
 ننت، دگہ یک جا گے بنشتہ کنت و مرزجی منی ابلیس اسپ ء زانتر او ابلیس
 کر هگے اور تگی، ایش و ہے ہمیں دگہ بازیں حالش دی مان۔ البتہ
 شائر ء جند ء بنشتہ سک و شس و شاپ نہہ انت و وانگش سک گران انت
 بلکیں جا گے جا گے پھ ڈول ء وانگ نینت۔ او کتاب ء دیر بو رنگ دیک
 مستریں سٹوبے ہمیش ات۔

تن ہدے ء کہ کتاب ء جبریدگ کننگ ء جبر کیت و اوشتیت
 اے درگت ء من چہ وتی نیمگ ء ہے جہد کتہ و د لگوش داشتہ کہ ہر شہیر ء
 جیر ء کہن تریں تاریخ بو تہ آسرا من بنی شہیر زرتہ بلے اگن جا گے ء تاریخ نبوتہ
 گداں چوشیں و ہدے شہیر ء ہمارنگ کہ آئی ء بند چہ اندگہ د پترانی بنشتہ ء
 گیشتر ننت بنی شہیر ایر کتہ او آئی ء اندگہ رنگ ہے تاک ء گوں سجھیں پرک
 و تپاوتان FROT NOTE ء ڈول ء دیا اور تگنت۔ تنکہ وانوک ایشی ء
 بزانت و سر پد بیت کہ اے شہیر ء تہا کجا کجا شائر ء چہ ہمیں مطد
 بدلی آور تہ۔ دومی جبر ایشکہ کتاب ء زیاستیں مزنی و ٹو ہی ء سٹوب ء
 من ایشرا وتی بازیں ہر و انانی گوٹشگ و سوج ء پد ء دو جتا جتا میں بہرانی
 تہا گیشینتہ تنکہ پہ وانکاں گراں مکپیت چنیا کہ مرچگیں و ہدے زیاد ہیں
 مزنیں کتاب چہ دو سٹوب ء پہ مردم ء سک گراں کپیت۔ یکے ایشکہ لے
 دزگیں دور ء پہ زیاد ہیں زلڈین و ٹو ہیں کتاب ء وانگ ء مردم ء گو سر ء
 و ہدوموہ نیست کہ آء چوشیں مزنیں کتابے پہ آسانی و آسراقی ء
 منندیت و بوانیت۔ دومی جبر ایشنت کہ اگن کتاب زیاست مزن بیت

تہ آئی بہ گرائیں بہا و نیا دچہ ہر مردم بہ دس و گشتادہ در بیت۔ اُو اے
 تیم آئی بہ وانوکانی حد و حلیل سک گوئند و کسان بیت۔ ہمیشہ مردست
 کتاب بہ اولی بہر شے دست اُانت اُو اگن امروزی دزگشی و کاراں وارو
 مودہ دات اُو عمر و پاپکت تہ منی جہد و کوششت بے بیت کہ ایشی بہ
 دومی بہر زورتاں زوت و قی گہیں وانوکانی دیم و بیاراں۔ نول اے بابت اُو
 من گوں و قی حرمستی ہیں وانوکاناں چوشس کہ سید اُو بے کیس دانک اُو گوئشاں
 ر۴۔ تا نموکانش منیاری چو گواں رنداں چتور

دہ زرمی نود، شے دست اُانت سایشی و نبشتہ بہ رجبند ہم شے
 دیم اُانت اُو اے کم و گیش ہمار جہند اُانت کہ من و قی دومی کتاب گونپ
 بہ نسا کار مرزکتہ۔ اے درگت اُو بس ہمینچو گوئشاں کہ ہر مردے
 ہرچ و طریں ہند و جا گبے و وانیت و سکیت تہ آئی بہ سر اُو ہما چا گردہ
 اثرالم و نندیت۔ نول پہ بلوچی و وانگ و نبشتہ بہ بابت اُو من چہ کسان اُو
 یک انچیں لوگ و چا گردے و و قی سر اُو عوش مارت کہ آ اُو رو چانی
 ہتا اُو لوگ بلوچی زبان و یک مزنیں چمگ و ساگے لیکگ بوت۔ اے
 بلوچی بہ سر ش اُو مزن نامیں آ شوبی میں ش اُو رواجہ میر گل خان نصیر
 لوگ ات۔ ہمیشہ من اے جبر پہ پہر و شان اُو پہ ٹہیل گوئشاں کہ بلوچی
 وانگ و نبشتہ بہ بارو و منی زانت، پکر اُو حیاں بہ سر اُو راجہ میر گل خان نصیر
 بکشاگیں ہما ساہگ و چا گردے رنگ و دروٹم است اُانت۔
 پہ کتاب بہ نبشتہ و جبریدگ اُو ہما سنگت و مہر واناں کہ منی رھشونی
 کت اگن من آہان منتاں مزیراں تہ اے یک مزنیں کم زانتی و کم اگلی یے
 لیکگ بیت۔ اے درگت اُو من حد امرزی میں آزات جہالدینی و ملک محمد پناہ

منت واراں اُو وَا جہ عبداللہ جہان جمالدینی ء تورہا باراں کہ آھاں گوں
 نیکیں وُدریں سلاح و سوجاں منی رھشونی رھدر بری کت۔ وَا جہ اتا انا
 کمرانی ء ملک دینار میر و اڑی ء اے سد گنجیں دپتر بکشا تمنت و من ء
 منتاں بار گت۔ پے کتاب ء پروپانی وانگ ء وَا جہ فضل خالق ء گوں من مزنیں دزلمکی
 کت۔ یک وارے پدامن ہے درسیں وَا جہانی یک پے یک ء منت ء گراں
 آھاں اے بارو ء گوں من مک و مدت کت۔ اُو ان اے وَا جہانی
 دزلمکی گوں مہوتیں تہ کتاب چوش زوت شے دیم ء نیا تک۔

یوسف گچکی۔ برے کہور۔ کچ
 ۲۰ اکتوبر ۱۹۸۲ء

ملک دینار میر وارٹی زندگی و آئی و شاعری

نام:- بلوچی زبان کے نامدار ہیں اور شکر گپتار میں شاعر نام
 ملک دینار ات اور آء ۱۸۲۵ء تا ۱۸۵۵ء میں باجی سالانی ہتھامس
 میر وارٹی پکی زنی ملک اور سردار عبدالکریم میر وارٹی اور لوگ اور من کو لڑا اور
 پیراندر نامی میں ہلکے اور دی بوت۔ کئے راے گمان ات کہ سردار عبدالکریم
 میر وارٹی اور لوگ اور روک بوجگیں سے روزنامیں چراگ یک روچے چوتی شہم و
 روزنامی تیوگیں بلوچی راج و چاگر دے روزنامہ جلوناک کنت اور پوت یک ابدی
 نامے پشت گجیت ملک دینار اور واجہیں پت اور ابید آئی اور پیرک بن پیرک
 کئے بوتگنت سے درگت اور آء و تی بن پیر و کانی ناماں و تی اولی دپتر اور تاکدیم
 اور چوش پیشداریت۔

اور من کہ ملک دینار ولد میر عبدالکریم ولد فیروز خان

ولد بائی خان ولد میا خان ولد میر پکیر ولد دوستین

ولد میر مزار ولد دوستین ولد میر بجار ولد اور

ولد ملک میر و خان ولد میر حسن ولد میر گوہرام

ولد براہو براہوی۔ میر احمد، میر کمبر اور میر و

بر سے برات منت اور میر حسن اور زھگ منت

اپنے نبشتہاں ابید ملک دینار و تی باز میں شاعرانی تھا ہم و تی پت

اور پیر کانی ناماں کاریت چو کہ و تی یک شاعرے اور تھا اور گو ٹشیت۔

سے یارسول اللہؐ نذر کن تو پہ دینا راء المدام
ابن میر عبد الکریمؒ جنت ء بکشتے انام
جد من ہم است پیروز، بود بانئ حال پینام
کن شپاہت روچی محشر، حد متے سی جز کلام

پیر اندر ء بنکی میں ہنکیں و منند جاہ ء ابید شائر ء دومی منند جاہ
منگلی بوتہ۔ منگلی ء اے کسانیں میتنگ اُو مچکدگ کہ مشکے اُو اواران
ء کوہانی تھا انوگیں خضدار اواران شہ دگ ء ملب ء آبات انت۔ ملک دینار
واجہیں پت سردار عبد الکریم ء ووقی ورنائی ء روچاں آبات کنگ ات۔ شائر
وقی ہے ہر دو کیں جاگہانی بارو ء من ووقی یک شائرے ء ڈسیت۔

پیر اندر میکمی جاہ انت
باگیں منگلی زیب انت

ملک دینار کہ وبالاد اُو بروگاٹ ء میا بنی کہ ء سبزار نگیں، سبر
پراہ دیم و پھر گوشتیں مردمے بوتہ کہ ہڈ و کلم ء لس بلوچ وز میں تین ہڈ
بوتہ۔ گوشتنت کہ ریشے چہ مشتے ء زیاست نبونگنت اُو بروتے گوں ریش
ادار انت۔ گڈی عمر ء ریشاں ء انکا سے جتہ۔ پچ و لبیس ء مدام گوں آبت
پوشاکاں و لنگی میں پاگ ء بوتہ۔ واجہ ملک دینار پہ تب و حیل ء سکین
وش گپ، وش لسان اُو وش مجلسے بوتہ کہ دپے دائم پھر کندگ بوتہ۔ اچ
وقی وش ہی وش گپی ء سنوب ء ہر و صدھاکی و واجہی دیوانانی براہ
جلوگ بوتہ۔ آئی ء اسے وش ہی آئی ء شیرانی ہتا ہم باز جاگہاں درابیت
و دیم ء کیت۔ ملک دینار اچ وقی اچے کلین شہاں ابید رصواریں کیت
وش جمازیں مہری ء یک جوانیں سوارے ہم بوتہ پمیشاپہ دراجیں پنداں

تی ورنائی ۽ روچاں سبک گاہیں سمند ۽ لگائے کجنگ منت و من پیران سری ۽
 یلین ہماز ۽ پادوا او تنگے چکنگ منت بے گیشتر راہانی مزار گوانز ۽ چندیں
 ین و پھلیں رکیب آئی ۽ پند و مزلائی ہمراہ و سنگت بوتگنت۔ آء و تی
 سپ ۽ راوتی شیرانی تھاگوں تاوز ۽ نا ۽ یات کنت و گوٹشیت۔

سے دات پر سہراب ۽ ہکلے تر ندیں !

زین بجن تاوز ۽ مزار گوانزیں

اھو کہ من گدھی عمر آئی ۽ ایک دیدو کے بے روک بوتہ بے رزن ۽
 بیدے اپنور و رنا بوتہ کہ آئی ۽ نہ ایوک ۽ انج و تی ہبیل و چاگرد ۽ در ہرتی
 بیستہ و مارتہ بلکیں گوں و تی رزن ۽ دیدگاں چہ و تی باریگ ۽ دیما تر ۽ آئیوکیں
 باریگانی حاسیت و جاوردیستہ و سر پد اش بوتہ۔ آئی ۽ رزن ۽ رزنائی،
 ویر گندی او پھندگی ۽ مستریں نشان، حکس او آدینک آئی ۽ جند ۽
 بشتہ کتگیں ہما زمین و دراجیں دپتر و تو مار منت کہ تن ما اتکہ و سر بوتگنت
 ۽ ہم آئی ۽ مزک پھی ۽ ایک شاہدی ایت۔ کہ آء و تی و حدود مگ ۽
 یک نامداریں، کو اسے، زانتہ کارے او تبیبے ہم بوتہ او اسے جبر ۽ شاہد
 و تہمانی جند ۽ دزنمشتیں دپتر منت کہ آہانی تھا ہزاراں تبیبی سر و سوچ
 مان منت۔

ادا یک دگہ جیرھے پادکیت و آء ایشنت کہ مئے بازیں زبان
 زانت، بزانت او پٹ و پول کنوک بھے یکیں باریگ و یکیں دمگ ۽ سے
 ملک دینارانی نام ۽ گر منت و ہر سے حاں ۽ میر و اڑی گوٹشنت کہ
 ایشمال یکے ملک دینار ولد عبد الکریم، دونی ملک دینار ولد عبد اللہ خان
 اوسمی ۽ ملک دینار ولد بجار ۽ نام ۽ پجہ کار منت۔ بے درھک ۽ اولی

دوہیں دینار بڑاں دینار عبد الکریم اودینار عبد اللہ خان ہے یکس مردم بڑاں ملک
 دینار ولد عبد الکریم انت او اے آئی و دو جتا جتا میں نام سنت چیا کہ آئی و دینار
 پت سردار عبد الکریم و قی شیرانی تھا باز جاگہاں و قی نا عبد اللہ خان گوٹھتیت
 ہے رنگ ووت ملک دینار و جنر و قی و اجہیں پت سردار عبد الکریم و نام و قی
 شیرانی تھا عبد اللہ خان کا ریت۔ چوش کہ آ و قی و اجہیں پت و مرگ و یک
 شیرے و تھا گوٹھتیت۔

اُوئے اُوئے پر عبد اللہ خان و
 پر کلات گیریں دور و در کیان و
 ہے ڈول و ملک دینار و قی پت و مرگ و سرد و قی یک و دگر شیرے و
 ہتا گوٹھتیت۔

اُوئے اُوئے پر عبد اللہ خان تا جدار
 درمنیں مردانی دل و است ز ہر مار
 و حدیکہ ہے ہر دوہیں شیرانی گڈ سراں آ و قی پت و نام و عبد الکریم ہشتہ
 کنت۔ ہے رنگ شائر و قی جندے یک شیرے کہ آئی و سر بند انت۔
 و مروچی پری رنگ چون زیبدار، و بندات و قی نام و ملک دینار
 ابن عبد اللہ خان ہشتہ کنت۔ و حدیکہ یک و دگر شیرے تھا آ و دیم و گول و حراب
 خان گلی و گوٹر کنت و گوٹھتیت۔

من شریک ام یخ و اجداد جان
 من چہ گویم است در دفتر نشان
 از عبد اللہ ام ہشتہ عمر و در کیان
 من قرین بودم بار شانی یخ و کان !

ادا آءِ وقی واچیں پت عبدالکریم ءِ عبداللہ خان گوٹشیت کہ آئی ڈپرک ءِ
 نام بائیں ات۔ وھدیکہ سردار محراب خان ءِ پت ءِ نام ہم بان حال ات۔
 ہے رنگ ءِ ملک دینار وقی یک دگر شیرے ہتا وقی پت ءِ مرگ ءِ سر موٹک
 کاریت وگوٹشیت۔

منی آریپ مز ن نامیں سخمندان
 منی اے قبلہ گاہ دور ءِ درکیان
 کجاشت زر زوالیں عبداللہ خان
 کجاشت دش لسان وبلبلین زوان

سبیل و سواد :- ملک دینار یک انچیں کہول وٹکے ءِ باسک و سرخیل
 ات کہ یک وھد وباریکے ءِ آئی ءِ میر واری ٹک ءِ
 راتوگیں بلوچستان وبلوچ راج ءِ حاکی ءِ واگ دست ءِ بوتگنت۔ پمیشاء
 آئی ءِ کہول ءِ سیادی واری ءِ روتگ تیوگیں بلوچستان ءِ ہے رنگ شنگ
 وتلان بوتگنت کہ اگن یک نیمکے من شگر ب ءِ بیلہ ءِ حد وھیل بوتگ
 تہ مگر ب ءِ سرے تن ہوا و بمپور ءِ پراہیں پٹ و کوچکاں سک بوتہ۔
 گوریجانی دنگ ءِ آئی ءِ سیادی ءِ روتگ تنکہ وقی بن پیر کی ہند
 بزاں قلات و مستنگ ءِ کوھستکی کہول و بولک ا و حاراں گوں نوشیروانی
 سرداراں شتہ رستگنت تہ زرباری پلو ءِ تنکہ کچی سند و سیم سراں شتہ
 گنت۔ اچے پراہ دامنیں سیادی ءِ سٹوب ءِ آٹرا بلوچ راج ءِ ہر سند
 و دمگانی تر و گرد اوسیل و سواد ءِ بازیں وار و موھ دست کپتہ۔ پرچہ
 کہ اگن یک نیمکے ءِ آئی ءِ چوشیں تر و گردانی سٹوب راج گندی اوسیا گندی
 بوتہ تہ دونی کش ءِ کوت ماں وت ءِ ٹک و بولکی اڑ و جیڑھاں آٹرا برے

پہ یک سیارے ۽ اُوبرے پہ دگہ سیارو آ زیزے ۽ کٹدے مدت و مکھ
گرنگ ۽ سکین داتہ کہ ایشی ۽ یک جوانیں و روز نائیں حکسے وت اچان ۽
شیرانی وانگ ۽ پد دیم ۽ کیت۔ جہلا وان و قلات ۽ کوہتگی دمگ بننت
کہ حاران ۽ گداریں ریگستان و کوچگ، مکران ۽ کھنور جو و مچکدگ ۽ وشن
ندارگیں ملگزاراں بزورے یا کہ بیلہ ۽ لدو خنگلیں گیا بان بچارے اے درس
چندی گشتاں ملک دینار ۽ مزار گوانزین تاؤز ۽ پھلی و شوشنگی ٹیں وشن
جمازیں مہری ۽ چکیں نالافی چیرے بو تگنت۔ پمیشا و ہدیکہ آء پرے دمگانی
حاکم و واکداراں وتی دُریں گالاں گوں کا سد و ربالواں شکسائیت۔ تہ
راہ ورنڈانی او منزلانی سر و سورج ۽ یک اپنیں ڈولے ۽ دیم ۽ کاریت
کہ ہما دمگ ۽ ہرھک و منزل ۽ حکس چو آ دینک ۽ وانوک ۽ دیم ۽ کیت
چو کہ۔

بروشاٹر پہ میدان ۽ بزورمے گو کشتگیں تران ۽
بجو مزاج گچک و رکشتان ۽ چماریک او بیابان ۽!
تگاپ ۽ کوچگ ۽ میان ۽ اچا بڈو مدار زان ۽
دگہ یک شیرے ۽ تھا آء وتی کا سد ۽ رارہ ۽ سر و سوجان چوش
دنت۔

بیاشاٹر (تو) وشن حبر چیداں روان بودر سحر
منزل بجن راہ و کیر مشکے، گریشگ و گجر
بگذراچ سوراب و گدر! گرگٹ و بجن جہا و گذر
گندے نوابیں پھر مہر ہارونیاں شیر جگر
یک گشتانے شائر دیم پہ حاران ۽ روت۔ اے زرگت ۽ آء وتی

مرگرنگ ء بگر تنگ راه ء پند و مزلاں حال ء مارا چوش دنت -

من کوچ کرتہ گل و شادان ء

دیم پر اُکھے حاران ء ! !

سیل و گردش و چیران ء !

گندریں آء بہادران ء

نر شیریں مزن مزان ء

نوشیروانی یلیں شیراں ء

بھیم اش ر پتہ تاں ایران ء

منگے سید ء دیوان ء ! !

دوست محمد گھیس درکیان ء

اود بر گجر ء بازار ء ! !

یکشپ منشی ء دربار ء !

شہر ء جیری اظہار ء

ہے شیر ء تہاچہ حاراں ء وق بر گردگ ء اوسیل و سواد

حال ء شائر مارا چوش دنت -

برگشتن اچا حاران ء

کوہ و کوچگان چاران ء

داشتن یکشپے رکھشان ء

مرگاپ ء دپ ء شادان ء

اود بر تھارہ ء یک لیل ء

منگ ء گوستگن پر منیل ء

مزل مزل ء داران ء

حالہ زمی ء گیبان ء

میریں شیر علی امکان ء

کاشاں آپ شتن سامان ء

دانک مشتگان ء پرسیل ء

اود بر منگل ء ٹل ء !

اچے ہمتیں گالاں ابید ملک دینار ۽ دگہ بازیں شئیر و گال سیل و سواد
 شکار اوتروگرد ۽ نیمگ ۽ آئی ۽ تب و مٹیل ۽ پدر کنتت اوائی ۽
 چوشین گال اے جبر ۽ پدریں دلیل و شاہدی ۽ دینت کہ ملک دینار
 میر و اڑی ۽ راسیل و سواد اودوریں شہر و الکہانی تروگرد ۽ مزنیں حب
 دواہگے بوتہ اوائے درگت ۽ آٹراہر جاگہ ۽ ہروڑیں وار و موہے کہ پر
 سیل و سواد ۽ دست کپتہ تہ آئی ۽ اچ چوشین موہ و موکہاں و ت ۽
 راچ پیم ۽ زہر نکتہ۔ تنے صد ۽ کہ آ ۽ چہ پنسنی ۽ اپنی گراب ۽ سر ۽
 تن کراچی ۽ اودپاچہ کراچی ۽ تن سیبی ۽ ریل ۽ سواری ۽ و ت شٹوک، سم
 پورا کتہ۔ و صدیکہ چھے راہاں آ ۽ پر قلندر ۽ زیارت ۽ تنکہ سیون ۽
 ہم شتہ۔ اے آئی ۽ تروگرد ۽ زیادہیں شٹوک ات کہ آئی ۽ بیرانی
 ہم چہ و ت لوگ ۽ درہے تروگردانی تہامن بیلہ ۽ سرڈ گار ۽ بوت۔

ملک دینار ۽ و ت زند ۽ دوسور کنگ کہ آئی ۽
چک و پساندگ :- اولی لوگی، دبانگ فاطمہ، زیک ۽ میر پکیر محمد ولد

داد کریم میر و اڑی ۽ جنک بوتہ اوتن صبدہ سال ۽ آئی ۽ زند ۽ ہمراہی ۽
 رند ۱۳۹۸ھ ۽ بیران بوتہ کہ اے درگت ۽ شائروت گوٹشیت۔

دوست بوت لال ۽ ہادت و کردار

گوستگنت صبدہ سال پراتکرار!

اچیشی ابید ملک دینار ۽ اے اولی لوگی ۽ بیرانی آئی ۽ کسانی و ورنائی ۽

روچاں بیت کہ و ت لوگی ۽ بیرانی ۽ شئیر ۽ تہا آ ۽ گوٹشیت

من نزاننہ کہ چوش کنت رزاک

پر کسانی ۽ کنت من ۽ گمناک

وہر یکہ ملک دینار و دومی لوگی، بانک نوز بی آئی و چند ترورہگ
 اومیر افضل خان ولد میر عبدالقادر محمد حسنی و جنک ات کہ اے درگت و
 شائرتی دومی لوگی و بیرانی و سر و گوشتیت ۔

پر و تی ترورہگ و پری ایس و !

پر و تی دوست و سومری ایس و

شائرتی اے دومی لوگ بانک ہم آئی و حیاتی و من ۱۳۲۲ھ و
 چہ یک اناگتیں نادر اہی یے و سٹوب و بیران بیت ۔ واجہ ملک دینار
 و اچ و تی دوہیں لوگ بانکاں چار پچ محمد علی خان ، موسیٰ خان ، اعظم خان او
 عبدالکریم نامی ہیں بنت کہ اچیشاں عبدالکریم آئی و زند و حیاتی و چہ نیگور و
 دیمپ مشکے و منگی و آہگ و بیت کہ نیما راہ چہ درمنان دست و کیشنگ
 بیت محمد علی خان شائرتی چہ درستان مستریں پچ ات او محمد علی و یکیں پچ
 پد ملک دینار ات کہ ۱۹۵۷ء بے الواد و بیران بوت ۔ و ہدیہ موسیٰ خان
 و نچ نصر اللہ خان ہمہ ہتیں سال انت کہ اچے و گنیاء شستہ ۔ اے و ہدی موسیٰ خان و
 نماگ تادر بخش انت کہ مرچاں میر و اڑمی ٹک و سردار انت ۔ او
 محمد علی خان و نماگ (جنین زہگے و چک) و ش رو، و ش تب و و ش لساین
 واجہ آنا اللہ کمبر اڑی انت کہ منگی و بانسرا جہہ مندر انت ۔ اچے واجہاں
 ابید ملک دینار و اندگہ پساندگ من مشکے ، منگی او پیر اندر و جہہ مندر انت
 و ہدیہ اچ میر و اڑیاں ابید ملک دینار و گوں جیبری و محمد حسنی حال
 حاران و کولواہر و نوشیروانی حال او کیمچی گکی حال نریکیں سیادی
 دوارسی کتہ کہ و تی اے وڑیں سیادیہانی حالور و آء و تی دریں گپتارانی
 ہتا ہم بازیں جاگہاں کنت ۔

ملک دینار، راپیر و پیکرانی سر، روگک اور زیارتانی
حج و زیارت :- تر و گرد، مز میں صُب و واہگے بوتہ۔ بلوچی سیم
 سراں تن ہرکش و پہناتے، کہ پیرے یا زیارتے بوتہ تہ آئی، پرائی، زیارت
 و دیدار، وڑے نہ وڑے، ووت، راپچا، عینتہ کہ آئی، اے صُب، درشان
 مارا اچا، شیر و گالاں رسیت کہ آئی، گیشتر پہ انجیں پیر و زیارتانی
 سپت و سنا، پر بستگنت، تناهد، کہ آئی، بیرانی، ہم اچ قلندر، زیارت
 و اتری، درپچ، من بیلہ، سر ڈگار، بوت۔ اچے درستیں پیرو
 زیارتاں ابید و اہم ملک دینار پر حج بیت اللہ و مدینہ، زیارت، تن
 عربستان، ڈیہہ، ہم شتہ و سر بوتہ۔ اوپدا اچوداں و اتری، رند آئی
 وتی ہے پند، اوج، روچانی تیوگیں حالورچو ملا شیر محمد، سیم، ایک دراجیں
 شیرے، ہتہایاں گتہ۔ ہے شیر، بندات، ایک جاگے، آگ، گوئسیت۔

من گتہ جوانیں جاگے چچپار

گندگ، جیران، انت جہاں تکرار!

بیا کناں گنجیں مکہ، انزار

تادر، رحمت رچنت سدبار

کوچ کناں شادانی اچے دربار

منگل شہر، گوانگر و بازار!

مکہ، شیر، ابید سیون، نامی، عین بزرگ قلندر بادشاہ، سپت

شائرگوں وتی اے گالاں کنت۔

تو سرتا جے ولی ہانی!

چراگ و بدر، تو نورانی!!

گلابے باگت ۽ رحمانی !
 مناں گویم پہ نادانی !
 چہ گویم تو دست دانی

مدت یا شاہ مسروندی !
 قلندر بادشاہ سندھی

شاہ راہ دومی ڈنی پیر و زیارتانی ہم ۽ وقت بلوچی سیم سر و چارہ دانی
 تہہ ۽ پیر و زیارتانی ہم مزنیں حرمتے وارزشتے من دل ۽ اسنت - ہمیشا
 و حدیکہ آء اندگہ پیر و ولی ہانی سپت و سناء کنت نہ گڈاں چوشیں
 ساعتاں آء چہ وقتی پھر کراماتیں زیارتاں ہم بے ترانگ نبیت او آہاں
 گوں جوانیں جوانیں شہر و گالاں یات کنت چو کہ پنجگوری پیر شاہو قلندرا
 سناء کنت و گوٹشیت -

چتکان مکانے پیداور !
 کوٹ و کلاتے زیب پر
 اطلاع شدہ کلیں بشر
 برگندے نکش و نگر ! !
 چندی پکیر و یا فقر
 سوالی ہزاراں بے شمار

شاہو قلندر چو منیر !
 بر خیز و بیاں دستم بگیر
 پیر او مر ہم چہ پنجگوری پیراں یکیت کہ آئی ۽ زیارت چہ
 پنجگور ۽ شہر ۽ پنج و شش میل زر باری پلو ۽ انت بے آئی ۽ ادیرگ

وگڈی واپ جاہ من خضداری سماں ء انت۔ یک نیمگے ء پنجگور و سماں
 پیراومردومی کند ء من پیراندر ء شائر ء جند ء بن پیر کی زیارت سک
 گہرام پیر انت۔ واجہ ملک دینار اے دوئیں مزنیں زیارتاں ء گول بگرا
 (بغداد) غوث پاک ء سنگتی و ہماھی ء پہ وتی اوپہ وتی چک و پساندگانی
 پشت و پارتی او وتی ڈیہہ و دمگ ء دشحالی و آسراتی ء گوندو ء دنت
 و توارش پر کنت۔

پیراومراچو داں پادا !!
 گہرام ء بکن تو نیاد ء !
 زورے تو وتی استاد ء !
 بغداد ء شاہ بنیاد ء
 ہر سے بیات مے فریاد ء
 اہان انت گنا پیر او مر
 استیں اولیاء پیراومر
 استیں رہنما پیراومر
 بر خیزے سماں ء سدبر
 امکان انت منی پیراندر !
 شہر منگلی زیب و پر !!!
 جو او کو چگ و کاچھر
 عرض کن گون کریمیں دا ور !
 آبادش بکن تال محشر !

کار و کسب :- ملک دینار اچ وتی واجہیں پت ء بیرانی ء پدوتی

میر و اڑی ٹنگ و کمکش و سردار نامیننگ بوت کہ اے روہ چہ سرداری گرانیں
 بوج و دکھان زورنگ و زند آئی و مستریں کار و کسب شیر و شامری و ابید
 و قی جندہ پر بستگیں و ہمدورہ اندگہ شامری پر بستگیں شیرانی چنگ و نزارنگ
 و نبشتہ کنگ ات کہ آئی و اے رنگیں چنگ و نزارنگیں شیرانی مزین
 بازیں و پترتن پمانگہ و سر بونگنت کہ اے و پترانی تھا آئی و بازیں تاریخی جبر
 و حال اڈیہہ و نامی و سروکیں مردمانی سال بیرانی ا و آہانی الواد و پساندگانی
 حال و نام نبشتہ کنتہ پماجریگ کنگنت کہ اے ہم یک جوانیں کارے او کیسے
 لیگ بیت - دومی نیمگ و ملک دینار و مستریں کار و کسب پہ و قی راج و
 گریب و پہوالیں اولس و مہلوک و درد و دورانی دور کنگ و جہد و
 گوشست - تنگہ آہانی نادراہی و بیماریانی دور کنگ ہاترہ گون و قی مزین زانت
 و پھیں اگل و درمان و دارو و تہلگ و زمیمیہانی جوڑ کنگ و ٹاھیننگ بڑال
 ملک دینار و قی ہند و دمگ و یک نامداریں تیبیے بوتہ او شامری و ابید
 اے بابت و ہم آئی و نام و توار تنگہ دور و پرشتہ و محشور بوتہ - اچے
 درستیں کار و کسباں ابیدانگہ آرا دگہ کار و کسبے بوتہ گڈان آ و سیل
 و سواد، شکار، تر و گرد او دور و نریکیں شہر و جاگہانی چارگ و ووت و را
 چہ دگنیاء ہر رنگ و معلومدار کنگ بوتہ۔

بیرانی بر ملک دینار میر و اڑی کم و گیش ہیناد سال و عمر و ۱۳۴۱ھ و
 (۱۹۲۳ء) مارچ و اپریل و میاخی و جمعہ و گوٹربام و من
 بیلہ و شہر و بیران بوت بے آرا پچ بیلہ و کولواہ اورتش و من پیر اندر و
 گرام پیر و گورستان و ادیر گیش کت کہ اداں آئی و گور و سرون و سنگ و
 نبشتہ انت۔

”ایں قبر سردار ملک دینار ولد سردار عبدالکریم میر و اڑمی است“

۱۳۲۱ھ

ہے پیم و آئی و قبر و پاؤم و سنگ و نبشتہ پرے رنگ و انت
”سردار ملک دینار میر و اڑمی“
دو رسول بخش بقلم خود“

ملک دینار میر و اڑمی و بیرانی و بابت و ہما و ہدر و ساری میں مردم جاڑوزئی
تنگ و کماش و پیراندر اواداران و مزن عمر میں واجہ میر حسن دنوں حد امرزی
بوٹنگ و گوٹنگ انت ”ملک دینار میر و اڑمی اچ و تی بیرانی و دو سے ماہ
پیسر و چہ بیلہ و کراچی و راہ و دیمپہ فلندر و زیارت و سیون و شت کہ ہے
مساپری و درچ و اچ سیون و وتری و وھد و من بیلہ و آٹرا تپ و
جان و نادراہی و مان ترنیت او لہتیں روچ و نادراہی و پد جمعہ و گوٹر بام و
آئی و ارواد و اچے کوٹریں دگنیا و دیمپہ ازلی میں جاہ و بال کت۔ بیرانی و
زند آئی و ہمراہاں بزاں میر چاکر نوشیروانی، درمان، جمعہ اویلی و آٹرا و
پہ انامتی بیلہ و خاک و باھوٹ کت او آئی و بیرانی و حال پنمی روچ و
من اواداران و پیراندر و سربوت کہ اے روچ کولواہ و دگ و گلہ و رون و
بنادق روچ اتنت و جوہان تنگہ تن ہملیم و انبار اتنت۔ بلے
زند تر و ملک دینار و بیرانی و دو ماہ و پد آئی و بچاں محمد علی خان او
موسی خان و آئی و لاش و راچہ بیلہ و زرت و پد اشتراکی سر و دہمی و
روچ و پیراندر و آورت و اداں من گہرام پیر و گورستان و ادیرگش
کت“

واجہ میر حسن و گوٹنگ و درگت و اے مارچ و اپریل و ماہ

بزننگنت کہ ملک دینار ۽ بیرانی ۽ حال آئی ۽ لوگ ۽ سر بوتہ۔ چیا کہ
 کو لواء و اداران ۽ دمگ ۽ گلہ ۽ رون مارچ ۽ ۵ اتاریک ۽ رندبنا
 بیت و تنکہ اپریل ۽ ماہ ۽ گد سراں مانیت۔

ملک دینار ۽ شائری :- شائری یک انجیں دادو مڈی اینٹہ

اے ہمک پہ دیمیں مردم ۽ رارسنت
 نکنت۔ بلکیں کز ایک مردم ۽ وند ۽ کپیت او آء چرے ہدا و اتیں گنج ۽
 بہر و مند بیت۔ پمیشا گو ٹسنت کہ شائری پتی مڈی یے بوت نبیت
 بلے پہ ملک دینار ۽ شائری ۽ اے بے بہائیں دولت نہ ایوک ۽ پتی ہدیے ات
 بلکیں شائری آٹراپت و پیر کی گد ۽ رستہ او گول آئی ۽ پیریناں چہ بن ۽
 ہمراہ و سنگت انت چیا کہ ملک دینار ۽ واجہیں پت سردار عبدالکریم او
 پیرک پرور خان ہر دوک و تی و ہد ۽ جوانیں و نامداریں شائر بزننگنت ہے
 سٹوب انت کہ شائری ۽ گرانیں و بے راہیں گر و گٹ او ہڑ و بند پہ
 ملک دینار ۽ مدام تچک و پراہیں مات کشک بزننگنت۔ آئی ۽ شائری
 اے بے پایاں پڑ ۽ و تی پگر و حیاں ۽ مرکب ۽ راہر کندے ۽ کہ آئی ۽
 دل ۽ لوٹتہ تا چینتہ۔ او ہج نیمگ ۽ آئی ۽ حیاں کی کیت گٹ نبوتہ۔ بلکیں
 ہمک رنجیں چیل و نابلدی راہان رھوار بوتہ۔ تن حدے ۽ کہ شائر ۽
 جند ۽ جبر کیت تہ آئی ۽ وت یک انجیں ٹک و بو لکی عیں راجے ۽ ہتا و تی زندہ
 روچ گوازینگ ٹنت کہ اے وڑیں چاگرد ۽ ہتا ہر نیمگ ۽ جنگ و چوپ
 کشت و کشار، کینگ و بیرگیری، میار و میار جلی او جیڑھ و پسات
 بزننگنت پمیشا آئی ۽ ہم چوشیں چاگردے ۽ ہتا و تہ ۽ را پمیشاں دور
 دگتا او جتا و یک کر ۽ داشت نکتہ بلکیں اے وڑیں جا و رہا لیت

آئی ہم زندے بہرے جوڑ بوتگنت ترانمہ ہے سٹوب انت آئی
 شائری و سر ہے بولکی میں چاگرد و یک جوانیں گوناپ و آدین
 گندگ و کیت او آئی و شائری و ہے بہرے ہتاما ہما دور او چا
 یک پدریں ہکے دیست کناں پرچہ کہ آئی و شائری و ہے بہرے
 اپنیں جنگ و مڑھی او کست و بیرگیری و کسہ و آیاتاں پھر انت
 آئی و شائری و اے کش و چو ہما باریک و اندگہ شائری و ڈول
 ترند و سوچا کین ترن و پیگور، خون و اریں زحمانی شینگ، چو کہ
 بشامی گر مندوں گنہو کیں پینگانی گونگ و نہردگ، ست و مڑا، آس
 مانداشت، ہکل و توپی و گو آنک او جگر دریں ہمیم و دہشتی نہردگ
 او ارنٹ۔ جاگے و آئی و گو ہریں گال گوں ترن و پیگوراں چو کہ
 وادو پلپلاں سوچناک نبت او کنتے و چو کہ انا گتیں گر مندو و سر
 لگنت ہے سٹوب انت کہ آئی و کیشتر جاہاں و تی مکسد درشان کنگ و ہاتر شائری و رھنڈ
 سنگ و پارنگانی نیمگ زیادتیں دگوش ندنگ بے اچے درساں ابید آئی و زند و اندگہ تک
 پہناتیلہ ندنگنت پمیشانی اواری و کنتے و و نشیں مجلسی ہک و کندگ
 او دگہ پنہادے و و شدلی و مسکرائی گال پہ توازہ و شیر کنی آئی و شائری
 جلوہاں دوسری گیش کنت۔ چوش بز انکہ ملک دینار و شائری
 یک بے گوانز و جہلیں زرایت کہ آئی و ہمک تہرو ڈول چو کوہ و
 یاد اٹلگیں مستیں چولانی ہمیم و دراکنت۔ نون منی ڈولین مردے
 اچے بے گوانزیں زر و لاپ و گوں یک چنکے آپ و آئی و سجییں رنگ
 و دروشماں چوں دیم و آورت کنت۔ بلکیں اگن صورت بچارے تہ
 آئی و شیرانی دست و کپتگیں اے و پتروت آئی و شائری و
 یک تیوگیں و سر جہیں ہکس و دروشمے دیما کار نبت و پیشداشت

کنت۔ بے مرچی باندا سے ایک سم و دودے جوڑ بوتہ کہ کتابیے نبشتہ
 کونک یا کہ نزاروک ہما شائر ء شائری ء بارو ء الم ء چیزے نہہ چیزے
 چوت ء نبشتہ بکنت۔ نون پرے ڈول ء منی پیمیں یک کم اگل نابزاتے
 ملک دینار ء شائری ء بارو ء چمٹانکے نزارانا کہ دات بکنت بے ہتہیں
 ہاک الم ء گوں بے سرو پادیں نبشتہیں چانکراں سیاہ کنناں ۔

ملک دینار میر وارٹی ء اپنوکہ ما پسیر ء گوٹنگ ات وتی زند روج
 یک ٹک و بولکی میں راجے ء ہتا تیر کنت اوتک و بولکی میں راجانی متاھ
 وڈی یا کہ ٹیکی و سوگات کست و کینگ، جنگ و چوپ، حسد و بیرگیری
 یا کہ سس و مٹراہ ننت اوجوشیں راجی چاگر دے چھ کس وت ء راجہ
 دوئی کس ء اوجھ ٹک و بولکے وت ء راجہ دوئی ٹک و بولک ء کتر،
 زور اوجھل و پدا تر نہ لیکتیت۔ او پہک ہے حال ملک دینار ء
 چاگر دے بوتنگ کہ چوشیں چاگر دانی ہتا پہ اپنائیں گپ و حیرانی سرے
 یک ٹکے من دوئی ٹک ء سرے ارش کاریت ویکے دوئی ء چوکہ کڑب ء
 گڈان ء روئنت او پدا چوشیں جنگ و مٹراہی ہمیں ہلاسی و اسرے
 ندرنت۔ بلکیں راجانی ہتمہ ء بن گپتگیں چوشیں آس تن کرنانی کرن ء
 راجانی راجاں ء سوچاں ء روئنت۔ بے کینگانی مزن درو شانیپ کنوکیں
 مستیں لیرھ چچیم ء ایر مات نبنت۔ ملک دینار ء راہم وتی وھد ء
 یک انپیں ٹک و بولکی میں جنگ و مٹراہی ء گوٹر جنگ ات۔ کہ ایشی ء
 آس لمبوکاں دوئیں سراں ء۔ تنکہ "الیسی کٹب ء رسینگ ات"
 بے انگہ ہلاسی و تسنگ نزارنت۔ پمیشا چوشیں نگکیں ونہ و شیں
 جادرے ء آئی ء گالانی ہتا ترزن و پیگور، ترندی و ترشپ اوجھاک

ہم آوزنگت ات۔ ہے سٹوب آٹرا ہر جاگہ و ہر کجا کہ وار رستہ
 ڈرمن و بدوا حال پچ رنگ پھل نکتہ۔ زخم و تپنگ و جاگہ آٹرا
 ڈیل ووش واریں دست چہ کس و پدا نبوتہ۔ وھدیہ شیر و گال جاگہ
 آٹرا گونڈ لیں گال چہ شلسریں تیراں سچ و طرہ کتر نبوتنگنت و ڈرمن
 سرہ چو کہ نیت و گروک و نکپنگ نتا و یا گڈاں چو کہ بشن تر و نکلا
 اش و رھد کنتہ۔ چو کہ یک صندے آٹرا گوٹشیت۔

نیت من و حاجت سلاھے
 تو شپ و روچ ول و لاھے
 کرمگی بینٹ و جلاھے
 نیکہ بندے بر اواراں
 نئے کوٹ گوں شاھی ملگزاراں
 اشتگت چوبے اھتیاراں
 سال پہ سال زورے مٹیا رال!
 اندرے دھنزاں و گباراں
 دگہ شیرے و ہتا آٹرا و قی دینداراں گوٹشیت۔

تی پت و زامات چو پیل و
 گوں قبا و شال و مندریل و
 نو ندرھ میں بوت من چیل و
 عبرت شہانت گوں اسیل و
 من ترا دیست گوں دلیل و

شائر و قی دھواداراں آٹرا ہانی نگگیں ساھتاں یات دیا مینید

دو دن سوچ آتش کنت۔

آءِ روج کہ یات بیت ترا
 ابر آستان پر جسا ہوئے ترا
 بر گزینی دیم ۽ پڑوے ! یا
 گوں سے ہزاری لشکر ۽
 تو بوہیر ۽ دیست ات نطا ہر ۽
 (من) دیستہ تی سردی ۽ کار
 براساں ترا کنت باز توار
 اود ۽ ندائے مے جواب
 تی پٹوج چار ہزارت پر حساب

یک وارے ملک دینار ۽ ڈرمن و دیندار آئی ۽ منگی ۽ جاھو
 دوار ۽ سر ۽ ارش کارمنت و بندیں بان و بادگیراں اوشہر ۽ اندگہ
 رگ و جاگماں سوچنت و آس مان دارمنت تہ شائر پریشی ۽ سک
 بہارت و بدل ۽ ڈرمن ۽ کوٹ و کلات ۽ سزارش کاریت و آس
 بان داریت کہ ایے درگت آءِ مارا چوش حال دنت۔

گپتن اواران ۽ حصار
 بادگیر و بان زیبدار
 بستہ گوں نکشیں چو بندار !
 آپج داتگن میری دوار
 گپتہ اواران ۽ گبار !
 گوں دھنڑوتھا مور ۽ ہتھار

اے راجی گرو کشانی باریگ ات بٹک و بولکی مٹ و دروری بار
 ات، بیر و بیر گیری ۽ مد و موسم اتنت، کشت و کشار او جنگ و چوپ
 روح اتنت، تزن پیگورانی زمین تسیں روح و وحد اتنت کہ چوشیں
 چاگرد ۽ ہتا ہر کس و ہر ٹک و ت ۽ راچہ دونی ۽ برز و شتر لیکت
 گوشت، ہر جبر ۽ جواب ۽ زخم و کٹا ر ۽ چا پ ات، نرمی و رجم دل چہ
 راجاں بے گواہ ات، جی و جان ۽ مانا لگوری و بے ہمتی زاننگ بوت
 سس و مڑا ۽ واجہ و ژنام و نامدار ات، بے ست و لگور زندہ زبانی
 نہہ ۹ منیں حا کانی چیر ۽ گار و دیمپہ شکون کپنگ ات، چوشیں جاوے ۽
 اوچوشیں مد و پاساں کہ ہر گوٹڑ ۽ زبریں زحمانی شینگ و شلسریں
 گونڈلانی ہیرگ ۽ نام زندمانی ات چہ جنگ و چوپ او کشت و
 کشار ۽ تنکہ و س و کشاد ۽ و ت ۽ را دور دارنگ او و ت جنگ لڑا
 راستاں سر میں تاوان و زللے گوٹنگ بیت اے وڑیں چاگرد ۽ ہتا
 و ت یک مزنیں دل و گنگی کارے زاننگ بوت۔ بے ملک دینار کہ یک
 شائرے ات او شائر مدام نرمیں دے ۽ واجہ بیت۔ آئی ۽ نزدیک
 اے وڑیں نارہبندیں کارانی آسرو باقی نہہ ایوک ۽ پیک و دوٹک ۽
 بلکیں پہ سرجمیں راجے ۽ سرتاں بن ۽ تاوان عننت او اے اپنیں
 بن شتیں تاوانانی سٹوب انت کہ رند ۽ کرنانی کرن ۽ گوٹڑگ ۽ پدم
 راجے آہانی دآگیں نکس و وٹپ ۽ پورا کت نکنت۔ پیشا ملک دینار
 تنکہ و س شت آئی ۽ گوں و ت دینداراں او اسجیں راج و کٹوم ۽ را
 چہ جنگ و مڑاھی و کشت و کشاراں دور دارنگ ۽ سوچ و
 سرپدی دات۔ او آہال ۽ مدام ہے سوچ و سرپدی او پنت دات

کہ راج جنگاں چھیں نپ و سیتے دست نکپیت و آھاں پہ مردماں سچ
 رنگیں کٹ و پائیدگے گوں نیست۔ پمیشاتن شمس و س روت و ت و
 را اچیشاں دور بدارت۔ دومی نیمگ ء شائر ء دیست کہ مکھیں ڈیہہ ء
 سر ء پرنگیاں ہوں واریں پنچگ سکنت اُو پرنکی گوں و ت کٹینک
 سوچی ہاں ہر و ہدھے جہداں عننت کہ بلوچاں ء کوت ماں و ت
 جنگ بد عننت تنکہ آھاں تہا یکی و تپاکی پھ پیم ء و دی مہیت اُو آء ہر
 دم گوں یکے دومی گروکش بننت کہ ہمیشی ء تہا و ت پرنگیاں پائیدگ
 ات۔ اے بارو ء آء و ت راج ء کماش و ستران ء پرے ڈول ء سرو
 سوچ کنت و گوئشیت۔

گندریں کہ جہاں گدار عننت
 ہر جاہ بادشاہ کفار عننت
 زلم و دہشت و بھیہارنت
 ہر کس اچ بدی ء بارنت
 پٹ و تورہ ء گسارنت !
 دوست اچ دوستی ء بیزارنت
 پرزند ء پدر آزارنت
 کلپ و تاشری بازارنت

و ت دگے یک شیرے ء تہا آء ڈیہہ ء اچنیں حالت
 و جاواراں ماریت و راج ء کماش و واکداریں سراں ء اچ
 بریں کار و کرداراں و ت ء را دور دارنگ ء سوچ و سر ء گوں لے
 رنگیں پننت و شوئی میں گالاں کنت۔

گوشتبدار سردار پر سخندان
 آخری دھرا انت دور پر ننگانی
 موسم و نوبت انت ہننگانی !
 دعا کنت جملہ پیش یزدانی
 دار سلامت ء ننگ و ایمانی
 رستگار گرداں زلم و توپانی
 چہ جبر و زلمات ء بادشاہانی
 پیہم کنت چندا پر دل و جانی
 نون نبیت بازیں جنگ و نکسانی
 گون و ت ء دش بت پر دل و جانی
 درس کنت تو بہ شدت و زیانی
 کوچک و ملک ، جہاہ و امکان
 تاکہ چنت سال ء پر شامانی

پہ ملک دینار ء نہ ایوک ء و تی راجی جنگ و چوپ او گر و کش
 گرانین و نہہ و شین کار و جبر و بگنت ۔ بلکیں آن ء سجنیں مکیں ڈیہہ ء
 ہماہر جاگہہ و ہر کنتے ء کہ چوشین جنگ و چوپ او کشت و کشاے
 پہ پاد آئیگ ء دیستہ تہ آن ء دل پہ چوشین کاران سر ء مدام
 کہ حہ او آن ء و گون و لپہ ردی و پہ جار و کو کار راج ء کماش و مستران
 چہ آحانی نہہ و ناسرین کاران رکھینگ ء تواریں پر جتہ ۔ بلہ و ہدیہ
 او چہ ہر کش و پینات ء چا گردہ سر ء اے و ڈیں ردیں کاران
 ارش ء گندیت و ماریت تہ پرچ نزانہ کہ کجام کجام کنت ء حیاں ء

گوئی بکنت و کئی کئی حرایبیاں دیم ء بیاریت و پہ آہانی گرودار ء
چہ پیم ء جہد و کوششت بکنت پمیشا آء گوئشیت ۔

من کئی نون کسمہ ء بیاریں
هدائی کدرتاں چاریں !
بدی و گندگ ء ماریں
ہزاراں ہیرتے کاریں
بسے ترس ء دل ء داریں

بلے وھدیکہ آئی ء ہچیں پنت و شون اوسر و سوچ کس ء
راکار بکنت و ہر کس گوں وقی ناشریں و نبار ہبندیں
کاراں مشکول و گلاش انت اویہ راج ء نکس و تاوان ء وقی
لانکے مان جتہ تہ ملک دینار ء دل پہ چوشیں ساھتاں سک کد بیت و آء
پہ ارمان میں دلے ء گوئشیت ۔

دو دیم ء سرگنتہ کلپاں !
ترو ریت کس منی ٹرپاں !
پنجاریت سید و جواناں !
پاشیت حاکم و حناناں
نزانتیں چک وقی پس ء
شہ اچ برادراں احسان

ملک دینار نہ ایوک ء راجی کماش و بولکی سردارے ات
بلکیں دوئی کند ء آء یک شائرے ات ۔ آئی ء وقی کش و پہناتاں ہر
چیز کہ دیست و مارت تہ گوں دل ء جہلانکیاں اوشا ئری زانت

وپدر دیں دلے ء آٹرا چارت و آئی بارو ء و قی دل ء ارمان
 و پاہار درشاں کنتت۔ یک راجی سردار و واکدارے ء پیچم ء آؤں
 زانت و سئی ات کہ بے وس و لاچاریں راج چہ پیچیں جا ورے ء و قی زور
 روچاں گوازی نیت سد دراں نادریں ہلوک تن کجام کچ و کساس ء سردارانی
 زلم و جور اوسکی و سوریانی آسیاب ء درشان ء روٹگ ء زانت آہانی
 زند چہ رنگ ء چہ امروز ء گل ووشیاں زبہر انت۔ ملک دینار بلہ کہ
 و ت ہم یک سردارے ات بلے دوئی کٹڈ ء آئی ء لا پ ء تہا یک شائری
 دلے استت شائروت ہر رنگ و ہر ڈول ء یک پدر دیں و زوریں
 دلے ء واجہ بیت۔ آء و قی جنڈ ء چاگرد ء تہا یا کہ چہ و قی چاگرد ء
 ڈن ہر جاگہ ء کہ چوشیں حالیت و جا ورے گندیت تہ آئی ء بزرگیں
 دل ملور گریت و پے اے وڑیں ساہتاں آئی ء پیچم خون شنراں کنتت
 پمیشا ملک دینار ہم یک انجیں شائریت کہ آئی ء گوں و قی چمال
 بزرگیں راج ء راجیکے ء سردارانی زلم و زورانی جنڈ ء چیر ء اؤ
 دوئی کش ء پرنگیانی راجگیری ء ہرس و تماہ ء و دیم حونی
 بوٹگ ء دیستہ گڈاں آئی ء دل چوشیں و دھاں چوں نکجیت و آء
 ایمن و دلجم ء نندیت ء آء دوئیں سردانی بزراں لاچاریں اولس و ڈیہہ ء
 میرو واجہانی زند ء دیم پہ دیم کنتت و ہر دوکانی زند ء یک ہکے و قی
 گالانی آدینک ء ہرے پہ ”دروگ و راست“ جاگے پہ ”بزرگوشوانگ“
 کٹے ء پہ ”ناس و چلیم“ اؤ دگہ پہناتے ء پہ ”وردنانی جیڑہ ء نام ء“
 دیم ء کاریت و مارا پیشداریت تن کہ زانت و سر پدی میں سر بزانت
 و بہارنت کہ سردار و اولس یکیں چاگرد ء تہا چہ رنگ ء اچ یکے دوئی

گستاخت و آہانی زندمانی رُو چانی ہتا چنکسین پرک و تپاوتے
 راج ۽ سٹولیں پُسگ اگن دہرکان و بزگر بنیت و گرماگی ہیں
 اراں ہیداں شلچاں ۽ اوزمستان ۽ گوپش و گوزچاں چہ گوٹبر ۽
 ناک ۽ لرزاں بنیت کہ پہ شوانگی کوھ و اگاران ہتا زند ۽
 بگوازینت ہر رنگ و ہر ڈول ۽ آہانی بروحاسلات
 و نپ ۽ واجہوت گرٹیں کماش و مسترا و جہاں
 سردار بنیت چو کہ یک شیرے ۽ ہتا آ ۽
 شوانگ ۽ زند ۽ ہکس ۽ دیم ۽ کاریت

ادچ بزرگہ زوان ۽ سردار ۽ زردہ حال چو درشان کنت
 انوں زھگ تی بنت بے شام
 کاٹھے ہندا تو منی چو بے تام
 زاری ۽ کئے تاں گوٹر بام
 سے روچنت نوارتہ چکاں تام
 دھ من دان بدے چار سروام
 تی کد و کامت انت چو کہ جام
 سیالی نئے کنیں کشین رام!
 ہر وھد کپتگن من تی دام

شائر ۽ نزدیک ۽ میر و کھدا بہنت کہ سردار و خان درسانی کار و کسب
 یکس وقتی اولس ۽ پلنگ وورنگ انت پہ بزرگیں و پہوالیں راج ۽ یکے پشگ
 انت و دوئی لک۔ کار درسانی وقتی راج ۽ حونانی چونسگ وورنگ انت دوئی
 پہ مہلوک ۽ ڈگریں حونانی سر ۽ زندگی منت۔ او اے دوئیں یکے دوئی ۽
 راہ ۽ ڈنگر و کنگ جوڑ منت۔ پرچہ وروک مدام وروک ۽ دژ من جوڑ بیت
 بے پہ وقتی راج ۽ پیل وور ۽ دوئیں سراں وقتی دست یک یم ۽ لانیچنگ منت

ہلے ہر دس جہ پہ پل و لٹ و مال و ہر وہانگ او و نڈ و چنڈ و کیت تہ لے
 ہر دوک چو خون و ارس گرک ءیکے دومی و دیم ء پے رنگ ء در کا صنت چو کہ
 شائر آھاں ءیک جہاگے پیشداریت۔

گوشتیت پشنگ تو بے ساریے

ردیں کک زانگ ء گاریے

تسب ہوک ء گوشتت داریے

مدام بنگ ء شریداریے

پلیتانی دلی — یاریے

ہلے دومی کسٹ ء کک ہم پہ خون واری ء چہ پشنگ ء چہ بیم ء کم
 نہایت پر چہ کہ ہر دوک پہ بنی آدم ء یا کہ دومی لہراں پہ لاچار و بزرگانی خونانی
 سر ء زندگ کسنت۔ پیشا و ہدیہ کک پشنگ ء را دیم ء گوٹر کنت او
 پسوئے دنت کہ۔

ورین من آلم ء چندی

دعیں دپ گیج پرا ترندی

تقاریت ہر دوکیں لاس ء

نکنت آرام شپ ء پاس ء

منی تج جان ء اجب لگیت

دمانے نئے دل ء سگیت

اچیشاں ابید شائر مارا پیشداریت کہ ٹنگ و دروہ باز ہر کجا
 او ہر رنگ ء کہ ببیت آئی ء کار ٹنگی و لچی انت۔ آء آلم ء پہ و تی طنگی،
 لچی او دروہ بازی ء پلیت و وارث۔ مئے راج ء چہ بازیں میر و معتبر

اودر ایس سردار و کماش ہم پہ صیل و ہادت ء چہ طنگ و پچیس لک ء صبح رنگ
دور و جہانہ ننت۔ اداہانی یک اپنیں ہکسے شائر گوں و تی گوئرے کاس

دیما کاریت۔

گوٹنیت، من جامگ ء پٹین

کنارے دیگرے سٹین!

لگاشیت ہر دو کیں دُوہاں

نکنت آرام گوں مہ رُوہاں

پنجاریت کیگد ء بوہاں

اچ و تی رے وڑیں کار و کرداراں پد چوشیں و ت گڑھیں میر و ہاں

ہر دیں چہ گریب و بزکاریں اولس ء کٹ و حاصلات ء و تی لوگ و انباراں

پھر کنت تہ نوں کہ آء حاکم و اپسرائی دیوان و مجلساں ننت ننت گڈاں پہ

ہل و شان و تی سٹاں مک کنت گریبانی و را کانی سرء پر رنگ ء ایراد

گر ننت۔

بیرار جوء نان ء ہمرا!

لاپ ء بزر ت درے سرء

چوتیج کاریت اندر ء!

شرانت پہ اسپ و اشتراء

یا کہ گلام و (پیر) نو کر ء!!

یا کہ بلوچ و (پیر) بزگر ء!

ملک دینار میر و اڑی و تی دور و بارگ ء راج ء لس مردم اود

آہانی کماش و سترانی زندمانی ء پرک و تپاوت ء باز پہ جوانیں واجبیں

ڈولے، برے، پشنگ دک، ہندے پہ دروگ و راست، جاگے پہ بزرگ و
 شوانگ اڈکنڈے، پہ وردنالی جیڑھ، نام و رنگ، دیم، کاریت
 و پیشداریت۔ من بلوچی شائری، اے یک نوکیں رنگ و ڈولیت
 کہ اچھو پیر مئے دگہ پھج شائری، شائری، ہتا گندگ، نیا تکہ
 چیا کہ ایشی، ہتا گن یک نیمگے، چاگر دہ جند، ہکس و درو شم چو آدیک
 دیم، کیت تہ دوئی کش، ایشی، ہتا یک اجب گونگیں تشرن و سپیگوری
 نامداری، ہم ادار انت۔ و حدیکہ مسکرہ و توازہ اوش کندی آئی
 سر بار و شیر کنی منت۔ اچھے ہتیں شائری و انگ و آہان سر و گول حورتی
 و دگوش دیمگ، چہ ملک دینار، شائری، یک دگہ رنگ و گونا پے
 مئے دیم، کیت کہ اچھے شائری و انگ، ما آئی، جند، تب و ڈول کیاس
 و ماں، پہ شری و جوانی، کت کنیں کہ آ، و ت چونیں تب و صیل، مردے
 بوتہ۔ زندہ دلی، و ش مجلس اڈ توازہ و مسکر، پلو، و ش روٹی، کیاس
 اچالی، شیر و گالاں پہ جوانی، بوت بیت۔

مک دینار میر و اڑی و ت تک و بولکے، کماش و مسترات اڈ کماش
 گرائیں بار مدام ہمانی، کوپکاں بوتہ۔ یک تک و بولکی میں راجے، ہتا کماش
 سکیں گرائیں و جمالی میں کارے لیکگ بیت۔ زانکہ ہے کماش و مستری
 سٹوب ات کہ آ، و تی تیوگیں زند، گول نگلیگیں جاور و حالیتاں دوچار
 بوتہ۔ آئی، و تی سمیں زند، و شیں و آسودگیں روچ سک کم دیستہ۔ آ
 گیشتر گول راجی گروکش اڈا و جیڑھاں دوچار بوتہ۔ اچیشاں ابید آ
 یک اپنیں تک و بولکے، کماش و مسترات کہ اے تک، بنداق بارگی
 تن یک دراجیں و حد و مدے، اے ڈیہہ، سر، نہ ایوک، حاکمی

دو اہمی کتہ بلکیں پرے مکہیں ڈیہہ ء باز براں خونانی جوتنا چینی گنت او ورت
کنگریں ورناعانی سرانی جوہاں ایر کتگ۔ پیشا ملک دینار ء دل ء پور
ماتیں گلزمین ء ہرودوستی او کٹومی جوش و جوزہ سک باز استت۔ ہے رنگ
ڈیہہ ء ہرکش و گولرا کہ دگر انجیں و تن دوہیں سر مچا رے یا کماتش و مسترے
اگن استت تہ آء ملک دینار ء راجہ و تی دوہیں دیدگاں دو سترات۔ چیا کہ
آئی ء اے وڑیں دوز و اہیں کماتش و رشتوناں ء پے مدک و کٹوم ء چہ
نکھیں ڈیگی یے ء دیما تر لیکتہ ہے سٹوب ء راج ء اے وڑیں باسک
و سرانی بیرانی و زیبانی او مرگ ء سر ء شائر ء مدام ذالی مونک چست گنت
و آئی ء چاں خون اس سلینت۔ چوش کہ سردار نور دین مینگل ء کوش
سر ء گوٹھیت۔

نور دین خان ء زخم ہمو د پر شتہ
تیراں چو آسیابی گروء در شتہ
جنت اپر دوس ء زباد مٹشتہ
پر مینگلاں شاباش ہزار گشتہ
نامی منتہ تا پشت بر پشت ء

میر بلوچ خان نوشیروانی کہ وقی راج ء سرے ات او پے مکہیں ڈیہہ ء
وقی او و تی سنگت و آریزانی شکلیں ساہندر گنت۔ ملک دینار میر واری
ء پت چاں پیروکاں ہراہ و سنگت ات۔ ہر وڑیں راجی جیڑہ و جنگاں شائر
پلو شریک۔ نگلیں ساہت و راجی لشکر کشی حال آئی ء راستیں کو پگ
و لشکر ء پیشونک بوتہ۔ بے و ہدیہ میر بلوچ خان نوشیروانی گوک پروش ء
جنگ ء چہ پرنگیانی دست ء شہید بیت تہ شائر آئی ء زخم جی ہر مچاری

اُوزن مریء سپت و سناء اُبید آئیء ابدی میں جتناںیء کاری میں درد
گنے گالاں دیمء کاریت و گوٹشیت۔

زخم گتہ نر شیریں بلوچ خان شیر نر
چور ستم ذالء کشتنی شمشیر در کمر
چند کدم دیاء رتنگت شیریں پھر نر
رتنگت تیر بر سر و جانء چو مطر
ہرتے گپتہ پر ریشنگ و جہاں تا بشر
کس گنے شاہاں نکنت جنگ ایتقد
تیری ششش مان ات رتنگت دیمء پیدور
ہتھی تیرء بر سر و دیمء کت گزر
رستنگت جی حات ارش آزماںء بقید
نالہ ارشء پر ریشنگ و ہلوکء ستر
مسک و انبیرے مشتنگی جانء ہم ہتر
بزتنگت حوراں جنت و روحانء بسر
ہزلے گپتہ اودء بر طوبیء شجر

ہارانء سردار نروز خان نوشیروانی کہ دائمء شاعرء راجی
دکھانی دیمء داروک، پلو شریک، اُوچہ بن و بیہء پہ راجی و کٹوئی مڑواں
سرین بستگ و چاڑ لگیں سرے اونا مداریں راجی کماشے بوتہ کہ سبھیں بلوچ
راجء راجائیء مزنیں سیک و دل اڈیہے بوتہ۔ تہ آئیء انا گتیں مرگء
اُوڑے راجی تا وانء انچو کہ ڈیہہء اندگہ پھندگ و سر پدیں سراںء دلپرد
وُپرسیک کتگ ات اودء ملک دینارء گبال باریں پرائیں ڈوبراء را

اے اندوھنا کیس حال، گوں دردانی شل سر میں کاٹاراں براں گت آئی،
اے کوہیں گم، راج پیم، چیرات نکت او پرانی، درشانی، چو چوئیں گالان کارے گپتہ۔

آ سے کپت پرا حاران،

شہر، تاں زمینداران،

پٹوج و پلٹن و سواران،

مسکین و دگر واران،

بن داتے جہاں یکسان،

راج و سیاد، ہمک درسان،

خیش و وارس و براسان،

دردے کہ نروت آسان،

ہلوک پرہے ارمان،

نالنت پر وقی زر شان،

ریچنت دیدگاں ترنپان،

دستان، جنت پر زان،

پر حاران، چراگیں حان،

مروز حان سکی سلطان،

دھنز و دھوت شتہ آ زمان،

ہے رنگ، پنجگور، سردار میر گاجیان لگی، گوش، درد و یگیں
حال، شائر گوں وقی اے گالان تنکہ پما سر کنت۔

روح پورئیں آقتنت بوت مہکموت و چار

پردل چو پردلخان، پٹوج، سر، تیار

میر گاجیاں ملوکیں چو کہ شیرے در شکار
 پلٹن سرء روان ات مانند گرنند و مد
 گزیت چور مد و ابرء در شیریں شکار
 گرنند بوت رنپلاں ء بمببت دگار
 کپتہ چہ زین اسپ ء پنجگوری تاجدار
 فونزردہ رسنت پر بیست اگت فخر دوار
 پنجگوری روج روزنیں بوت یکدم اہتدار
 گلگی پدی ہمیش ات ارمان کنت ہزار

راجی اڑو جیرہ اوگر و کشانی مان گیش تگیں شانیں ملک دینار ء ڈوبرہ تھا
 مہر و واہگ ء یک دریائے چول جنان ات بے رنگ و دروشم ء لونو کہیں اس
 چولان ء راجی اوچا گردی رسم و دودانی مکھیں بنڈاں چار نیگ ء چ گرد
 کتنگ ات او پہ دیم ء کتنگ در چہر وار شندات ۔ بے برے برے کہ مہر اس
 پھر واہگیں چول سر رتیچ بوتمنت و چہ وقی ہداں چلکش گپت نہ پختے رنگی نیں گاک
 شائر ء کنتان سرء اتکنت و آئی ء ہمار مان ء ایشان ء کاگدانی ات کنت ۔
 ہے سوڈ انت کہ ملک دینار ء شائری ء تہا ہشکی و رنگی نیں بہر سک ہم انت ۔
 اگن ناں چوش نہ انت کہ آرا گوں مہر و واہگ ء کار نیست ات ۔ رنگ و دروشم ء
 زانت و پر کے نیست ات یا کہ آئی ء سینگ ء دل ء بدل ء سنگے ایرات کہ چھیں
 در ہلکے نزانت ۔ بلکیں چوند گے شائرانی پیم ء آء ہم یک نہ میں و مار و کیں
 دلے ء واجہ ات ۔ رنگ و دروشم ء سار نیں ساہگ ء گین سارت کشگ ء
 واہگدارات ۔ پیشکا و ہدیکہ آرا ز جیری مولماں زوت تہ آئی ء واہگان
 مہر ختیں سمند ء مہر وٹیں بند و تیل پر و شتنت و آء جیالانی مرکب ء سوار گوں وقی

رہواریں کمیت، گالوار بوت و گوشتے -

مازھیری ہاں پرکساں سال،

قادر وں بکثیت بہت و اقبال،

دوست منی جنتیں مازگ و پال،

کنڈگ، گوازیں شپ، تار،

ہرچون کہ زھیر شائر، راشور دیاں بنت۔ ہمے پیم، آء، و تی و کاب
 بالیں کمیت، واگاں کجان بیت تنکہ دیر سریں پند و راہ گوئند بترسنت او منزل،
 گام و پند او بند و گٹ پشت، پشت کیاں بنت۔ گوں مہگونگ، نیاد و مجلسانی
 ہکس ماں جیالانی آدینک، رداں بیت و دوری، دھنن و مچ گار بوہاں بنت۔
 شائر گوئسنت کہ اے ساهت، پاد و کاب بالیں کمیت، راشور دیاں بنت او جیالانی
 دور گند پیر اندر، رستگیاں کلات، گنداں ببیت او پونگا نسرین دے ہما ساهتانی
 لوٹوک ببیت کہ

شور و مین پیماندر و کاب بال،

ترھڈگ و درھکان، چہار نال،

من ملاقات گوں ماہ تمام سال،

وہد، گوڑ بام، گوں کساں سال،

دوری گوئسنت کہ کوری ایت او اگن دوری، ندوشیں ساهتان ریات
 ورا نکانی گوات چیر بیت گڈال بزائکہ زھیرانی نگور تیں جہر ارسانی بشامی
 سلاں گواران، دیدگان، دور سریں کنوراں، انچومت کفنت کہ ایشانی ہار جہل
 چہ انارکالی گواش دیماں بگر تنکہ جیگ سری بست و کوچگاں ہر چیز در پتار دیاں،
 ڈوبر، چہلیں زرد، یک دارے پدا ایرر چٹنت تنکہ زھیرانی آیو کیں نو داس

آپ دارکت بکنت۔ اے بات ویاتانی مولم نے پہ لوگ ہندگ ککنت اونے پہ
 دگر کارے۔ داب و آرام ہم ہمیشانی حرمجان بیت اوندگ و پاو آئیگ، ورنگ
 دوسپنگ اوگر دنگ و نرنگ، ہر رنگ و ڈول، مسک و دانانی باکین مہگونگ
 و مہلج، جبال چوآئی، جندہ بالاد، کیت و دیا اوشیت۔ پچیں بیک و شگینگیں
 مچہر باسحت و زیورانی بانگ برس پہ دابے، او برس پہ ڈولے، جیالانی ادیک
 ردان، دیماکیت۔ اے رنگیں ساھتاں مردم گوں ہر ڈنگ و دار، پڑیت۔ اور
 زرنجے، دل و لہڑاں درشاں کنت۔ بے ملک دینار میر واری شائری مردے ات
 او آ، ایشی، ہم زانت کہ چوشیں ساھتاں زھیرگیں دل و حالاں پہ سبک گاہیں
 کیگد، بروک او سرکنوک کہیرانی کوکو گونگیں کپوت او یا کوت سُنہیں توتی انت
 کہ چو بنیادم، ورت زھیر واران انت او لہڑیں دلانی حالاں سئی و سر پدانت پیشا
 گوں توتی، شائر گپتار کنت او پہ درج دیں مہلج، کھلے ششتائیت او گوٹیت

زیر منی پیگاماں دل و جان

ہاتروں گمراہ انت زھیران

دوست من و یات اتکے کہیبانی

لال گوٹے سرتا جنت جنینان

دوشی من و اب، ہم گوٹروہانی

شائر گوٹیت اے و ش بسزیں مرگ و ہدیہ تو مہلج، بخشیں بادگیر نزدیک
 روئے تائی، نشانی ہمیش سنت کہ ہرنیگ، زبادانی بوہ تالان انت ہمسرو میں جیٹری
 و دزگہارانی نیاد و دیوان انت، پھلیں کندگ ووشیں ٹھکانی توار، نیام کیگد،
 پہ کنارے چچارکنے تے آ، پہ تئی نیگ، گوں چوشیں اندازے،
 کیت کہ -

گوں سنگھ و پادینک ، ژلنگا ننت
 گوں لال و یا کوت ، گل پہ رنگا ننت
 زیور ، سہنتاں کبکی ملان انت
 زوت بکن الہان کہ لال پریشان انت

ملک دینار کہ پہ وئی مہلج ، چو پراکی و بے کرار انت آئی ، شری جی انت او چہ
 قسم ، مردم ایت ؛ آئی ، رنگ و درو شم چون ننت ، مٹ و درورے است کہ انہر ،
 کہ و بالاد او بروگاٹ ، چون انت . پرے جہانی چارنگ او پٹ و پول ، و ہدی کیر ما
 چہ آئی ، شہیرانی پدیا نکاں آئی ، بدل ، اپداریں چات ایر کپان و چاراں تہ اپج مہر ، چمگاں
 توار مے گوشاں کپیت کہ ۔

ندیستاں چشیں دہرے در چہار
 ہے کیچ و مکران ، تاں کندھار
 گردن چو آہوگ ، چہ خمار
 اجب زبیدار ننت مہشوگ یار
 اجب دلرباے ، اجب گم گسار
 اجب مہلقاے ، اجب رازدار
 گل است ، لعل است ، بوہے بہار
 وش کہ وش رنگ و وش میوہ دار
 مہلج ، مہرنگ و ماہر ، گسار
 شذات ، شرکام و شہر بہمدار

ہر دیں مہگوئیں مہلج کہ چہ وئی دوستدار ، دلگدان و گلگدار بیت تہ
 گوٹیاں پہ دوستدار ، زمین تنک بیت او آ زمان سر ، کیت و دکیت ۔ حج رنگ ،

تو ہم آد کرانیت۔ دل دیکھا نسری دوسو سانی تو پاسے پادکیت وھدہ پادوگام پنج
 برشتت و دیم دکنزنت کہ گوئنتے کہ دھدہ پادگوں تیلوں بستگنت و دیکر
 دیکے نیکنت۔ نئے شہر و بازاراں کرانیت او نیکہ لوگ دجا کہ مردم در پرت
 زندنت۔ بس دل ہیشی دگوئنت کہ دیم دپہ کوہ و گیا بان برس۔ اس ملک شہراں
 بن دیم پرت برو۔ ملک دینار ہم زماناں گوں انجیس جاورس دپچار کہتہ کہ پرتی
 حیا لانی میر دروشم دپیلے دیم دنت و گوئنت۔

چے بریں کہ تن تو جوش باریں
 تنی گھگ پر من آمتہ آزار سے
 وشن نہایت مارا شہراے بازاریں
 درد دل دگنت مثل کاماریں

شائراں گیشتر پہ ہنگو نگ دگو اٹکر و بادگیر در دنگ داشتاپ و تیکان سری
 اوبے تائیری در شاں کتنگ اوبہ مہلج پٹھلیں نیاد و دیواناں وقی موجیں
 دلہ بے کراری اوزہیرانی سیاہ و بزین جمرانی گوارنگ و شلینگ پیش داشتنگ
 بے ملک دینار اچ درستاں جتا نہیں راسے دہر گھوڑا زنت۔ آہ وقی حیا لانی آدینک
 تباہ گونگ دگندیت کہ وقی بادگیر یکہ و تہناہ ملور و مور بنانشتہ پہ وقی واہ گانی
 واہندہ اکمننگ دمازگ و پال جنت۔ زہیرانی بے تائیریں چولانی سرہ نشہ وقی
 دل دوست دگوں ترھڑ و کس میت ددور جہان دیم پہ وقی گوارنگ آئیگ گندیت
 اوبہ حیا لانی جہان دپادکیت وقی محربیں کاردار و داھی دچہ پھرگیں و اب دپادکنت
 دگوئنت۔

روک بن اشتاپی چراگ نوری
 آحت منی میراچ اُلکے دوریں

مہلب دھتراں پر گلے مینے
 پر مہنی گوارہ سرش دوئیے
 جلدواشتانی سپہن مارا
 سہت و پوشاک دزیورہ و شارہ
 بیار ہماشاہی ہیں چکن کارہ
 رحم کتہ پر من شاہ دستارہ

چواندگہ شائری پیم، ملک دینار، ہم و تی رنگی ہیں شیرانی بہرہ تھاچار
 چہ ستا، یک ڈولداریں شیرے پر بستگ، چارچی بزاں جنک، اسپ، زخم اور
 پتنگ منت کہ ایشانی سپت و سنا، بلوچی، کم و گیش درستیں شائریاں و تی زرد
 چکاستگ، کے، زبیداریں جنک، رادیم اورنگ، دگرے، اسپ، در
 ہر ڈریں سکی و مشکلیں کارانی ہمراہ دستگت گوشتگ، کے زخم، راجہ درستا
 دیما ترلیکیت اوبازیناں آس گواریں پتنگ دوسر کتنگ کہ ہر رنگیں مشکل و
 جبمالانی دیم، واروک انت، نوں اے رده، ملک دینار، ہم و تی گوہریں گال ہے
 چاریں چہ ہانی ستا، کمانگ و چوٹو بستگ منت۔

پتنگ و اسپ دشمنیر و سلاہ انت
 جنک خوبصورتہیں مثل گلا انت
 من دمرگ، پھر گوشتہ بیان انت
 چہار چیزہ سہت ہر جاگہ، انت

شاہ ہے چاریں چہ ہاں دیم پر دیم کنان، چار میت۔
 آہانی ہر شری و جوانی، دیم آران، سہڈا میت و
 گوشتیت۔

پری رنگیں جنک، لذت و نیا د
 ہر نیکہ گوڑے پہ گوڑے بیت دل ات شاد
 کمیت جوان انت پر اسیل و شکار
 یابدانی چو پگ و تاراج و ارکار
 سگار دروہد جنک، ہمدلیں یار
 بحکم خالق، دژمن شود کار
 تپنگ، نارگ و زر مہشت و بھیہار
 گوشتنت بے در و انت دروہد پکار

نوں و ہر یکے شائے چاریں بے در وریں مڈیاں، چہ ہر کش و پھنات و
 پہ جوانی، چار و تپاس کنت۔ آھانی ہر شری و عیب، پنے و ت گندان، و قی زانت و
 شاہیم، تو کنت چاریت، تپاسیت، حیاں کنت او آسرو باقی اچاھاں کیے یاد و
 گچین کنت و گوشتیت۔

نگوشت عاقلان مے گوشتگیں تران
 حد اسپ و جنک، کنت بے جوان
 ہماکہ دوست بیت دنت انت پماوان
 جہاں پر چرخ گردوں گردشان انت
 جنک، زحم و تپنگ و نریان انت
 ہدی شترنت کہ مردم شادمان انت

شاہراں مدام و قی شیر و گالانی تہا نما چیں کاڑ و مہنگو نیگیں دوستدارانی
 کہ وبالاد، رنگ و دروشم، چم و بردان او کاشیں ملگورانی سپت و توسیب و
 آزمان، استال جہلا اور تگننت۔ تیوگیں گلزین پوٹنگ و شوہاز متگ بے

آہانی مٹ و درو رایش ندی تنگ اُو نیکہ پراہانی سنگینیں سر، دگہ ہیجے دی تنگ ایش
 ہر پیم کہ چمش شانک داتنگ مُنت پہ دوستدار، شری و جوانی، اے ابید دگہ ہی
 ندی تنگ ایش چوش بران کہ آء، بنی آدم، بدل در، زانکہ آزمانی و بہشتی حوران چہ
 انگہ دستے دیما بوتگ مُنت۔ بلے ملک دینار یک اپنجیں شائرے ات کہ آء، وتی ہلوگنگ
 مہلنج، چہ آزمان، حورانی بدل، چھے سر ڈگار، اُو من وتی راجی چاگرد، ہتسا
 شوہازیت۔ اُو اسے المی گیت کہ وتی چاگرد، تھے کاڈ نہ ایوک، بہشتی حورانی
 مٹ و درو ربوت بندت بلکین آہانی چم و پوز، مود و ملگور اُو رنگ و درو شم ہم
 بے عیب بوت بندت اگن یکے سک جلوہ ناک، زیبا اُو ڈولدار بوت کنت تہ دگرے بدرنگ،
 پٹک، پتہ پوز و مزن گرانز و لکین مود و ملگورانی بانک ہم بوت کنت چو کہ شائر
 وتی یک شیرے، ہتا د دستدار، یا شر و شمین کاڈے، ہ پجار و کی، گوں وتی وازو کا
 چوش کنت۔

گو شہدات بیل دیاراں من گل، سوچ، دیاں
 رُو و رنگ، دلبریک، رنگے گامیش شتر ترانت
 دیمی روزنا انت اجائب تا پگ، باز سیاہ ترانت
 دلبر، دپ تنک وزینت، چاھ و کھنور، پراہ ترانت
 ہجے شیرے تہا آء، دیمتر، دلبر، تو سیپ، کنان، آئی، پوز و پروانانی
 بار و، گو شیت۔

پوزی برزو بلند انت دان ارزن ہمسر انت
 کا گد، لنتی تنک مُنت لوس خنزیر برتر انت
 دلبر، دشاں کسان مُنت اچ کبیر، دراج تر مُنت
 مودی در جنت حد، زیادہ پٹک، دُوب زیبا تر انت

دومی بیگ، شاعر، اسے گالائی تھاملنڈ و مسکراؤ تو ازہ، رنگ ہم گندگ،
 کیت۔ کہ ایش آئی زندہ دل، دش روی او دش تہی، دیا کارنت و سہر کنت
 اوارے وڑیں دگہ بازی میل ہم آئی، شیرانی تہا گندگ بنت۔ اچے درستی
 جہراں ابید ملک دینار، وتی راجی چاگرد، تہا اندگہ بازیں نابردری، نہلم دزیستی،
 کٹن دھیل او اڑد جیڑہ نہ ایوک، مار تنگ کنت بلکیں آھانی سر، وتی دل بہ لہڑ
 دپاھاری وتی شیرانی رنگ، درشان کنگ کنت چوکہ، پیریں مرد ورنائیں
 جن، « ورنائیں مرد و پیریں جن، جیڑہ، « مرد و جن، جاک و داک، ڈکال، مہمانی
 اودگہ ہے رنگیں بازیں شیر کہ آھانی تہا آ، ڈولے نہ ڈولے، وتی نہوشی و دل
 پردی، درشان کنت چیا کہ اسے المیں گیت و ہر کس زانتی کہ یک کسان و ورنائیں
 جینے، راگن گوں ہر میں پیریں او ہستو مندی بے پیریں مردے، سور و سانگ
 بدے، تہا آ، جینا دم وشی ننگدیت یا کہ ورنائیں مردے گوں پیریں جینا دے، یہ
 سانگ و سورھج پیہ، مٹاھ کرت نکنت۔ چیا کہ دو میں حالتاں دل، تہا یک کہتے
 رڈیت اوارے کہت ہر وڑیں وشی و آسراتیاں بارت و گار کنت چوکہ
 ورنائیں جن و پیریں مرد، شیر، تہا جن وتی مرد، راگوٹشیت۔

شو میں دل، پنتاں مزیر
 تہی بوھ ان دپ، چو زھر تیر
 تہی دوستی وتی — یاری
 من کپتگن پر — خوری
 لوگ، تہہ — چمداری
 گپتہ منے — بیماری

ہے شیر، تہا یک دگہ جاگے جن وتی مرد، را پرے رنگ، راگوٹشیت۔

دور کن من ویم و کجک
 تہی ناز و تراز منت چو بچک
 لگ ب تہہ و موٹا مہ جک
 ہزار تہی نان و تنبک
 تو بہ تہی گنج و مرا
 انون من لگ و دردا

پرک ہے جاو رو عالیت شیر و دومی رنگ بزاں " جن پیر مرد
 درناہ " تہا گزند و کیت کہ یک کسان سالیں، نوک بردتیں ورنائے گون
 کانڈیلیں و کپتہ کاریں پیر زالے و چون دتی زند و روچاں گوازمینت کفت بلے
 ہم راجی نابروبری و یک ہکس ایت کہ شائری دیما کاریت کہ مات و پت پہ
 امروزی مال و مڈی و جو پہ و وئی کسان سالیں و سولیں پگ و راسالونکی پوشاکاں
 کوڑے دینت و تی مردان تاک کپتگیں و کلنڈر پیں بانوڑے و گون ان پزان دینت اہو کہ بیج
 چہ مات و پتاں لاچار ایت بلے چو کہ حالی و گوشتن ایت۔

دل کو تلی چئی نہ انت

مہر پہ بہا گیت نہ بیت

ہے حال چوشیں ورناہ بیت کہ سالونکی و ساہت و پھل و شو شنگی نیں
 تخت و بدل و وئی ارمان و واہگانی سیہ ستلگیں بھاگ و انگرانی سر و لاپ لیٹ
 جنان و گوشتیت۔

ہوش و بیار سر و آے ابدال

گوستہ نون تراشتتے سال

روایت روشن انت مسل لال (اگن)

بیزار انت من ، اش تئی پالے

تئی بوھان پردماگ ، زہر انت

چیم ، گندگ ، دل کہر انت

ایش وھے رنگیں دگے بازی شیرانی ہنہا شائروتی دل ، لہڑ و پاهارانی
درشان کنگ ، ہج رنگ ، چک و پد نبیت۔ آئی ، شری ہمیش انت کہ آء
شر ، شر او ہراب ، ہراب لیکیت و گوٹشیت۔ آء مدام راستی و جوانی ، ہمراہ
دسنگت انت بلے اچے درستیں چیزاں محالیناں ابید ہم شائرتہ چہ و شس تہی ، توازہ
د مسکراہ و تی دستاں نہ کشتیت۔ جاگے ، پہ تچکا تچکی ، آء و تی کالان چو کمانانی
گوٹھلیں تیراں درھنزاں کنت و جاگے ، پہ ملنڈ و توازہ ، رنگ ، گوں ترزن و
پیگورانی منہ داگاں پرداران ایش کنت۔ مہمانی ، سر حال و آل شیریک انجیں
شیرایت کہ ایشی ، تہا و تی بیلہ ، تر و تاب ، یک حالے دیما کاریت کہ
ناب ، کاردار چون پہ چم کٹی ، دیم ، گوں لوگ ، کچے ، دنت و پہ چیر و کائی ،
ناناں وارت کہ ملک دینار سئی و مالوم دار مہیت۔ اسے بابت ، شائروت
چوش گوٹشیت۔

اسے رنگ بگوٹشئی گوں کاردار

بٹ ، لنگہ ، اذات بیار

گژن ، کرت منہ ، بیکار

کٹ ، سر ، نشہ دینار

مالومی مہیتی بیار پنہاں

پشت ، ایر بکنے اسے نان

بلے مرد ، زانگہ اسے نزانت کہ اشتر ، دزی اولاپ کش

نبیت - مردم نان دہ بوارت و دپے تو ار مکت اے چون بوت کزنہ
 ہے حال ادہ اے مرد بیت۔ دپ دہ چپ چپ دہ آئی دہ پت پاش کت اوردنہ
 گرنگ بوت۔ جندے جمالت و موٹ بوت چیا کہ مرداں گوشتہ « وان دہ
 ورنگ سک انت بے سلاھے جننگ هک انت، اے درگت دہ بچا رکشاؤ
 وت چوں حالان دنت۔

پشتی گوں من چو کمذات دہ
 چپ چپ و دپ دہ زرمبشت دہ
 ڈاھ کرت کیچی دہ برپشت دہ
 موجیں ہاترورے برگشتہ

ملک دینار میر و اڑی یک انچیں شائے ات کہ آئی دہ وتی کش و
 پہنات دہ ہرچی دہ راگوں حورت چاری و دور گندیں نگاہ دہ چارت۔ ہے
 سوب انت کہ آئی دہ زندہ ہر تک و پہنات اُد ہر رنگیں جاورانی بار و وتی
 شیر و گالانی تہا وتی دریں حیاں در شان کتنگ سنت۔ آئی دہ ڈیہ دہ ہرنگ
 راجی اُدھک و بو لکی نہیں کماش و سروکانی گلا و سہڈ انگ دہ ابید آہانی بدیا
 ہٹیل و ہادت اُد کردہم وتی شیرانی تہا مے دیم دہ اورنگ سنت۔ سنا ہدہ
 کہ وتی دژمن و جوتی واران دلاوری مزن جگری، نان دھی اُد میار حلی دہ بلوچچا اُد
 راجی جو انیانی بیان دہ ہم وتی گالان نہ پتیت۔ اچیشی ابید آئی دہ چوشین راجی
 اُدھک و بو لکی نہیں کماش و مستران مرگ و میران دہ درد دہ راوتی دل دہ تہا ماتنگ
 و دل دہ دردانی درشانی دہ آہانی مرگ دہ سر دہ مونکی شیر ہر بستگ۔ ارمان
 واپسوز کتنگ و آہانی جوانی و شر بہان دہ یک دہ لیکیتنگ یا کہ زندہ ہر
 مشکلیں دمان و ساہتاں وتی دوستان دہ پے وتی مدت و ملک دہ میکس دینگ دہ

ہاترہ، وتی دُریں گپتار ششتا تک مُنت۔ ڈیہہ، راجہ درامدیں زالم وزور اکیں
 حاکمانی خونگیں پنجگاں رکھینگ و آجوبیں زندہ شوہاز، ڈیہہ، برکش و
 پھنات، راجی سردار، کماش او کہدا و معتبران، پہ بچی و تپاک، وتی ڈرن،
 سر، اُرش کنگ و آئر اچہ وتی پھلیں ڈیہہ، درکنگ، بابت، توار پر جنت
 ادرمایت کہ شے پت و پیرک و مستراں پہ اے ڈیہہ، رکھینگ، چونیں چونیں
 سکیں ساهت و مشکلیں و ہداں وتی شکلیں ساہ ہم دوست نہاشنگ مُنت۔
 اے پیہ، اگن مالک دینار، شاری، ہر تک و پھنات، سر، جنا جتا چمٹانک
 بدھاں نہ پریشی، یک تیوگیں کتابے او جتا میں دپترے در کار بیت کہ اداگون
 مائی، وس و گشا د نیست، پیشا من وتی اے سر حال، گو گنڈ گراں او
 بس ہمیشی، گو گشاں کہ آئی، شیرانی اے دپترائی، شاری، سر، وت
 یک سر جہیں و پیلو میں چمٹانکے، کار، دنت، من و گہچے گو گشت کناں کہ
 مرداں گو گشتہ، دُن ہما انت کہ وتی بوہ، وت پشانیت، کتاب او
 شاری، شاری وتی حال، وت دُینت، منی گو گشتن پوچ انت۔
 ”زری لود“ شے دست، انت او آئی شاری شے دیما انت۔۔۔۔۔!

جنگلی نیر شیر

زحم کننت تا کہ محشرء مانیت یادگار
 پشت دینگ عیب انت پرمنی میری طرداں
 نئے کننت بالادء وقی اندر مہربان ،
 زحم جنی میرات انت شے معلوم انت جہان
 چم دت حوداں گزریں من پردوس و مکان
 برسء تیر ننت کہ رحمت نودی گوارگان ،
 پردل و بیارت یکدم شیر کی سنگاں

سردار نور دین و کوش

سردار نور دین مینگل و سردارات - وھدیکہ پرنکیاں خاں خدادات خان و سرداران نیام و ناٹھی و ناتپاکی و آس ٹروک گت و چھوٹی کٹینگ سوچی و ہردوسرانی نیام و جنگ و چوپ پادکت تہ آلمانی کٹینگ سوچی و خان دژ منی و آس ملبوکاں چو اندگہ سردارانی پیم و سردار نور دین راہم منان پتات - بلے پرک ایوک و ایشات کہ نور دین چو ڈیہہ و اندگہ سردارانی و رڈ و ت و راجھ ڈول و ہم پرنکیانی کٹ و دورنڈات و آلمانی دست و لیو جوڑ نہ بوت بلکین ہردیس پرنکیاں آراہ و تھی نینگ و آرنگ و جہدے کت تہ نور دین و سبے پسودات کہ خان منی و اجرا انت - منے و خان و جیڑہ و تھی لوگی جیڑہ ایت و پرے سو ب و من راج دژ منی کت نکین و گون کٹوم دژ مناں و تھی دستاں یک کت نکین - پمیشا ہر وھدے اگاں جبر پرنکیانی او خان و بوتیں تہ سردار نور دین گون و تھی درستیں خان دژ منی و پدیم پرنکیانی بدل و خان و پلو شریک بوت او ڈیہہ و دژ منانی دیم و چو مھلکین تلار و اوشتات کہ آئی و چوشیں کاراں پرنکیاں حاکمان و آئی و دژ من جوڑ کت بلے نور دین و پھیراے جبر و پرواہ نہداشت او پرنکی وھد و پاس و لوک انت -

۵ جنوری ۱۸۷۶ء پرنکیاں حاکم سنڈمین وھدیکہ و تھی دوڑ و گڈ سراں قلات و آٹک تہ آئی و رئیسارڈی و سردار ملا محمد و راہ سردار نور دین و کاسد کت و دیم دات کہ خان و پیشی وانی و ایہ دے و گون ماہیا چیا کہ خاں تھی دژ من انت او ماٹرا ہر ڈریں مک دیاں بلے اے گیرت مندیں سردار و پرنکی حاکم و راجھ کوریں پسوٹے دات و گوٹھے کہ خان من و کٹیت یا نکشیت و کلیت آئی رضا بلے خان و یلہ نہ کناں او راج دژ منی و کٹومی بد و اھی و سیا میں ٹیک و ابدی میں

پولنگ ء پتہ دت نزدان گوں شما ہماہرہ نبیاں -

گوٹشت کہ چہ نوردین ء اچے پتہ سوندھ سندن ء سک
 بدبوت وچہ کلات ء رهاگ بونگ ء پیسر وھدیکہ آگوں خان
 گڈی ملاقات ء دو چار کپت تہ نوردین ء بارو ء گوں خان ء باڑیں در
 بستی و خان ء رانوردین ء بارو ء مرین سکینے داتسی ، جت و با پین
 اوپہ و نگرانی چہ کلات رهاگ بوت - دومی نیمگ ء خان چہ کلات سندن ء پتہ نگرانی روگ ء سک نزد
 ترات ء دومی شہب ء بزاں ۲ جنوری ۱۸۷۶ء روچ ء خان ء وتی داروغہ
 عطا محمد اوسردار نوردین ء راپہ سندن ء و شان کننگ ء دیم دیگ
 جہدکت بے سردار نوردین سندن ء کنک ء روگ ء تیار
 نہ بوت - ادخان ء راکوشتی کہ پرنگی تسی ملک ء ، تسی کوٹوم ء وتسی جہد
 درمن ٹنت - خان ء اچے گپاں بدبوت اونوردین ء بارو ء سندن ء
 گوٹشتیں درستیں گپان راست لیکت . نون وھدیکہ سردار نوردین
 وتی وتاک ء (کہ داروغہ عطا محمد ء لوگات) شت تہ خان ء وتی پتوج ء کماندار
 کمانی محسن ء راپہ نوردین ء دزگیر کننگ ء دیم دات - اے پیم ء دویش
 لشکرانی نیام ء جنگ بنا بوت . نوردین گوں وتی سی زحم جنیں میں گلاں جنگ
 پڑ ء جنگ بوت ، داروغہ عطا محمد ء بلوچی باہوٹ جلی ء نام روتناکت
 وت و شاغاسی علی جان ٹپی بوتنت و آئی ء دوچ اوبرات محمد علی ء
 پتہ مبارجلی ء وتی شکلیں ساہ جنگ ء پڑ ء ندرکتنت و نام پش گینک
 دومی پتوج چہ خان ء پتوج ء سی و شش ورنار جانی زہاں کڈ گڈ
 کنت ، پتوج ء داروغہ ء سبٹیں لوگ ء مددی ٹمارکتنت - گوٹشت
 کہ سردار نوردین ء کوش چہ عبید ء دوروچ پیسر بوت -

سردار نور دین مینگل ۽ کوش ۽ اے شیر ۽ اشار ۽ وقتی دپترانی تہا دو جاگہ ۽
 بنشتہ کتہ۔ بے دوئیں گشت ۽ نبشتہانی نیام ۽ فرہیں پرک دتپاوتے است۔ دوئیں
 شیرانی بنشتہ انچو دراکنتت کہ اے ہر دوک جتا جائیں شیر منت۔ یک جاگہ اے شیر
 یک سد و پچاہ ۱۵۴ و دو بندانت او دومی جاگہ ۽ یک سد و شست و نہہ بندنت۔ ادا من
 شیر ۽ گشتی بندانی بہر ۽ راہنی شیر زرتہ۔

امبراں کدرت ۽ خداوند ۽
 چرخ گردون ۽ شہور کتہ چند ۽
 چندتہ آزمان و زمین ہند ۽
 بے بنیں و گنیا گوں سرو بند ۽
 ۱۔ بازمن ۽ ارمان پر ملک گتہ ۽
 ۲۔ مینگل ۽ سرتاج و سلاح بند ۽
 نور دین خان چو چاکر ۽ یرند ۽
 ۳۔ برتر انشتت گوں خویش و سرزند ۽

۱۔ شیر ۽ ادلی رنگ ۽ تہا سری چاریں بندست منت او شیر گوں اے گالاں شہج بیت ۽
 ۲۔ عاقلی دانائیں بزور چند ۽ بازمن ۽ ارمان انت دل ۽ چند ۽
 ۳۔ ڈول ۽ او د ۽ شیر ۽ دوی بند چوش انت ۽ ع پر ہا زرشانیں ملک گتہ ۽
 ۱۔ اے بند گوں اے گالاں بدل منت ۽ ع مینگل ۽ شیر ۽ ہمیں سلاح بند ۽
 ۲۔ ادا شیر ۽ بند چوش انت ۽ ع گوں وقتی خویش و راج و سرزند ۽

۱۔ ناگہاں حالے مُلک ۽ سیواہ ۽
 لوٹیت تراخان صاحب مرا گاہ ۽
 گوشتہ خان ۽ کہ دوست نے چوساہ ۽
 ہچ میار شک ۽ بیامنی جاہ ۽
 نئے دل ۽ بیارے وس وس و ڈاہ ۽
 کاریں من میرخان ۽ انا گاہ ۽
 بریلو ۽ تخت و ہندو جا گاہ ۽
 من دل گوشتی کپنگے چاہ ۽
 مصلحت کمرتہ مینگل ۽ شاہ ۽

۱۔ دومی شیراچ اے بند ۽ چوش انت :

آتگنت خان ۽ سوار منی رند ۽ ،
 مصلحت کمرتی پرہے رنگ ۽ ،
 کاریں من جاہ ۽ را اچا ہند ۽
 رئیس پرا فرمان ۽ حنداوند ۽
 رپتگنت سردار پرگلے چند ۽
 برہا خضدار ۽ جہہ و زید ۽ ،
 مینگلاں گوشتہ تو بہ کن کید ۽
 تو اگر رپتے مرگ تی پیدا
 خان شے اے رنگ نئے دقلدار انت

گوں وئی برات دغولیش دہمراہ ء
 میزنگلاں گوشتہ پر سہن دران ء
 اے جبر دروگنت گوشتگت خان ء
 تو بہ کن خان ء لبز و پیمان ء
 بن روتی جاہ و ہند و امکان ء
 جام اگر کیت پر حکم ء رحمان ء
 ہرچی کہ قسمت کرتہ سبحان ء
 خان شے سردار! نئے و قادار انت
 دانش و عقلت رنگ و گار انت
 گوشتہ سردار ء خاطر بر جاہ انت
 پورہیں رنج پر حکم ء اشر انت
 داروگہ خاصیں دوست دہمراہ انت
 دارت قسم خان منے منے ڈاھ انت
 ۱- برقلات ہر وہدے من ء راہ انت
 ۲- خان صاحب بہت پشتی منی شاہ انت
 احت علی جان کہ بیا مرا گاہ انت

چندا
 داروگہ گواہت

۱-۲ - دو می شیردہ ء اے دو میں بند اے رنگ ء نبشتہ انت :

عزیزت من ء شکے برقلات راہ انت خان منی بہت پشتی مدام شاہ انت

۱- شاه تہی چندا دوست و دلمخواہ انت
 میر عبد النبی گر گیس مزن نامدار
 گوشتی کہ سردار بیا رواں تکرار
 ترا مضب و خلعت باز دنت سرکار
 گوشت عطا محمد زوت بیا سردار
 تو وقتی شک و شبہہ ء بجزار ...
 کوچ کتہ سردار ء پما اگرار ،
 مزل پہ مزل گوشت اچ خضدار
 دیم پراسیواہ ء در و بازار ...

۱- اچے بند ء دیمتر ء دومی شیر ء گال اے ڈول ء سنت :

کوچ کتہ سردار ء اچا خضدار ء
 دیم پراسوراب ء در و بازار ء ،
 عبد النبی گر گیس اتک پر الگار
 گوشت عطا محمد چک مجن سردار
 کل مطلب تہی سرجم انت تکرار ،
 اش دل ء شک و شبہہ ء بجزار
 ریت گت سردار دیم پراشاہ ء
 شادھی نشہ چو مرا گاہ ء ...
 مجلس ء خان ء چو بہار گاہ ء
 گوشت گت ملا محمد گراہ ء ،
 بیا گنے انگریز ء رداہ راہ ء
 گرا دانندے تو کیجے چاہ ء

گوشتہ اچ سوراب ء شتہ مردوار
 بقلات باگین گپتگی دربار
 عزت و آبرو بدیست بسیار
 خاطر ء و شنت زویادہ ء اظہار
 گوشتگت ملا محمد ء صدبار
 بیانگن انگریز ء رواں یکبار ،
 خان دتی سوگند کرت گنت گسار
 گوشتی گوں سردار ء پکے رنگی
 جام شتہ پونا من بوتگن نننگی
 مرگ قبولنت کیند ویابندی
 منت سردار ء مگر تگت چندی
 امر و کدورت یا خداوندی
 زوت بارت شادھ حیاتی ء
 چرگ ء گردون ء زیاتی ء ..
 چمبگے کوہاں زرت تلاتی ء

- ۱- من دومی شیر ء گالانی تہا اے بند نیت انت
 ۲- اچے بند ء پد گے یک بند چونبشتہ انت : ع وارنگی سوگند گوں من ء چندی
 ۳- اے بند چونبشتہ انت : ع عبتہ از کدورت ء یا خداوندی
 ۴- اے بند ء دومی رنگ چوش انت : ع چرنگ و زربشت ء سماقی ء
 ۵- اچے بند ء رند شیر ء گال چور دگر گنت (دیم ء تاکدیم ء بچار)

گوشت وزیرؔ پر ناگانیؔ
 خاطرؔ جم کفؔ بمنگھانیؔ
 بیاپہ اشتاپی جو درانیؔ
 وشدلؔ نندنؔ وشن لسانیؔ
 مجلسؔ خانصاحب شہانیؔ
 ریتگت سردار شادمانیؔ
 مجلسؔ داروگہ عیش و شانیؔ
 حکم اچاربؔ لامکانیؔ
 پرھے شور و گپؔ و ترانیؔ
 ناگھاں معدہ جت کمانیؔ

(گوشتیں تاکیدیم) کاسدے آہتہ پر انا گاہے ...

گوشت وزیرؔ پر دلا ساھی
 خاطرؔ جم دار و بیاسحر گاہی
 خان ترا بکثیت خلعتے شاھی
 زانت ترا دوست وچو وتی بھانی
 ریتگت سردار پر مرا گاہے
 گول عطا محمد نشتہ یجہاھی
 پیالہ آورتننت گنا چاہے
 نوش کتہ درساں پر گل و دراہی
 ناگھاں امر رب آلاہے
 (دیمؔ تاکیدیمؔ بچار)

۱- دہشت و جنگ و خلفانی
 گوشتگت مستیں گوں کیانی
 حکم تئی شاہی کنت عیانی
 (یا کہی نہ قبول کن چو دوست و جانی
 ۲- یاسر و کوشس و او زیانی

(گوشتگین تاکدیم)
 چہرنتہ گردوں پر دگر راہی
 پر شتاب آہتہ کا سدے ڈاھی
 چار طرف پلٹن اہت شے کوشس
 گزرتہ شیر بھیمیں زیاد موشس
 گوشت سردارے چو گنا درست
 گوں مینگلے سر میریں زبردست
 یادش بت کینرے چو کہ دل خست
 یا جنت زحماں پر مرا گاہ
 مینگلاں گوشتہ پر دلا ساہ
 سر تمام ندر سنت پرتی ارواہ
 سر جم ندرن پرتی ساہ
 بردل و حبز من کپتگن چاہ
 گوشت عطا محمد چو کہ گمراہ
 دوست ندریں من ساہ و دنیا

۱- اے بند دومی شیر و تہا نیست انت

۲- اچے بند گڈ دگے چو ش انت : ع واجہ انت حال اچ بیخ دکانی

- ۱- دات جواب شیر بھیمیں خوانی ء
گہمہ مہ در ترانے ء پر زبانی ء
آہتگی تو پر - ناگانی ء
۲- خان تسم واریں پر لیگانی ء
توبہ و بیدارنت شے کینے ء
چیر بجن بد معاش تو وئی ریزے ء
۳- منی توکل زانے چوپرا مرزے ء ،
زور وئی تو پک ور دیں گرزے ء
۴- بیا اچے پٹے ء ، ایرکپ اچ برزے ء
اے تم بازیں میر خدادات ء
عاقبت گیتی درود و صلوات ء
زندگیں روچاں کسیت چات ء
تابی زرتہ شہ نیمگ ء مات ء
مست و گمراھی اسپری زرتہ ...
زحم سپاہانی پنجگ ء کرتہ ،

شمشیر

۱- اے بند پرے ڈولے انت : ع گوشتگت ز شیریں خوانی ء

۲- شیرے دومی رنگ ء تھا اے بند زیان انت

۳- اے بند چوبشہ انت : ع من بردلے زانے چوپرا مرزے ء

۴- سری پنچیں بند شیرے دومی رنگ ء تھا نیست انت اوایشانی بدلے ایوک ء

یک بندے چوش انت : ع گندٹ کر کپتن بن شتیں چات ء

پر مینگل ۽ جوانان ۽ خبر داتہ ،

(من ۽) مستی نیستیں اچ پت و برات ۽ پرمی ذات ۽

پر لگوری ۽ سوج نذات مات ۽

۱- پیرک و پس ۽ ھج نہ پر ماتہ

نور دین خان چو زحم جنیں مست ۽

تیک و تی سردار ۽ کتہ دست ۽ زرشان ۽

نعرہ جت چو کوهکر و گرد ۽

مینگلاں سلوات کتہ چند ۽

کپتنت میان ۽ چو گرک و گوسفند ۽

خان اچامیری ۽ سری سند ۽

۲- اندر ۽ چاربت زحم جنیں رند ۽

بوت حیران ۽ و عبرتی گپتہ

انگشت بر دنتان ۽ تہا شپتہ

صد ہزار شاباش نور دین خان ۽

۳- چورستم ۽ کپتہ دژمن ۽ میان ۽

کس نہ اوشتاتہ دیمی زرشان ۽ روسلطان ۽

۱- اچے بند ۽ پدیک بندے چوش انت ۽ گذرت کہ کپتن بونشتیں چات ۽

۲- اے بند دومی بنشتہ ۽ تہانیت انت

۳- اے بند پے رنگ ۽ انت : ۽ رستم ۽ زال ۽ جت بد بہان ۽

چند ہا شمشیر جت کلات گیر

۱- پر شگت زحمی حکم و تقدیر

۲- چپ و چاگرداء زرتکت تیر

۳- بیڑتہ ہر جاگہ بلہ زیر

نوردین خان و زحم ہمود پر شتہ

تیراں چو آسیابی گراء درشتہ

مینگلان و روان

جت الفردوس و زیاد مشتہ

۴- پر مینگلاں شاہباش ہزار گشتہ

۵- نامی منتہ تا پشت بر پشت

چیزے اوداء بر تمبوء نشتہ

گراہیں

خان و پر بے رحیم دے گوشتہ

لبز و سوگند

لبز و تہ شاہد مس زر و شپتہ

۶- حکم پر اپٹون داتہ تا حیدر

۱، ۲، ۳ شیر و دومی رنگ و رائے سیں بند زیان انت اویشانی بدل

دگر دو بند چو بنشتہ انت - از خداوند حکم و تقدیر
دروہتہ اوداء شیر و زر زیر

۴، ۵- دویں بند دومی دپتر ہ تہا نیست انت

۶- رائے بند زیان انت، بلے ایشی بدل و دگر سے بند رائے ڈول و کاینت

درشتہ تختی تا قیامت ترس نذارت اج رب العزت

رپت پچا شاہی نوبت و پت

رہت کمائی چونا شہریں یارے

گوں وتی پوج و توپ و گنہ بارہ

سی نہ ات مینگل خان ۽ کردارے

۱۔ گندنت کہ پوجے کیت چوکفارے

۲۔ جہہ جت ورنایاں چوکہ بے سارے

۳۔ زاناں کہ خاوند رہت پرگارے

مود پہ مود بستش چو دلین یارے

۴۔ یک جہہ ۽ زخم ۽ پنت چو ہارے

بازش شیپتہ پر دوزھ ۽ نارے دوردات

۵۔ بازش کشتہ پر جنگ و ٹاپارے

جنت ۽ پنت فصل ۽ ستارے

۶۔ نشتاں گوں حوزاں عیش و نیدارے

۱۔ اے بند نیست انت۔

۲۔ اے بند چوش انت ع جہہ جتے چوکہ بہت و بے سارے

۳۔ اے بند ہم نیست انت۔

۴۔ اے بند دومی شیر ۽ تہا نیست انت او ایشی جہا کہہ ۽ دگر دو بند انت

۵۔ کپتاں من پوجانی تہہ بارے۔ کشتگش ہندی یوج ۽ تاجدارے

۵۔ اے بند ہم نیست انت

۶۔ اچے بند ۽ پد شیر ۽ ہیت بند چوش کاہنت

روشن انت ناش تاہ قیلت ۽
(دیم ۽ تاکدیم ۽ پچاریات)

محمد علی زیارت گرتہ و سرقان ء

۱- زھر کنی تیرے جت پر احسان ء

زُرت شہیدی آء و تران وان ء

۲ میر عطا محمد پروتی شان ء،

پروتی قول و وہدہ و تران ء

گنجی رپتہ گوں جاہ و امکان ء

وت گوشت ٹپی بو تہ پر جان ء

لک زوال بو تننت یکدم ء زانا،

۳- زحم جنیں پیر بخش بمن شاخ ء

(گوستگین تا کدیم ء) دار و گہ صاحب پر شیری ہمت ء

بو تلگ ٹپی پر توکل و ست ء

سد ہزار شا باش پر مزن پت ء

صوں و حال بوت گوں گنج و دنیا ء

پروتی قول و وہدہ راہ ء،

دانگی دنیا گوں وقتے ساہ ء

۱- دومی شیر تہا اے بندہ بدل ء دگر بند چوش انت ع دانگی آء روح پر دل و جان ء

۲- اولی پچیں بند شیر دومی رنگ ء نیست انت بلے اگں صورت پچار ہے گال
گوستگین تاک ء چیری بھر ء دگر ڈوے ء تلگنت

۳- اے بند چوش انت ع زحم جبہ پیر بخش پروتی شان ء

- کشتگی چندے از چے پیونج ء،
 جنت الفردوس ء شتہ سوچ ء
 دین محمد خان ء نام مدام یات انت
 محشر ء روح ء خاطر ی شات انت
 محمد انت شادیاں زنی سخن دانیں
 خیر محمد انا و مزن شانیرے
 ذات وتی و شنام گتہ جوانیں
 عبد النبی گر گیس مزن نامیرے،
 ۱۔ باز خرد مند و عقل در یامیں،
 ہمت کرتے زحم جنیں میراں
 میر غلام شاہ چو ہوز گیراں
 عبد الرحمن چو کہ ستم زیراں
 گار گتہ ایشان ء ردیں تیراں
 ۲۔ جنت و رحوان ء ورنٹ ہیراں
 ۳۔ کوثر ء آب وارت گول شیراں

- ۱۔ اے بند چوش انت ع تو کلمے کرتی خاطر ء خامیں
 ۲۔ اے بند شیر دومی رنگ ء نیست انت
 ۳۔ شیر دومی رنگ ء اچے بندے گڈا ایوک ء گڈی چار بند انت کہ آچوش انت
 مر جہا چند الک در لک ء
 نور دین خان ء کنیں سگ ء
 قادر بحشیت جاہ جنت ء
 نندیت گوں حوراں شاد و نوبت ء

مینگل ۽ سردار نور دین خان انت
گندگ و رنگ ۽ خسرو ۽ جوان انت
توکل ۽ چوکه زال داستان انت
پهلوانی ۽ چوکه داستان انت
چارگ ۽ رنگی نور و تابان انت
مسیل گناسرخیل و شهیدان انت
جنت ۽ حورا عیش و شادان انت
برادر و همراہاں مزن شان انت
خان پراہکانی تہا زیان انت
زلم ملان ۽ رنج و نکان انت
ژم کنت ہر کس آء پشومان انت
عاقبت روچے کہ گرفتار انت
برتر آن ۽ امر ۽ ستار انت
زالمی سہنگ و گار انت
زور کی دومی بر سری بار انت

سردار فقیر محمد و میر بلوچ خان و جنگ

سردار فقیر محمد پیرنجو او میر بلوچ خان نوشیروانی و اے جنگ ہشتیہ شمارہ وقت
دہشت رانی تہا دو جاگہ ، جتا جتا بنستہ کرتے ۔ شیر و ہر دو کیں بنستہ ہانی نیام و بازیں
منٹ و بدل استت ۔ اچے شازر و دپتہاں ۔ ہر اہیت کہ اے جنگ ہر کو لواد حور و نرکیہ
گن و کوه و اچے مروجی و سرد سال پیسہ ایزاں ۱۲۹۴ھ و بوتہ ۔

۱۔ عریضہ نویسم بوقتِ سحار
عالی جاہ گویم جو انیں سرء را ،
۲۔ رفیع جاگاہ ہم بلند منصبء را
حشمت و شوکت براں رستگار
شجاعت و بلاغت بلند بارگاہ
اخوئے کرام براں دوست و یار
سلامت و دراہ بیت بندیت کرار
بعد از دعوت و انبیات اورا
آیات می شود بر ندا و کتار
احوال بخیر است پہ فضلِ شتار

گرامی

- ۱۔ دومی شیر و تہا سری دو میں بند اے ڈولء انت :
عریضہ بخدمت آل افسرء را
عالیجاہ نویسم رفیع کامگار
۲۔ اے بند دومی شیر و تہا نیست انت ۔

شپ و روج لوٹیں من دراہی شمارا
لہذا نگارش کنم یادگارء ،

۱- احوال ہمیں است خراسان دیارء

۲- سردارء راہی کتہ کیہرا را

۳- کمال خان شتہ ہم حضور قہارء

مکران خراب انت ندنت زرشارا

دو سے سالنت گوستہ ندنت مالیء را

پھر گواتیں چند انزانت حاکمء را

ہول بلوچ خان بسے پل کتہ کولواہ را

اگر مال لوٹے بدے صوبہء را ،

شاہء بگوشتہ بزور پٹوچ ء مارا

اے توپ و گنبارہ دانت شمارا

سہراں توچ کن کارنت منء را

سردار فقیر محمد چو متردہ وارء

میر بائیخان انت بہ کیچی میارء

۱- اچے بندے رند دومی شیرء دو بند چوش منت

سردار فقیر محمد چو تاجدارء

بسے غضبناکنت ز کیچے مارء

۲- اے بند پرے ڈول انت : ع روانہ قلات ء امیر کیہرا را

۳- اے بند چو بدل انت : ع کمال خان رپتہ بہ خان ء دوارء

- ۱۔ روانہ کتشی عاقلیں یوسفن آرا
- ۲۔ بدے یک سرو کے گوں چندی سوار آ
- ۳۔ رشت نانب گل محمد چو دوست و یار آ
- مشکے سراسر بکپت در فرار آ
- ۴۔ کولواہ نہان ات چہ دهنز و گبار آ
- منی قبلہ گاہ ات چناں زهر مار آ
- سد باز داریت دل آستوار آ
- جنگی تیار نت گوں بنگاہ، سوار آ
- شہباز خان گون انت پہ سامی آ سار آ
- کمال خان کنتیں طلب سامی آ را

۲۱۔ دومی شیریہ تہاے دوئیں بندانی بدل آ ایوک یک بندے است کہ آچوش انت
ع تاں بہ دیم آ شنتت پیدوار آ

۳۔ اچے بندے گڈ دومی شعر بہت بندے ڈول آ کابنت

پنجاہی بلٹن گوں پنجاہ سوار آ

ہاری ملان آ اچودو چوہار آ

میر عبد الکریم آ گوہشتی بسیار آ

حکمانت اے پوچ تئی بر کرار آ

مشکے تاں کولواہ تئی کار و بار آ

چرکم و پرمان آ آن شہر یار آ

جنیں تئی بدان آ بکن اعتم بار آ

۲۔ اچے بندے گڈ دومی شیریہ رنگ میں بدل بیت او دیا ایوکیں سر جیں بہت بندزیا انت۔

میر شہداد بیسے پال جنت ہر سحارہ
محمد حسن خان عادات کردگارہ

گنیز

سردارہ لشکر کہ زیات اش ہزارہ
نشہ بہ صورہ پنج روج و چارہ ،
میر بلوچ خان عادت کتی بے شمارہ

گولہ

سلاح کن تو گوہر ما بدے اے بٹارا
نیمونہ بچڑ کہ نیستیں شمارہ

چونہ ہارہ

بگوشنت میر بلوچ خان دشمن لتارہ
کلاتہ لوٹیں سلاح نیست منہ را
نڈارے تو تاپ منی ذوالفتارہ
۱۔ بدبخت سردارہ چونہ ہارہ

رستہ بہ کوہہ چو مانند ہارہ
بریکدمہ گٹ کرت دشمنہ را
گوشت نائب گل محمد پر صوبدارہ

۱۔ اچے بندہ رند دومی شیر پنج بندے ڈول سنت

میر عبدالکرم تو گندے بدہ را
مروچی منیلے وتی حاسدہ را
سرہ بوزور پٹوچ و پٹن ادارہ
تمامی بہ جنتت پر کو ہسارہ
جہلہ ادو بالہ پر یک تو ارہ

رسالہ سرسری گوں پلٹن اوار ء
 توپ ء پکڑا پر گننہ بارہ ء را
 بردہ دے دیگر کرت سنگر ء را
 مٹے خان ء اقبال گوننت شمار ء
 حتی توپ و گننہ بارہ اول کتار ء
 بے بھیم و دھشت دات ہر کس ء را
 رعد ء تواریت براں کو ہسار ء
 آزمان ء آچے کپتہ ڈگار ء ...
 ہر چند کہ چیر کنت مردم و ت ء را
 نہان بیت بر کوٹ و بان و حصار ء
 گردیت و لویت و ارتیں چومار ء
 شمشیر کتہ پلٹن ء سپد وار ء
 مید و اڑی رہنت گوں بنجوا وار ء
 سر ء منت پسند خان و عزت چویار ء
 سنگر گپتہ پہ امر ء ستار ء ،
 بے پل کتہ پنوجاں شہر یار ء ،

شاہی

نشت

۱۔ شتہ شان و منگھ اچا پھلوان ء

۱۔ بے بند شیر ء دومی رنگ ء نیست انت بلے ایشی بدل ء دگر دو بند چوکا نیست
 یار محمد میان ء بکت در زمان ء
 سلاح کتہ زخم جنیں پھلوان ء

بٹادات بدست، شتہ گریشتگان،
 سردار، گوشتہ امیر بائخان،
 من ہم گار نہ کرت وتی کینگان،
 لگت مال بہ کن جٹ و دیوانگان،
 گشتنگ یاتیں گوں پیشی شگان،
 کلات نیلیں من پے مکران،
 میر عبدالکریم خان بندے میان،
 من دوست بٹے چو کہ ساھ و جان،
 جہان پندے تو اے مرد دانا،
 تئی زواں مسل، الماس بریت بدان،
 پیش تو بدنام کتر بنجوان،
 بشودے میاراں پہ مردی شان،
 گوشتہ سخی، گوں زرفشان،
 علاجے نداریں کوشش کنان،
 بدنام کنیں من تئی دشمنان،
 خاطرہ جمدار و نندعیش و شان،
 نیستیں تئی مرط پرے جہلوان،
 عدل و سخاوت ووشیں زوان،
 کوچ دے سردار گوں پوچ و کیان

منزل پہ منزل چو ہزاری مسلمان ء
 سردار ء گوشتہ بسے حال و احوال
 گوشتہ ات بی بی لدی رائے گوشتہ گال
 خان داریت چندے بسے زور و اقبال
 بلوچ ء شاہنت، نہ انت وارث و سیال
 میر شہداد پہ سامی عجت مازگ و پال
 نیلیں کلاتاں یازور ستار،
 چو گوشتہ بی بی ء حال و گفتار
 نذاریں من زور و دگر لشکر و سوار
 دراہنت بہ خاران کلات گیری سردار
 بیہاں نیلیت بدیہاں گنت گار
 پہ عاریف ء منی گوشتہ بازو بسیار
 درکن کلات ء من ء زوت و اظہار
 ما او تو کہ استیں فرزند شریدار
 درے کرت اچودہ گوں دنیا و امبار
 برازہگ گوں کت چند اشتر و سوار
 رسینت بال گتر بی بی ء را پہ جوانی
 مہیت پہ مالاں پنوج ء زیانی،

جلدی کین بار

اچوداں

دات ہشت سہ سہ ہمداد درانی
 گیت کوٹ سامی پہ شادمانی
 کوچ کرتے سردارے گوں پوچ و شکر
 آحتہ بہ دیمے سلام کرت کمنز
 من ایرن مسالے چوناں کوندر ،
 کہورے کلاتے دتیں من کہ پیسر

-۱

اولی خطاھاں بہ بکش تو یجب
 ہر چند لوٹے دگر دولت و زر
 ایشنت دراہنت منی گندگیں سر

-۲

گوشتنے میرا شرفے عبدالرحمن
 سردار کیت گنے لشکرے خان

گوں

پدرے

گران انت اچودے پدیئیں کلاتاں
 دور وچ انداشت امیریں بلوچ خان
 دگر کس ندرایت اچ من شتہ شان
 چٹاپشت کتہ یکدمے سوب و ایمان
 اشرف بگوشتنے کہ اے مرو نادان
 غمیراچ تو نیستیں منے قوت و توان

۱- اچے بندے پیسریک بند زیان انت، بے آھیش انت کہ نشان
 نمبر ۲ء جاگہ آتکے۔

فتواہ بدات نبی بخش پہ الہسان

پٹ پر مرکب اے سیاہیں دوزوان

اول گوشتگی چیرنت کسی میان

کنہ کہ استیں متہ ہندی بقالان

-۱

کسے نہ لوٹیت دایت وتی حبان

-۲

بد لبری زینبت پہ شو میں سلیمان

-۳

معلوم نہ ات من دل اے اشرف جوان

پر مکر و غماز آں نار و ایال ...

-۴

شے قاسم اے اندری بستگت میان

-۵

گشتنگ گپتی پہ مکر اے بدیہاں

-۶

حکم اے سبحان

چٹ بوتہ درازنی امر سبحان ...

ریت گنج دنیا گوں بہت و امکان

-۷

ردیں عبد الرحمن مانند اے بچک

بازیں لگور اے دل بوتہ دسترک

۳۱۔ دومی شتیر اے تہا نشان ۳ اے بند اچ نشان ۱ اے بند اے پسر اے تکہ

۲۔ اے بند دومی شتیر اے تہا نیست اے انت

۳، ۵۔ اے دومی بند دومی شتیر اے تہا زریان منت۔ ۶۔ اچے بند اے دومی شتیر اے

سے بند چوش کاہنت ۷۔ گشتنگ داتہ ہے بد افعالان

بر بہک مہر بی بی دات نابکاراں بن شے قاسم دست اے کتہ مردی شان

۸۔ دومی شتیر اے تہا اے بند چوش انت ۹۔ کوٹ وکلات گوں گنج و سامان

تمپ ء مراد خان گوں براساں یک پیک
گوشتی گوں سردار ء لقا من میار شک
گوں کن کمال خان ء دے زور و گومک
تمپ ء رداں جساں زیادہ و ساک
آحتہ پر یادی کلائی ء مبارک
بکش خطاهاں پیش ء جتہ جک
نبی بخش سردار ء سرکتہ گومک
سلیمان بگوشتہ نہ سگس تئی ڈک
رئیتاں کچی سلام کرت ٹک ٹک
دیاں مال و دنیا و ہدے کنے بس
دھالی جمدہ جہاں ہند تو مس
ہر کس کہ پریات کنت مسل بے وس
دیہی ندریت دژمن دگر کس
امسال ہر جا گہہ ء سوب ء کتانت
مردی بکشیت و باعیش و شاننت
- ۱ - گریبان و واراں بے مہرباننت
- ۲ - دستگیر و مک سیواہ ء خاننت
مناں نئے سواں دست کہ عیان انت
نئے داد لوٹیں کہ دیوک لا مکان انت

صبر و شکر و ہمت

گنتار شدہ جنگ میر پیکر محمد و میر بلوچ خان درکٹ
کوہ ہور، ماہ ذوالحجہ ہزار دوسرو نو دہپت (۱۲۹۷ھ)

سردار گاجیان و سردار نمروز خان و جنگ

پنجگور و سردار گاجیان گچکی او خاران و سردار نمروز خان نوشیروانی و
 اے جنگ پنجگور و نزیک بوتہ۔ سردار گاجیان ہے جنگ و تہا جنگ بوت۔
 مع شاعر اے جنگ و وھد و پاس ۱۲۹۹ھ نبشتہ کتہ۔ اے وھد و
 خاران و سردار آزات خان نوشیروانی ات۔ بلے اچ وٹی پیراں سہی و منن عمری و
 سوباء و ت اے جنگ و اتکی نہ کرت او وٹی مستری پنج نمروز خان و سردکی و
 لشکری دیم دات۔ شاعر اے جنگ و شیر و را و تی د پترانی تہا دو جاگہ نبشتہ کرتہ۔
 یک ہندے و شیر و گال نود و پنج انت ددومی نبشتہ و سد بندتنت۔

سد عرض و شکر و منت یارب داور و
 منی دستگیر بیت گوں چاریں گوھد و
 طر و کہف و لین و وانین من سد بر و
 یات کنین دل و جان و بغدادی رہبر و
 سندھ و ولی نوابین دنت رہبری ہمرا
 ۱۔ یا نقش بند سخی یں و ش کنت مے خاطر و
 ۲۔ یا شمس بجن بدان و پہ زور و فتاد و
 بیات و گو شوکیں گوشدار یے د پتر و

۱۔ اے بند دومی شیر و تہا نیست انت

۲۔ دومی نبشتہ و تہا اے بند چوش انت ع
 یا شمس و شیخ فرید شادان بکنت خاطر و

رستہ در ملک خاران نمرود چوننا دروغ

نو شیروان شیر منت پہ عدل و پیر شہر
پر پونج و توپ و سامان چو سلطان اسکندر
جہشید انت شہ کیانی گوں بنگاہ و لشکر

شہر

بیرگین

۱۔ روچے کتہ ارادہ نمرود مرد دروغ.....
گوشتی گوں بیلان و یاراں جم بت یکسر

۲۔ میر اللہ صاحب ادبیات نمرود تھرا

۳۔ میان ووقی بندت پہ حکم در داورد

فغان دانہ

کوچ کرتہ بیل مست پہ زور تیر
از و اشک و بگوستہ مانندہ کو ہکر

گوں پونج پنچ سدی و پنج گوردہ تہلستہ
دزک تا پر دم دشت و چیر دیم یکسر

تاراج کتہ سر اسر ز شیریں بیر گبر
داتشی دوشپ بہ دشتک گوں پنچ و لشکر

چورندہ چاکر

۴۔ گوشتی گوں بیل و یاراں نمرود چو چاکر

مقصودنی ہمیش انت بنیت گاجیان دروغ
لوٹیں من خون و بیر و پہ زور و قادر

۱۲۱، ۳۔ اس سے تیس بند دومی ہشتہ و تہانیت منت
۳۔ اس بند و دومی شیر و تہا چوکیت و ع گوشتی گوں بیل و یاراں پنہان و ظاہر

ڈاھی شتہ روان ء خبگور ء آسره
سنی کرنگی اناگاہ پر گچکی ء نر ء ...

بدبُرت گاجیان ء سوار پوت گر و ہبہرہ
گون پونج و توپ و لشکر ہاری شتہ سرہ

چوپروانہ برتہہ ء نور کپتہ بہ خاخرہ
ماند ء شاہدار اکوچ کرتہ مردورہ

گوشتی پہ زور و دانش نیلیں اسکندرہ

عقل

نیست درمنان ء لشکر من گون ہزاری ء

۱- گران ء ریت ز شیر چو اور و ہاری ء

تنک ء کنار گپتہ نٹے پر ہشتاری ء

کوہ ء بگپتی سنگر پہ سر محپاری ء

نوشیروانی میرہ بدبُرت ساری ء

جنگ لگتہ اناگاہ و ہدی سحاری ء

۲- جم کرنگی پلٹن پر ہوش و کرای ء

امرہ ستاری

۲- زوردات خان ء پونج ء گون پنجگوری لشکرہ

۳- یکبارے پروشس بزرتہ رکشانی ہسره

۴- اِنَّا فَتَحْنَا وَنْتَہِ پَرْمَانَ ء یَا اِلَا

۱-۱ بند دومی شیرہ تہا پوشش انت ح دیم کرنگی چوست ء چو اور ہاری ء

۲-۲ شیرہ دومی ہشتہ تہا ہا ہرستیں بندنیت انت . ایشانی بہال ء اوک

یک بندے چو کیت رع مانند ابر و ہشام گند کرتہ بغیل ء

دمبالہ پرے زورے شیرانی زل زلا
 دژمن بہ چشم خیال کپتہ بہ بول ولا
 تیر دارتہ میر مزارے در جنگ اول
 زہر گپتہ پر دلاں چو پیشی پڑ دلے
 ۱- میر گاجین ملوکیں و شس انت پہ خل خلے
 میان بستہ رستم خانے پر شدتے گلے
 شاغاسی میر جمال جنگانی بوت بلا
 رکشانی سر مچاراں نیماں بستہ ہکلے
 درس لاکہ پتنت نہش نیت دلے
 میر مولاداد نختن گین مستیں چولپٹروا
 میر نور محمد ملکشاه و شدت بہ جیٹروا
 کیا زنی عمید و باشیری حملوا
 عبدالکریم ملا کرتے بسے ہوا،
 پاشن چوشیر و گرکے رپنت سرجمے
 مانند ہار و توپان گزند بوتہ کوشما
 ۲- پنجگوری کپنت سراسر پر نالگ و گمے
 ۳- تیر لگت اناگاہ شاغاسی امے

- ۱- دومی شیر تہا اے بند چوشس انت ع نعرہ جتہ چو بسرے ز شیریں پڑ دلے
 ۲- اچے بندے رند دومی شیر تہا یک بندے چو کیت ع زہرے جمال روان ات مانند شیر
 ۳- دومی شیر تہا اے بند چوشس انت ع تیر لگت اناگاہ پہ امرے داگر

- نوزدہ بہ بیست رست پر حکم و دادگر
- ۱۔ ہکل کتہ زر زوال و بد بڑتگی ستر
میں ات بیاں مروچی وارنت شے مگر
- ۲۔ میر مولا داد سرء ات پڑار مانیں پدر
زور دات بہ رنج و لوٹاں رد کرتگی کسر
شہری شدت تچان و چیر بوئت کوه و گر
- ۳۔ (وٹی) سردار اش دات بہ دست و پر حیلہ و ہنر
- ۴۔ شاباش یہ یوسف و بات مردی بست کمر
بالادی کرت و شنام امروز و تاحشر
پر حاجی حیاتاں بات آفرین ستر
محمد حسن چو گرک و مانند پہلوان
شیریں ولی محمد دیما در آحت پشان
پنجگ میر صاحب خان و گپتہ ہما مکان
سردار و گوشت گوں یاراں آحت آغری نہان
پنجگوریاں بہ دست و داتہ مرا یگان
- ۵۔ بزرکن پدائی گندیں اے حادان

- ۱۔ دومی شیر و تہا اے بند چوش انت ع بد بڑت نمود خان ہکل کتہ ستر
- ۲۔ اے بند شیر و دومی بنشتہ و تہا زیاں منت
- ۳۔ اے بند دومی جاگہ پچوش انت ع بات مروچی یہ ع مردن بست کمر
- ۴۔ دومی شیر و تہا اچے بند و زندیک بندے چو آتمہ ع
ہار و ترار سینہ زور چاکب و عمان

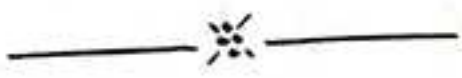
۱- چرینتہ داگ ملوک ء امر بولت ایج ستار
 روح پورھیں آستہ بولت ملکوت دچار
 ۲- پردل چو پردلخان پونج ء سر ء تیار
 ۳- میرگاجیاں ملوکیں چوشیر در شمار
 پلٹن سر ء روانت مانس ء گزند ہار
 گرتیت چور ہد و ایر ء نر شیریں صوبدار
 گزند بولت رینلانی جُبت ڈگار
 کپتہ بہ زین اسپ ء پنجگوری تاجدار
 نونزدہ رست بہ بیست ء گپت محشر ء دوار
 پنجگوری روژنیں روح بولت یکدم ء تہار
 گچکی پدی ہمیش ات ارمان کن ات ہزار
 خان صاحب ء پلٹن کپتہ پہ داؤ زار
 آ صوبدار لعل خان توپ ء گتی میار
 جملہ شنت پرتشان ء پنجگوری بے اعتبار
 خاوندات بہ دست ء وت بوتگنت فرار
 درشت میرگلام جان چیر بوتہ بے شمار

۱- اے بند پرے ڈول ء انت :ع چرینتہ داگ سخی ء دیم پر تدی دیار
 ۲- دومی شیر ء تھا اچے بند ء پیسر چار دگر بند اے ڈول ء انگنت

توپ ء منی بزوبت پرھوش و اختیار

سردار ء گوشت پہ تندی پہ دھشت و توار (دیم ء تاکیم ء بچار)

- لاشء گوں توپ عالم داشتی وقتی میار
 ۱- نوشیروانی شیرء بکشائی پیید وار بکشائی
 دھ مرد کشته یکجاھ، پٹی نبنت شمار کشت
 خون گیریدی ہمیشنت نمروز جیگدار
 حارانء تھت نصیب بات باعیش و باکرار برخی چاربار
 عمری دراج بات باعیش نشت دوار
 ۲- دیتار بدار زوانء گالان وقتی بدار ..
 ۳- سردار پیننتء گور جب لوٹیتئی تلار

(پشکینیں اچ سری تا کہیم) میر لکھ صاحب دادء اشته بے میار
 وارء مروچی داتہ سیکل ات بدان کرار
 ۳-۱ بند دومی شیرء تها چوش انت ع میر گاجیان سرات چوشیر باشکار
 ۳،۲۰۱- اے ہر سے بند دومی شیرء تہا نیست انت
 اے شیرء چیرء شاعرء وھد و پاس چوش نبشته کرگنت "تمت تمام شد
 جنگ گاجیان ۵۱۲۹۹ " بے دومی شیرء آسرء چو نبشته انت "تمت تمام شد
 بیان بگریشه خاران بودم اشعار گفتم ۱۳۰۰ھ"

سگت و جنگ

اے جنگ من کو لو اہی سگت و تننگ و کش و گوٹراں میر پکیر اوراڑی
 او میر عبدالکریم میر واڑی و میا نچی و بیت - پمیشاماں کو لو اہی دمگ و اسے
 جنگ تننگ و جنگ و نام و ہم یات بیت - میر پکیر اوراڑی بن و بھاؤ و لک سر
 نندو کے بیت بے چہ کو لو اہی بلور و کہدائیاں سانگے زوریت او ہے سانگ و سوٹ و کو لو اہ
 ہند و جاگہ کنت - او تن و ہدے و میر مندرہ اوراڑی و سرداری و واگ
 و تی دست و گیت ، راج و سنگ و دھیک کنت - و ہدیہ دومی
 نیگ و کو لو اہی سنگ و دھیک کلات و خان و بیت او میر عبدالکریم میراڑی
 من کو لو اہ خان و نائب بیت - اے جنگ و بھنی سوٹ ہے سنگ و
 دھیک و گر و دھ و جھیرہ انت - دوئیں نیگ و چہ شکر پاد کاہنت
 میر بلوچ خان نوشیرانی عبدالکریم میر واڑی و پلو و داریت - و ہدیہ میر
 سفر خان بیزنجو او کو لو اہی کہدائی "سانگبندی و لانگبندی" و بتل و رہبند
 سر و پیر پکیر میر واڑی و لانگ و بندنت و جنگ و اوار بنت - اداہ
 گپ گیر آرنگ لوٹیت کہ میر سفر خان بیزنجو و لوگ بانگ میر پکیر اوراڑی و
 گہار بیت - او حاصل خان آئی و گہارزتک - جنگ و میر پکیر و جند
 آئی و برات ، دوست محمد اونا کو میر ابراہیم اوراڑی کشتک بنت
 و ہدیہ گہارزتکے میر حاصل خان بیزنجو پٹی بیت و رند تر ہے
 ٹپانی تہا بیران بیت - میر حاصل خان سے انورگین استیں دور و
 راجی رھشون ، راہد ربر او مزن نامیں سروگ بزاں بابائے بلوچستان

ہر خوش بخش ہیز نحو و مستریں برات بیت -
 شائے جنگ و ہمدردی پاس نبشته نکر تگنت بلے گمان و
 جنگ شائے تن ۱۸۸۲ء و میا نجی و بوتگ و سگک و جنگ و
 شائے شائے شائے چہ وقتی دستراں ایوک و اولی دستر و نبشته کتہ او
 شیر و یک سدوس گیت و چار بندنت و شیر پرے رنگ
 بنا بیت -

رحمان و رحیمیں پرور
 چار یار سنت مدام و رہبر
 سندھ و صاحب ورہ در پر
 بیاتوشا سری پر الگر
 جنگانی بنا بوت امبر
 رپتہ از چھے پی ر اندر
 بیتر نحو بے پھر گواتیں
 کیچی شہر ترانے یاتیں
 کولواہ نشنگ و گمراہنت
 بکشی چوری تتی پرمان و
 منی عاریت آتہ پر امکان و
 پیون دلشکر و سامان و

اولیات کنیں من داور
 شاہیں منطفے تاج و
 بغداد و اول شیر نر
 سوچیت دژمن و لوگ و گھر
 گوشتدایت بلوچی دستر
 منی عاریت سخی تیں نام آور
 پرغان و گوشتگی پیدا اور
 دولتی حساب و زیاتیں
 گندے کہ مہر پیر بدر راہنت
 خان و کوشتہ پر دیوان و
 منیلے لکری چو پان و
 تم کوئی منی برسان و

هور غم جہم جہم ملان کو
 گوشتش میر پکیر نزار
 رد داتہ ترا با چکس
 در کپ اش سگک و پکس
 تندے کر عکی ایوک
 رپتہ میر سفر خان ہوش
 جوڑینت پتہ بی بی ہان
 شادووش دلنت دعوی
 آچے کپتہ بر کو لوہ
 کشیں نئے پکیر ہن
 مال ڈینے نئے کہ سنگ
 عاریف ات منی چو مل
 یات کرتہ کر میں اللہ
 شیراں پر گلے سٹ کرتہ
 چندا تو پاک و گند کرتہ
 روچے را گبار و گپتہ
 چندی بر چہر داں و پتہ
 نر شیریں بلوچ پھر کوات
 زحم رپت گنت سلوات

نر شیریں بلوچ چو خان
 ڈورے نشنگت پر شان
 کو لوہ نشنگت چے معنا
 کو لوہ و ردیں اہمک
 ہندے تو بجیر بن لک
 منت میر پکیر ہم چوش
 آحتہ پر مڑا او کوش
 نیکہ کپتگت میا نجی ہان
 پادبوت پتہ بے ڈاھ
 گوشتہ میر سفر خان چند
 نستی ٹے نیاریں من زند
 مستوں دژمنانی جنگ
 نر شیریں بلوچ چو زل
 مردی دہشت و سہکل
 باہش بنجو و ہٹ کرتہ
 کوہ و کوچش زند کرتہ
 اودے دژمن و دل کپتہ
 عاریف منی پاک ذات
 اندیشیے نکرت بلیات

۱۲۰
راج قادر و دیہان
جم آت پکیر اش دور
رہ میر پیر آ توکل
فی عاریف آ کتہ باز ہکل
ترداری مردیے اید اجل
سال بوتی کو لواہ آ مل
کولواہ بوتی تاکہ بل آ
پرمانی نہ بوت اچ اللہ
آج بوتی لہ آ دومے
نفر کرنگت گر ہریے آ
بوتی بے مراد اچ چریے آ
زہر گپتہ بلوچ شیریں
کتہ ساجدی دل گیریں
یک پٹے جتی مگر وریے
پاداحتہ اچود حاصل خان
رقت کیہرا مردی شان
جاہی لگتہ پر نوجوان
رپتہ پر مکیمی امکان
یک دستی جتی پر شان

کپتنت پر بدانی میان
جستنت کوہ بلوچ محشور
جنگ آ رینگ ات پر ہکل
بوشت کہ کیت ہزاری رپیل
صدیق آ اگر استیے ول
تو چارنیت بلوچ خان آ پھل
گرنڈ کرت رپیل پچو مل آ
آروچیے نبوتی کل آ
جمعہ کپتنت بے پہی
کپتہ نور دین پر میضے آ
سلما ڈر پت اچ ہنکین آ
سے دستی جتہ بیر گیریں
شاننتہ تیگ رحمان سیریں
زیاں بوتہ پتیاں گزوریں
گزان آ شتہ پر میدان
آچ دات تپنگ پر الہان
سے ماہ کپتہ پر لوگ آ میان
براہیم جہہ جتہ گزان آ
کپتہ میر جلال خان میان آ

یک دستے جتہ ڈر کیساں
 یاگی ڈر گہیں پر زلف
 شمشیری جتہ باز زلف
 براہیم رپت اچے دنیا
 عیسیٰ خان گہیں گمراہ
 فیض محمد پے دعوائی
 ہر سے ٹپتی سنت یک جا
 تیر لگتی بر راہ
 بازی جتہ پر از زلف
 محمد مرگت پر شان
 جنگ آہج نہ کرتی خامی
 مسکاں گوں براکیں زرہبر
 ٹپے جتہ پراجان و سر
 سو مار شدت آہ گمراہنت
 چم آہ گندگ آہ براہ انت
 ز شیریں بلوچ ہاتھی
 چند پینتی دو برکتی
 دبلو در آحتگت چودھوت
 دستان قاضی آہ باز پرشتہ

دیما ترشتہ پر شان
 محمد پناہ چورندہ
 ہر دو چو گروک و گزندہ
 حکم اچ و تادریں اللہ
 آسودگ کلانچ بوت در راہ
 گل محمد نہ ترسیت اچ ساء
 بازی جتہ پر ابد خواہ
 جان محمد شتہ بے ڈاہ
 لکہ زحم جنیں بیہر گیر
 برتہ و ہدہ وقت دیر
 شے محمد پر انکساف
 زرتہ ہر دوکاں و شنامی
 بوت گوں میر پکیر گور پہ گور
 ٹپے بوتگت و ت اندر
 بالاد آہ بے کوتاہ انت
 اچ زحم آہ ہیکل آہ زیاتی
 گپتہ آدم آہ دستی
 ملاش گور آہ تیچ بوتہ
 شمشیری جتہ باز پرشتہ

دُورِءَ تُوکِبْ ءُ گُرتَه زِیان
 تینالِ شکر و بدخواہان
 گُرتَه آدَمِ ءُ اِرمافِصِ ..
 عِبْرَاجِ چَہِ شِیرِازِی
 ہارِءُ کُرتِگتِ بازِ گَاڈِی
 مِیرِ آدَمِ پِراسِلوٰتِ ءُ
 ساہِ اِشِ بِنجُوءِ بکِشا تہ
 دوستِ مُحَمَّدِ گتِ مِیرِ او مِ
 چَمّالِ اِشِ بَدِیستِ پِریکِبِ
 عاریفِ ءُ بگوشتِ پِیداورِ
 اِشانِ ءُ نبوتِ ہوشِ و سارِ
 تہنِءِ شتِ و کُرتِشِ زارِ

مذَلانِ اتِ عزیزِ مُحَمَّدِ جِوانِ
 دادِ و راجتِ ہمراہانِ ...
 اِشِ زحمِ ءُ ہِکَلِ ءُ شِیرِانی
 (منِ ءُ کما) سِدِ چنِدا امانتِ گازی
 نوشِیرِوانِی و مِیرِ وارِطِی
 منِ ءُ زانتِ چو مِسالِ ءُ نیارِطِی
 بازِی مِنتِ و حِجِی حاتِ ءُ
 کنتِ برادرانِ پِیداورِ
 گہارِ زہگِ و گہِیِں برادرِ ،
 حاکِ ءُ بو تگتِ کُلِ اندرِ
 بزرگہارِ زہگِ ءُ برِ ،
 لوگِ ءُ رِستِ گتِ پِرا لگارِ

دنیار تو و توی گالاں دار
 مرداں جنگی تیں بگزار

سردار نمر وز خان و میر عظیم خان نوشیروانی و جنگ

سردار نمر وز خان نوشیروانی اور میر عظیم خان ہردوک خاران و سردار آزاد خان
نوشیروانی و پنج اتنت۔ اسے جنگ گمان و ہردوکیں براتانی نیامی و علاج سردار آزاد خان
پیرانی و پدبوتہ۔ اس شاعر نے شاعر و تہا اپنی تہا ایوک و یک جا گئے و بندہ
گرتہ۔

بیاتو شاعرے چو بادِ صرصر
بکن پکر و حیالات و دل و در
مروچی کتہے کاریے برابر
جہاں پہ رشوت و شورنت سراسر
اجب مکرے بنا بوتہ ہر گورے ...
اسیلاں بد و پائی زرت یکبر
مدام و کت و کینگ بیچ و برادر ...
خداوند کردگار انت رب داور
چہ رنگ و کاری سازی پاک پرور
نات شکے دل و مئے سدک د باور
کریم و کدرتاں من شر چارالہ
یقین و سدک دل عبرت کارالہ
کنین معلوم مروچی بیل و یاراں
۱۔ بیاتکہ ناگہاں حالے چہ خاراں

بکپتہ پتنہ شہر و دیاراں
 میر عظیم خان پہ فریب و نابکاراں
 برپتہ اچ دلیل و پھم و ساراں
 گوشتنت کہ گڈ آرات خان زرفشاں
 کتہ باز جوانی نمروز سلطان
 سر اسراج و براس داشت یکسان
 ہزاراں گنج دات پر عظیم خان
 بگوشتہ میر مراد گوں گلام جان
 برو گوں میر عظیم خان و بکن ترانہ
 بکنت جنگے گنا سردار من شان
 منی کار شہر بنتیں درس آسان
 شتہ کوہک چہ دست و نیست من و نان
 بلیدہ برنگت محراب گوں براساں
 حد آبادان و لوٹیت شیر علی خان
 گرد و سیاہگر نندیں گوں بوجپان
 من و کسے ندنت اود و کڑ و چپاں
 نشتہ گوں عظیم خان عیش و شادانہ
 گپتی پوت و چند زرو زریانہ
 اچائی گوشتن و حیلہ و چوشن،
 انا گاہ میر عظیم خان و جتہ جوشن

گوشت گوں برادر انوں کمین کوش
 اچ بدیہاں بوتگت سردار پراموش
 کرارہء نشتگت اودہء سری بند
 عجائب قدرت سازیت خداوند
 گوشتت کہ در شتہ بادے پے رنگ
 جہاں اچ دهنر و دھوتہء بوتگت تنگ
 میر عظیم خاں جہم جتہ چودا مڑ و جنگ
 بیاتکہ پردل خان گوشتگی چند،
 بزور سردار مروچی تو منی پسند
 تیار کن برنج ولوٹ پلٹضہء را...
 بجن ترنبہء کہ مچ بنت تی دوارہء
 میر عظیم خان کیت جنگی چو کہ ہارہء
 رست گوں شست و بہتادے سوارہء
 بگوشت شاہ خارانہ ہارہء
 تم وارتنہ عظیم پیدوارہء
 بنیتیں اچانی شکے مرضہء را...
 ببریک پترے زوت و تیارہء
 بت چاہ و حلیمہء پراختیارہء
 سپاہی و اب حملہ بردوارہء

امیریں شاہنواز و اب ات قترار
 دگرہیت اردلی روئے قہسار
 یکے عبدالکریم ملا چو یار
 (میر عظیم خان جلتہ درراج کنار
 برابر دیم کتہ جملہ سوار
 تپنگاں درھد کتہ چو گزند و ہار
 بزرتہ جُنگے کوھ و ڈگار
 بے بد بڑت نمروز خان کیانی
 بزرتہ رئیے دمبالمانی
 جتی یک نعر ہے چو پہلوانی
 دوشکس جتی پرے مردی شانی
 یکے عیسیٰ مرادات منگھانی
 پداپروش زرتگت میر عیانی
 تاکٹگ ورتگت اندیش کنانی
 ملا ورتگار بوت خوانی
 درے واز بوتہ رب و لامکانی
 ہادم کوچ کتہ نمروز درانی
 بزرتی لشکر و پیو جے شہانی
 ہزاراں سوار و جتا زب و شانی

ملا مل رپت گت هاری ملانی
 سرء شاگاسی مولاداد حسد پانی
 کلاتی چپ و چاگرد کت بدانی
 ۱- چہار دیم ہکل است رکشانیانی
 تناکتیا زنی او - قمبرانی
 نمنت حاران کسے دریک زمانی
 علی محمد چرکشانےء روانی
 اچودے لشکرے زرتی عیانی
 منی عاریف شتہ چود دوست و جانی
 شجاع و سخاے ہم پہ حبردانی
 ۲- نیتنت دروری در پہ لوانی ..
 بگوشت سردارے پر محمد عظیمے
 نکرتن تنگ ترا من زرو سیمے
 مدامے گنج و دولت و نعیمے
 چیا تو بوتے پر پرمانے ر حیمے
 زوں کلاتے چیر بئے اچ ترس و بھیمے
 ترار پینتگت سردار و خانے

۱- شاعرے دقے گالے تہا پاری لہیز "چہار نیما" آدرنگ

۲- ادا ہم شاعرے پاری لہیز "نباشد" کار مرز کورنگ

دگر براہوئی و نوشیروان ء
 بزورے ہمبلاں هاری ملان ء
 در اچ بان و بادگیر و مکان ء
 بیاجنگے کنن چو پہلوان ء ،
 بجوشت محمد عظیم ء در کیان ء
 منی حال رپتگت کتلیں جہان ء
 بے چانپٹ جتہ من باچکان ء
 تمامی رپتگت اچ ننگ و شان ء
 تی حکموں قبولذنت مہربان ء
 نذاریں چارہے غمیر اچ سلام ء
 بدانی گوشتن ء کپتن پہ دام ء
 وریں برسدک و راستی ء کلام ء
 منی عاریف بچپتہ پر میان ء
 بے منت کتی شہزادگان ء
 امیر خان جھدکتہ پرگپ و تران ء
 بگوشتہ زیادہ ء میر یوسف خان ء
 ۱۔ بیاتکہ ابراہیم ملاگوں فتر آن ء
 ہزار شاہاش پہ صاحب زاد بان ء

بدلتش دروہی پر شاہ کیان ء
 کتہ یک تو کلمے محمد عظیم خان
 سلامی آحتگت در جاہی سلطان
 ۱۔ کتہ گرا دشتا تگن تئی مجلس ء میان
 اگر بکتہ تئی انت عزت و شان
 دہیں دست ء تئی ہر سے کلاتا
 نذاریں من سپاہ واسپ وزیران
 بگوشتہ شاہ نمروز سخمندان
 کٹگن بکشتہ پر تو مزن شان
 ترا متیل نہ انت پہ حکم و راجاں
 کلام آورتہ براہیم و تر آن واں
 کتہ عہد و قسم ہر دو نواباں
 ۲۔ اچا جاہ کوچ کتہ شیر ء پشاداں
 ۳۔ نشنت بر کرار ماں ہند و امکان
 گمان ء اے سلاح یکے کنت زیاں

❖

۱۔ پارسی لہجہ "ایستادن" ء بدیل

۲۔ ادا اشار ء و تی شیر ء تہا پارسی لہجہ "ازان" آورنگ

۳۔ اشار ء اے بند ء ہم پارسی لہجہ "نشنتند" ء چہ کار کپنگ

گوک پرورش و جنگ

اے جنگ اچ کچ ع دو از دہ میل زرباری پلو و پسنی و روکیں شاہدگ بنزیک
 ۳۰ جنوری ۱۹۸۸ء مس گوک پرورش و میر بلوچ خان نوشیروانی و سرورکی و آجونی و بلوچ
 سرچاری اوانگریزی سامراج و میاںجی و بوت کہ ہے جنگ میر بلوچ خان نوشیروانی گورنی
 دگر بازیں نامداریں وزحم جنیں سنگتاں شہید لبوت۔ گوک پرورش و جنگ و اے شیر و را
 شامز و دنی دپترانی تہا تے جاگہ و جتا جتا نبشتہ کرتے۔ اچیشاں یک جاگہ و نبشتہ و
 دپتر و تاں اچو در تکنت کہ شیر وچ ڈول و وانگ نبست بلے دومی دونیں جاگہاں یک
 ہندے و شیر و یک سد و ہپتا د و ہپت بندنت و دومی جاگہ و یک سد و ہشت و
 ہپت بندنت۔ ادا من شیر و اولی نبشتہ و رازرتہ۔

اچ تہی کڈرتاں من و بار بار امان

تو کریم و شاہ شاہانیں مہربان

سد ہزار ہتبر گریں من یک زمان

باز من و ارمانت پرے بے سوتیں جہان

۱- شیر ز شیر و برتہہ و جاگ و کنت نہان

۲- پیل بنت مور، شیر بنت رو باہ در عیان

دل منی جوش کاریت چہ امروز و گمان

۱-۲، اے ہر دو میں بند شیر و دومی نبشتہ و تہانیت منت۔

گوش کننت دانا و منی خاصیں ہمبلاں
 سرتہ سرگندت آخری دھرے خلفلاں
 امبراں شورے زرتگت کچھ و مکران
 شدت و غوغاے کتہ جٹ و بے ہٹاں
 اگل گوں بھتہ کرتہ یک جاگہ زیاں
 یک من ایش تور کرتہ گناسد من در زماں
 جنگ شاہانی زرتگش چو کہ اہلساں
 گوشتگت محراب خان گنا چھی مردماں
 برتہ دیوان مارا اچ شان و منگھاں
 نے جیا منتہ نئے دگر ملک و رزک و ناں
 گئیہ اچ مرگ آ نیست علاج مارا درجھاں

برشپ آ رپتہ تربت آ شیریں پھلواں
 کینزکتی دیوانے ، برنگی دنیا و خزانے

بوسارام مرتہ آء ولید اذیب و شان
 تربتی دست ء کرت گول کیچی الگھساں
 لشکر و پوچے جم کتہ میر ء یک ہزار
 نوبتے نوکیں رستہ بر کیچ ء آشکار
 چو ملک دینار ء بہ بست میاں زہر مار
 نہ دی گواران ات پر سوالیاں شیر شکار

دانگی احوال میر بلوچ خان ء آشکار
 ہٹ تہی ندرنت منیل کوھگرد ء کوھسار
 رستم خان گون انت گون شمایکجاگہ ادار
 بیا کہ زربار ء ماکنن ہر جاہ بند و بار
 نیلاں انگریز ء برا کرچی و سندرہ پار
 میر بلوچ خان ء لالچیتہ چو کہ نہ مزار
 شاہنواز خان (تو) بند و تی میان ء استوار
 ۱۔ مقصدی روحیت ہول بنت انگریزی کفار
 رپتہ چو بشامی جھڑ ء شیریں مژدہ دار
 کشتگی ہشت مرد صاحب برم بوت فرار
 دولت و زر و تمبوہول کرت بے شمار
 سیر امت صورتی اچ سلاھاں کلدار

۱۔ اپنے بندہ زند دومی شیر ء یک بندے چو کیت مع جہت اچ حور ء نوشی زانی مژدہ دار

۱- میر بلوچ خان ء گوشت گول پنج و بیل و یار
گوشت گنت ہپتا د سال منی عمر ء در شمار
عیش امروز ء دیگن چندی بر کار
دعا کنت جملہ گوں خداوندیے کردگار،
دنت شہیدی نون من ء رحمانی ستار
وشن ہیں مرگ ء سالہ کہ حوراں ہیں د چار
مجلس ء نندیں یار رسول اللہ گوں چار یار
جنت ء لوٹیں من اچار ب ء داور ء
حکم ء سبحان ء نوش کنیں حوض ء کوثر ء
رکستی کرت و سوار بوت پر مستیں گروہر ء
پر گل و ترہ ڈاں ء شتہ نارنج الگر ء
اودا بر کچی الکھہ و شہر و کشور ء
گوشت گنت محراب خان گنا شیریں مردور ء
عبدالکریم دیوان ء جلتہ چونکہ ناشر ء
یا میریتیں یا کہ دہنت دیوانض ء مرا
پر نائب ء گوشتہ ہر دو کیں شیراں یکہر ء
یا بندوتی میان ء بیابے جنگ ء چونر ء
یا بدیئے دیوان ء منی دست ء زاہر ء

۱- شیر ء دومی ہشتہ ء اے بند چوش انت ع گوشتہ ز شیر ء گوں تی پنج و بیل و یار

- ۱- ناسبء گوشت تہ نون من بزار و بری
- ۲- نیکہ باہوٹ جلیں نئے کنیں نون مستری
- ۳- بس انت اچ شیطانء منء مکروء امبری
نئے کنیں سہ کارء دگر بارء نوکری
اشگان مکرو حیلہ و فعل ساحری
- ناگہاں حالے اچ کراچی گوادری
گردگے ہندء رستگت مسل کوہری
ابرو استونء بستہ ماں کیچء ساوڑی
اور و ایرو پی مانند بشاری مجڑی
گوشت اجنٹء گوں ناکس صاحب گوشتدار
گندے کہ رو باء بہرت شیرانی شکار
کرگش دستگیر ناظم مکران آشکار
صاحب کرنیل گوں وتی پٹو جاننت تیار
توپ و کرناور نیپلاں یکجاہء ادار
زندگنت کیچء مسل بشاری گرد و ہار
اچ منی بھیمء جنگلء لرزنت شیر و مار

۲۷۱- اے دوہیں بند دومی شیرء تہا چوش ننت ۷

میر عبدالکیمء بگوشت بزار و بری
باہوٹ جلی نئے کتہ پیشء زاہری

۲- دومی شیرء تہا اے بند زبان انت -

سندھ و بنگال، تاکہ دلی زنگبار

کابلستان و غزنی، ملک کنڈھار

پر مینی دیم، کس نہ اوشمانہ پیدوار

۱۔ نون کجا کچی مُردگ سگنت مئے دمار

گون ات مہیم خان، میر رحیم خان کینہ دار

جنڈا خان شیریں، نائب موسیٰ خان ہشار

جہہ جتہ بولان، اجنٹ، چو زہر مار

بر کراچی بوتہ گولے کرنیل، ادار

کوچ گتہ پوجاں پر دو دیم، چو سہاب

یکبر، سوار بوتنت برا رھ موشیں گراب

اود، بر اور ماڑہ محل گپتی بر تیاب

محمد حسن خان پیش سروک راہ، جور جواب

خدمتے در اخان گتہ چنداب، حساب

ہرد گولے سرکار، شنتت یکجاہ ہمرکاب

چانگہ، کچی زحم جانا یکب اگر شور گتہ

شکر اللہ، چ تمپ، گولے و قی پوجاں جہہ جتہ

محاب خان نوشیردانی پر شیری ہمت

۱۔ ہے ڈول، دو می شیر، تھا اچے بند، رندیک گالے چوش کیت ع

جہہ پوجاں کوچ گتہ حکم، شہریار

پر شہیدیء زخم جنیں مسیرء لائچتہ
 ریند و ہوتاں پر وقتی شان و نوبتء ^{-۱}
 پنکیت در زادگ، دگر کل خاص و عام ^{-۲}
 آء ہدایات گوں مبارک ء خویش و کام
 عالم و درزی او دگر موچھے ہم - تمام
 گپت گش بند ڈڈھ ء جنگانی مہ تمام
 میر بلوچ خان ء گوشت کہ شب خونے جناں
 زانیں کہ مرگنت کوڑیں دنیا ء رواں
 ماوت ہم زرتہ پیل بہاری درزاں
 بیات کہ شام ء دستے وت دیاں پر پلساں
 عزرائیل ء من چم ء وت گندیں درنھاں
 بردل ء جزمین امبراں مرگ ء است گماں
 تو شگ محشر ء روج ء ہمیشنت او ہمرھاں
 اپسوز کہ زانیں پر شیت پٹو بے مکران
 براس منی کم سنت لشکر نیتیں پر لگالے
 کہ کہیں بیت کہ دنت من ء کومک لامکان
 زخم جنیں پوچ ء میان ء چو کہ رستم پہلوان

۱۔ شہرہ دومی ہشتہ ء اچے بند ء رندیک گالے چوش انت ع

نامی پروشنامی تنا دلی ء شتہ

۱۔ اس بند ء رندیک گالے چواکہ : ع اشرف رند ء توکلے ز شیری کتہ

چو جواب داتہ مردم و کچی ابلہاں
 بر شپ و جنگ و تو ممکن شیر بھیمیں کیاں
 ۱۔ کم انت انگریز ہول بیت دنیا و خزاں
 یکبر و درساں و کشن معلوم بیت جہاں
 ناگھاں پرمان و خداوند و ہر بان
 ہر دو کیں پونج بوتگنت یکجا کہ دُچار
 روشنیں روج و را بمانند و گپت گبار
 گوں دم و شہب و تو پک و تو پانی توار
 ساوڑی ایروپ و مجاں آزماں بوت تہار
 چندگ و مجبگ زرتگت ارض و کوهیار
 گریشگ و شیر و جنگل و سب پتہ داؤزار
 پریشگ پرآزماں و در و اوشتاتہ نظار
 حور و گلاناں پر جنت و سامان شنت تیار
 کوثر و جو، در چک طوبیٰ پر انتظار ،
 سرجم شتاگنت شہیدانی دوست و یار ،
 ۱۔ در اول پیر و پریشگنت کچی شرمسار ،
 ۲۔ سنگر و دوست محمد بچپتہ پر داؤزار

۱۔ اچے بند و رندی شہ بند شیر و دومی نشتہ و تہانیت ننت ۔

۲۔ شاعر ادا البزہ سنگر ، آرتگ کریشی متیل مورچہ براں جنگ و اندریں جاگہ انت بٹ
 منی ہیال و اے لبزہ سنگراں انت ۔ چیا کہ اے جنگ و کچی لشکر و کچی و
 (دیترہناک)

پیشتری ڈکء درشتنت تو میں بے اعتبار
 جتگیں کیچی بنت یک روجء شمار
 آء رتیبانی سینگء کپت آس و نار
 عالم و ملا ہاں گتہ رندء ہوش و سار
 پرتنگ و درکانء رواں لوگء بے توار
 ہور رچنت پر تو پک و پستول و سگار
 سدبرء بزار کنن نندن پھر میار
 کل در زادگ گولے کلاچی نابکار
 پروتی زال و زیوراں بوتنت بے کرار
 برگر و کوہاں پر شتگنت چندی بے شمار
 گوشت گوں یاراں میر بلوچ خان مرثوہ وار
 محراب نوشیروانی شیر بھیمیں قہار
 رستم و گل محمد، مہمیں خان سرمچار،

(پشکپتگیں اچ گو شگیں تاکء)
 سندھانی کماش دوست محمد ولد کنر، ہم گون بوتہ۔ بے ڈولء اے دومی لہنر گوں شیر بوندء
 ہم شہر بولیت۔ اچیشی ابید مئے اے حیاںء راملا اولی محمد ولد عبدالرحمن میر واطیء گوک پروش جنگء
 بادوشیر بوندے گال ہم فریں سدی کڈنت : ع

دوست محمد کنر تچو کیں در برتہ جلدی ساہ و گیں

(بچارت رتگیں لال سیسی بھرتا کیمء اء)

۱۔ ادا اے لہنرء متبل ماراوانء ڈک رتیبانی نہ انت بلکیں شارت رتیبانء گوشت۔ رتیس کچی
 دگ ویک نامی میں ہتک ایت۔
 ۲۔ شیر بوندے ہتہا اے بند چوش انت : ع تیک جنیں محراب نوشیروانی شیر شکار۔

گدبت کہ کچی بوتگنت جملہ بے اعتبار
 زحم کنت تاکہ مشرء مائیت یادگار
 پشت دینگ عیب انت پرمنی میری طراوان
 نئے کنت بالادء وئی اندر مہربان،
 زحم جنی میرات انت شے معلوم انت جہان
 چھے وت حوراں گندیں من پردوس بہ مکان
 برسر تیرتنت کہ رحنت لودی گوارگاں
 ۱۔ پردلء بیارت یکدمے شیریں کینگاں
 پیش سرور گل محمد بہوز جمانی امام
 مقصدن کرتہ رب ورحمان ء انتظام
 ۲۔ زرت شہیدی دراول محراب کیان
 عطر وثر بوئیں مُشنگ ات پردوس ء اشان
 زحم کتہ ز شیریں بلوچ خان شیریں
 چورستم زال ء کشتی شمشیر درکمر

۱۔ شیریں دومی بنشتہ ء تھا اے بند نیست انت۔ اچیشی ء ابید ادا اشارہ ء اے
 بند ء نیام ء لہیز "یکدم ء" کار مرز کنگ۔ منی جیال ء اے بنشتہ ء یک ردی پے
 بوت کنت۔ اونچکس لہیز "یکدم ء" انت۔ پیشان شیریں تھا دومی لہیز را کار مرز
 کتہ۔

۲۔ شیریں دومی بنشتہ ء اچے بند ء رند دگ بندے چوش کیت۔
 ع نشکے برچار کند ء کتہ میر ء در نشان

چند دم دیما رتنگ ات شیریں پھر نہر
 رتگنت تیر برسرو جان ء چو مطر
 عتے گپنگ پریشنگ و جہاں تابشر
 کس گئے شاہان نکت جنگ ء اینقدر
 تیری ششمان ات رتنگت دیم ء پیدور
 ہیتی تیر برسرو دیم ء کڑت گذر
 رتنگت جی حات ارش آزمان ء بے کرد
 نالنتہ ارش ء پریشنگ و مہلوک ء ستر
 مسک و انبیر مشتگی جان ء ہم عطر
 برتنگت حوراں جنت و روحان ء برسرو
 منتری گپتہ اود ء بر طوبے ء شجر
 رستم و گل محمد بڑت و شنائی کبیر
 دنت خداوند جنت ء حوراں رونق و سیر
 میر مہیم خان مشتگت عطرے گوں ہبیر
 میریں شکر اللہ گچکی ء شیریں بیہر گیر
 ہم رنیتی ء رپت پر پردوس ء منیر
 زندہ حیاں بوت گوں ہمراہاں شہید
 نامی و شنائیں مانیت تا قیامت ء بعید

۱۳۶
 صاحب کرنیل، ناکس صاحب پہلوان
 یک سدو ہشتاد کشتگی اچ پسل ۽ مومنان
 رپتہ ہار ملی دیم پراتر بت ۽ مکان
 شیریں محراب خان سے شپ ۽ جلت تریبت ۽
 جنگ گوں شاہاں کُرت پر شیری ہمت ۽
 زال و پرزند و مال گوں دنیا در کُرتہ
 سر سلامت ۽ دیم پراسر باز ۽ شُتہ
 ۱۔ بر پدا منتہ کار گوں رب العزت ۽
 توجر دینار عبرت اچ رب ۽ کُرت ۽
 شاہ شاہاں دنت ترا جاہ جنت ۽
 نند شہیدانی مجلس ۽ شان و نوبت ۽

۱۔ اے شیر ہے بند ۽ آسربیت۔ گڈی سے میں بند شیر ۽ دومی بنشتہ ۽ گنت
 اچیشی ۽ ابید شیر ۽ آسر ۽ شائر ۽ اے تاریخ داتہ "تمام شد شہید شدن
 میر بلوچ خان و میر محراب خان نوشیروانی، ہشتم ماہ رمضان المبارک ہزار سے ۱۳۱۵
 پانزدہ شہادہ۔"

جے ڈول ۽ دومی شیر ۽ چیر ۽ بنشتہ چوش انت "تمت تمام شد
 ہشتم ماہ رمضان المبارک ۱۳۱۵ھ در رود گوک پروش شہید شدند"

نودزء جنگ

اے جنگ اچ کچ ء کم و گیش گیسٹ میل دور روبرکت ء پلوء مند ء
 روکیں شاہدگ ء سرء نودزء کلات ء بلوچ سرمچارانی او انگریز راج ء
 میانجی بوتہ۔ واجہ گل خان نصیروتی کتاب ”تاریخ بلوچستان“ ء دومی
 بہر تا کہیم ۲۴۹ ء اے جنگ ء تاریخ ء ۲۰ ء دسمبر ۱۹۰۱ ء منشتہ کنت۔
 ہے جنگ ء محید علی خان نوشیروانی گون وتی دگہ بازی نامداریں سنگتان
 شہید بوت۔ شائر ء وتی دپتر ء تھا اے شیرا دو جتا جتا میں جاگہاں
 بنشتہ کنت۔ اولی دپتر ء اے شیر ء یک سد و پنجاہ و ہپت گال ننت او
 دومی دپتر ء یک سد و گیسٹ ویک گال کاینٹ۔ ادا من اولی دپتر ء
 بی شئر زرتہ کہ شیر گوں اے گالان۔ سنج بیت :

امسال کدرت ء رحمان ء

بے چون و کر مییے دانا،

۱۔ پاد کرت لشکرے در کیان ء

محمد عمر خان نوجوان ء

۲۔ مکر و حیلہ ء مکران ء

نتوی ء ریں شیطان ء

پر مان ء ہما شیران ء

مکرانی بن ء بیدار ء

۱۔ اچے بندے پسر یک بندے چواتکہ ع حکم اچ خالقین یزدان ء

۲۔ اچے بندے دیم ء چار بند شیر ء دومی منشتہ ء نیست ننت۔

- هر دو برادران یکسان ء
 نوزید کلات و بان ء
 راهی کت پنهان ء
 شت و پناه ء ملان ء
 گیت و داستگی بے معنا -۱
 ڈاھی درشتہ میدان ء
 پرنظم صاحب زرشان ء
 مہر اللہ کی سلطان ء
 حالی دانگت گلانے ء ، -۲
 دشت و کوچگ دبلان ء
 محراب خاں سرء ملان ء
 ہار ملی شتنت دھیبان ء
 پڑج و شکر و ترھیبان ء
 گٹ کرتی کلات چو خانے ء -۳
 جنگ لگت دو دیم ء زانا ،
 گپتہ شدتے مکرانے ء
 گازی خان سملاڑیاں
 مستات شدت و گاڑیاں
 گوں شاہاں جنت تاریاں -۴

۱- اے بندہ پیسر شیرہ دومی ہشتہ ء یک بندے چواتکہ رع محمدانت علی زرشان ء
 ۲- اے بند زیاں انت - ۳- اے بند چوش کیت رع گٹ کرت زحم جنس زرشان ء
 ۴- اے بند شیرہ دومی ہشتہ نیست انت -

۱۳۴۴

زور دات ^{گھیس} ورنایا
 توپ ورنیپیل و کرنایا
 معاوم کتہ - اظہارہ
 میریں شاہنواز مردوارہ
 بیات کہ جنان پادہ
 دام کپتگنت یجبارہ
 نیلاں امبران دین دارہ
 جہہ جت شاہنواز زیب دارہ
 چندی لشکر و گون سوارہ
 یکج بوت گون سردارہ
 ماہے گوشت پرا شمارہ
 پر جنگ و دہشت و بھیہارہ
 اخبار و ٹپال و تارہ
 اطلاعے پمارکارہ
 شال کوٹہ در و دربارہ
 بد برت دو دیمہ پوجاں
 مانترہ دریائی موحاں
 پولیٹیکل اجنٹ شاہورہ

۱- شیرہ دومی نبشتہ اے بندنیت انت بے اشی بدل اے دگر بندے

چوش کیت : ع ہورہ جہہ جتہ مردوارہ

۲- اچے بندہ رند شیرہ دومی نبشتہ اے گڈی چار بندنیت منت او شیرہ

یک برہ اچ پنجمی بندہ دوار یک بیت -

* CAPTAIN SHOWERS POLITICAL AGENT KALAT

- ۱- کوچ کمرتہ اچودئے مردور،
بنگاہ و توپک و لشکر،
- ۲- منزل منزل ء چو انور.....
دوڑھ ء تیارنت مردور
کولواھ درست شیرنز
چو کہ خیر وء تاج سر
- ۳- چندی ہمبلاں پیداور
غوث بخش خان گھنیں سردارء
ناکوئے وتی واہارء.....
رسول بخش عادلیے نامدارء
رحیم خان نواسگ تاجدار
- ۴- سرء واجہ و وانڈکار ء،
یوسف خان بی مردوار ء،
کردانی رحیم خان یار ء،
جنگی لائختش یک بارء
مست سنت شدت و پیکارء
گون سنت گوں ہے سرکارء
کچ ء رپتگنت چو ہارء
میرزا صاحب زیرک انت

۱- شیردومی بشتہ ء اے بندہ ادانست انت اوشان ۲۲ بندہ رندیک بندے
ع "توپ و پلٹن گوں غاتر" اے ڈول ء اٹک کہ اچے بندہ گڈنشان اء گال کیت
۳- اے بند شیردومی رنگ بیگواہ انت
۴- شیردومی رنگ ء اے بند چو اتک ع رحیم خان مینگل دانڈکارء

۱- ننٹے اچ مردیاٹے شک انت
 پرتاج محمد وزیری ہک انت
 لاهکی ہزار و لک انت
 ۲- خانہ زادہاں کومک انت
 عمر دین مدام پت انت

(گوں) میرزا صاحب ء سنت انت
 زر بار ء اجنٹ بلاھ ...
 چودا جہم جتی ہکل ء ...
 گوادر درشتہ چو زلے ء
 فروز خان مسال ء مل ء ،
 ہرے پوچ پراہکل ء
 حکم اچ کردگاریے اللہ
 یک جاہ بوتگنت نوڈر ء ...
 کپتہ مکراض پر ہرز ء ،
 باز ء نالتر چو چہرز ء ،
 گپتیں پشتری نوں کرز ء
 نیمروچ وزوال ء مھر ء ،
 کشیت کنٹ دار ء سھر ء

۱-۲۔ اے دوہیں بند شیر ء دوہی بنشہ ء نیست ننت ۔

پوچھاں جہہ جتہ پم زہرہ ،
 ریتنت تاکنار ہرہ
 شاو رکتگت پر لہرہ
 پوچی کرتگنت بہر بہرہ

تو — و توپکاں گزند کڑتہ
 کوٹ و قلعہ اش زند کڑتہ

ہارہ پر دو دیمہ زرتہ ...
 دیوالے ٹے کدانی درتہ ...

نچندی پر شہیدی مڑتہ
 محمد انت علی خان مستہ

ششیری کتہ پر دستہ
 کدہ اولہ بر گوتہ ،

چو کہ چاکرہ میاں بستہ
 چند پھٹے جتہ دل خستہ

اندیشی نہ کڑتہ اچ کستہ
 بازیناں جتہ اچ پستہ

تیرال آسیابی درشتہ
 وژ بوئیں زبادی مشتہ

نوک سیرش چہ رنگہ کشتہ
 پتی بوتگت در محمد ...
 اندیشی نہ کڑتہ اچ سد

-۱

-۲

۱- شیرہ دومی بنشتہ اے گالہ تہا لبرہ انت " نیست نت

۲- اے بند دومی ... ، نیان انت -

بازی صحت پر اجور سے بد
 بہادر خان پر امر دی شان
 پتی بوتگت جنگ میں میان -۱
 شیراں زخم جن میں یک ٹوک
 شامی گوشاں لک
 گندت نوکرانی پتے -۲
 کچھی جتہ ہمت
 خاوندی وقتی سنت
 بازگشت جتہ پرست
 ہر اب سکی ہیں ہک
 گتہ زاہرے مطلق
 پاسی پچرٹت انت پکا...
 بوتاری ہلاس بوت ہک
 پنجاہ بندی سنت یک جاہ
 زورے اندوستانی شاہ
 کپتنت سرجم بر چاہ
 اجنٹ صاحب برتنت دراہ
 -۳

-
- ۱- شیرے دومی رنگ ہے بندے رندیک گالے چوش کیت ع
 توکل گرتگی جنگ جوان
 ۲- شیرے دومی ہشتہ ہے بندے گڈ دیم ہے ہت بند نیست سنت بلے ایشانی بدلے دو گال چوش
 کیت ع بازجت پر اہمت
 نامش منگ سنت قیامت
 ۳- ہے بندے رند شیرے دومی رنگ دیم چار بند زبان سنت

سیبی ء و تی جا گاه ء
 سوب کڑت زعم جنیں گمراہ ء
 عبرت گیت بر ہر جاہ ء
 شاہ اور صاحب چو لاد ء
 جالک و دزک ء پہناد ء
 گڑانے ء شتہ چوماد ء
 مانند ء گردک ورعد ء
 ۱۔ و شناخت تنا اولاد ء
 بید گیرانت بنا مہر اشر
 کشیت دژمنانی دل ء
 ۲۔ دستگیری بد نتیجے اشر
 بہتر زانت من ء اچ کل ء

بھت دتالہ و گورے خویش ء
 دات کردگار ء پیش ء
 پس و پیرک ء پیش ء
 جنتیں دژمنان ء نیش ء
 محراب خان سکی سالار بیت

- ۱۔ دومی شیرہ تھا اسے دو بند بیواہ منت۔ بے ایشانی جاگہ ء دگر دو گال اسے رنگ ء اتمکے سرحد و مگس کل ر۔ دام ء کپٹگنت زل ء
- ۲۔ دومی شیرہ تھا اپنے بند ء پدیم ء شش گال نیست منت۔

کچھی تھت تراپا دار بیت
 جو ریں دژمن ات گسار بیت
 میریں شاہنواز تھی یار بیت
 دوست ات دلجیس دینار بیت
 بے پتی دل ات گار بیت
 گول سرکار کنیں من ہرزو
 شیرہ گوش کننگ چو کرزو
 استیں چو مسالہ پرزو
 شور و حیلہ مکرانی
 مارا سوچ بکریں پر جوانی
 اطلاع دین ات پھانی
 چند کس بزرگت بدہی
 پاد کرت پتنے بے ڈاھی
 ایشاں در بکریں یک جاہی
 کچھ در رو سنت بے گواہی
 مارا دیئے خلعت شاہی

-
- ۱۔ اے بند دومی بنشتہ ما نیست انت
 ۲۔ ادا شائزہ وقتی شیرہ اے گال ما لبزرات "نیاور تہ۔ بے منی میاں"
 اے ردی اچ بنشتہ ما پوتہ پیشا من سہے بندہ را کار بست۔
 ۳۔ اچے بندہ رند دومی شیرہ جیر ہشتیں گال نیست انت

۱- بکشے منصبے برحب ہی
 بند روق و دگر کوراہی
 عذمتے کنیں دل خواہی

۱- اچے بندے پیسر دومی شیرے یک بندے چوش انکہ
 ع پر تویب دنت شاہی
 شائرے اے شیرے چیرے و ہد و پاس چوش بنشتہ کرتگنت
 ”جنگ سرکار انگریز و برادران محمد عمر خان، محمد علی خان و درمہ
 نوشیروانی۔ ہشتم ماہ رمضان المبارک درقلعہ نودز ۱۳۱۹ھ“

اواران و جنگ

اواران و اے جنگ اچ مرچی کم دگیش سدسال پسرے بوتے . اچ
 شہرے گالان ہے سہرا بیت کہ اے جنگ بنگلی بے بنیر نجویا یک ارشے
 شہرے شہرے تہا شائر گو بشیت من دتی لوگانی سوچک ہ ہوزے بنیر نجویا
 شہرے بوتے . ہے شہرے شہرے رات شائر و تی دپترانی تہا دجاگرے
 اواران و کلات و بادگیر بن دانتت . ہے شہرے رات شائر و تی دپترانی تہا دجاگرے
 شہرے بوتے . ہے شہرے شہرے ہپتاد بند سنت او دومی بنشہرے ہپتا دوچار
 بنشہرے کرتے . ہے شہرے شہرے بیت :

عرض گوں کر میں ذوالجلال
 پروردگاریے لایزالے ...
 مارا بدے دنیا و مال
 منی دژمن بہ بیت یارب زوال
 بیاعاقلی زورے حوالے
 ماغوت جوڑ بوت شال
 شیشگ پسند انت مثل لال
 دہر آخر انت بدافعال

۱۔ او اشارے پارسے لہنر "شود" کا ربتے۔ بے من ایشرا گوں بلوچی لہنر "بیت" ہے

۲۔ شہرے دومی بنشہرے اچ بندے پسرے دگہ سے بند چوش اتلگنت

۳۔ دہر آخرین بدافعال گشت ایمان مٹ دروال

گشت ایمان مسل دروال

- ۱- زرت میر پکیرے اے خیال
 پر دوستیء دگنیا و زال،
 کہدائیاں زد دات امر
 پر تیلہ و پنت و ہنر
 جہل کو لواہ کرتی گذر،
 شیراں نکرت میرء خطر
 میریں بلوچ خان نامور
 بارکشتی چندء ستر
 جنگ بنا بوت پیدور
 جاہو، تاں کو لواہ ۽ نگوڑ
 جنگ لگتے بے قدر
 گڈاچا جنگ ۽ مگر...
- ۲- میریں پکیر گوں برادرۂ
 کو لواہ در آختہ یکبرۂ
 برگو کو او مارۂ سردۂ ،
 داشتی مکالے اندرۂ ،

- ۱- شیرۂ دومی نبشتہء اے بند چوش انت
 ع زرتہ پکیر مکرے دلاں
 ۲- دومی شیرۂ تہا اے بندۂ بدلۂ دگہ بندے چوکیت
 ع دارات گریب ہم سرد پسر
 ۳- چیرہ ہر چار بند شیرۂ دومی نبشتہء تہا نیست سنت

- ۱- اچ نال ءِ بیاحتہ در کہیاں
میر محل مسال ءِ پہلووان
- ۲- زہر گپت پکیر محمد نشان
شکر کتی پر اسے زمان
نشہ بہ سردار ءِ مکان
- ۳- منت کتی میر یوسف خان
بیاتو ریتی مہربان
- ۴- رپنت اچودھاری ملان
آ منگلے ءِ گلے و بان
کے نہ بوتہ در میان
آچ داتگت ناسریاں
سوختی گہار ءِ لوگ نشان
بدنامے زرتی در جہان
عاریف منی شہ کیاں

- ۱- دومی شیر ءِ تہا اسے بند چوش انت ع محل چو مسل ءِ اہلہاں
- ۲- بشیر ءِ دومی رنگ ءِ اسے بند نیست انت۔ بے ایشی ءِ بدل ءِ دگر
بند چوکیت ع لعل جان چوستیں پہلووان
- ۳- اچے بندے پسر یک بند چو آتک ع ”برجیری ءِ شہر و دہاں“
بچے ڈول ءِ نشان ۳ ءِ چیر ءِ بند زیان انت او ایش چو بدل بوتہ
ع مارا مندے دیئے عیاں
- ۴- اداشار ءِ پاری لبز ”رفتند“ آورتہ۔ من ایشراگون بلوچی لبز
”رپنت“ ءِ بدل کرت

- ۱- گزشتی منء را در زمان
گندے تو جوریں دژمنان
نندے چٹیا لوگ ء میاں
زیے نذنت نندگ ترا،
جبدی برو پر الگرء
توکل پہ شاہیں قادرء
نیلے بدی ء گوات گرء - ۳
آحتن برا پیر اندرء
شموروں کتہ پر اندرء
پروشیں بدی ء گوات گرء
لانکء ببندت یکبرء
شاباش جالخان مردورء
پر مردی ء استیں درء
پرمان ء اوشتاتہ سرء - ۴
دیشار مقصود — زاہرء

- ۱- ماچے بندء پیسیر شیرء دومی بنشہ ء دد بند چوش کائنت ہ
”کد بیت کہ بیر چہ ہاسداں گیراں اچا جوریں بدان“
ہے ڈول ء نشان اء چیرء ہر دو بند شیرء دومی چہر ء نیت ات
۲- اداشار ء پارسى لبر ”چرا“ آورته
۳- اچے بندء رندیک بندے چوش کیت ع رپن ہ امرء قادرء
۴- اے بند شیرء دومی بنشہ نیت بلے ایشی ء بدل دگر بندے چو کیت
ع گوستہ چہ خویش و برادرء

کوپک بداتھ پشترے
 محمد گتہ دروہی سرے
 یارو او ہاروں لانیچترے -۱
 دیمے شنتت پرہمتے
 کوٹ اش اواران ے زتہ
 دستگیر عرضی اش کتہ
 مندکٹ وشہاتش جتہ
 ٹپتن اواران ے حصار
 بادگیر و بان زیبدار -۲
 تنہ گون نکشیں چوبدار
 پر وشتن سراسر پیدوار
 آج داتگن مسیری دوار -۳
 گتہ اواران ے گبار
 گون دھنڈ و تھامورے تھار
 بھت بینجو کپت آشکار

۱۔ دومی شیرے اچے بندے پیسریک بندے چوش کیت ع۔ بات مرحبا پیدوارے
 ۲۔ شیرے دومی رنگ۔ اے بند چوش انت ع بان و دوار زرنگار
 ۳۔ شیرے دومی بنشے اچے بندے گڈ دگر چار بند کاینٹ، اوگون ہے چاریا
 بندان شیرے آسربیت۔ اے بند پرے ڈولے کاینٹ
 شہر دژ من ے گشتہ گبار
 بر ماشدہ رب ے فضل
 گپتن وتی کوٹ ے بدلے
 رحم کرت کر میں لم یزل

بدنامی زرتشس در ہزار
 مناشکر انت خداوند ستار
 یارب کریمیں کر دگار ،
 مئے دژ مناں کن زبان وگار
 بے منگلوے آ آشکار
 گیت اچ بدیہاں پیوار

-۱

۱ - ۱۷ شیریہ گڈ سراں شارے وھد و پاس پرے ڈولے
 نبشتہ کر تگنت "تمت تمام شد گفناں شدہ ۱۲۹۹ھ" بے
 ہے شیریہ دومی نبشتہ چیرے ہیج وھد و پاس ندانہ ۔

پیر اندر جنگ

اے جنگ میر و اڑیانی او بینر نجویانی نیامی ء کولواہ ء دنگ ء پیر اندر ء حدود
 جہیلاں اچ ۱۸۹۰ء ء پیسر ء بوتہ کہ ہمارو چاں شائر ء پت ہم زندگی و حیات
 بوتہ۔ اچ شیر ء ہے سہرا بیت کہ دوہیں ڈلانی نیام ء مزین جنگ و کوشے ء بنا
 بوگ ء سر و اجہ میر یوسف خان محمد حسنی نیام ء کپیت و سلاح کنت۔ مئے
 شائر ء اے شیر ء راوتی دپترانی تہا دو جاگہ بنشتہ کرتے بلے پچ ہندے ء شیر ء پاکہ
 جنگ ء و ہد و پاس بنشتہ نیست انت۔ شیر ء دوہیں بنشتہ ہانی نیام ء نہ بندہ
 پرک اومٹ و بدل است انت۔ براں ہے شیر ء اولی دپترہ ہپتا و نہ بند انت۔
 اویسی دپترہ ہشتاد و ہپت بند کاہنت۔ شیر ء ہینگ چوش بیت :

شکر کاریں گوں رب رحمان ء
 دست بندیں من پیش ء سبحان ء
 دے من ء یارب بھت و ایمان ء
 رزک و روزمی دولت و نان ء
 زیان و گسار کن مدعیہان ء
 مجلس ء بندے شائرے دانا
 گوشدار شیر و گوشتنگیں تران ء
 لشکرے پادکرت میر علم خان ء

۱۔ اے بند دومی جاگہ چوش اتکہ ع زیان کن جوہیں مدعیہان ء

- ۱- میرین تھراڑی دورہ در کیان ء
 مستیں میر جل جنگ و ٹھکان ء
- ۲- میر پیر محمد پر وقی شان ء
 مصلحت کرتش وت من دت زانا
 نیلن برکولواھ ء بد یہسان ء
 ترس وانڈیشے نیست اچا خان ء
 نیست مرا خوف اچ شاہ خاران ء
 زوت گراں پیشی میں میاران ء
دہشت و جنگ ء کل میر واری
نے دل ء سگنت باز بیت گاری
 مال کلتن نے بن شتیں ماری
 بوتگاں بی زنجو تمام ساری
 میر فرخان پونزنت و دارھی
 بیجوہ کل ء ماس انت اے نیاری
 زال طلاق انت تا گراں خون ء
 اے دگار پھر بیت از چے جون ء
 چے طرف بد بڑت آء من شان ء
 میر عبدالکریم خان، میر بلوچ خان ء
 رپت شہباز خان دیم پہ خاران ء

یکے

نیک

نے

۲۰۱- اے دور میں بند شیرہ دومی ہشتہرہ نیست انت بے نشان ۲۰۲ بدلہ دگریک
 بندے پرے ڈول ء کیت ء گزیت لعل محمد پرخلیس ء میان ء

- ۱- پر نو شیروانی ء شاہ و سلطان ء
 پیشتر ء آرات خان میار گیری،
- ۲- گل راجانی زیارت و پیریں
 در مناں مارا دانگت در اھی
 زوت بدے پو بجے مست دگر اھی
 گوشتہ سردار ء پرتی لاهی
 کیت علی محمد گون تو ہمراھی
 پار محمد سوپک دوست و دلخواھی
 گون دو سردمد ء کائنت یکجاھی
 منتیلت بر کولو اھ در من ء پاھی،
 گوشت منی عاریف ء من ء چند ء
- ۳- تو بروچیدا سوار بوسر خند ء
 میر یوسف خان دانائیں سلاح سند ء
 یات داریت گر لبز و سو گند ء
- ۴- پادکن اشتاپنی ملک گند ء
 میر حیات خان ء بیار چاھند ء

- ۱- اے بند چو اتکد ء چوش گوشتہ گون شاہ سلطان ء
 ۲- اچے بند ء رند دومی شیر ء یک بندے چوش کیت
 ء اچ بون و بچ ء تو ہوز گیریں
 ۳- اے بند دومی شیر ء چوش انت ء جیری پادکن تو ملک گند ء
 ۴- نشان ۱ ء بند او اچیشی پیسری بند شیر ء دومی بنشتہ ء زیان انت۔ بے
 نشان یک ء بند دومی بنشتہ ء تاکدیم ء نشان سے ء جہل گہنہ ء اتکد

- ۱- من جیبری رہن برہما رندء
 من بہ سردارء گوشتگت گیشء
 سوگند و راستی گرتگت پیشء
 نوں چٹا نرے بےنجوے نیشء
 ۲- بندوتی میانء چو دیس خویشء
 کوچ گرت میر یوسف خان زرفشانء
 آحت پرناکامیں دلے زانا،
 ۳- رپتہ شہباز خان دیم اوارانء
 میر حیات خان چودل و جانء
 آبرا ترست ربء قرآنء
 جہہ جتہ ہورء شاہنواز خانء
 ۴- سرجمء میر وارثی وتی شانء
 جم جتہ پوے ہاری ملانء
 ۵- بینجواں بد فرست سانڈی دھپیانء

۱- اے بند چو پیش آہنگہ ع (من) گوشتہ گون سردارء بے گیشء

۲- ادا اشارء پاری لبز چراہ کار بستگ

۳- اے بند شیرء دومی رنگء نشان چارء رند اے وڑء کیت

ع کپت سردار پرتس و اندیشء

۴- اے بند شیرء دومی بنشتہء گالانی تہا نیست انت۔

۵- اے بند شیرء دومی بنشتہء زبان انت۔

- یکبرءِ احت گوں پونج و ترھیپانء
 میر علم خان گوں و تی لشکر
 ۱- حملء میا نے بست جو مردور
 کندگء راہء دیم کتی الکر
 مال نیلاں پر حد پیرا ندر
 بد برت منی عاریفء مرا گاہء
 ۲- چون کلین کندگء راہء
 یا پر امر دینی دین ساہء
 ۳- یا روت سھبء بروتی جاہء
 ۴- بستگاں راہ چو کہ گراہء
 ۵- از چاشیرء دہشت و بھیمء
 اچ پدار پنت بروتی سیمء
 چیدگی درشتی قطر ہے زانا
 چے طرف بد برتہ مزن شانء
 ۶- بروتی ملکانی تہہء میا نصء
 چونیء کلٹیں من بد بھیانء
 ۷- جہم جتہ ورنایاں پے ترانء
 میر شہباز خان احت گوں پوجی رکشانء
 لرزگے کہتہ دشمنء جانء
 ۸- گوشتگت چند اجیریء خانء
 زحم جنس یوسف خان سخندانء
 منتی باز گوشتی پیشانء

ہر دوسرے بس کنت جنگہء ننگانہ
 حاش داتہ پر کیہرا خانہ
 ہر چی تھی حکم انت زوت بد حالہ
 چو جواب داتہ اے نکوپالہ
 خاطرے میر یوسف خان روت بالہ
 بینجواں کوچ گرت و شتنت نالہ
 نوں پدا ہر چی کہ حکم حق تعالیٰ

❖

پہستان

اجب چیزے کہ دین تن سر بلندہ انت
 میان بادشاہاں باز پسندہ انت
 سری دور انت اد جونی جہانت
 مدام و مرد دنیان و سپاہ انت
 بزات آتا کہیم نام و بی پارت

میرزاہیم خان و میرزاہیم خان نوشیروانی و جنگ

اے جنگ پنجگور و میرزاہیم خان نوشیروانی او میرزاہیم خان نوشیروانی و میاچی و
 ماں تپ و خدا بادان و کش و کراں بیت اے دوئیں و اجکاروت ماں ووت و برات بنت
 و میرقادز بخش نوشیروانی و نچ اتنت۔ اے جنگ و مٹی سوئب ہر دو کیں براتانی نیام و یک
 دو جلیں مچے و واجہی و سر ایاد کیت۔ گوٹشنت کہ میرزاہیم خان و گلامے پہ مچے و
 روگ و روت۔ مہیم خان ہے گلام و کشیت۔ براہیم خان پہ وتی گلام و بیر و
 گرنگ و لشکر کنت و چوش ہر دو براتانی نیام و جنگ بنا و بیت۔ میرزاہیم خان
 ہما جاگہ و کشنگ بیت و ہدی کہ براہیم خان پٹی بیت و لہتیں و ہد و رند چہ ہے
 ٹیانی سوئب بیران بیت۔ اے جنگ و شیر و راتر و وتی و پترانی تہا الوکٹ یک جاگہ نبشتہ
 کتہ و شیر و چارگیست و شش بندنت بلے شائر و شیر و گڈسراں نئے شیر و
 و ہر پاس او نیکہ جنگ و ہد و بارگ و بار و و چیزے نبشتہ کتہ۔

بیات ہم تپا کیں جانی،
 گالانوں بزور پر جوانی،
 لہر کنت دلوں پنہانی
 بے سوتیں جہان انت فانی
 شیراں زیان کنت بے معنی
 حکم اچ و تادریں رحمانی
 آحتہ نون حوالے ثانی
 براہیم زحم جنیں نامانی
 خاوندات خدا بادانی
 حوں گبر ات مدام سیادانی
 روچے نشگت شادانی
 آحتہ کادے میدانی

مهيم خان گُتہ نادانی
 کُشتی تتی گلام حیوانی
 امراج و تادریں یزدانی
 کاریت یکدم ء حیرانی
 شہر و کوچگان ویرانی
 بد بُرت زحم جنیس براہیم خان
 بستی غصہی زہریں میان
 گوشتی پر وتی مردی شان
 باروں کشتہ چندا جوان
 دست ء نون نکشیت نادان
 انوں امن گریں بیہراں
 مہلوک و جہاں بیت حیران
 دیما تر شتہ پر اہلان
 شیر محمد ملوکیں نوجوان ...
 نور محمد پراوشیں تران
 دروہی داتگی پر ایشان ...
 منت گرتگی اش گیشان
 دیم ء اش بداشت تر آن
 حکم اچ کریمیں دیہان
 پھم اچ عافتلاں بوتہ زیان
 مہیم خان ء نگر ت ہوش و دان
 اچ داتھی تپنگ پر پنہان

سید کپت اش بلا دء
 رپتہ جنت ۽ نیادء
 میر براہیم جہ جتہ چولا دء ،
 ہکلی کتہ چور عدء
 شیر محمد ملوکیں بیروء
 فی الحال ۽ گریں نئے دیرء
 گٹ کُرت نوکراں پرترندی
 آج داتئی تینگ بے خوندی
 بوتنت گوں بیاں سوگندی
 خان محمد گتا بارانء
 چم کُرتی پرا مہیم خانء
 جلدی تو بجن زرشانء
 تپ ۽ تو بر و میدانء
 امراچ تادریں دیھانء
 جاہی جت تینگ نادانء
 بد بوٹہ پراسلطانء ،
 ہکلی کتہ درکیانء
 میئل ات ابلہیں حیوانء
 زھر گپتہ سید پرکستء
 لاری ۽ کتہ پر دستء
 کار بیٹے جتہ پر مستء
 نر شیریں کمالدینء ،
 داتہ تو کلی ہک بینء

شمشیری جتہ پر میرے
 نامی و شکتے تا دیرے
 منء ارمان انت پرانو کسیرے
 براہیم زہم جنیں بیہ گیرے
 ہیتے اوتنا شش ماہے
 کپتہ برنپادی جاہے
 دیتے رنج بے گمراہے
 نونزودہ بیست کتہ اللہے
 پھر بوت کدھی بے ڈاہے
 روچی پوریں آہت دراہے
 برتہ مملکوتے گواتے
 چندری کپتہ پرچی تاتے
 اسپوزانت پر اپاکذاتے
 نوشیروانی سوگاتے
 اوپاری نرودت تالیاتے
 گڈ از چا زرشانے
 پروشے کپتہ خدابدانے
 دوست و دشمنے یکانے
 ہر وہد ککننت ارمانے
 میری سواری و سلمانے
 گمراہ و دلیریں ترانے
 بکشیش و حیاوشانے

۱۴۸
مردی و سپاہ و نان و
دیم و گندگ و دیوان و
اپسوز و ورنت الهان و
جی ہات انت پرا نوجوان و
من و منت گنا سجان و
بچے جنت و امکان و
دنت انت قادر و ایمان و

چار عالم و بیست و ننت و کیل
شاہزادہ وزیر باکال و کیل
ہشتاد و ہیت بان پیر کیل
ہیت ننت ہمیشانی کب کیل
بیرانی زانگ بیت

میر ولی محمد اور دوست محمد جنگ

میر ولی محمد میر واڑی، سردارات اُو گشا نگ، دکلات، جہہ منڈات وھیک
 میر دوست محمد آئی، ھکیں، ھکیں پنج آب۔ اُو اے جنگ ہے دو میں پت دچکانی پت
 من تو لگی چات بیت۔ گشا نگ، دکلات من کو لو اھی کو چگ، حالہ زر بار ی پت
 کاس ۸ میل، دوری، بیت کہ من کو لو اھ، میر واڑیانی جہی ھنکین دکلات انت۔
 اُو تو لگی چات گشا نگ، رودرا کی نیگ، دو میل، دوری، گشا نگ، دکلات اونامی
 کلی دمب، میانجی، انت۔ گوشتنت کہ سردار ولی محمد میر واڑی یک نرم دل و نرم تہیں پت
 بیت۔ وھدیکہ آئی، پنج میر دوست۔ کیس ابدالو او شپینا لوبو نگ، پنجی وھ
 اُو ترا سروے بیت۔ اُو دوست و ڈر من، پر کے ہم نبیت۔ پیشا ڈر من و شپینا
 اُر اپت، بارو، سکین دینت و با پینت۔ او آرا مدام ہمیشی، گوشتنت کہ
 پت، چوتی راھ، دور کن تہ ما ترا میر واڑی نگ، سردار کناں۔ دوست محمد
 مہلوک، ہے بازیں گوشتنگ اُو سکینانی سرد، یک شے گوں وتی مردماں پت
 بھار گاہی ھنکین، سرد، ارش کاریت۔ مات و گہار نیام، کپنت بلے پنج، سرد
 کینگ زیاست بیت۔ مات و گہار اُو پت، پرک، پنجاریت۔ او دستاں پت
 پت، کوش، لاجیت۔ پت ہم پہ وتی رکینگ، جھد، پنج، سرد، بیٹھ دنت اُو پت، پت
 پت جان ناردو ایں پنج، ایر جیک کنت، ملکوت، باہوٹے کنت۔ اے جنگ و چوپ، اچ نیار
 ہم یکے دو پتی بنت۔ بے دوست محمد گوں وتی دگر چھنے تھر اباں گشا نگ، بیت او سردار میر ولی
 ہم پتی بیت۔ شائر، اے شیر، راوتی دپترانی تہا دو جا گہ، بنشہ کنت۔ یک ھندے، شیر، یک
 سد و گیسٹ، یک گال ٹنت اُو دو می گند، ہے شیر، یک سدوسی و چار گال کا بینت۔ ادا من
 گیشتریں گالانی بہر، رازرتہ۔

من و سد عرض انت گنا ستار
 رب و رحمانیں غفار
 محمد یا رسول اللہ تاجدار
 امید انت پر اچار یار

-۱

۱- شیر، دو می بنشہ، اے بند چوش انت ع شاہیں مصطفیٰ تاجدار

عبد القادر مردوار ...
 دست و آن گزشت سد بار
 بیا تو شامی الگار
 لہروں اچ جبین و پار
 خیزنت غصہ اول یکبار
 نازینیں گنگ و بدکار
 رو سیاہ و ر دیں مردار
 کپتہ دوزھ و گھدار
 عبرتے رسیت امارا
 بچ و او پت و کردار
 زوریت بچ و تی زہم و را
 گار گنت آو تی پہم و را
 بد بھت جنت و تی پس و را
 چوشیں سورج نہ بیت کس و را
 گندت اے بلہ زیر و را
 ناہکیں ہدا گیر و را
 سردار و پتگت بے ڈاھ و
 ولی محمد خان گھیں گمراھ و
 شہر و کو چگ و ہمسایہ
 دانت پمیشی و دراہ و
 نشتہ تو لگی و چاہ و
 ترسی نیست اچا بدواھ و
 بستہ میان و تی دیم سیاہ و
 آہتہ نیم شب و گوڑ بام و
 شب حونی جنتہ بد نام و

-۱

-۲

۱- شیر و دومی بنشتہ اے بند چوش انت و شامی پما الگار و

۲- اے بند شیر و دومی بنشتہ و زیان انت

- ۱ - شومانی ہمے زر مہشت ء
- ۲ - اسپر شپتی من انگشت ء
- ۳ - کد ء اول ء بر گوشت ء
چند ء جلتہ بی بی ء
بازیں منت و جی جی ء
گنہ ت ابلہیں کوھی ء
شمیری بے انداختہ
پر مات و خواہرانی شانہ
آسمان ء ملک اوش تاتہ
دستش گوں خدایا داشتہ
”مردار بات ہے ابلیس رنگ
لگاتی سر ء کوہ ء سنگ“
آہتہ تم بد، پس ء جنگ
سردار آہتہ ایوک ء
مردار کوہ بنیں باچک ء
آج بڑت بد ء تو پک ء
بی بی ء بچہ بینتہ سک ء
بانی مرحبا س دلک ء
امر ات اچ کریمیں ستار ء
چرینتہ ملک ء یکبار
تیر ء حمل ء کر تہ گار ء
۵ - مڑتہ نامرادیں مردار

- ۱ - اے بند چوش انت من شعر ء دومی بنشتہ ع شومانی کر دیں زر مہشت ء
- ۲ - اچے بند ء کدنگہ بندے چوش کیت ع شمشیری کتہ من دست ء
- ۳ - اے بند ء کدنگہ بندے دومی بنشتہ ء دگر دو بند چوش کانت
اوش تاتہ پرے میاجی ء
بازیں منت و دروھی ء
- ۴ - اچے بند ء کدنگہ بندے چوش انت ع دیتہ بے پتیں اچک ء
- ۵ - شیر ء دومی بنشتہ ء اچے بند ء کدنگہ بندے چوش کیت ع مچر کر تہ پلینت ء شلوار

سنگر جہہ جتہ چوسے سار
تیگی جت پر ابد کردار ...

۱- زہر گپتہ دلی محمد مردوار
بوتنت دیم پہ دیم پر یجا
شمشیرش جتنت وار پہ وار
چو کہ حونی و در مرض دار ...
در من محمد بوبت ہواک
شمیری جتہ پر زہرناک
لگت پس کشا را کاری
کپتہ پر زمین آ خواری
زرتی دوزھ و مرداری ...
شہدادات نھنگیں بیگیر
گزان آ شتہ پیشی میر
تہلک زحم جنیں چو نوکیر
مومن خانہ ذات پس و پیر
روئے واجہ و درس مرتنت
۲- حوراں پر شھیدی برتنت
زہر گپتہ شکر در زادگ

چو کہ زحم جنیں شہزادگ
کپتہ من تہا زہر کینگ

۱- اچے بند و نزدیک بندے پر سے ڈول و کیت کا کار یہی ہے نہ لگت تکرار

جو ریں دژ منان ، جت سینگ
 شہداد پر وقی مردی شان
 بازی جت پراجہنگیان
 گندت عالماں شہر لگان
 ۱- ہلک ۽ اوبے پھر لگان
 برداتش نیاد گوں پنچاں
 مانند ۽ لگوریں لچیاں
 گندت بی بی ۽ گوں دختہ
 دمیان بوتگت چواسپر
 کچے تپتی ووشنام انت
 کے من بھشت ۽ نیام انت
 دوست محمد تراچون بوتہ
 ملک ات یکبر ۽ رون بوتہ
 ۲- المیس ات سر ۽ گوں بوتہ
 دیم ات محشر ۽ سیاہ بوتہ
 جاہ ات دوزھ ۽ چاہ بوتہ
 بد نامی سر ۽ ات راہ بوتہ
 کس ات کہ نزانست کیانیئے
 شوم روچیں مزار زیانیئے
 تاکہ قیامت ۽ پٹانیئے
 گرز و چابک و لٹانیئے
 قبر ۽ مہانجی ۽ گٹانیئے

۱- اچے بندہ رند شیرہ دوی ہشتہ ویک بندہ چوش کیت

۲- مٹلا زادگ ات گوں بچیاں

۳- بند شیرہ دوی ہشتہ ویک بندہ چوش کیت

- مات ۽ نیمگ ۽ کار کمرتہ
 شیطانات وتی یار کمرتہ
 ترا شوہیں سوپکاں ریلپیتہ
 دریا ۽ تہا — پرنیتہ -۱
 بدبھتاں ترا — نازینتہ
 ہوش وزانگ ۽ گوازینتہ -۲
 چاریئے جوپہ ۽ او مال ۽
 پس ۽ صاحبی اقبال ۽
 کپتئے یک دم ۽ چوٹال ۽ -۳
 شرآت کہ بو تینئے زندگ
 بوتے دم بدم (تو) شرمندگ
 مھلوک ۽ بزر تینئے حندگ
 سردار ۽ بد تینئے لشکر
 بیل و ہم تپاکیں برادر ،
 رھتنت تھی سر ۽ پر ہر گوئر
 دھنڈاں گار اتے بد اختر

-
- ۱- شیر ۽ دومی ہشتہ ۽ اے بند چوش انت ع دریا ۽ بن تہہ اش پرنیتہ
 ۲- اچے بند ۽ نزدیک بندے چوش کیت ع کمذات ۽ ترا میچینتہ
 ۳- اچے بند ۽ پد دگہ بندے اے ڈول انت ع
 رام ات کشر ات چو بقتال ۽

دوست محمد بھادرے ات
 بکثیت ء مزن مرے ات
 شہر گنگاں یاد استنت
 گونڈیں نوبتے پاد استنت
 ہشت و دھ نریان بستت
 جنگ ء پھر دماگ مستت
 زیب چاہی پر اتاراج ات
 اود ء تو لگی عنرقاچ ات
 بھت ات ایچ قدیم ء درنگ ات
 اود گوں قبلہ گاہ ء جنگ ات
 ہر دو گیتیاں بے بھرات
 پر آئی یا حد اوند قہرات
 گوشاں دارت او میروارٹی
 ٹپی بوتگنت آنیاری
 سٹے پونز سنت ابروت و دارھی
 مسیلات زندگ ء احمد آرھی
 احمد آرھی او ہما بے سدھ ء
 گزورا گرٹ برگٹ ء
 سنگ سارے بکن گوں مسٹ ء

۱ - اچے بندے پیر شیئر دومی بنشتہ گوں اے چاریں گالاں آسربیت

کرتے یک دم ء توساری
 دینے دوزھ ء گم داری
 شو میں سر تنی بے سدھ انت
 اے شیرات لاکھ وکرانت

موسیٰ ء ردیں بے پست ء
لعنت پریشی سست ء
جنگیان گتا اولاد ء
گاربات گوں وتی اولاد ء
ہرچی کہ بد ء ہمراہ انت
تا کہ محشر ء دیم سیاہ انت

اے شیئر ء دوئیں نبشتہانی چیر ء شائر ء وهد و پاس چو
نبشتہ کت گنت :

”تمام شد جنگ ایشان شد ہزار دوسد
و نود و ہفت“ (۱۲۹۷ھ)

میر مراد او میر لہ و جنگ

اے شیرِ راشاءِ دہلی دپیرانی تھا ایوک و یک جاگے بنشتہ کرتے اور
 اے شیرِ بیک سدوسی دیک بندنت - شیرِ میر مراد گچگی و میر لہ نوشیروانی و میانہ
 پنجگور و کش دگوراں یک جنگے و بار و انت کہ ہے جنگ و میر مراد گچگی جنگ
 بیت - جنگ و دھ د پاس شائر و بنشتہ نکتگت بلے گمان ہمیش انت کہ اے
 جنگ سردار گاجیان و زند و بوتہ - دھ دیکہ سردار گاجیان دت ۱۸۸۳ء
 گوں نمر و زخان نوشیروانی پنجگور و سر و اورش و درگت و گشتگ بوت .
 شاد دنی شیر و چوش بنا کنت :

اول خدایات کنیں
 پر ز و نماز و زیات کنیں
 دینداری و سلوات کنیں
 موجیں دل و ناشات کنیں
 مال پر پچیراں دات کنیں
 پر حاسداں شہمات کنیں
 زوان و جھان و برات کنیں
 احسان پر راج و ذات کنیں
 آروچ نصیر خان زندگ ات
 شمشیر رادی گرٹنگ ات
 دژمن بے شر مندگ ات
 دوست شاد دھ و پھر کندگ ات
 ردانی زالمی بے ہودگ ات

۱۲۰
وارد گریب آسود گرت
چندی امیر پیدا ورت
ریتی ساری چو شیر نرات
زرگ گوں بیکرک ء سرات
مینگل گوں پوجاں زاهرات
رند و مگسی یک دل ات،
سلطان ء خاصین ہمیل ات
سے ذات گوشت افضل تر ات
قمر جهان ء انورات
کوه تنگ ء تلج و سرات
میر و اچاواں زیات تر ات
میر احمد خان ء برادر ات
نو شیردانی شیر اتنت
نمشیر جن و بیکر اتنت
آگوتگنت پر ساری ء
کیتنت پدی پر واری ء
پر جو پہ و نیست گاری ء
یا زالمی، زلم کاری ء،
اچ گدرت ء پروردگار
عترت گریں من بے شمار
کلیں جهان انت بے اعتبار

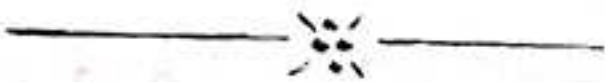
رنگ رنگ گوزانتت پیدوار
 چون سن کنت شاهی دیار
 در یاد لال کنتت زیان و کار
 یاتیں من ء لاڈی مزار ،
 میر لہ صاحب داد قہار
 چو بھمن و اسفندیار...
 حکم ات اچار ب ستار
 تسپ روان کت در سحار
 دیم داشتی پر حاراں دیار
 سنگاؤ نگارین ء کنار
 گرمکانی کاروان ء دچار
 چندی حر و گندیم اوار
 کرتہ نھنگ ء بند و بار
 داشتی بماروچ ء کرار...
 حالی بداتت پر دشمنان
 بد بڑت سکی ہیں گاجیاں
 میریں مراد پر زیب و شان
 بندی وتی زہریں میاں
 کرتہ میاری در دشمنان
 سیال آن جنتت ماراشگان
 (یا) پنجگور بدے پر حاسداں
 یا کہ سرء شیری زیار

سوار بوقت مراد خان کیساں
چو کہ مزار و پہر سلوان
رہتہ گوں بیل و ہمرہاں
کوہء سرء بالا رواں
چانگر نوابیے در کیساں
لہ نہنگیں زرفشان،
پر توکل و مردی ئیں شان،
نہیت دروری کلین جہاں
مان آحتگان ساند پر امتحان
کوہء سرء بوتنت دچار
ہرد و نہنگیں سر مچار
ہرد و مرطو کیے مرزہ وار،
زہر گیت لہ خان قہار
گوشت پر مرادء زہر مار
دورء بچک دیمء مدار
تئی دستء نبیت پیلء بار
تئی کتومء نکرت شیرء شکار
روح ات تمام انت پیدوار
گوشتہ مرادخاں مردورء
ستی کتہ من پیشترء،
بکشتہ میر عیسیٰ ترا
دورنہ امء سرا،

چندی دگر کارت کتہ
 مارا بسے خوارت کتہ
 نون دست بہ ریشاں سک کتہ
 دوست تر ندریں ساہ و سمر
 چیری نہ ہیں لوگ و گھر
 بد بڑت لہ خان امر....
 کشت تپاچہ اچ کمر
 جت پر مراد خان زیب و پر
 کاری نیات پر نام و
 گوشتہ مراد خان استر
 چار نینگ و بیارت حجر
 باز جنت پر جان و سر
 اشما نکنت ہرگز خطر
 سنگ رھتگت مسل و متر
 گڈا مراد خان کرت سار
 شانتی و قی سبزیں سگار
 حکم ات اچا پر وردگار
 نو نژدہ گوں بیست و بوت اوار
 روچ پورہ ہیں حکم و ستار
 در موسم و دعوی و جنگ
 میر صاحب ات مسل و پلنگ
 آہت اش پدا شیریں نھنگ

زرتہ دونالین فرنگ
آج داتگی شیری تپنگ
بد بوست پہ نوجوان خذنگ
مُرتہ مراد پر نام و ننگ
دیم شہتہ نوشیروان
میرلہ صاحب داد پر زیب و شان
بوته مقابل — پہلووان
دوست محمد خنگ کروان
پشت و جتہ جو ریں بدان
ریتہ اچے دور و جهان
زہر گیت کرم بیگ در زمان
ملا زہی و ویش لسان
نعرہ جتی شیر و نری
بوت گوں سید گور پہ گوزری
ہر دو بکیتنت سر پہ سری
آہتہ شفیع محمد پدا
پشت و جتی پر حادہ
شاباش کرم بیگ مردورہ
گوں واجہ و رفت یبرہ
گندت او بیلاں نوکرہ
دہواری نامی کرت در ا

گد اچا جنگ قہار
تپی تمام رھنت چوہار
رگ شگنت چو بے اعتبار
توپی گتی پروت مستیار
دنیا نما نیت پیدوار
پر مردانی جنگ ۽ ہیر و ہار
استیں جھان ۽ یادگار
دینار وقتی گالان بدار
امروز نبیت انت پاسدار
بہتر ہے مرگ آشکار

میر امیر خان و میر کبیر خان و جنگ

اسے جنگ کولواہ و دمگ و میر امیر خان نوشیروانی اور میر کبیر خان ہینر نجر و میاں گجی
 کے جنگ و دھندہ میں شاعر نے نبشتہ نکرنگ نشت۔ بلے ای شیریہ گالوں ہے ہمہ اہمیت کہ
 جنگ بہ خاران و سردار نمر و زخان نوشیروانی و سرداری و دور و باریگ و ای شیریہ و میر
 بلوچ خان شیریہ گالانی تھا میر بلوچ خان نوشیروانی و بارو گوں میروا دیں پوشہ کی
 دومی نیگ و شیریہ گال ہے حال و در شان کننت کہ اسے جنگ میں ہینر نجرانی
 و شیریہ گالانی و میر واری و نوشیروانیوں بوتہ کہ اسے ہر دوکان ای خاران و سردار نمر و زخان
 نوشیروانی و ملک لوستہ اور میر امیر خان نوشیروانی گوں وقتی مارانی شکر ہے ہر دوکانی کسی و
 شیریہ گالانی و شیریہ گالانی و پسرانی تھا دو جاگہ و نبشتہ کتہ کہ یک ہندسہ شیریہ
 و پتہ و گیشتری بندانی نبشتہ و را زرتہ۔

- بیا تو شامری الگار ،
 بزور مئے گوشت گیس گپتار
 ۱۔ بگندت شدت و رپتار
 بلوچ خان میر مزین بھار
 سکی عبد الکریم نلدار
 شنتت پیدرا بما سردار
 ۲۔ ہجہ انگیریں بلند بھار
 بگبر مئے کوچگ و منیار
 ۳۔ بداننت کہ کننت پیگار

۱۔ اولی دپترہ اسے بند چونبشتہ انت ع بگند کہ سمعہ اظہار
 ۲۔ اولی دپترہ اسے بند چوش انت ع بگوشتش چونگنار دارہ
 ۱۔ اسے بند چو آتکہ ع بد بھار کر گت پیگار

- ۱- منی کٹوم بر زرء گھدار
جیا ایش کر تگت گسار
- ۲- بدے یک شکرے نامدار
بدھیاں کر تگت بے وار
- ۳- بگوشتہ زحم جنیں سردار
مدامء حائرء جمدار ...
- ۴- امیر خان انت شے ہمراہ
بسے متیں پے دعویٰ ..
ملوکیں پردل خان گمراہ
جمال گوں زحم جنیں سواراں
ہزار مرد از چھے حاراں
امیر خان گوں وتی یاراں
- ۵- اچود کوچ کر ت مردواراں
در آہت تنکء ستم زری
نیاتک بینجو پہ بیہ گیری
کتی انحام پر چیری
رشت کو نواہء سردہء
براں ما دژمنء سردہء
تزاننت بینجو وتی کدء
- ۶- کنتت ناسریدی ضتء
بگوشتت شیراں پہ الہان
ملوکیں کیہرا حنانء ..

(تاکدیم ۽ حاشیہ)

۱- اے بند او ایشی ۽ سر بری بند اولی دپتر ۽ نیست منت، بے
ایشانی بدل ۽ ایوک ۽ یک بندے چوشس اتک
ع بکن اے حاسداں گسار

۲- اے بند زیان انت

۳- اے بند اولی دپتر ۽ تہا نیست انت او ایشی ۽ بدل ۽ دگر بندے
پرے ڈول ۽ انت

ع گریس تئی حاسداں بیر ۽

۴- اولی دپتر ۽ نبشتہاں شیر ۽ اے بند نیست انت -

۵- ہجے ڈول ۽ سری دپتر ۽ نبشتہ ۽ شیر ۽ اچے بند ۽ گدگد بندے
پرے ڈول ۽ کیت

ع وتی پنج و وتی جد ۽

۶- شیر ۽ اولی نبشتہ ۽ اے بند مان نہ انت

مہو پنت ۽ سرفرخان ۽
 سلاح کن چو سخندان ۽
 بسے بد بُرت نوجوان ۽
 بگوشت نال ۽ زرفشان ۽
 اول گوشتہ بہ دیوان ۽
 ریں چیدا بہ حاران ۽
 گریں پیشی مسیاران ۽
 من ۽ شکر انت پہ یزدان ۽
 منی راہ در نبوت زانا
 تناوہد ۽ تھاری ۽ ،
 کنیں جنگ سھاری ۽
 علم خان چو مزاری ۽
 سرفرخان در دکاری ۽
 پکیر چو مرثدہ واری ۽

-۱

رویں

گراں حوان ۽ تھاری ۽
 دھ سنت رکشانی چو خوار ۽
 یکے بینجو چو مرد واری ۱۰۰
 وت ۽ مٹ سنت بہ تکرار ۽

-۲

۱۔ ادلی دپتر تھا ایسے بند زبیاں انت بے ایشی بدل ۽ دگہ یک بندے چوش کیت

ع " امیریں کیہراخان ۽ "

۲۔ ۱۰۰ بندہ ادلی دپتر تھا گوں ایسے بند ۽ مٹ بوتہ ع گوں پلٹن سنت پہ تکرار ۽

منی زحم و زیاں نامنت ،
 آجب کہ بیخو بدنام انت
 سفرخان شدت و خامنت
 منی خون ات بر انت ساری
 اچود و اہتگے ہاری ،
 ۱- (تا) نزوریت میر منی پسند
 پیرمانے و خداوند
 تہ کل ملک گند
 تمام رکشانی چورند
 تپنگاں ستے چند
 ۲- مسال و ساوڑی گزند
 شپ و روچے بماند
 دودیم و شور کتہ جنگ
 ندیتن مستی اچ کتہ
 تپنگاں درہد کتہ و س

۱- اے بند شیر و اولی نبشہ و نیست انت
 ۲- ادلی دپتر و نبشہاں شیر و اچے بند گڈ چیر و آیوکیں کامیں ہشت
 بند پست نیست سنت او ایشانی بدل و ایوک و دودگہ بند پرے
 رنگ و شاز و آورتہ و بدل کرتہ

۳- بدی چیر سنت چو درمندہ
 نکشت اد میت اش زند

دگر روچہ بہ بانگواہدے
 بسے زور دات گمراہدے
 شتنت بینجو پدی راہدے
 کرارے نشتنت بر جاہدے
 چم ہورے شہنوازہ میریں
 امیر اکبر اوزگمیریں
 ملوک شہباز ستم زیریں
 دگر میر وارڈی انت جوانیں
 کمر بستش دل و جانیں
 بگوشتی پر گہیں سواراں
 مروچی زحم کنندت یاراں
 جمال گوشتہ پہ نامداراں
 دل آئے نئے مستیے کاراں
 نہان انت وژمن من چیلان
 نگیت دھکہ پیلان
 بسے لانتخت بہادراں

-۱

۱- اولی دپترے بنشتہ آچے بندے چیرے ہردوکیں بند شیرے تھا
 نیست سنت ادایشانی جاگہ آ یوک آ یک بندے پرے ڈدل آ
 ائکہ ع مزار خان ستم زیریں

- ۱- دریت دشمن اچے ہراں
سوار گٹ کر تگت چہراں
- ۲- بدات بازی مزن مڑاں
علم خاں ساجدی ستیں
توار کرتی زبرد ستیں
- (شما)
بدارت بیخواں گوشاں
اول گوشت گوں وتی خویشاں
(اگن) شتہ عبد الکریم بہاراں
روان گوں پوچ و بٹنباراں
نون دراکہ اہت گنت حونی
تئی زحم نون نروت چونی
نرتنت پنت علم خانی
بہ چیلان بوت پنھانی
لسے ارمان فتح خانی ..،
ملوک آہت سرء زبانی
- ۳- اچود بد بڑت امیر خان ء
بلوچ خان دور ء درکیان ء
- مزن شان

- ۲۰۱- اولی دپتر ء بنشہ ء شامہ ء نشان ۲ ء بندہ ران شان ۱ ء بندہ
جاگہ آرتہ، اون شان ۱ ء ران شان ۲ ء جاگہ ء
- ۳- اد اشار ء وتی ہر دو کیں دپترانی تھا لبز "بوت" کاربتہ، بلے منی جیال ء ادا
لبز "بوتت" گوں بندہ گیشتر دپ کپیت -
- ۴- اولی دپتر ء اچے بندہ رندوگہ بندہ چوکیت ء "امیر خان گہیں جوان ء"

سخندانء

منی آریپ مزن شان ء
 بے زور دات پہ اهانء
 دور وچ ویک شے زانا
 کُت ایش گٹ مُدیہاں
 شتنت بینجو پہ ہکان ء

پنہانء

کلات ء نشتنت چو خان ء
 مہاراش اشته پنہانء
 پداجمل گول لعل جان ء،
 کتان ات دھل چو حیوانء
 بے بد بُرت در کیانء

بوتنت

-۱

ء نادانء

بہ دران دھل و سامان ء
 دگر بارے نکنت شان ء
 بکیت میر یوسف خان میانء
 کتگ پردگ مزن شانء
 شتنت کولوہ لپاشانء
 سگک ء رپتگنت تندی
 گراں دولت بے چندی

-۲

زنگی

پکیر ء بر اس انت چو بھنگی

-۳

۱- اے بند شیر ء اولی نوشتہء زیان انت

۲- اولی دپتر ء بزائ شیر ء ددی نوشتہء اے بند چوش اکہ "بکنت بیزار و ارمان ء"

۳- سری دپتر ء تھا اچے بند ء پردگ یک بندے چوش کیت ء "مسال ء شواکس بھنگی"

نِشْتِ کُوھِ ۽ مِیَانِجِ ۽

شِئْتِ شِکْرِ پِ بَاجِی ۽

بِدَارِ سِیْنُو کِرَاجِی ۽

بِنُ ۽ اِسْتِ چورَ اِچھِ ۽

پِ چَارِ نِیْمِگِ ۽ آرِ ۽

بِسِ گِٹِ کِرتِ مِردِوارِ ۽

بِگوشْتِ ذِوِستائِ بے سارِ ۽

پِ سِلَوَاتِ وِ کُوکارِ ۽

نِلوٹِیْنِ مِنِ سِگِ ۽ رَا ...

بِگِندِ شِوْمِ ۽ جِنگِ ۽ رَا

مِنِ ۽ بے بَازِ دِگَرِ بارِ ۽ ،

سِلامِیْ کِرتِ گِٹِ آھِی

بِدَاتِ سِیْنِزِدِہِ شِترِ جَاحِی

دِگَرِ سِیْ گِوِکِ پِ ھِمْ رَہِی ،

بِگوشْتِ دِوِستِ مِھْمَدِ ۽ دَاسَا

بِنَالِیْنِ بَرِ شِیْبِ ۽ پَاسِ ۽

دِ رَا یِیْنِ بِنِ شِئْتِیْنِ آسِ ۽

۵- (مِنِ ۽) دِوِ بَرِ آوَرِ تِگِٹِ مَاسِ ۽ ،

دوست محمد

۱-

۲-

۳-

۴-

۵-

۱- شیرِ اولیٰ نبشتہ ۽ اے بندِ حط گارِ انت۔

۲- اولیٰ دپترہ نبشتہ ۽ اچے بندِ گڈ دگ بندے چوشِ اتمک ع من ۽ دُورِ دانگنی نارِ

۳- اچے بندِ رند دگ بندے چوشِ کیت ع کتی نوبہ نسوہا ہی

۴- اولیٰ دپترہ شیرِ اے بندِ پے ڈول ۽ شائرِ آورِ تہ ع دگر بیت گاویہ پیک راہی

۵- اولیٰ دپترہ تہا شائرِ شائرِ شیرِ نبشتہ ۽ وھد وپاس ایوکتے حد ۽ نبشتہ کرتہ

تمام شد دہم ماہ رمضان

میر مہیم خان گرگناری و جنگ

میر مہیم خان گرگناری و سلطان محمد اے جنگ سوراب و گدر
 کش و گوراب بوتہ بے شائے نئے شیر و آسے جنگ و وھد و پاس بنشتہ
 کر تلمت ادنئے جنگ و دومی سروک براں سلطان محمد و بار و حال داتہ
 کہ کئے بوتہ شائے و تی شیر و تنہا ایوک سہم کہ حال در شان کنت کہ ہے
 جنگ و گوہر خان زر کزنی پہ سلطان محمد و پشتی وانی و پڑ و در کپیت۔ اچیشی و
 ابید شائے شیر و راوتی دپترانی تہا دو جاگہ بنشتہ کرتہ۔ اولی دپتر و
 شیر و یک سد و دو گیت و بہت گال سنت او سی دپتر و بنشتہ و یک سد و سی
 و یک بند کایت۔ ادامن اولی دپتر و بنشتہ و راوتی شیر و رتہ

سد شکر انت من و الہان و
 سد عرض انت گنا سجان و
 دنتیں شہ من و ایمان و
 امسال تاد و پر مان و
 رہتن گرد شاں چران و
 گنج بھریں گدر گردان و
 چاریں زخم جنیں مردان و
 خویش و ہمیں سیادان و
 ذات و پیشتری را حبان و
 گندیں یک پہ یک براسان و

-۱-

۱۔ سی دپتر و اچے بند و پدیک گالے چوش انکہ ع رزق و دولت و نان و

و شس بیت حاتروں شادان ء
 گر گیننی گہیں زرر شان ء
 میری مجلس و دیوان ء
 براسوں دیستگنت سامان ء
 شکروں گپت گوں یزدان ء
 میروء گہیں اولادان
 پیش ء پیر کی بنیادان
 ہمراز و تپا کیں سیادان
 درک ء نریں اوبادان ...
 مہسیم خان پروتی مردی شان
 و شس لہنز و نوابیں درکیاں
 براسی تورہ ء نیستی شان
 بہری و ہزاری نریانے
 زوانی بُریت چو الماسان

گرگناری

۱-

۲-

۳-

۱۔ دوئی بنشہ ء اے بند چو اتک ع دیستن دولت و سامان ء
 ۲۔ شترہ دوئی بنشہ ء اے بند پہک ء زیان انت -
 ۳۔ اچے بند ء گڈ شیر ء تیوگس ء بند نیست سنت اوایشانی بدل ء ایوک ء دو
 بند پرے ڈول ء کیت
 سہ بکشیت و سخاء او دیوان
 نیستی درورے تا کرمان

شیری عادتوں ایک ارمان

بورء زاکہی میری مان

گا ہے مست بیت پر میدان

گا ہے مک بیت پر دیوان

شک و شبہء استی جان

منی خاصیں ہمرہ انت شہبازخان

-۱

سیالی دکھاں بندیت میان

من ء ذوستیں میرد لیل خان

شہباز پر

یعقوب و یلیں صاحب خان

-۲

اعظم خان ملوکیں نوجوان

-۳

من ء اومیت پر سما لڑیاں

گوں شاہاں جنت تاڑیاں

اندیشے نکلنت گاڑیاں

سر میری

شہباز پر شفیع محمد خان

معلوم انت تمام کوہستان

-۴

شہباز پر شہباز خان

-۵

عالی مراد پر مردی شان

زیب

۱- اچے بندے گد دومی شیرے ایک بندے چوش انت : ع جوہر دژمنان کنت نیان

۲، ۳- سیسی دپترے بنشتہ ء نشان ۲، او ۳ گوں یکے دومی ء سرو چیرنت۔ بڑاں

اود ء نشان ۳ پیسے آتکہ اونشان ۲ ء بند اچالی ء پدکیت۔

۴، ۵- شہباز دومی بنشتہ ء اے ہر دو کیں بند زیاں سنت او اشانی بدل ء ایوک ء

یک بندے پرے رنگ ء کیت : ع جنگی کڑنگت گوں شاہاں

- زواں بلبل انت پر گپ و تران
دوست است وقتی براس و جان -۱
بانی خان نہالے زیب دار
عبدالکریم منی خاص میں یاد
بازی کر گزنت جوانیں کار -۲
دولت خان قدیمی دوستدار
آدم خان پسند انت بسیار
دینار بر کنت بدیہان گار -۳
گوشت شہ مراد پر اکرار -۴
مستیں اولی محمد سوار
باتیں مرحبا پر ایشان
ہمراہ و نوابین خولیشان
و کش بوتن کدی براساں
بے ملک سنت سر اسریکیساں -۵
رودینی حقیقتیں یار سنت
پس تا پیرکء دوستدار سنت
زوان اش بلبل کاٹار سنت
دعویء رسول بشک شاننت

۲۱۱، ۳، ۴ - اے سجنیں بند سی دی پتر شیر تہا نیست منت -
۵ - شارء دومی دی پتر شیر اے بند چٹ زبان انت بلے ایشیء بدلء دگر
یک بندے پرے ڈولء ائمہ ع منء سردار شس وقتی زانت دُر سب

۱- بر اماں ہمت پاک و جواننت
 ۲- محمد خان گوشے لقماننت

لاہکی مجلس و دیوان انت

نامداریں بہار خاں شاننت

خوار سنی من ء ارمان انت

حیر بشک و سفر خان یاتیں

دوست ان دلجمیں دلشاتیں

در محمد مدام پھر گواتیں،

حذرت حمل ء زیاتیں،

گلو ان حقیقتیں یار انت

پر در ممان زبانئی ہار انت

محمد عالم ان دوستدارنت

تو تک ء حسن سردارنت

پیر و شاہ گہیں مردوارنت

او مرتنگھاں وت بار انت

عثمان گوں بدیاں بیچارنت

تید جنیں کاٹارنت حالی منگھانی کارنت

ہندائی زبان کاٹارنت

شائر گوشس بکن احوال ء

براسن دیستگنت امسال ء

۲،۱ دومی دپتر ء نشان ۲ ء بند اچ نشان ۱ ء بند پسر ء کیت اور

بے ڈول ء نشان ۲ ء بند اے رنگ ء مٹ بیت :

ع محمد خان ملوک و شس زواننت

شاد بون کدی می سیال ء
 چند روچ نشنگن و شحال ء
 گوں مہیم خان ء نکو اقبال ء
 حالے اہتگت اظہار ء
 زرک زہری ء تا حیدر ء
 لشکر جم کتہ مرد وار ء
 گوہر خان کہیں سردار ء
 سلطان محمد ء واہار ء
 شہباز جنگی تیں نامدار ء
 شیر محمد رسد تاپار ء
 زرتی یک سدے مرد زانا
 حیف پر نور دین نادان ء
 بارے زرتگت بے معنا
 سیاہ کنب ء تنا کور دان ء
 پادگرت لشکرے حیوان ء
 چنگرتیگ جنیں مہیم خان ء
 جم گرتی وتی برسان ء

زہری ء

واندکار ء

نمیدار ء

عادیں

۲۰۱ - شیر ء دومی نبشتہ ء شائر ء اے ہر سے بند پرے ڈول ء بدل کر گشت

چند روچ گوشت پر و شحال ء

مہیم خان زحم جنیں سردار ء

مالومی گنتہ — ہمارا

۲۰۲ - اے بند شیر ء دومی نبشتہ ء نیست انت

- انوں بن دیں آسان ء
 من دیتے امیراں ہیم خان ء
 مردی دہشت و تاوان ء
 پوچ و لشکر و سامان ء - ۱
 شکر اُن گپت گوں یزدان ء
 تو داتہ برکتے یاران ء
 ہم ذات و شیریداران ء
 سردار ریتگت ملان ء - ۲
 ہارملی شتہ گزان ء - ۳
 ہکل ات مزن مران ء
 میروء بھا دران ء - ۴
 دن و گیتزدگان ء میان ء - ۵

۱- اے بند شیر ء دومی بنشتہ ء نیست انت

۲-۳- دومی دپتر ء بنشتہ ء شیر ء اے دوہیں بند پرے وڑ ء کابنت

۴- کوچ گرت و شتہ ملان ء پوچ و لشکر گزان ء

۴- اچے بند ء پد شیر ء دومی رنگ ء دوگال چوش اتکہ

دہ سد لشکرات پرشان ء دیم ء ریتگت چو خان ء

۵- دومی دپتر ء ہے شیر ء بنشتہ ء اچے بند ء رند دگ تیدگیں دہ گال نیست

اوایشانی بدل ء ایوک ء سے گال گوں کمیں مٹ و بدل ء اے ڈول ء انگلہ

چانگر جہ جتہ ڈرکیان ء

سلطان محمد خان نوجوان ء

مستات نور دین چوگان ء

مہیم خان جو ہما مردوارہ
 دہ سدر شکر ات اشمارہ
 سواری مرکبے کریت سردارہ
 ہارونی شنت سنت آج سارہ
 دان ات برت گول امبارہ
 بیاکہ نول جناں ٹاپارہ
 سلطان محمد زبیدارہ
 نور دین ات پمار پتارہ
 زرک زہی تمام کتارہ
 لانک اش بستگت یک راہ
 آہنتت پر مڑو دعویٰ
 گزند گرت توپکاں یکجاہ
 جنگل لاشختہ گراہ
 انوں زحم کنتت بے ڈاھ
 دشمن باز کپیت برچاہ
 شہداد زہی پے مدعا
 حاصل خاں دلیں ہمراہ
 گون ات سرجم ایک راہ

اس بند دومی دپترہ بنشتہ انچو کاں ء مٹ بوتہ او شارتہ دومی بنشتہ
 پرسارنگ ء اورتہ : ع دشمن زوت کپنت برچاہ
 دوما دپترہ بنشتہ ء اچے بندہ زندیک گلے چوش اتکہ :
 ع پیش ء بوتگت وت حونی

- جنگ ء زوریدات یک مونی
 رزم ء جھد کتہ رودینی - ۱
 گران ء شتنت ہارونی - ۲
 تیر وارت نواب ء ول ء
 نوک ریشیں گلام جان مل ء
 بد برتہ ملوکاں کل ء
 شیر ء جہہ جتہ ہکل ء
 گوں شمشیر و تینگ و بل ء
 نائب ہیبتاں نوں مرثہ - ۳
 سوراب ء تا گدر نوں درتہ
 و تر آن سیدان زرتہ
 جنگ ء میانگ ء اوشتاتہ

- ۱ - ۲۰۱ - شیر ء دومی رنگ ء ہے ہر دو کیس بندان لکھ
 "رودینی" انت بے منی حیاں ء اے اچ شاعر بنشتہ
 سوب ء بوتہ - انچو کہ اولی دپتہ ء بنشتہ ء آ نشان
 لہیز "ہارونی" ء کاریت - ہے ڈول ء شاعر و قی دومی
 تہا نشان اے بند ء چوش آوردتہ : ع گمراہ بوتگت
 ۳ - اے بند دومی بنشتہ ء تہا چوش کیت :
 ع نائب ہیبتاں ہوش کر تہ

سید صاحب و پاکذات ء
 منت کُرتگی بسیار ء ..
 نون کہ بکشتہ سردار ء
 برگردی کُتہ نامدار ء
 آہستہ بہ وقتی دربار ء
 گال اچ عافتلاں گیتارنت
 راستیں نگدھاں دینارنت
 مہیم خاں گہیں مرد وارنت
 خون ء گیت بزاں سردارنت
 (اگس ہستی ہیچ بنیت ناکارنت

بے کارنت

ابیشیر ء دومی بنشتہ ء اچے بند ء سربری سے گال گوں کہیں مت و برے ء
 پرے رنگ ء اتلگنت :

پر میدان ء فترآن زرتہ

صاحب زادہ و پاک ذات ء

جنگ ء میانگ ء اوشاتہ

شار ء وقتی دوہیں دسترانی تہا شیر ء آسرو ہیچ ڈولیں وھدوپائے
 بنشتہ نہ کُرتگ ۔

سردار محمد علی خان و سردار محمد حسن جنگ

اے جنگ پنج گورہ سردار محمد علی خان گجلی اوسامی و سردار محمد حسن گجلی و میانہ
 ایراپ کش و گورنراں بوتہ۔ جنگ و سوب نام گپتیں دشتار یا گدراں با جائیے
 بے اے جنگ و دھد و پاس شائر و نبشتہ نکرہ۔ البت اچ شیر و گالاں ہے پند
 بیت کہ اے جنگ اچ سردار گاجینا و کوش و رند بوتہ۔ اے شیر و راشا و کوش
 دپترانی تہا ایوک و یک جاگہ نبشتہ کرتہ او شیر و یک سرد و دو گیت و یک بندنت۔

عقل و دانا پھر کراماتیں
 دل منی موجب داریں جیالاتیں
 پر بلوچی و نظم و حالاتیں
 اے جہان چن چون مست و پھر گواتیں
 نئے کہ اسلام، زهد، شجاعتیں
 چار طرف انگریز کہہ و ظلماتیں
 جہہ پہ جہہ ہر جاگہ حکم و ڈرانت
 پہ رنج و درد مسل چاندی و زرانت
 شیر مکران و کوهبن و برانت
 محمد خان شیر بھیم و مزن مرانت
 کہدا منے روچاں باز بہادر انت
 گل پنج گورہ میر و سردار انت
 کوهبن و دشت و نامی مردوار انت
 میر گلام محمد زالمکیں نان دار انت

گچکیاں ہر روج گر و دار انت
 بردلء چنڈا بازوں ارمان انت
 میرگاجیان پنجگورء تہا زیان انت
 مریم گردیت وار و حیران انت
 لس تا سیاہ عرضی گول خان انت
 محمد خان ہر جاگہ سپتاننت
 سوردو پر بورانی لگت انت
 ملک ہزار گنجیں خاک و دھنڑا انت
 ناگہاں روپے حکم ء اللہ
 بد بڑت عیسیٰ خان ء گہیں ول ء
 محمد حسن خان زخم جنیں مل ء
 گوشتی گول سیاہ ء جہاں جل ء
 من پر ا در دا سوردو ء مل ء
 باز کنیں بیراں بر تہہ ء چل ء
 منٹی بوتہ سھب و بیگاہ ء
 دیئے من ء صاحب پوچ و بنگاہ ء
 گندیے کہ پنجگور بڑتگی دراہ ء
 نامیت بوتن اچ چے شاہ ء

شارہ دسترہ تھا اے لہز "بران" انت بلے منی خیال ء اے چڑو
 بنشہ ء ردیئے بوت کنت اوگمان ء راستیں و تچکیں لہز "بران" یاگدا
 "بران" انت۔ من لہز "بران" ء را کار بہتہ

از چو دبر گشته پدی راهء
 آهسته بر خاران بد جهان گیرء
 سردار غمروز ز جسم جنین میرء
 لشکر بجستی زوت و نئے دیرء
 در منین مردانء گراں بیبرء
 چو جواب دانه زحم جنین شیرء
 وار منی برتہ شاه انگریزء
 بند بنت چندی آہنی ریزء
 کوهستان لرزیت چو کآبیدء
 زانیں کہ بارتیں هر کس بد زیدء
 مگر اہنت چند اکوہ بن بد کہدا
 آفتخ محمد حاسداں کشتہ
 آدم تیگانی رھء در شتہ
 ناامیتیء چو ذال بر گشتہ
 آحتہ بر پنجگورء دھء نشتہ
 گوشتی چند امیر بلوچ خانء
 گشتگن ہر جا گہہ چکرانء
 خان و انگریز تا سراوانء
 نچ نداشت دسگیری منء زانا
 باروں اشس میانوں بیند میانء
 تووت ہم شیرینے کل مکرانء
 رتوہ ندبکن کہدا بد بنستانء
 نور داریے چو زال و دستانء

کوچ کتہ ۽ نہ شیریں ملک گندہ
 منی قبلہ گاہ گون ات پر ہارندہ
 رپتگت بشتامی مجھڑ و گرنندہ
 شیر علی خان پر تورھ و ننگہ
 رپتگت پر دعویٰ و مرڑ و جنگہ
 چپ و چاگرد گرت گرنکانہ
 ہول و ہال کت شہر و ملکانہ
 گٹ کتی جو ریں مدعیانہ
 تاکہ یک ماہے گوستگت زانا
 توکل یک روچے گرت ملوکہ
 ساندھی دریاں ۽ آہت چولوکہ
 زحم جتہ ملوکہ ۽ پراول ڈکہ
 نام و تی و شنام کتہ سکہ
 کوچ کتہ شیراں پر و تی شانہ
 تسپ و ایراپ ۽ جاگہہ و میانہ
 مصلحت بستش و تمش و تزانہ
 کوٹے بر ایراپ ۽ سر اش بستہ
 محمد حسن خان ۽ کرت بردستہ
 پورہیں سالے پر حساب گوستہ
 محمد علی خاں زحم جنیں مستہ
 دیم کراچی و سیبی ۽ رپتہ
 جام پر اپکر و وس و ساں کپتہ

محمد حسن میارے بمن شیپتہ
 دخترے سردار گاجیان ۽ بد برتہ
 ہاتھی ۽ بارے اشتر ۽ زرتہ
 زندگ ۽ نیلیں بزاں آراء
 رپتگت انگریز ۽ ہما پار ۽
 احتگت کرانواٹ پر حکم ۽ سرکار ۽
 مجلس گوشتی چو شراب وار ۽
 پر محمد حسن خان گو معشتی بیار ۽
 تو بدیں پیش ۽ کرت سدبار ۽
 جام عالی خان لوٹیت دشتار ۽
 بیا برد چیدا کلکت ۽ پار ۽
 نیلن ترا مکران ۽ دو بار ۽
 بد برت سر میریں کماندار ۽
 پر صاحب ۽ گوشت شیریں مردوار ۽
 گر بدے ترندیں تو گوٹھے مارا
 زانکہ تھی مرگنت راست و تکرار ۽
 یار محمد ناره جت چو مردوار ۽
 یک چنگ ترندیں کرتے اظہار ۽
 لشکر ٹی جیران کرتی یک بار ۽

۱۔ اے لہزہ کرانواٹ "گمان ۽ کہ انگریز پاس سے ۽ یادگہ پرنگی کارندھے نام انت
 اوشا زہ آرا نام ۽ نزانگ ۽ سوب ۽ گئے نام ۽ ایات کرتہ ۔

پلٹن ۽ توپڪ ڪپتہ تڪرار ۽
 بس ڪتہ انگريز ۽ چچي گپت ۽
 گچي ۽ شيرين بھيم ويا تراپ ۽
 رپتگت پنجگور ۽ بما وخت ۽
 محمد علي خان رند ۽ گون ڪپتہ
 محمود خان محمد شاھ بيٺي جاہ ۽
 پروتي مال و ملڪ و دنيا ۽
 محمود خان چانگر چو کہ گمراھ ۽
 پروتي بيروحوں و مدعا ۽
 لشڪر ۽ جم ڪرت وھو ۽ دعويٰ ۽
 دامني وريڪي سرجم ۽ دراھو ۽
 ڪاين چوداں پر جنگ و دعويٰ ۽
 آڪشاني برکھدا ۽
 تاپروم و کوه بن و دشت ۽
 تاکہ شهباز ۽ گواتگر و خشت ۽
 چوھما بشامي جھڑ ۽ رپتہ
 اڄ حساب ۽ برتنگي گيش ۽
 دامني سيربوت اڄ بز و ميس ۽
 ڪپتہ ڪشاني پر رنج و زحمت ۽
 بند و بار ميرانی سر ۽ ڪپتہ
 محمد حسن خان تيگ جنين زل ۽
 گوشتي پر ديوان ۽ گھين ول ۽

کشیں من بیرانی بُن و ولّ ء
 کوچ کتہ شیر ء پر مزن شانی
 اکبر خان ز سیدارت سوارانی
 خان محمد پٹو حیدرات ہزارانی
 ریت گت سردار ہار ملانی
 دل مراد ہمراہات سخندان
 جھڑی باز کرت پر جنگ نکسانی
 ریت تاراج تا گوار گو ء زحم ء
 کس پرے براں نہ کنت رحم ء
 برگش چنداں مال بما جاہ ء
 شادھی برگشت پدی راہ ء
 گوں ہے مال و گنج و دنیا ء
 لشکرے کرد روز تا پنہان ء
 احتہ بر ایراپ ء تہہ و میان ء
 پنج نپر کہدانی زدگ بوتہ
 پریش مومان ء ریت گت زوت ء
 فیض محمد ایراپ ء شتہ چرت ء
 سٹو و اولاد ء کمر بستہ
 ساہتے ڈاھی پیشتر ء داتہ
 مرحبا بات بیخ وزریات ء
 در برت ایراپ ء مزن گوات ء
 بس کن دینار تو وتی گالاں
 اشس پدا کہدرا ء بگندہ حالاں

میرخان محمد و علم خان ساجدی و جنگ

۱۔ جنگ میرخان محمد و میرعلم خان ساجدی و میانجی و بونہ اوچ شیر
 پر ابیت کہ میر یوسف خان و میر شہباز خان محمد حسنی نیام کپتگنت و سلاح
 بھرائیں کہتے بلے نیٹ جنگ و میر علم خان ساجدی و روج اچے دگینا
 آس کرقت و میرخان محمد گوں کٹ و سو بے و اتر کرت۔ شائر و اے
 شیر و رادتی دپتہ رانی تھا ایوک و ایک جاگہ نبشتہ کرتے او شیر
 چار گیسٹ و پنج گالنت۔ بلے شائر و نئے اے جنگ و اونے کہ شیر و دھد
 و پاس نبشتہ کرتگنت۔ شیر چوش بنا بیت۔

شائیک دے پکر و بیار
 آمد حوالا لے سحر
 مست بوت علم خان سرچا
 نئے پشت داری نئے حصار
 میاں بستگتی پر استوار
 پر شدت و جنگ و کشار
 رپتہ پر اسرار و پار
 ہاران و ز شیریں قہار
 چند مردی زرتہ پیدوار
 گچک و کلاتی کرتے گار
 بیرانی کرت لوگ دوار
 آج دانگی مٹھلیں حصار
 کرتی بدی چندی ہزار،

۱۔ ادا شائر و لبر پھل "کار بستہ بلے منی حیاں" اے نبشتہ و ←
 (بستگن ماں دینتہ : نا)

بر ایوگ ء بوتہ سوار ،
 ریت گر لیشک ء مانند ہار
 میر یوسف خان تاجدار
 شہباز نر شیریں قہار
 منت کتی باز و بیار ،
 پر تر پدا ہوش ء بیار
 بد بوتہ جیات خان ء میار
 چاری سر ء نت آشکار
 نیلنت ترا پر زندگ ء
 ہوش ات شتہ پر گندگ ء
 سر بستہ تی جوہیں بد ء
 بنتے نہ زرت نادر پد ء
 حکم ات اچار پ خدا
 نئے ملکوت بوتہ جد ا
 چاری بداشت خان محمد ء
 لانچی بہ بست پر ہمت ء
 گوں سی و چیل مرد ء شتہ
 بر جوری آپ ء دپ ء
 دیتہ علم خان پیشتر ء

(موتگی تاگ پشکپگیں)

ردیے بوت لنت او تچکیں لبز پھلیں "انت۔ پیشامن شیر ء تھا ہے لبز آرتہ
 ۲- ادا شیر ء بند ء لبز ات "نیت انت بلکیں اے لبز نشتہ و و ہد ء پشکپ
 پیشامن اے لبز ء را کار بستہ تنگہ شیر ء بند بر و بر بہ بیت -

گشته پدا پر اندر،
 ریت مزار دانا سر،
 حلقه مرادی بد اختر،
 کوه و شپانک ورستر،
 گوشته علم خان آرا...
 گنبدت بدانی لشکر،
 لوٹنت منی هیس سر،
 باہوٹی جلّت نون مرا...
 گوشتہ پلپیتیں عناتر،
 خان محمد رانت چومر دور،
 ز این کہ هول کنت همرا،
 یاد منی حلقه آ در،
 گپتہ علم خان سنگر،
 بان بجیس اندر...
 اوشتات کریم داد گوری
 چند توپک و شیر خلی
 زرتہ مراد آ ول ولی...
 کرتی کریم داد آ بدر،
 باہوٹ نہ جلّیت میش دغر
 نالت پلپیت آ چو دغر
 خان محمد آ گوشتہ جبر
 کرتہ علم خان آ بدر،

نیلیں بدی و ساہ و سر
 زہر گپت مراد خان بس
 نام بلوچ خان پڑھنہ
 محمد مسال و شیریز
 شیر محمد ولی و پسر
 دور کنگلی بان و سر
 رپنت جوگرک و یکبر
 پستول علم خان و جتہ
 مانند و شیر و گرتہ
 رپتہ ولی دادہمت و
 پشت و تپنگے اجمک و
 جاہی پرا شیر و جتہ
 رب الکریم و کدرت و
 روح پورہ ہیں بوتنت تمام
 اگل و حیاں بندہ خام
 سوب گرت خان محمد کہار
 گپتی وتی بید و مستیار
 وژ نام بوت پرہر دیار،
 گوشان بدارت بدافعال
 عیسیٰ و صلی بے مجال،
 شریں شکر خان و کمال

ایشنت شے زندہ حوال
 باز آکنن ما کیل و کال ...
 چندی کننا وار و زوال
 نون پر چہ چیرت مسل ۽ زال
 شیرش بجوشتی زاہرہ
 چیرت وتی لوگ ۽ گورہ
 شتریں گشانے کنسرہ
 وژنام بت پیدا ورہ،

سردار رستم خان و جنگ

اے جنگ سردار رستم خان محمد حسنی و اوگریشک و ساجدی ہانی سیالکوٹی
 اوشیر و گال ہے جبر و پدراکتنت کہ بنیرنجوگوں ساجدی ہاں اے جنگ
 شریک بوتگنت بے پرورش اش وارتہ۔ جنگ و وھد و پاس شائر و بنشتہ کر
 بے شیر و بنشتہ و وھد و پاس کہ شائر و بنشتہ کر آئی و رد و شیر و پاس
 نوڈ سال کبلیں گوستگنت۔ اے شیر و راشائر و وتی و پتران تہا اے
 یک جاگے بنشتہ کر و اوشیر و سجنیں ہشتاد بندنت۔ سری گال اے دل
 بے نیچ بنت۔

عرض اُن ایشنت گوں ستار و
 حضرت صاحب و چار یار و
 زرتہ شکرے سردار و
 رستم خان کی مردوار و
 مرد واریں سپر خان یار و
 زنگی زحم جنیں کہار و
 لشکر خاں گن تلوار و
 میاں داد کی سالار
 آحت اچ جگہیں مالار و
 بانی خان مزین بھیہار و
 گل محمد حسن تکرار و
 ویم و رستگنت چوہار و

ساکاحت پر الگارء
 چو کہ لیٹھیے موش وارء
 چیل گپتگت گوں دراں
 اولی تو پکاں پراں
 چنگر زحم کتہ بہا دراں
 سردار گوں قبا و براں
 چارده مرد جتی سچے سراں
 جنتت ساجدی چو ہتراں
 لوڑے اشتنگت پونز براں
 ساکا زرتنگت درگانےء
 بجار من پدا لگانےء
 بیزنجو شتنت بکانےء
 تاں نال ء رپتگت ہکانےء
 داشتنت سینگ و بکانےء
 اشتنت آء جن و چکانےء
 شاباشس پر مزار ء ول ء
 زنگی رپتہ پر ہکلےء
 لشکرخان مسال ء پھلےء

۱۔ شائے دپتر ء تھا اے لہنز "داشتی" انت۔ بے منی ہیال ء تچکیں لہز چوش نہ
 انت اد اے نبشتہ ء ردی بوت کنت۔ بلکیں تچکیں لہنز "داشتنت" ہمیشکا
 من ادا ہے ڈول ء لہنز ء را کار بستگ۔

گوں زر زیریں سگار و بلء
 گرتش پر بدیہاں اشک
 لشکر خان شتہ ساریء
 گوں زحم و توپک و لاریء
 لہتینی جتر کاریء
 شاباش انت ترا میاندا
 بازی گرتہ مسلء زہد،
 نیستت جوڑہ و مٹ و سیاد
 میراتنت شتہ زحم و داد
 بانہیان شتہ گوں براساں
 کپتہ من بدانی آساں
 « دارطے کہ سلینگ پاساں
 خلبو دژمنان و داساں
 سہنتت تی بدی من آساں
 چو کہ روگن و کرپاساں ،
 شاباش انت ترا چھٹا خان
 گوشتی زحم جنیں محمدخان
 مٹ گرتی گوں دلشاد خان
 جمشیر خان اچہ دارپتہ
 اودا گوں بدیہاں کپتہ
 پتس و خون نہنگ و گپتہ (دوتی)

شبابش انت جڑیں رحمان ء
کپتہ من بدانی میان ء
میرے زخم کتہ پر معنی
ٹپتے زرتگی برحبان ء
بات ات مر حبا دولت خان
رحمان سحاک شہ جوان
گرت اچ بیاں یکے زیان
سردار احتگت من لہر ء
مردواریں سفر خان زہر ء
میرے زخم کتہ پر شہر ء
رہبش گپت پر نیم پہر ء
کپتنت ساجدی بر کھر ء
شیر ء زخم کتہ اظہار ء
چل مرد کشتگت مردوار ء
ھول کرت سلاھ گوں ہالاں
تکی گوں گرڈو او تالاں

شبابش ساجدی ء پتہ ء
زیرک و جڑیں رحمت ء
چاکر گوں بلوچی سہت ء ،
جنگے کرت پر ہمت ء
نشکے زرزوال ء اشہ

رستم خان وتی ارزشتاء
 آنبرگون ز بادء مُشته
 چل مردی گنجینی کُشته
 وت گون منگهاساں برگشته
 آحت پر جیبیری ء نشته
 رستم خان مدامء شاهنتا
 میانداد بونء همراه انت
 زاماس وتئی دلخواه انت
 زحمء دشتی هر جاه انت
 هر کس که تنئی بد واه انت
 جورین دژ من ات دیم سیاه انت

تمت تمام شد هر دهم
 ماه محرم ۱۲۲۰ لله

هشکے دین شیر

زیر منی پیگاماں دل و جانانی
 ہا تر وں گمراہ انت زہیرانی
 دوست من آہتہ کہیہ بانی
 لال گوٹھے سرتاج انت جنینانی
 دوشی من وابہمگر وہانی
 بو تن بیدار تا دورنت منی جانانی
 زہیر من آہیلنت نندگ آگرانی
 مجلس وہمنی یادیں گلندانی

جی کپوت ملتانی

اسے شیرہ، ریشہ، دلی دپترانی تھا دو جاگہ، تہشتہ کتہ۔ اوہڑو
جاگہں شیرہ دو گیت ویک بڑنت۔ اولی دپترہ شیرہ چیرہ
تاریخ .. ۱۳۳ھ اوہڑوی دپترہ ۱۲۹۹ھ تہشتہ انت۔ چوہا اسے شیرہ اچھو
پیرہ منی کتب، ریشگیں لال سی بہرہ، تہا اکہ بے آء، اشکگیں رت
اوسے شازہ، دلی جتہ، دستہ تہشتہ گگیں انت۔ بے سوب، ایشانی
تہا بازی پرک و تپاوتے است۔ پیشا ادا من بلے شیرہ، اوہر کنگاؤں۔

جی کپوت ملتانی و شس آوازیں
تہی اجب نشکیں بانزلنت ساریں
زور منی پیگاماں دلی رازیں
برعمودا کہ دوست ہزار تازیں
بندگی حرزاں سرکنے بازیں
زحیرتہی بشامی تپ منت حاریں
ساوڑی ایروپ و مج منت تھاریں
چے بدیں کرتے تو بگوشس باریں
تہی بگنگ پرمن آحتہ آزاریں
وش نہ انت پرمن شہر و بازاریں
درد دل، گنت مہل بہ کاٹاریں
برکہ راکہ پاسوز وارنگئے ہاریں
تو منی گنروری نشیے یاریں

مکت

گون من ات سوگند وارنگئے زیاتیں
 دلچی مہرنگ تو من ء داتیں
 تو کدی زرتہ عادت پھپرگواتیں
 تو چیا گمگیں کرت دلوں شاتیں
 روچ و شپ گوں تو بوتن پر یادی
 نئے ترا داشته دوستی و سیادی
 محرم ات ریشانی کتہ وادی
 جانی ! تئی اندوہ و گماں ہراں
 اشس من ترا چون زرتہ ردیں یاراں
 ماہ ! تئی درداں زیادتی بے ساراں
 دمپم زہیراں تئی دل ء کاراں
 گوشت من ء شہرہ بیل و دوستداراں
 دوست تئی گشتہ پیشی اکراراں
 باز پر اموشتت کموں و گپتاراں
 نوک تریں دوستے ء گوڑے سازنت
 اشس تئی بالادے بسے ناز انت
 گوشتگن مہرنگ ہرزمن ء باز انت
 یا خداوند کہ شاہ بے نیاز انت
 مشکلیں کارانی سبب ساز انت
 یک درے بندیت دیگرے واز انت
 چو حوال زیدی مردماں دات
 سمبہیت سوری چو پری ذات ء

وارنگت

دلے

منی

دلچہ

-۱

-۲

خاصیں

لے ادا شہرہ شیر و تہا پارسی لہرہ چہا " کاربہ اومن ایشراگون بلوچی لہرہ " چیا " ء بدل کرت -
 لہ لے بنددومی دپترہ نمبشہ ء چوش انت ع " روچ شپ بوتن پر تو پر یادی "

شانہ

۱- یک وتی سرزی، عکلی، مُشْتَه
 آء، و پاهانی دپترہ، نشتہ
 بچ نہ انت کٹول و واہدہ، یات،
 نیم شپ، بازیں آہ و جی مات،
 ۲- سنگر، پیر، راجپنڈ، مینتہ
 حک پراجانی، گوند مینتہ

❖

۱- دومی دپترہ تہا اب بند چوش آکھ ع

”بُرت دپاہانی دپترہ گوات ۱“

۲- ۱۔ بزر ہر دو کہیں دپترانی تہا۔ سنگر۔ انت بے منی حیاں، راستیں و چمکیں بزر
 لکڑ بوت بیت۔ ادلی دپترہ تہا اے شیر، دھد و پاس شائر، چوش نشتہ کرگنت
 ، مت تمام گفتار شدہ درگور جگ بر سر تلو ادگیر ۱۳۰۰ء ہے ڈول، دومی دپترہ
 اے رنگ نشتہ انت، ”مت تمام شدہ درگور جگ بر سر تلو بخاطر مراد خان گفتم

پری رنگ

۱۔ شیئرہ را شائرہ وئی دپترانی تہا دو جاگہء نبشتہ کتہ۔ اولی دپترہ
 شیئرہ سی و ہشت بند منت او دومی دپترہ دو گیت بند کاینت۔ بے
 شیئرہ ہر دو کیں نبشتہانی چیرہ و ہد و پاس نیست انت۔ چیشی
 ابید اے شیئرہ گالانی تہا پارسی لبز و رہبند سک باز انت۔ ادا من دومی
 دپترہ نبشتہ را بہی شیئرہ زرتہ۔

رنگ	مروچی پری دوست چون زبیدار	
	دستن گل، رو چوبام، ستار	۱ (ن)
باہش و سار	گپتار و رپتار، رکشیت دوار ...	
	گل، رو و رخسار ماہ، گہار	۲
	گل، زیور و توک و یاکوت و ہار	
	گوٹھے شپکو کے بہ لُنج و تمہار	
رکشیت	چراگے کہ شہیت بہ کردیار	
	روچے کہ سیل، بروت ملگزار	
	زمین بوہ زوریت پہ مسک و اتار	
	زبا داں درہنریت پہ نشک و نگار	
	دو گیسوی پچپیت کنیز استوار	۳
	زلیاں اجب تاب دنت تار پتار	

۱۔ اولی دپترہ نبشتہ بے بند چوش انت ع = یکے رو و رخسار و ماغوت و سار
 ۲۔ بے ڈول، اولی دپترہ نبشتہ، شیئرہ اے بند پرے رنگ، کیت ع =
 من دستن یکے رو رخسار دار
 ۳۔ اے بند اولی دپترہ تہا چوش انت ع = دو گیسو پچپیت بہ و ہد، سار

دو عین، دو ابرو، دو پستان انار
 سے وہ دُر و لؤلؤا جب آبدار
 دلِ ہاشکان، نباشد کرار
 جب شہم کنت چو شمس بہ نہار
 گوئنتے ماہتابے بہ عرش و کنار
 نہاں درپیش و اود لبر استار
 ندیدم چنین دل کے در چہار
 ہمیں کیچ و مکران تاکت دہار
 گردن چو آہو، عمینی، خمار
 جب ز بیدارنت ممشوک یار
 جب ذلر بائے جب گم گار
 جب مہ لقاے جب راز دار
 گل است، لال است بوئے بہار
 وش کدوش رنگ و وش میوہ دار
 مہلج و مہرنگ و ماہ و گہار
 شرذات و شرکار و شر پہمدار
 یادرد جانی نبیتیں کرار!
 آل کجام و ہد بیت باتوں دچار
 بہ یکدم بگبیرم بوسہ ہزار
 ارواہ تازہ شود آشکار

-۱

کنانت

-۲

تنا

شمس نہار

۱۔ اے بند اولی دہترے نبشتہ و نیست انت۔

۲۔ شیرے اولی نبشتہ و تھا اے بند پرے ڈول، انکہ ع =

نہاں بود درپیش و دلبر استار

دو عین، دو ابرو، دو پستان انار
 سے وہ دُر و لؤلؤا جب آبدار
 دلِ عاشکان، نباشد کرار
 ۱- کثانت
 ۲- تنہا
 ۳- شمس النہار
 ۴- کنانت
 ۵- تنہا
 ۶- شمس النہار
 ۷- کنانت
 ۸- تنہا
 ۹- شمس النہار
 ۱۰- کنانت
 ۱۱- تنہا
 ۱۲- شمس النہار
 ۱۳- کنانت
 ۱۴- تنہا
 ۱۵- شمس النہار
 ۱۶- کنانت
 ۱۷- تنہا
 ۱۸- شمس النہار
 ۱۹- کنانت
 ۲۰- تنہا
 ۲۱- شمس النہار
 ۲۲- کنانت
 ۲۳- تنہا
 ۲۴- شمس النہار
 ۲۵- کنانت
 ۲۶- تنہا
 ۲۷- شمس النہار
 ۲۸- کنانت
 ۲۹- تنہا
 ۳۰- شمس النہار
 ۳۱- کنانت
 ۳۲- تنہا
 ۳۳- شمس النہار
 ۳۴- کنانت
 ۳۵- تنہا
 ۳۶- شمس النہار
 ۳۷- کنانت
 ۳۸- تنہا
 ۳۹- شمس النہار
 ۴۰- کنانت
 ۴۱- تنہا
 ۴۲- شمس النہار
 ۴۳- کنانت
 ۴۴- تنہا
 ۴۵- شمس النہار
 ۴۶- کنانت
 ۴۷- تنہا
 ۴۸- شمس النہار
 ۴۹- کنانت
 ۵۰- تنہا
 ۵۱- شمس النہار
 ۵۲- کنانت
 ۵۳- تنہا
 ۵۴- شمس النہار
 ۵۵- کنانت
 ۵۶- تنہا
 ۵۷- شمس النہار
 ۵۸- کنانت
 ۵۹- تنہا
 ۶۰- شمس النہار
 ۶۱- کنانت
 ۶۲- تنہا
 ۶۳- شمس النہار
 ۶۴- کنانت
 ۶۵- تنہا
 ۶۶- شمس النہار
 ۶۷- کنانت
 ۶۸- تنہا
 ۶۹- شمس النہار
 ۷۰- کنانت
 ۷۱- تنہا
 ۷۲- شمس النہار
 ۷۳- کنانت
 ۷۴- تنہا
 ۷۵- شمس النہار
 ۷۶- کنانت
 ۷۷- تنہا
 ۷۸- شمس النہار
 ۷۹- کنانت
 ۸۰- تنہا
 ۸۱- شمس النہار
 ۸۲- کنانت
 ۸۳- تنہا
 ۸۴- شمس النہار
 ۸۵- کنانت
 ۸۶- تنہا
 ۸۷- شمس النہار
 ۸۸- کنانت
 ۸۹- تنہا
 ۹۰- شمس النہار
 ۹۱- کنانت
 ۹۲- تنہا
 ۹۳- شمس النہار
 ۹۴- کنانت
 ۹۵- تنہا
 ۹۶- شمس النہار
 ۹۷- کنانت
 ۹۸- تنہا
 ۹۹- شمس النہار
 ۱۰۰- کنانت

۱- اے بند اولیٰ دپترہ نبشتہ، نیست انت۔

۲- شیرہ ادلی نبشتہ، تبا اے بند پر سے ڈول، انکہ ع =

نہاں بود در پیش و دلبر استار

احب جوڑ کتہ قادرین کردگار
 حک است . کلام است پروردگار
 محمد رسول است یار و چہار
 ابو بکر و صدیق ، عمر و شہر یار
 عثمان غنی و علی شہسوار
 الف مہربان است دینار نگار
 دستن بگیرئیے بہ دایر الکرار

کبار
 تاجدار
 روز شمار

پہیستان

یک مرگ دیستنی نہ یاد نہ سر
 نہ ان شکم مادر نہ پیم چشت پدر
 نہ بر آسمان نہ زبیر زمین
 مدامی سبب وارت گوشت آدین
 بزارت بو تا کیم ۲۳۰

جی تراکوش

اے شیئر راہم ساثرہ وتی دپترانی تہا دو جاگہہ ء نبشتہ کتہ بلہ ہر
دوکیں جاگہاں وھد و پاس ھچ نیست - اولی دپترہ نبشتہ ء شیئر ھپتار
دھشت گال ئنت اوسیی دپترہ نبشتہ ء سے گیست دھشت گال کائنت
من اولی دپترہ نبشتہ ء را مئی شیئر زرتہ -

جی تراکوش اچ زرہ نیم ء

سارت کشیت من گوا تگرہ دیم ء

داگ دنت مھرنگیں گلندام ء

زیادہ ء سوچیت مئے دل آرام ء

وھدہ گوٹرام ء

سازکنت دلبر سھب و تاشام ء

واپ و ور رپتہ (اچ) لاڈیں گلندہ ء

مازگ ء وس کرتہ شکر کندہ ء

برزندیت ماں گوا تگرہ سندہ ء

روژنی زرتہ دلبرہ ہندہ ء

گوں سری شار وادنس ء سندھہ ء

سہت و پوشاک ، زیور و زرکار

مورچہ و توک و چپکلی یک بار

۱- اہندسی دپترہ چوش انت ع = نیلیت آرام ء مئے دل آرام ء

۲- اچہ بندہ رندسی دپترہ یک بندے اے ڈول انت ع = دزگ بیت زمیراں کنکت شام ء

۳- اے بندسی دپترہ نبشتہ ء زیان انت.

۴- بے ڈولے من سیی دپترہ نبشتہ ء اے بند پرے رنگہ ء کیت ع =
شپ چسراگی شہم کنکت ہندہ -

- ریزک و جمک و سومی زرشار
 پورو پی گول کسنگد ء انوار
 بر کنتت مھر نگین گل بہتکار
 بر سر ء میان ء پٹیہے زمیبدار
 ہر دو کیں عیسیٰ زو کنت چوہستار
 یا گوشتے آسی شہم کنت بازار
 چار دہی ماہے دلبر ء دیدار
 گوھرے ایر کنت براگیوار
 ہتد وھنبر مہلب و آتار
 دمپم درھنر دنت وئی جان
 منتگن من اش منگھ و شان
 گیشتر پر لال ء حُب و پرمان
 بتر پر دوست ء ساز و سامان
 من زھیری آن پر کمان میان
 ساوڑھی نوداں پر گلے گوارت
 دلبر ء بُوہ و مہلباں بیارت
 بر سر ء مھر نگین گل ء شاننت

لاڈیں دلبر

وردن ومان

- ۲۱- اے ہر دو کیں بند شہیر ء دومی نبشتہ ء نیست منت او ایثانی بدل ء ایوک
 ۲۲- اے بندے اے ڈول ء اکم ع = شہم کتہ کوٹ و گواتگر و دربار
 ۲۳- یکا دپتر نبشتہ اے بند چوش انت ع = گوھرے ایر بوتہ سرہ گیوار
 ۲۴- یکا دپتر اچے بندے گڈیک بندے چوش کیت ع = دینگ لال پر اندریں بان
 ۲۵- اے بندگی دپتر چوش انت ع = بوہ و تر بوئیں دلبر ء بیارت
 ۲۶- یکا دپتر نبشتہ اے بند زیان انت -

- ۱- گرادب داری پر وت زاننت
- ۲- هاترء مھرنگ ء مرخا ننت
- دلبرء رنگ چو چار دھمی بد ننت
- سد جنین دوست ء گندگ ء ندر ننت
- گول زری نوداں باز من ء عرضنت
- سر کفتنگ مال ء پر شما پر زہنت
- زیر منی پیگاماں شپ ء تارء
- پر شرپ سائیل کن پری ء را
- دیئے سلاماں پر شادھی آراء
- چو گبوش مھرنگیں چراگ ء را
- اشن من آزاریے پر کھبام کارء
- نئے کاگدے نشکیں کیت اچا پارء
- نئے سلامے چو دوست و ہم یارء
- من چو پرھادء مست و بے سارء
- پر تئی رنگ و رو و رخسارء
- پر تئی ہوش و توتی گپتارء
- پر تئی مھر و کبگی رپتارء
- ۳- شان
- ۴-
- ۵- یکدمے آرامے نبیت مارء

زیبایں

- ۱- ہچے ڈول ء اے گال پرے رنگ ء بدل بوتہ ع = پر ادب دور ء کیگد ء چارنت
- ۲- شیئر دومی نبشتہ ء اے بند نیست انت۔
- ۳- لے دوئیں بند سیمی دپتارء نبشتہ ء چوش ننت
- پر تئی مھر و کبگی رپتارء پر تئی شان و توتی گپتارء
- سیمی دپتارء نشان - ۵- بگر تن دیمتری تاکہ ء نشان یک ء او پد نشان
- ۲- و ہمیش بند زیاں ننت

ترا دروہی پہ نام ۽ یا حسداوند ۽
 نازمکن دلبر اچھ منی چہند ۽
 روک کبن روز ناٹیں چراگ ہند ۽
 گندی من دیدار سی شکر کند ۽
 دوست من ۽ مہرنگ پردل وجانت
گندگ ۽ دیہی نور و تابانت
 پر گل ۽ دیدار ۽ دلوں ماننت
 زانا چما سب باز ۽ پرہیاں انت
 اش کسر کندی سورتیاں انت
 حور بھیر نور جستی ہاں انت
 دل با یک دم عرض من گوشکن
 تو گماں بازیناں پر اموش کن!
 شربت دوستی ۽ دے نوش کن
 پیشتری اندوہ و گماں پوش کن
 گوں دم سہب ۽ مہراں شکر کن
 اندر ۽ باد گسید ۽ تہا سکر کن
 سحت و پو شا کاں بروت ۽ بر کن
 تو منی دوست و یار و ہر ہے
 گندگ و رنگ ۽ چار دہی ماہے
 سے کنیزک تو پر گلے خواہے

-۱

گندینک

-۲

-۳

-۴

-۵

دشداں کیبرے

تر

دل دلہے

-۱ ادنشان

-۲،۳ ۽ سجیں بند زبان منت

-۴،۵ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

یکے پچھیت تئی مہپد وز لپاں
 دیگرے رت پچھیت انبہر و ہنترال
 یکے سینگاریت تئی سہتاں
 پر پری رنگ ء نیست من ء آرام
 ششنگ و سینگار تہ گل اندام
 پایا ہے شیر، خون دگر پیالہ
 داتگنت گوناپ آء شکر گال ء
 رحم کن او دا بانی گلیں دلبر
 پیش حضور بین من حلوتی یکبر
 یکدے دیم ات گوں دناں چاریں
 سد برء تنیگیں دل ء داریں

زیور

سینگارنگ

پریات

۱۔ شیئرہ را شائرہ دتی دپتہانی تہا دو جتا جتا میں جاگہاں نبشتہ
کتہ۔ اولی دپترہ شیئرہ سے گیت ویک بندنت اوسمی دپترہ نبشتہ
شیئرہ پنجاہ و چار بندنت۔ اچیشی ابیدسی دپترہ شیئرہ بستگنج
شائرہ ایثرا ملک دینار ولد میزجارہ شیئرہ سے پسہ لیکیت۔ شائرہ
چوش گوشتیت " پانچ شعر ملک دینار " من اولی دپترہ نبشتہ را
بنی شیئرہ زرتہ۔

هرزو پریات انت بازگشاہ
منت وزاری رب درگاہ
دست بندیں گوں رب اللہ من سہب و بیگاہ
شالہ منی میرہ را اچا جاہ
فتادر بیاریت پر مراگاہ
نئے من آرام ہندو جاگاہ
بے کرار استن پر وتی میرہ
پر وتی نہر شانیں کلات گبیرہ
هرزمنہ است گوں سرور و پیرہ
بیاریت مہنی دوست را اچا دیرہ
شادھی مندیں چوکہ نوک سیرہ تندق
روح بے دراجنت پر منی یالہ
شب دلہ گراننت چوکہ وہ سالہ
چموں گوں راہاں جتاں پالہ ۱۔

دمپدم چاریں من وکاب بالء
 چٹوں گوں سوارانی سروکانت
 گوشوں گوں متناگ گروکانیت
 گیشتر پراحوالء دیوکانیت
 سرمنی گمگین وزھیدال انت
 ہاتروں اش گیشء پریشاننت
 دل منی راہء چارگء ماننت
 پروتی ہندء بندگوں گراننت
 مدتی روچ منت ہوش منی زیاننت
 یا خداوند کہ رب دہپاننت
 پر منی میدء وت نگہباننت
 دستگیر میرء شاہ مندقاننت
 کوش ملپیارء سکانات چندا
 دمپدم شورینیت ملک گندء
 بورء گوں شیریں واجہء جنء
 پرگلے بیاریت آء مزن شانء
 بر منی نشکیں گوات گر و بانء
 بست و بیدار بین دیم پراجوانء
 دست گریں میرء سنج و سامانء
 زوت درنجینی نیم گوئرء بانء

-۱

-۲

-۳

-۴

۲۴۱- رے دوہیں گال سیمی دپترء نبشتہء نیست انت

۳ سیمی دپترء نبشتہء لے بند چو بدل بوتہء = شور بدہنت نوجوانیں ملک گندء

۴- لے بند سیمی دپترء زیان انت بلے ایشی بدلء دگر بندے چوکیت ع = کبگی لڈاں بین دیم پراجوانیں

حیالنت

سُباننت

پادکنیں داہی، حسب زوریں	
روک بکن اشتاپنی چراگ نوریں	
آحت منی میراچ لکھے دوریں	
مہلب وھتاراں پرگلے مینڈے	-۱
پرمنی گیوار، سرآش دو نیئے	-۲
سھت و پو شاک و زیور و شار	
روک بکن روژنائیں چراگ، را	-۳
بیار ہما شما ہی ٹیں چکن کار	-۴
زیور، درکن گوں سردی شار	-۵
جلد و اشتاپنی سنبھیں مارا	-۶
رحم کتہ برمن شاہ، ستار	-۷
کد کدیں بیت و ساھتے شریں	
دوست منی شاداں بیت بہادریں	
سرسلامت، (بنییت) میرمن مرین	-۸

شیر

۱۰۱۔ اے دوئیں بندھی دپترہ نیست مُنتا وایشانی بدل، ایوک یک بند اکہ ع =

تومن سازکن سنبھیں سوری۔

۱۰۲۔ بندھی دپترہ اچے بند، پیسر یک بندے چوش اتک ع = جلد و اشتاپنی سنبھیں مارا

۱۰۳۔ اے ہر دوکیں بندھی دپترہ نبشتہ، نیست مُنت۔

۱۰۴۔ بند اولی دپترہ نبشتہ، اچے جاگ، ابید سری تاک، نشان، بند، چہ ساری

۱۰۵۔ اک بے منی حیاں، اے نبشتہ، ردیے بوت کنت۔ پیشا من اے بند

ایوک یک جلبھے آدرتہ۔

۱۰۶۔ اے بندھی دپترہ، زیان انت۔

خود اچھا دریا، کھنت انزار
 شمنزھنت پر مہیری گوانگر دربار
 نیم شپ، عاونڈ، کھنت بیدار
 شور بکنت چودا گروہ بریں سینگار
 مادہیں راھے بور بکنت انگار
 پر مہنی کسر و گوانگر و بازار!
 کبگی لڈان بین دیم پراسردار
 دست گریں دست، پر گل و تکرار
 چپ و چاگرد، من کنیں انگار -۱
 سے برے گردیں من پسا اکرار
 بروتی تھت و بزم و باد گبیر -۲
 پر گلے نندن چو کہ نوک سیر -۳

۱- اے بندھی دپترہ نیست انت۔

۲-۳- اے ہر دو کیں بندھی دپترہ نبشتہ، گوں کیں مٹ و بدل، چوش
انگنت۔ ۵

پر گلے نندن پر وتی دربار
 زان پر زانی، گوں وتی وانڈکار
 شکر کاریں گو خالق، سدبار

چمن بو

اے شیرۂ رازشازۂ وقتی دپترالی تھا ایوک، ایک جاگے نبشتہ کرتے او شیرۂ
دگیت دہت بند کاینت وھد و پاس پچ نبشتہ نہ پورے شیر ایوک، سیمی دپترۂ
نبشتہ انت۔

چمن بوئیں زری نوداں ۱۰۰۰
مردچی بند و رہت چوداں!
بگوارت شتکلیں روداں
برے گوں دلبرۂ اوداں
سپاہانی مزن کوداں ۱۰۰
بشودت دلبرۂ جانۂ
سرو گبگیں گوڑ و میانۂ
انارکیں پنتہ پسوانۂ!
دو ماہ نارنجیں پستانۂ
مسال ۂ ماہ ۂ دھ چارۂ
مناں چومست و مدھوشی
گدارے ریتگاں دوشی
چلنب و گنلاں گوشی
گرمیب رنگیں گداں پوشی
منی موجیں دلۂ سوچی،

برانئی همسیریں گساراں
 گمانی اندوہساں باراں
 گلن رام انت چونوک سیرء
 شپء ششمیں کنت ہیرء
 برانئی همسرء دیرء ،
 سرء پہ انترے ریچیت
 ہلکیں مھپراں پیچیت
 شمال پہ ہدھکے گیچیت
 پیل چہ باگھیں کیچء
 کچء سہت پہ دگہ طرزنٹ
 منی سرکویگاں لرزنٹ
 اگاں رنگی عقوتی انت ،
 مسالء لال و موتی انت
 دپء دنتاں دروتی انت
 بپرس کہ لذتی چون انت
 نباتے کندو زیتون انت
 متے کہ درپئے این است
 پہ آدیوانگء شر است
 گنیز آمینہ رابردار
 پری بروء رُخء پیش دار
 اجب رنگیں اجب رخسار
 اجب تہی صورت انت زبیدار

گوئے انت جا مگے گلدار
 چکن دوچ ء کتگ پھرکار
 نکیب سنج کن چلانی ء
 بیار پھلیں — گلانی ء
 بیدیت زان پہ زانی ء
 گوشاں من چو پلانی ء
 ملک دینار پہ اے ہندء
 تراداتہ — حدوندء
 بدے تو شائرء چندرء

وش گوشیں توتی

اے شیراءِ رازگارِ وقی دپترانی تہا ایوک ءء دو جاگہ ءء نبشتہ کرتے۔
 ادلی دپتر ءء نبشتہ ءء شیراءِ ہپتاد و ہشت بند کانت ادسی دپتر ءء
 ہپتاد و پنج بند منت سبے ہر دو کیں نبشتہانی گدسراں شار ءء پنج وریں
 وھد و پاس نداتہ۔ ادلی دپتر ءء نبشتہ ادا بنی شیرانت۔

وش گوشیں توتی اتے نامانی !!
 سڈت تئی لال وچم زرفشانی
 سبز موتی رنگ انت آزمانی
 تئی بنی جاہ انت شہر ملتانی
 مجلس ءء اتے بادشاہانی
 زیر منی پیگاماں دل و جانی
 ہاتروں گمراہ انت زھیرانی
 دوست من ءء یات آہتہ کھیانی
 لال گوشے سرتاج انت جنینانی
 دوشی من و اب ءء ہمگر وھانی
 بوتن بیدار تادور انت منی جانی
 زھیر من ءء نیلنت ننگ ءء گرانی
 مجلس و ہنیا دین گلستانانی

- وردن و واپء بورت من لالء
 من چو محبوبونء پر زیاد سالء،
 پر ہمالیلی تیں کساں سالء -۱
 زوت بر ہرزو گوشتگین گالء
 پر گلندامء تو بربہر حالء -۲
 درکپ لچ پنجگورء مکن یالء
 دراول زیارت کن کی اومر
 جازتء گیر اچ صاحبء یکبر
 دعانیک کنتیں عادلین رہبر
 دراول بامء تو بجن الگر...
 ہازیء گوازیں مکن مستی
 گری کوسارء پر کنے مستی
 سرگوزء بگزر پر زبردستی
 مکن مستی
 دمپدم جم چارکن لاریء
 بال بکن چودا پر سحاریء -۳

۲۱- اے دوئیں بند سیمی دپترء نیست انت

۳- اچے بندء رند شیرء سے بند سیمی دپترء نبشتہء نیست انت ادیشانی بدلء

دگر پنج بند پرے ڈولء کاینے

پر کتانیء چوشکاریء
 کندگء شور و لاثیاریء
 کوٹ چرانء چو کہہاریء
 یک شے آرام کن برا کتال
 شادھی گوازیں کندگ و لکاں

گوں تو اُن توتی دمپدم سوالی
 یات کیت مہرنگ ۽ شکرگالی
 تو گوڑ ۽ ھچ رنگ ۽ مکن حالی
 بر دور اسکی ۽ ایر کیے جہل ۽
 تو کہ نام داریے تاوتی اہل ۽
 اش جڈو ۽ بوریے پر گلے آپ ۽
 ساز بن ہیر واریں وتی لاپ ۽
 منزل نزدیکت تو بجن چاپ ۽
 بگزر اش آپ گپ ۽ پیل ۽
 دور سریں کو ہساراں مکن سیل ۽
 پروتی گمراہیں دل ۽ مسیل ۽
 کھوڑا سکاں تاں ستانی ۽

-۱

-۲

-۳

- ۱- اچے بندہ رندیک بندے چوش کیت ع سیاہیں ڈک ۽ بگزارے ساپ ۽
 ۲- اے بندہ سی دپتر ۽ چوش انت ع ہازو ۽ کھوڑو ۽ تو بجن چاپ ۽
 ۳- اے بندہ ہم سی دپتر ۽ پے رنگ کیت ع آپ داریں تاکہ آپ گیر ۽
 ہے ڈول ۽ سی دپتر ۽ نبشتہ اچے بندہ رند دگہ پت بند پرے رنگ کاہنت

نوش کن ات جوانیں مشربت و شیر ۽
 زوت برو چو کہ گورھی تیر ۽
 بور وتی دشمالیں سری ہیر ۽
 دڑاں گڑو تا توا داض ۽
 گزی ۽ گوازیں دوست مدار جان ۽
 کھوڑ کھدائی چو مزن شان ۽
 مکبیل ۽ تاکہ پیل ۽

۱۲۱
 هاترہ شادکن منگمانی ء
 من پرازیبائیں گلانی ء
 پر مراد بشک ء حامسالی ء
 پر ہما شیرین نشانہ ء
 سرور و کاڈانی دونانی ء -۱
 پر گندگ و دیدار ء کجانی ء
 نیست من ء آرام پر یار جانی ء -۲
 چکلی ء تا کھنور جیتند ء -۳
 یکدمے دار و ساز بکن جندهء -۴
 پیدا کیں پیر اندر بہین سندہء
 دلبر ء بادگیریں زرفشانی
 بال بکن چودا ہیش و شادانی -۵
 روشن انت مھگونگ زبادانی
 شہم کنا ننت چوماہ تابانی، -۶
 ہمسر و ہمرنگ انت پر بھانی
 پر ادب نندے گوانگر ء نیم ء
 پر اندری تجھار کن چراگ دیم ء
 تو بدے گوشس مالی گلندام ء

- ۱۲۱- اے دوئیں بندھی دپترہ نیست انت
 ۱۲۲- اے بند چوش انت ع چکلی ء تا کہ بیند ء
 ۱۲۳- اے بندھی دپترہ اب رنگ کیت ع کترھے آرام کنے ہند ء
 ۱۲۴- اے دوئیں بندھی دپترہ ہشتہ ء نیست انت -

کیت تی دیم ء نندیت آرام ء
 گوں سنگھ و یادینک ء زلینگاننت
 گوں لال ویا کوت گل پہ رنگاننت
 پر منی بالادےچہ رنگاننت ،
 زیور و سہتاں کبگی لڈاننت
 زوت بکن الہاں لال پریشاننت
 بلکس مہرنگ اچ من نگراننت
 مہ لفت گوش کن دوست ء پرماننت
 دمیدم ساماننت کمیت مستیں
 صورت اں نامانی زبردستیں
 برکتنت سنج نگرھی درستیں
 داشت من ء حکم ء شاہ اللہ ء
 حاتر ء شادان کن مراگاہ ء
 برکنے سمھت و زیور ء دراہ ء
 درگہہ ء وازکن تا سحرگاہ ء
 پرگلے کاتیں ہند و جاگاہ ء
 زان پر زانی ء گوں زلیخا ء
 شکر و منت بارب ء درگاہ ء

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۲۷۱- ۱- دوئیں بند سیمی دپتر ء نبشتہ ء نیست انت -

۳- ۱- بند سیمی دپتر ء نبشتہ ء پویش انت ع من پر احکم ء رب ء اللہ

۴- ۵- ۱- دوئیں بند سیمی دپتر ء نیست انت -

۶، ۷- سیمی دپتر ء نشان ۷ ء بند اچ نشان ۲ ء بند پسر ء اتکہ -

شد شکر گرین

۱۔ شیرے را شائے وقتی دپترانی تہا دو جاگہہ جتا جتا بنشتہ کرتہ۔ اولی دپترے
شیرے پنجاہ و ہشت بند سنت اوسمی دپترے پنجاہ و پنج بند سنت بے شیرے دوویں
بنشتہانی چیرے و ہد و پاس بنشتہ نیت۔ ادا اولی دپترے بنشتہ بی شیرانت۔

- شد شکر گرین سد بارے
- ۱۔ شکر و سبر منے بیارے
 - ۲۔ ترسین اش غذابے نارے
 - ۳۔ دستے گیت محمد مارا
 - ۴۔ امیت انت برا چار یارے
 - ۵۔ شائے زور وقتی چنگے را
 - ۶۔ دور کن ہاترے زنگے را
 - ۷۔ رپتوں سیلھی آشکارے
 - ۸۔ چترانے شتوں بازارے
 - ۹۔ دیستہ شمعے در بارے ..

۱۔ سیمی دپترے بنشتہ اچے بندے رندیک بندے چوش کیت ع گذرت قادرے جبارے
۲، ۳، ۴، ۵۔ اے چاریں بندانی بدلے سیمی دپترے ایوکے دو بند چوش کایت۔

داریت رنگار ہتارا

شائے بیامند ہشیارے

- چو کہ روزنیں استارء
 گوں زلیب و زیور و گیوارء
 کبگی گدگ و رپتارء
 زوان و بلبلی گپتارء
 دورء دربا پیدار انت
 چو کہ کوه سری سیدار انت
 زردن پر گل آء شیدار انت
 چو کہ آءسی پھل آء انت
 نشکی گواتگر و گل آء انت
 رخسار گل آء روزنار انت
 -۱
 دیمی کاگدیں چوماہار انت
 -۲
 شیرین گوشتے زیبار انت
 -۳
 لیلے آءرور و ہمتار انت
 سہت و زیور و پلگار انت
 جانی اشس جواہر بار انت
 شمشک بر آء تاتار انت
 -۴

۲۰۱ - ۱۔ دوہیں بند سیمی دپتر آء چوش کانت ۵

دیمی انوری روزنار انت

رنگی کاگدی چوماہار انت

۲۰۳ - ۱۔ دوہیں بند سیمی دپتر آء ہشت آء نیست منت

- ۱- شست و ٹیکھی زبیدار انت
- ۲- بادام و گوری و ہار انت
مسک و گل گلاب آتار انت
ماہ و مشتری چم چار انت
نیکیں مہذب و شرکار انت
لالہ ہاتروں بے سار انت
مہشوک دلبرے دینار انت
بوروں گر و ہیریں سینگار انت
گوں سنج و نگرہ آزر کار انت
بیلوں ہمدلیں تلوار انت
خاصیں دوست منی آسگوار انت
دشمن برگماں خاکسار انت
پیر اندر مکیہی جاہ انت
شکرے قبلہ گاہاں دراہ انت
کولواہ پر منی حکم آ انت
دستگیر صاحب بغداد انت
۳- نصر اللہ منی استاد انت

۱- اے لبرادلی و سیمی دپترے یک ڈول آ نبشتہ انت او بیچ ڈول آ دانگ نہ بیت
بازیں ہورت چارگ پدا ایشرا من وتی گمان آ شست کرتے کہ ایشی متیل
لنگ آ چلہ دمندریک بوت کنت

۳۴- اے دوئیں بند سیمی دپترے نبشتہ آ نیست انت
۴- سیمی دپترے نبشتہ آ چے بندے زندگی بندے چوش کیت ع شکر انت منگی آباد انت

منی دلبر اچ پری رنگاننت
 اش سیواھی شکر کنڈاننت
 مکران ۽ دل ۽ بنداننت
 تورانی شراب نوشاننت
 شار و گلبدن پوشاننت
 مھرنگیں گلندام انت
 دل پر دلبر ۽ شادان انت
 منیل اُن پر گل ۽ نیادان انت
 شاہیں قادر ۽ دادان انت
 کردار پے پری ۽ جوان انت
 پرنیکیں خصلت و پرمان انت
 موجیں ہاتر ۽ درمان انت
 گوشت گوں دلبر ۽ منت انت
 دراہی اُن تناکیا مت انت

مخلصیں

کرداری عجائب

۱۔ اے بند سی دیپترے پرے ڈول ۽ بدل بوتہ ہے رنگ اچے بند ۽ رند کہ بند
 چوش اتک ۵

مکران ۽ خوردندان انت

زیبدریں سمرقند انت

چارچی استا

اے شیرے راشا رے وقتی دپترانی تھا دو جاگہہء جا جا بنشتہ کرتہ اودوئیں
 بنشتہانی نیامء فر نہیں پرک و تپاوتے است۔ اولی دپترے شیرے پتا دوہیت
 بندنت بنسی دپترے بنشتہء ہتا دو سے بندنت۔ اچیشیء ابید ہر دو کیں بنشتہانی
 پیرے وھدو پاس نداتہ۔ اولی دپترے شیرے چوش سنگ بیت :

من ء نام الہی بر دل بے انت
 زبان با ذکر و تو سیب الہ انت
 جہان ء رہبری یا مصطفےٰ انت
 چہار یاروں منی مشکل کشا انت
 معین الدین منی پشت و پنا انت
 پہ کار سخت فرقان رہنما انت
 من ء گوں ہم دلیں یاراں سنا انت
 خدائی قدرت و کار ء بنا انت
 جہاں سازت ووت بادشاہ انت
 پہ قدرت ربیئی ء روح و ماہر انت

۱۔ اے بندسی دپترے چوش انت ع چہاریں گوہر انت، مشکل کشا انت
 ۲۔ اے ہر دو کیں بندسی دپترے نیست منت
 ۳۔ سیمی دپترے بنشتہء اے بند پرے ڈول ء انکھ ع خداوند قدرتانی بادشاہ انت

ششیر

ہزاراں گنج و دنیا و تلاہ انت ،
 تینگ و اسپ و زخم و سلاہ انت
 جنک خوبصورتیں مسل و گل و انت
 تمامی بکشتہ بندہ گل و انت
 من و مرغ سحر گوشتہ بیاننت
 چہار چیز سپت ہر جا گہاننت
 جنک گوں زیوراں دور و تپاننت
 زباد و مسک و انبیر و دانانت
 کمیت باسج و نگرہاننت
 ناسکی دور و ترھڈ و گنبداننت
 سگار در و ہدی جنک ساه و جاننت
 ہدی نیکہ خیز کنت دژمن عیاننت
 تینگ پرھکل و زر مہشت نشاننت
 اگن دُوراننت کہ دژمن گماننت

- ۲

- ۳

- ۴

- ۵

جہہ جاننت

چست پیت

۱- ادب رے پارسی لبز گفتم "کار مرز گرتہ بلے من ایشد اشیر و تہا گوں بلوچی لبز گوتشتہ" بدل کرتہ -

۲، ۳، ۴، ۵ - سیمی دپترہ بنشتہ و اے بند برے ڈول و بدل بوتگنت

جنک گوں زیور و سہتاں تپاننت

چراگی روژنیں لُخبیں شپاننت

کمیت گوں سامت و سخاں نشاننت

نراسکی گنبدان ہمیشہ کماننت

جنگ شہم کنت چوماہ تابان

گول سہت وزیر و کبگی رواجان

کمیت ۽ ترھڈ و دور ۽ منزل نشان

اجب پر گنبد و مہنیر و میدان

سگار مئے ہمدلیں یارنت دل و جان

پر دستی گا زیا ننت دین و ایمان

تینگ ۽ ہکل ۽ نامرد بیت زیان

بسے کہر انت پرا جوریں بدیہاں

جنگ در ہار و سہت و سامان

چراگی شہم کنتیں ڈر مرغباں

کمیت ۽ مستمند انت دل منی باز

گمان ۽ بھر کنت مستیں مزار گواز

سگار من سر مگیں جپت ۽ تہاساز

عجاب برکتے دات شاہے نیان

تینگ ۽ نارہ انت چو کہ ہکر ۽ رعہ

گوٹھے کہ آزمانی ہکلے ہکر ۽ رعہ

ابرہہ کوشار

۲۱- سیسی دپتر ۽ پتر ۽ لے دوہیں بند چوش کاینت ۽

جنگ ۽ پور و در کنبل و ہار ۽ چراگی دبرہیں کوٹ ۽ چوانوار

۳- اے بند سیسی دپتر ۽ نیست انت یلے ایشی ۽ بدل ۽ دگ بندے پرے رنگ کیت۔

۴- اگن کہ دژمناں لگیت چوبے نیان

۲- اے بند سیسی دپتر ۽ چوبدل بوتنگ ۽ گوٹھے کہ آزمانی گردے بر شپ ۽ تار

- ۱ - پری رنگیں جنک ۽ لذت و نیاد
 ہدینکہ گور من گور بیت دلت شاد
 کمیت جواننت پراسیل و شکار
 یابدانی چوپگ و تاراج و الگار
 سگار دروہد جنک ۽ ہمدلیں یار
- ۲ - بحکم ۽ خالق ۽ دژ من شود گار
 تپنگ ۽ نارگ و زرمبشت و بہیار
- ۳ - گوشنت بے در و رنت دروہد پیکار
 جنک ۽ ہر دو عین مانند ۽ استار
 گُل ۽ زُپ و گُل ۽ گیسو و گیوار
 کمیت ۽ وا جہتے روچے سوارنت
 پرا پھکیں پڑاں توپان و ہارنت
 سگار من بند و پوشاں زرنکارنت
 بہ وہد ۽ سکی ۽ مئے بیل و یارنت
 تپنگ رعدے کہ بر کوهسارنت ،
 ہدیں دپگیچ دنت زہر مارنت ،
 شکر کنڈیں جنک ماہ ۽ گہارنت
 دوپستان کیگد ۽ مسل ۽ انارنت
 کمیت گوں ساست و سجاں اوارنت

(گُل ۽ گیوار)

۱، ۲، ۳ - اے ستیں بند سی دپترے چو بدل بوگنت : ۱، ۲، ۳ چراگی شہم کنت شہر و بازار
 ۲، ۳ - بلگیت دژ منیں مرداں کنت گار - ۱، ۲، ۳ بہ وہد ۽ درہک و دریاں چو کنت گار

- ۱- گمانی دور کنت چو باد و بارنت
 ہکیکتیں دلی یاروں سگارنت
 اگن لگیت بدان ء واؤ زارنت
 بگوشتہ عاقلان در شیر و دپتر
 سے چیزنت پیش سلام (گون) ماہ پیکر
 ملامنت ہر سے ندر سنت پہ دلبر
 نگوشتہ عاقلان سے گوشتگیں تران
 حد اسپ و جنک ء کنت بے جوان
 ہماکہ دوست بیت دنت انت پنماوان
 جہاں پر چرخ گردوں گردشاننت
 جنک ، زخم و تپنگ ، نریاننت
 ۲- ہدیہ شہرنت کہ مردم شادہان انت
 الہی چند ہا استوں امیت وار
 ۳- مناں چوں ہاجر و بیکار دینار
 ۴- تو کریمے ، رحیمے شاہستا
 بدیے جان دراہی و ایمان و روزگار
 مکانوں تو بدے فردوس انوار،
 ۵- حضور بادشاہوں شہر دار

۱- سیمی دپتر بنشتہ ء اے بندرے ڈول ء بدل بوتہ ع ہدینکہ واجہی پشت دسوارنت
 ۲- اے بندرے سیمی دپتر چوش کیت ع جنک و تپنگ ، زخم و نریاننت ۔
 ۳- سیمی دپتر بنشتہ ء نشان ۴ ء بنداج نشان ۳ ء بندہ پسر آنکہ
 ۵- اے بندرے سیمی دپتر نیست انت ۔

کندهاری نود

اے شیرء را ہنار و توتی د پترانی تہا ایوک ء یک جا گئے ہزاں سی د پترہ تہا ہنار
شیر سے گیت و دو بندنت۔ اچیشی ابید شیر ء آسر ء شائر ء بازیں حالے ہنار
ادو ہد و پاس ء ۱۳۱۳ھ گو نشیت۔ شیر چوش بنگلج کنت

نود مروچی لچ کندهار گنخبیں
کایت برحاران ء شے لُغَبیں،
دوست من ء یاد احتہ شکر کنڈیں
آ و یاداریں دوست گل کنڈیں
شورکتہ تاؤس ء مزن پندیں
دل منی جوش ء است خرد مندیں
جہہ جتہ واب ء پچہ حمار رنگیں
دات پر شہراب ء ہکلی ترندیں
زین بکن تاؤس ء مزن گوازیں
شانگ و تیماری بکن بازیں !!
کیت منی واب ء مہ لقا سازیں
ننگر نیں سخاں ایر بکن جوانیں،
سات و پوشاکاں زر پشامین
نور دین ملا بیاکتا ب و انیں

بیار منی شمشیرء دل و جانین
 تو پک و پستول و کمر بندء
 تو کل پر رحمانین خداوندء
 شور و راں ہیں چو کہکر و گرتندء
 دعاء نیک گوں بیت حضرت شاہء
 ترھدگ زوریت سبز پرارہء
 من پر امر رب اللہ ...
 بگزاراں ہیں پر کوچگ دراہء
 بدد او کو ڈکاں مرا گاہء
 دیم پر اہدنگیں زلیخاںء
 درکپیں من اچ رمل ۽ جیہونء
 کمران ۽ تار یک ہامونء
 او مروہی آپ ۽ کوہسری دونء
 از چا زردء شور و راں بالء
 مازہیر یہاں پر کساں سالء
 قادروں بشکیت بھت و اقبالء
 دوست منی جنتیں مازگ و پالء
 کندگ ۽ گوازیں نہیں پر شپ ۽ تارء
 دراول شیرینزہ سپہ دارء
 میر علی محمد چو دلیں یارء
 (پر پیشی راستی و لبزد و اگرارء
 روج و شپ بستنی لانا منی کارء

شکل ۛ ہندۛ کوچک ۛ پارۛ
 بگزران رشان ۛ چونکہ استارۛ
 جہہ جنانی ۛ در اول ساپ ۛ
 یک شپے داران چاہ مرگاپ ۛ
 اودۛ برگچک ۛ کوچک وپٹاں
 شوروران بیت پرکوهسروگٹاں
 یک دم ۛ راہ ۛ رپتن ۛ چٹاں
 پردو کوپانی سردبری بٹاں
 کھنور اواران ۛ ایرکیاں شادی
 شتک وسولیرۛ نتا وادی
 تنک گچک ۛ تا بگزران بادی
 مشکلیں کار ۛ رہبرانت ہادی
 اچ وکابی چنگ ۛ راعدی،
 دیم پراہلیج ۛ رواں نیادی
 یات کیت پیشی گوستگیں بیادی
 درکیں تنک ۛ بردل ۛ لہرۛ
 نیلن ترکانی کوزن و زہرۛ
 چنت شپ داران منگلی شہرۛ
 کوچ کنیں چودا وشدل و حالۛ
 شور دین پیراندر وکاب بال ۛ
 ترھڈگ ودرسکان ۛ چہارنال ۛ

من ملاقات گوں ماہ تمام سال ء
 وھد گوئز بام ء گوں کساں سال ء
 شکر و منت گوں رب حق تعالیٰ
 دل منی شاداں بیت گن لال ء

اچ شیر ء آسری نشتہاں سہرا بیت کہ اے شیر خاران ء گوشگ بوتہ۔ پرچکہ شار ء
 وت چوش نشتہ کنت « گفتار شد در خاران بجاہ سردار نوروز خان نوشیروانی اینجانب
 سی و پنج شب ملاقات شد م، یک نریان سبز طاؤس نام بجلہ سنج، یک کوٹ نخل کورنگی، یک کلاہ،
 یک سدری، یک چادر او یک جفت کفش مبن داد۔ اینجانب سے ہری خوب یکے سے صد پنجاہ و
 یکے صد و پنجاہ گرنتم او یکے ہشتاد۔ ۱۳۱۳ھ ہزار و سیصد و نینزدہ ماہ رمضان بودہ «
 اچیشی ء ابید شار ء وتی اے شیر ء راملک دینار ولد بجار ء شیر ء پیر دی گوشتیت

دریائی نود

اے شیرے راشائے ولی دپترانی تہا دو جاگہء جناجا بنشتہ کتہ۔ اولی دپترے شیرے
سے گیت وہیت بندنت اوسی دپترے بنشتہ سے گیت وسے بندکائنت۔ اچیش کا ابیہ
دگرھچ ڈس نیت۔ شیرے بنیج پرے رنگ ء بیت :

- مردچی نود چہ دریاء
رُدان ننت پر حکم اللہ ء
گوئز ان ننت پر مرا گاہ ء
شان ننت کوچگ وراہ ء -۱
بشنز ننت دلبر ء جاہ ء
پری رنگ چو زلیخا ء !!
ترپیت چو چار دھی ماہ ء
بیارت مھلباں دراہ ء -۲
بریزت بربری لال ء -۳
گفتت سائیل زباد مال ء

- ۱- سیمی دپترے اچے بندے رندیک بندے چوش کیت ع گوئزانت دیم پے راہ ء
۲، ۳- سیمی دپترے نشان ۲، ۳ بندے پرے رنگ ء بدل بوتگنت اونشان ۳ بندے رند دگر
زیاستی بندے ہم چو اتکہ گوں سے بیارت ساست و پوہ ء
بریزت برتہہ ء جوہ ء
بشان ات بربری لال ء

بہ پوشان ات شکر گال ء
 مرغبان ات کساں سال ء
 زرخندان رُخ ء بال ء ،
 گرات موء پہ پھل حال ء
 کنتت ہتہراں براتال ء
 بہ شان ات برتہ بالان ء
 دیت رائے زیوراں جان ء
 گل ء سہتاں پہ سامان ء . .
 کنیزک ہرزمن گوشتدار
 گل ء زلیپاں کنتت تانار
 بہ بچیت گیسواں یک بار
 زبادان زوت کنتت نودگوار
 چراگی شہم کنتت بازار
 گل ء رو اد گل ء رُخسار
 گل ء مو اد گل ء گیوار ،
 گل ء تران اد گل ء رپتار
 گل ء رنگ اد گل ء گپتار
 گل ء شرعادت اد کردار
 من ء برادوست بیت چند ء
 پرا ہشک ء شکر کند ء

در

کد
تران

-۱
-۲
-۳

جوہر گز

پر ا دیدار ۽ گل خند ۽ !
 اجب سارت خداوند ۽
 تپت برگوات گر و هند ۽
 بگوشت نوداں بہ الہان ۽
 پری نشہ چوتابان ۽
 کتہ پیگام گل اندان ۽
 بگوشتی چو پہ پرمان ۽
 برے بر بیا پہ میدان ۽
 مناں چومست پر هاد ۽
 چو (ہما) محنون و شهاد ۽
 امل ۽ و شدلیں نیاد ۽
 روی چوتین رہیں باد ۽
 برابر دیم پہ و سیاد ۽
 اناگہ جہہ جت چورعد ۽
 کتہ هکل گلام ۽ را
 بیار مستیں و کاب ۽ را
 مزین پندیں جناب ۽ را
 زمین جیبیں نختگ ۽ را
 پتخ بشکیں پلنگ ۽ را

-۱
 (من)

- ۱- بیار تو بور سینگار
 پرہ ای کن سنج زرکار
 ۲- رویں پہ زور ستار
 مسال ۽ گروہ بریں سوار
 ندریں نیم شب ۽ تار
 دل ۽ موجب رانگیں ہار
 اگں گندیں حیراگ ۽ را
 گریں پھل اش گلندام ۽
 ۳- تن شام ۽ تا گوئز بام ۽
 ۴- بسے ہشک گوں دل آرام ۽
 چنکانی سیت چند ۽ ،
 بگوشت پیشی خردمند ۽
 مناں پر توکل ۽ شاہ ۽
 بماوانی پدوراہ ۽ ... ،
 اگر کہ شارے گندیت
 جرنیت پردگ ۽ نندیت
 اگر بس نکنت جوانی ... ،
 جہانے کندگ ۽ مانی

۲۱- اے دوہیں بندھی دپترے چوش انت ا ع شتابی بیار سینگار

۲ ع رواں میں حکم ستار ۽ -

۲۳- اے دوہیں بندھی دپترے بنشتہ ۽ نیت نت ادایشانی بدل ۽ ایوک ۽ یک
 بندے چوش اتکہ ع مراد حاصل دل آرام ۽

شرنگیں جنین

اے شیرے راشارے وقتی دپیرانی تہا دو جاگہ ء بنشتہ کتہ۔ اولی دپترے شیرے
گیست وہیت اوسمی دپترے گیست و سے بندرت۔ شیرے دو میں بنشتہ مانی چیرے و ہد و پاس
نیت انت -

- ملوکیں بیات اودانا رواجیں عافلیں دانشوراں
رتنگن سیل و شکارے کوچگ و شہرو دہاں
کولواہ تا دیگن یک دلربائے درحدے ء مکران
۱- زیور و پوشاک و شارے شہم کنت من اندراں
۲- آھتن نزدیک گلیگ ء چار تہ من پہ نہاں
۳- دوری ء باز جواں ترانت من پشوماں بیتگاں
۴- گوش بدارت بیل و یاراں من گل ء سونج ء دیاں
رؤ اورنگ ء دلبریک رنگی گامیش شر ترانت
دی روژنا انت عجا تب تا پگ ء باز سیاہ ترنت
دلبرے دپ تنگ وزیبت ، چاہ و کھنور پراہ ترنت

۲۷۱، ۳، ۴ - اے چاریں بندسی دپترے بنشتہ ء پرے ڈول ء املگنت

زیور و گیوار و پچاں شہم کنت چوکہ حراں
آھتن نزدیک ء گلیگ ء چار تہ من پر یکان
روژنا انت چوکہ آس ء سک کشیت چومرکاں
گوش کنت دیوان ء میراں من گل ء سونج ء دیاں

۱- چم چومسل ء استار ء پشی ء چم زیاست ترنت
 بوزی برزو بلندنت دال اردن هم سرانت
 کاگد ء لندی تنک انت لوس خنر بز تر انت
 دلبر ء دنان کسان انت اچ کمیر ء دراج ترنت
 ۲- مودی دراج انت حد ء زیاده پنگ ء دمب زیاسترنت
 زوان چو بلبل ء انت سپر کی غروش ترنت
 هر دو پستان انارنت چو که دهل ء همگور سنت
 بارگ و وشکد جو انت گاؤ پیل ء زند ترنت
 جان چو ابریشم ء انت لک و کاش ء زبر ترنت
 کد وبالاد راست و شرننت اچ کمان ء خم ترنت
 گندگ ء سک زینا کنت شادو ء باز کمت ترنت
 ۳- گردن چو آهوک ء اچ کوپگ ء باز جهل ترنت
 عبرت کاریس دمادم اچ حدائی قدرتا
 سیر کنت واروینیمیا دولت و گنج و خزان
 پادشاه ء چو گد ء نیکه گندیت جاه و نا
 چرخ گردون نشان انت موسم آخر زمان
 مرگ ء اندیش ء دل ء بیار ترس کنت اچ دوزھ ء

دہل دہیل
 گوک

۲۱- سیمی دپتر ء نبشته ء نشان یک ء بند نشان ۲ ء اد نشان ۲ ء بند نشان

یکد جاگ ء اتلگنت

۲- سیمی دپتر ء اچے بند ء رند دگہ بند ء چوش کیت ع

چو بجال ء برنگی سیریں گل ء کوش متر سنت

حیدر بیگ و صنوبر

اے شیر ایوک ء شائر ء اولی دپتر ء تہا بنتہ انتہ شیر ء جنڈیک داہیں کسے
 ایت کہ شائر ء ایشرا شیری رنگ داتہ۔ اے شیر سرجم ء دوسر دسی بند منت اوپرسا
 ڈول ء بنگیج بیت۔

اولیات کنیں شاہ ء سبب ساز
 کریم و قادر انت ستارے نیاز
 کنیں من منت وزاری بسے باز
 بکن اے مشکلیں کار ء در ء واز
 بیا تو اے شائر پہ شیر ء آواز
 شنیدم کسے نظم کنیں دراز
 گوشنت کہ قاضی ء کشمیر ء دختر
 شتہ بر سیلہی ء کوچگ و در
 سوار بو تہ بہ اسپ ء آ صنوبر
 دو خاصیں گون اتے داہی و نوکر،
 اچود ء سیل کنان ء حور دلبر
 گل ء جان اندریت سمھتاں سراسر
 چراگی شہم کنت مانند ء خاخر
 زباد و مسک و حیر، ہتر و انبہ
 دمام در ہنزدنت آماہ ء پیکر

جتنی تمبو و نشتہ بر کرار ء
 اچانگر حیدر بیگ چومزده وارء
 بیاتکہ پرہے حدء شیر شکارء
 نزرشانک دات ودیت تمبوء را
 کہشتہ اندر وہ انتظارء ،
 درے ء تمبوء چاریت کج ء را
 جوان مست بوت گل ء بو اوتتارء
 بگوشتہ داہی ء در آشکارء
 بچارے یک دے شیریں سوارء
 اجب مردے کہ چو اسفندیارء
 گنا کخواب و ماگوت ء اوارء
 بگوشتہ بی بی ء آ مولد ء را
 بدے یک پتربے جوان زادگ ء را
 بہرے برج و حلویاں کنار ء
 بکش سدرو پی زر آتش دوارء
 بدے درس مہانی شہزادگ ء را
 ترا در وہی پہ نام ء کردگار ء
 بروچیداں و تی شہر و دوارء
 (من لچ کنت زانیں چہ پیارء)

۱- ادا اشارء و تی شیرء تھا پارسی لہز "بیامد" کا ربتہ بلے من اے ایشراگون بلوچی
 بڑیا کتہ ء بدل کتہ و شیرء تھا آدرتہ

بگوشتہ حیدر بیگ آدھ سے را
 وت آسدر و پی دین من شمارا
 (منی) سلیمان سبز کن در دانگ آ را
 وتی دوست اُن بکن ماہیں پری رنگ
 کہ پرتو من گنوک وارنگن بھنگ
 مکن مئے حائر آ دلیر دے تنگ
 پدی رتن من آ گرانت دل آ چند
 صنوبر گوشت کتہ پیز آ بگیری پند
 پتا اے تمبو آ بر کن گر وہبدر سنج
 شکار و گردگ آ کیتیں من آ رنج
 صنوبر غصہ ہی رپتہ مکان آ
 پدا پکرے کتہ شیریں جوان آ
 سوار بوت وشتہ رند آ تچان آ
 دچار کپتہ گوں لال آ ناگمان آ
 صنوبر کتہ شمشیر میان آ
 جتنی ٹپے اول پر نوجوان آ
 اچازین آ جوان کپتہ زمین آ
 شتہ دور ہوش گرت مہ جہین آ
 پشومانی کتہ آ در نگین آ

۱۔ اے لبریم شیرتہ آ پارسے "دوان" انت بلے من ادا گوں بلوچ لبر تچان
 مٹکتہ و کار بستہ۔

بیا داہی بزور اے دارون ء
 بر دسوج بکن نام و نشان ء،
 اگہ مڑتہ کپن کن ڈر کمان ء
 رست داہی پرا ڍرک دتجان ء
 دوا پر کتہ ہر ٹپت و جان ء
 کتی پر سان بہ شیریں پہلوان ء
 وتی نام ء بگر اے مردِ دانا،
 ”منی نام حیدر بیگ انت پر عیان ء
 ولایت اصفہان انت بگوش چوش
 مکن دلبر من ء یکدم پر اموش
 تئی دیدار و رنگ ء ریت منی ہوش
 گل ء نام ء بگر اے داہی خاص
 دل ء جند ء منی ایر کرتگی آس
 سچانت دل منی چومسل کر پاس
 گل ء ٹپت ء منی پر وشتہ دوئیں لاس“
 ”بگوشتہ داہی ء شیریں کلات گیر
 گل ء نام انت صنوبر، شہر کشمیر
 برودر جاہوت اے زخم جنیں میر
 ولایت دلبر ء اشس تونہ انت دیر
 دگر روچے بکن تولال ء تدبیر“
 پہ ناکامیں دے سوار بوت نوجوان
 پداہمتہ وتی شہر اصفہان

چہل روج ء تبیبان گرت درمان
 سلامت بونگت شیر منگھیں جوان
 برپتہ پر سلامی شاہ ء دیوان
 ہادم سوج کتہ عباس سلطان ،
 ترا یک ٹپتے مانند تازگیں جان
 بدئے حال ء وقی مرد سخندان
 بگوشتہ حیدر بیگ پہ ہرزو پرمان
 ” برپتن در شکار ء کشت و گیابان
 بدیستن تمبوتے با ساز و سامان
 چہرگی ٹپ شانتت پر منی جان
 میرمائے من ء صاحب گل ء تران “
 بگوشتہ شاہ پے آواز و الہان
 ” کئے انت آمد کہ بیاریت دُر مخبان
 دتیں من دولتی پہ گج و سامان “
 ندات کس ء ہونز پر شاہی دیوان
 سرائش جھل کتہ جملہ امیران
 سراسر خویش و ہمداتیں و زبیراں
 بگوشتہ حیدر بیگ شہزادگ ء را
 ” بدیئے زر چار ہزار صاحب من ء را
 زریان دیئے پروت مانند ء ہار ء
 مریں یا کہ کاریں من کج ء را “

بدات بادشاهء چار ہزار زر
 نریاں مست و گمراہیں بہ حیدر
 شتہ جوان پر پدی راہء بہ الگر،
 مدام منزل پہ منزل پرس کتانء
 سرتی کپتہ بہ کشمیرء مکانء
 بدیتی زالکے پر ناگمانء
 بگپتی اردو اونشتہ نہانء
 بدیتے اسپء کدیم نان ہم تیارء
 بگوششتہ بنگء و وردی قنہزادگء را
 مرغباں یک دمے تو ہاترء را
 من ہم اوشتا تگن چو کاردارء
 اچو داحتگے تو پر چہ کارء
 بگوششتہ حیدر بگ شہسوارء
 بگدیں اندری دُر دانگء را
 دیتی سھر و زر و کلدارء ،
 برپتہ زال پہ نہانی دوارء
 بگوششتی چو گنا ماہء گھارء
 بیاتکہ اچ اصفہانء کاروانے
 اجاتب زحم جنوک و نوجوانے
 مروردی بازگون سنت بہائی
 منء داتی نشانی دیتے پرہمانی

بگوشت گول داهی ءلاڈیں صنوبر
 کلیت پس ءچہ من برتہ بہ پیش ء
 من ءدر کار نہ منت تئی لال و گوهر
 پدا برتر کتہ زال ء پہ الگر ،
 بجوشتی چو گن شیریں جوان ء
 بتراش ریشاں سرء کن تو گن ء
 برین ات دلبر ء جاھ و مکان ء
 کنین ات دیم پہ دیم گول مہ و شان ء
 بسے بد برت شیریں پھلوان ء
 بیار بالکل سرء تو اگل و ہوش ء
 بنت دُوراش ز نوک ء گیر کوش ء
 دیکیم بوت اچا زال ء نکار ء
 شتہ پر اندری شہر ء کنار ء
 بدیتی زالکے و ہد ء سحار ء
 بگیتی اردو اؤ نشت انتظار ء
 در آہنتہ زال وتی لوگ و دوار ء
 کتی پر سان پر رستم سوار ء
 وتی حالاں بے یک یک من ء را
 سرا سر کتی اطلس ء یلک ء را
 بدات حاتر جم جوان زادگ ء را
 دین دست ء تئی مہ پیکر ء را

بندر لوگ ء منی پر ہوش و سار ء
 سدے اشرفی دات زالک ء را
 کتہ مکرے جنین ء بے توار ء
 بزرت چندے نکیب زال ہنرباز
 جتی زیر ہند تالوگ پری ناز ،
 کتی سوپی تنا بادگیر ء لال ء
 تاں گل ء ہند ء بمرتہ پیس زال ء
 تنا چیدر ء زمین رھو بوتہ آء
 بر پتہ حیدر بیگ چاری گل ء را
 صنوبر نشنگت گوں دسگہار ء
 سوری سمبہینتہ کیگد ء را ،
 شانہ حیدر بیگ مروارد ء را
 نکپت من نشہ ء ہنج ء کتار ء
 کتہ شبہ نہانی استوار ء
 (۱) ہما جوان انت کیت پردرد کار ء
 منی ہب ء نندیت پر کرار ء
 اد ء نندگ من ء گرانت سراسر
 مکر بلک ء زیانی بیتیں پہ حیدر
 من ء زند ء نروت او پار بہ سد بر
 بگوشت گوں دسگہاراں حور دلبر
 من ء اے بان و بادگیر ء کتہ وار
 میان ء پشگ وکت ء من گرپتار

گل اش برتہ دگر بادگیر زر کار
 رسہت سالونک پراشان زیب دار
 احب شادھ کنانت مرد گوار
 شتہ پر شادھی کسر انوار
 گلے زر تہ تمامی شہر و بازار
 نکاح بستگت گوں ماہ گل حسد
 بیاہتہ دیم تہاری کاپریں زند
 بگوشتہ نامراد ء گوں شکر کند
 نیچے در کار من ء دور کن اچھے ہند
 بگیت بیگانگان تہی لذت و تام
 من ء را کر تگت بے ننگ بدنام
 دلا ساہی بگوشت لاڈیں گلندام،
 بیا پرو شدلی نندن پہ آرام
 پداھکل کتہ شو میں نکار ء
 من ء در کار نہی دور کن کتار ء
 بگوشتہ دلبر ء بدھذب ء را ،،
 کجا کر زتے تو اے کاپر من ء را
 منی کبیل پر کسانی یک کرار ء ،
 جتہ گوشے پلپتیں بے اعتبار ء
 صنوبر کپت پرا اپسوز و زار ء
 کجا یے حیدر بیگ گندیے رد ء لا
 کہ جنت کوشش ء منی ماہیں سر ء لا

۲۴۱
صنوبر نیست و تی جاھ و مکان
جستہ جوش قاضیء چو پہلوان
شہ رندء گوں دوانزده پہلوان
نظر شاک دات پریء ناگمان
کتی مالوم ز شیریں جوان
تہامان کپتگت حیدر چو ملء
گوں شمشیر و تپنگ و تیگ و زلء
کتی زیاں یا زده کس پہ حکم اللہ
شہ شادھی گوں تلج و بلء
اچودء ریت برا شہر اصفہان
بگوشت حیدر بیگ پہ در مرخجان
برین ات پر بادشاہء پروتی شان
منء راھی کتہ عباس سلطان
گریتہ دلبرء پہ آہ و ارمان
بے اپسوز وارت بوت پشومان
ز زانتی بوتگے چو بد و پاھء
منء بزار چہ شاھی تھت و جاھء
شتاں ہر دو پے ارمان و آھء
سنوبر برتنگی پر بادشاہء

هزار شایکش کتبه عباس په جوانی
 بدات چند خلعت پر شادمانی
 من و دوستی چو نوره دیدگانی
 ترا زانین وتی پیزند و جانی
 سنوبر بکشته پر تو عیانی
 دین است ز رود دولت ماجیانی
 سر اسرشتگنت په زیب و شانی
 بدار دینار وتی شیر و جبر زانی
 بلوط دولت چه رب لاکانی

اجماع چو کتبه عباس په جوانی
 بدات چند خلعت پر شادمانی
 من و دوستی چو نوره دیدگانی
 ترا زانین وتی پیزند و جانی
 سنوبر بکشته پر تو عیانی
 دین است ز رود دولت ماجیانی
 سر اسرشتگنت په زیب و شانی
 بدار دینار وتی شیر و جبر زانی
 بلوط دولت چه رب لاکانی

راجی زند

گوهر گوں کوہی شسوان گوں
دنیا گوں آدیوان گوں
شہد گوں نکیبانی پوں
نیک گوں ایشاں جوڑ بیت
ورنا او پیر نئے لوڈ بیت
ورنا گوں ورناء جڑ بیت
ورنا گوں پیرینء گڈ بیت

جن ورنہ او مرد پیر

۱۔ شیرے راشارے و تی دپرائی تہلے جاگہہ نہ بنشتہ کتہ۔ اولی دپترے
شیرے یک سد و دوازده بندنت اوسیمی دپترے نو دو پنج بندنت وھدیکہ دوی
دپترے بنشتہ شیرے یک سد و ہرژدہ بندنت سہے پیم دوی دپترے شیرے گد سہراں
وھد و پاس بنشتہ انت۔ بے اندگہ ہر دو کیں بنشتہ ہانی چیرے وھج وھد و پاس
بنشتہ نیست۔

- بیاشاری پرہوش و سار
۱۔ گالاں منی ہاں گوش بدار ابا
پر سیلہی رپتن شکار
۲۔ گشتن بہ بازار کسار
۳۔ شہر و دیجات و کوهسار
دستن اناگاہ ہیر و ہار
۴۔ ترندیں زوانافض توار
یک مردے پیر و بزکار
۵۔ بازہا جزانت مانند وار
دومی پری چو دیم تھار ...
زہرانت گنا جودے بیار

۱۔ سیمی دپترے لے بند چو بدل بوتہ ع معے گوش تگیں گالاں بچار
۲، ۳، ۴۔ ہرے گال سیمی دپترے بنشتہ نیست نت
۵۔ اچے بندے زند سیمی دپترے بنشتہ یک بندے پرے ڈول اکیت
ع چند اکنت پریات وزار

- ۱- رح نکتہ ماہِ گہار
گوشتہ جنء چوزہر مار ،
دور کن ردیں جود اچ کنار
ہندء منی یک دم مدار
چیداں برو، باتے تو دیر
شویں دل ۽ پنتاں مزیر
تئی بوہن دپء چوزہر تیر
تئی موسم و تئی باریء ،
تئی دوستی و تئی یاریء
۲- من کپتگن پر واریء
بیزار بکن اچ سواریء
۳- لوگ ۽ تہہ ۽ چمداریء
۴- گنپتہ من ۽ بیماریء
۵- شالہ بمرتنین پاریء !
۶- بازوشس ہیں تئی گاریء

۱- بند چوٹ بوتہ ۽ درمائی دنت بے شمار

۱۳، ۱۷ ہرے بند سی دپتر ۽ نبشتہ ۽ نیست ائت۔ بے نشان ۲، او نشان ۳ ۽

بدل دسی دپتر ۽ دگہ دو بند چوش انگنت ۴

دل مانگ ۽ تاں سلے ۽

منی لنت ترکتہ بے آپی ۽

۳- دگہ جاگے ۱ بند چوش کیت ۽ تئی مجلس و چمداریء

۱۳، ۱۵، ۱۶ ہرے بند اولی اوسیسی دپتر ۽ نبشتہ ۽ نیست ۴ و ایشانی بدل ۴

دتمری تاکدیم ۽ بچار

پیرے بگوشت اے باہتاب
 دور کن وتی دیم ۽ نکاب
 حالاں دین ات باب پہ باب
 بل کہ دین بوری ۽ رکاب ،
 مے پیری ۽ ہشک ۽ بگند
 آورت دوا اچ ملک ہند
 اش من وتی مھر ۽ مہ سند
 بوست گریں باز پر دھان
 دستاں بہ شپیں درمیان
 ڈریں دپ وشہدیں زبان
 حیرات کنیں مال و سران
 گندے کہ متن امبران
 -۱
 -۲ داتہ جوابے مہ و شان،

اپشکتیں اچ سری تاک ۽ اولی دپتر ۽ اچ شان ۴ ۽ پیر چار کال چوش کابنت :
 ۱ پرچے کنے سوال و جواب تئی دست ۽ نہ بیتیں وپت و دواب
 برہتہ دلوں گشتہ کباب لوٹیں ہامستیں و کاب
 ہے یم ۽ سیمی دپتر ۽ اچ سری تاک ۽ نشان ۳ ۽ پیر ۽ ہپت بند پرے ڈول کابنت
 ۲ دلمانگے ساں ساپی ۽ منی لٹ ترہکتہ بے آپی ۽
 اش تو شتہ نوں وپت و دواب برہتہ دلوں بوتہ کباب
 کھت ۽ من ۽ کرتہ حاب نیستیں ترا موٹیں شراب

پرشتہ تئی پلکیں گراب

(ہمے تاکد یم ۽ حاشیما)

۱-۱ ۽ بند شارتہ اولی اوسمی دپتر ۽ نبشہانی تہا نیست منت

۲-۱ چے بند ۽ رندا اولی دپتر ۽ نبشہ ۴ ۽ دگہ دو بند چوش کابنت -

نئے گنج لوٹیں نئے گشاں بیکار تئی دست ۽ پڑشان

- بس کن دتی اِل وگشان،
- ۱- گوهر گوں کوھی شوانگان
- دنی گوں آ دیوانگان !
- ۲- شہد گوں نکیبانی دیاں
- نیک گوں ایشاں جوڑ بنت
- ورنا او پیر نئے لوڑ بنت
- تئی ہزمت ء بیزار من ء
- تئی چارگنت پر من گناہ
- توبہ تئی کار ء بنا ء
- ۳- دور کن منی دیم ء کوچک،
- تئی ناز و تراز سنت جو بچک
- ۴- لوگ ء تہا بوٹو مہ جک
- ۵- بیزار تئی نان و تیک
- ۶- انوں بگر اچ من سبک

۱- اے بندشاہ اولی اوسیمی دپترہ بنشتہانی تہا نیست ، ۲- اولی دپترہ بنشتہ اچ
 بندگدگ بندے چوش اتک ء شہر ودھات گوں ایلہاں ۳- اے بندشاہ اولی اے
 یگا دپترہ بنشتہانی تہا نیست - ۴- اولی دپترہ اے بند چوش انت :
 نا دیک اپھندو بچک " بے سیمی دپترہ ہے بند پرے ڈول ء کیت :
 ماترال کنے چوک بچک - ۵- سیمی دپترہ اچے بند رند دگر بندے چوش اتک :
 ماتئی بلماں پرات تیک - ۶، ۷- اے دو میں بند سیمی دپترہ چوش انت :
 سنے زورے منی پنت و سبک من بیزار تئی نان و نمک
 بے ڈول ء اولی دپترہ نشان ۷ ء بند رند ہے بند سیمی دپترہ نشان ۶ ء بدل ء اتک -

توبہ تھی گنجِ عِ مراد...
کرت کنے چوکہ انوں منی لوگ ددا

مہنوں منی لوگ ددا

شاہ کیے کوھ و گرا

تتی گندگ ء مرگ شر تر انت

تتی و سپگ ء درد بہتر انت

ہر روج تھی پونشگ (مخ) سر انت

ریش ات اچ زنگ ء اندر انت

-۱

سہناں بدے کہ و شتر انت

انچو بکن (کہ) راہ ء شرع انت

-۲

پیر ء بگوشت اے یار من

-۳

پیش ء تھی راز دار من

ہم خویش و ہم دلدار من

دوستت بد اشیت جیمار من

اچ من چیا برگشتگے !

دور ء تگر دالے نشگے

دھرت

اش

برحاکاں

۱- اولی دپتر ء اچے بند ء رند دگ بندے چوش کیت رع "بوہت چوچار پادیں حرانت"

۲-۳- اولی دپتر ء سری بند اوسی دپتر ء سری دچیری ہر دو کیں بند زیان انت

دایشانی بدل ء دگ دو بند چوش کیت ۵

ورناگوں ورناء جڑیت

ورناگوں پیرین ء گڈیت

- ۱- شورے گنوںکی بستگئے
- ۲- بیکاراوسکت دل خستگئے
- ۳- منے چو ہامسکین گدا،
رُوئے تھے جانوں سے پدا،
ہمبازوں بکنے نامِ خدا
تھی گیوار کہ چوتاسے تپیت
جانوں بہ بند بندے چھیت
چو کہ کبابانے پچھیت
نیک ترا پرواہ بیت
رُوایات تازہ ہم ارواہ بیت
۴- بازیں گے بیگواہ بیت
نیک سروں بے پھم بیت
۵- زالے بگوشتہ اے گنوک
۶- ترن و شگانی جنوک
من گوں تووں مسلے ہپوک
۷- استوں تھی من گین گروک

۲۱- اے ددین بند اولی وسیی دپترے نیست نت -

۳- اولی دپترے اچے بندے رند شیرے چار بند پرے ڈولے کابنت

نیک منی دست رسیت ترا در دھی پر شاہ و مسیت

بوسے گریں اش تھی لبے بوہ ات کنیں دستیں شپے

بھیکھی دپترے ہشتہ ایوک ہے دو بند اچ نشان ۳ رند کابنت -

۴- اے بند اولی وسیی دپترے چٹ نیست انت - ۵- سبھی دپترے اچے بندے (دیم و ناکیم و بیچارے)

دوستن من ء تام ء دیوک
 بوته تو کیتوک ورتوک
 -۱- دردی منوں تئی گنگدگ ء
 استے تو چو شر مندگ ء

(سری تاک و پیش کینگیں) گدتن اسرء شیر برے رنگ ء کیت و توام بیت

زال ء بگوشت اے پیر مرد

تئی گنگدگنت مانند درد

تئی رنگے بدیے دیم ء بگرد

چندا دُنص گشته پردرد

انگہ دژمان دلشن بیت ورد

چنداکشیں آه سرد

لگیت بہ جان ء مسلہ برد

دشوں پمارد چاں نمد،

مرد ء بگوشت اے مہ جبین

ژند نیت گوں من زمین ...

منی هکارے بگیت حق المسن

ترس نیت اچ راه ء دیص

پنجان ات بر دیم ء جنیں

بیا کہ سہنان ات دینیں

مہشور جہان ء وت کنیں

۶- اولی دپتر ء بند نیت انت ۷- اے بند اولی دپتر ء زیان انت

(ہمے تاکدیمہ حاشیہ)

۱- اولی دپتر ء اے بند نیت انت بے ایٹی ء بدل ء دگر دو بند چوش کاینت

۷- شوہن زندان انت تئی رٹوک پیریں سرات بوته پرٹوک

- چو ابھیں در مندگ ء، -۱
 شالہ برو پر زندگ ء -۲
 شرمی بنیت اچ خدگ ء -۳
 دل سیر نہ بیت اچ پنڈگ ء -۴
 زانیں ترا چو مردگ ء !
 چو عاجزیں بے پردگ ء -۵
 چو احمکیں دل گوئردگ ء -۶
 پیر ء بگوشت اے لشکر
 اے دلربائیں زیب و پر -۷
 عرضے کناں شام و سحر -۸
 داگن بدے یا پر کمر -۹
 یالٹ بجن پر جان و سر
 یاریشاں بگر مانند ہر

۳۲۱-۱- اے ہر سے گال اولی دپتر ء نیست سنت، ادایشانی جاگہ ء
 ایوک ء یک بندے چواتگہ ع " آتھے پہ مرگ ء کنگ ء "

۲- اپنے بندے گڈ اولی دپتر ء دو بند چوش کاہنت

پر بے حیائی گرئیے زندگ ء

بس کن پلپتیں گردگ ء

۹۲۱۴۱۵-۱- اے سجتیں گال اولی دپتر ء بنشتہانی تہا نیست سنت

داع شیر ء بیگواہ سنت۔

۱ بلجے کہ ہمبازت کنیں

پر زیوراں سازت کنیں

شہد و شہاباں باز کنیں

کبل و کلیتاں واز کنیں

۲- یک کتر ہے من ناز کنیں

بد برتہ زالء بے کرد

زرتہ کلاہ، لٹ و تپ

بازی جتر پر پشت و

۳- زورء کتر لوگء بدر

پیرء بگوشت یا داگر

گندے جنین حیدر

منی مال و دنیا و سر

درسی کتر دستء امر

منی زالء بکن یارب چو ہر

۲۰۱- اچ نشان ۱ء بگرتن نشان ۲ء سمیں بند اولی دپتر زبان

۳- اولی دپتر و نبشتہء اپنے بندء گڈتن شیر و نواہی

تیوگیں بند پرے ڈول و بدل منت

باز نالتہ پیرء ستر

ارسی و چاننت چو متر

اشس دلبدرء گرتی ہتر

(پشکپتگیں دیمتری تاکدیمء)

سیر رو بیت مال کل شر
 دینار و قی بس کن ہبہ
 شکر اچ کر ہمیں راہبہ
 ✽

نعت تمام شد ۲۷ ماہ مبارک ۱۳۲۶ھ

ریتہ اچود در مندی
 پرہا جزئی پاشد مندی
 بیزار کئے اچ زندگی

جن پیر و مردورنا

۱۔ شیرے راشائے دوتی دپترانی تہا سے جاگہہ جتا جتا نبشتہ کتہ۔ اولی و
دومی دپترے نبشتہاں شیرے ہپتا دو چار اوسی دپترے ہپتا دو سے گال منت۔ بے
ہج نبشتہ ہیرے و ہد و پاس ہڈس نیست۔ من اولی دپترے نبشتہ ہد اسی شیرے زرتہ

دانا بیا

بیا تو امبلی زیب و شان

نندے ہا کلی پر دیوان

-۱

دستی جوان

رپتن سیلی شہرے میان

-۲

دیتن دو کس جنگی تران

زرتہ بے تپا کی ایشان

جنگ و شدت اشگیشان

زال چو ہا جزنت و حیران

اندوہ و گمان انت بیران

ریشانی نگندیت درمان

-۳

۱۔ دومی اوسی دپترے اے بند چوکیت ع " نندے مجلس ووشیں تران؟

۲۔ دومی دپترے اپنے بندے رندے سے بند پرے ڈولے بدل بوگنت۔

یکے ہا جزد چو حیوان یکے دہشت و مردی شان

مرد و او جن ہر گپ و تران

ہے ڈولے اوسی دپترے ہے ہر سے گال نیست انت و ایشان بدلے یک بندے انک

ع " جنگی لانیچتہ چو حیوان " ۳۔ دومی دپترے اے بند زیان انت -

کپتہ پر بلاھ وارمان
 مرد پر ہکل و ٹہل و شان
 -۱ شیری دہشت و ترندی زوان
 -۲ زال و گوشتہ پر جی و جان
 -۳ بزارنت من و اشس تئی نان
 اچ سہت و زیور و گل و بان
 درکارانت من و مرد جوان
 -۴ لوٹس من شراب متان
 رحم کن تو پرے دل خستان
 یک کٹ کن من و راشادان
 مشتاکن بے تئی نیادان
 -۵ مرد و گوشتنگت پر زال
 ہوش و بیار سر و اے ابدال
 گوشتہ نوں تراشتہ سال
 (اگن) و ات روشننت مسل لال
 بزارانت من و اشس تئی پال

۲۱- اے دوئیں بند دومی دپترے نیست سنت ۳- ددی دپترے اچے بندے
 گڈ دگہ بندے چوش کیت ع "من ہو ددستے ادمنی جو د جوان" ہے پیم سی دپترے
 اے بند چوانکے ع "ندر ان تئی اے درکیان" ۴- دومی اوسی دپترے اے
 بند زبان انت - ۵- دومی اوسی دپترے اے بندے رند دگہ بندے کیت
 ع زیارت کنیں تئی پادان "سرداریں گہیں تئی پادان"

درتہ تتی ہے کہیںیں جوال
 پیشی کتسہاں پنہاں کن
 امروزہ مکان ء زیان کن
 تتی بوہن بر مادگ ء زہرانت
 چم ء گنگ ء دل کہرانت
 پرچہ باز ترانوں و ہرانت
 اولی دارتگنت تتی بہرانت
 چل گشتہ تتی دیم ء رنگ
 سوک ات زیادہنت او بے ننگ
 دور کن کہ دلن بو تہ تنگ ،
 چند ات دین مال و گنج ...
 گم بو کہ من ء کیتیں رنج
 زال ء گوشتہ پر ارمان ء
 اش تو من نہ لوٹیں نان ء
 نیکہ ادس و سامان ء
 لوٹیں من دل ء درمان ء
 لوٹیں شربت و شیران ء
 ۱- ۲- ۳- مزواک و دپ ء ہیران ء

۱- سہی دپترو اچے بند ء زندگہ دو بند پرے ننگ کائنت
 ۲- ۳- امیت ء دتی پر نان کنص دین حضرت ء الہان کن
 ۲، ۳- ددی ادسی دپترو نشان ۲، اچ نشان ۳ ء رند کیت او اولی لبز لوٹیں ء
 بدل ء جوانیں ء انت -

رہ چش بر منی ہنپان ء
 نیلیں پر کپک ترنپان ء
 من ء کرتے بے کرار آرشتہ
 دیئے تو سوارگ و چاشتہ
 زوت کن کاسگ ء نارشتہ
 جتا زوں بجن چو خویشہ
 گجوں بردل ء چو سریشہ
 دراه کن بے کرارین ریشہ
 مرد ء گوشتگت گوانکب سخت
 ہنپان ات کڈ کنت بدبھت
 من ء بیزار اش تئی بزم تھت
 تئی سواری ء من دم برتہ
 اش تو پیشتر ء دل زرتہ
 لوس ات دو جاہ ء درتہ
 شو میں سرتئی بیکار انت
 (اگن) جان ات ارج جواہر بار انت
 اگن رنگت روشنیں استانت
 چولیلی ء اگن زیب دار انت
 شیرین ء گوشتے دسگہار انت

-۱

-۲

-۳

- ۱- سیمی دپتر ء اے بند زبان انت
 ۲- اے بند دومی و سیمی دپتر ان چوش منت ع اگن چوتوتی ء شکر گپتار انت
 ۳- اے بند دومی و سیمی دپتر ان نیت منت -

تھی سواریء منء بیزار انت
 سلوات و منء کو کار انت
 زالء گوشتہ گوں چروکء
 زاری گوں دلء بندوکء
 یک شپ بیا نپادء توکء
 جہہ جن چومسالء لوکء
 پرہیں مئے تچو کیں سوکء
 حیرات کیں من گوکء
 سیرکن تو منء لوک آپء
 گرمیء منء گیت لاپء
 بالکل کہ نزورئیے ہرزء
 تاں کیامتء بلوٹیں کرزء

-۱

-۲

- ۱۔ اے بند دومی و سیمی دپتران نیست انت
 ۲۔ ایوکء سیمی دپترء تھا اچے بندء پیسردگہ دو بند پرے رنگء
 اتلگنت ۵ جان پھر انت منی اچ بھاپء
 سہتہ پڑ منی تانا پء

مرد و جن و مرانی

۱۔ غیر عزت افزا دتی ہر سے دپترانی تھا جتا جنبشہ کتہ۔

اولی دپترہ شیرے نود و ہشت، دومی ءیک سد و اوسبی دپترہ یک سد و پنج
بندتند بے ہر سے یں دپترانی تھا شیرے و ہد و پاس نبشہ نیست سنت۔ ادا
من سبی دپترہ نبشہ ءرا بنی شیرے ڈول ء زرتہ۔

۱۔ بیا تو ہا کلی ہشیاریں منی گانت ہا کلی

گپتاراں بزور باریں

۲۔ دیتے من دو کس بے ساریں

اوشتا تن اجب غوغاہی

مداہی جنگ و دہشت و دعواہی

دواہی مرد ء او جن ء میڑاھے

بازی ء شگان و زاھے

من داشتہ یک دے شادان ء

چاریں ہر دو کیں گندیں اھکیں نادان ء،

گوشٹہ پر الہائی مرد ء جہہ جتہ اھان ء

۱۔ اولی او دومی دپترہ اچے بندے ساری یک بندے چوش انت ع بیا تو شاری رازداریں

۲۔ ء ء ء ء ء ء ء ء رپتن سیلہی آشکاریں

۲۔ اے بند ایوک دومی دپترہ نیست سنت۔

- اپسوز و دل و ارمان و
 زال تو گندگ و پر تران و
 ۱- زوان ات دراج بیت بے مانا
 رہن اچ بلوچی شان و،
 بی کارے پرے ہمان و
 ۲- سیر و نگذمنت نان و
 مہمان و داواہ و پلگارنت
 ۳- نان و پتر و زیب دارنت
 شان بر مجلس و ازدارنت
 ۴- زھر گتہ جنین پر مرد و
 ۵- اندیش و بکن اشس فردا
 ۶- چو گشتہ ہا

- ۱- اولی او دومی دپتر و اے بند و بدل و دگہ بندے کیت ع منی پرمان ات ندر بنانا
 ۲- اولی دپتر و اے بند و گد دگہ بندے چوش کیت ع چیر بوتن پر دیوان و
 بے دومی دپتر و اچ ہے بند و رند دگہ چار بند چوش کایت
 ۳- کاریں بے حساب و دان و
 منی شان ات برت بردیوان و
 پنہانی گریے زران و
 وارت کرت مزن مزان و
 ۴- دومی دپتر و اے بند و جاگہ و دگہ دو بند چوش کایت
 ۵- گوشت و روگن در کارنت برنج و گلہ و سربارنت
 ۶- دومی دپتر و اچے بند و پد دگہ چار بند پرے ڈول و اٹلگنت
 (منٹلیں دیمتری تاکدیہ)

- ۱- راستین ء بگوشس پر ارمء
دان ات مہر کتہ من گرمء
کرتکت بر
ہیران ء
- ۲- ہرزء کنے تو مدام بر ما،
مہانے نجلے تو گرم ء ،
اگن کارے گوالگے بر حمانہ
- ۳- دیوان ء روئے چوشیوان ء
یک دم تو نبتے بے ترانہ
یک روچے
چارے گوالگے دپ بندء
جنت و جو کنے دھ رندء
زورے کتگ ء تو چندء

سری اکہیم ء پشکتگیں

- نام اُن عالم ء ڈائارنت نام اُن حاتم ء سانی انت
- اپسوز کہ جہان پانی انت و شنای پے جوانی انت
- ۵- دومی دپتر ء اچے بندء رند شیر تن چار بندء چوش کیت
- گوشتہ چوچن ء گوں مرد ء چرینتہ جواب دل سرد ء
- اندیشت نبیت اچ فردا رپتن اچ وراک و ورد ء
- ۶- اولی دپتر ء اچے بندء گڈیک بندے چوش کیت ع تہی گپتاراں دین کنت ورد ء
- ۱- اے بند دومی دپتر ء نبشتہ ء نیست منت
- ۲- اولی دپتر ء اچے بندء رند دگر بندے چوش کیت ع رپتن اچ بلوچی شرم ء
- ۳- اولی دپتر ء اچے بندء رند دگر بندے چواکھ ع کائے برگس ء دیوانہ

- ۱- زال، رتنگ و چیر داتہ
- ۲- بڑا تو کنے اشہات،
دھ روپی ترا گر استیں
موجیں ہاترت بازستیں
ززان ء کنے برمشت ء
روچے ء حساب دھ گشت ء
زوان ء بل منی چیرنت
۳- کردار ء تئی ء دیر انت
مرد ء ناگمان بد بڑتہ،
دیگی گوں جنین ء کرتہ
زال توھیل کتہ پردروگ ء
کائیں وشدلی تئی لوگ ء
زوان ات دراج بیت اش گیش ء
ترین ء دل ء راریش ء
اش تئی کٹ پنگ ء پریادی
۴- تراچ رنگ ء ندریت سیادی
۵- یک روچے بنوتن من شادی

- ۲۷۱ - دومی دپترہ نشان ۲ بنداج نشان ادا بندہ پیسہ کیت
۳ - دومی دپترہ اپنے بندہ رندہ بندہ چوش کیت اش توہارتوں دل سیرت
۴ - اولی دپترہ اپنے بندہ رندہ بندہ چوش کیت رے شوہیں تالہ ات تئی بادی
۵ - اپنے بندہ گدا اولی دپترہ دگر چار بندہ پرے ڈول ء انگلت

تھانے بیٹیت مھشور ء
مولدہ کچھیت اچ دور ء
ترا مہان ء حوالش داتہ
کوش ات پر کینزہ شانہ

ترا بچینتہ نگاریں ماتے
 ۱- یکہ داہی ء کم ذاتے
 ۲- چار گوالگ گیس ء من کاریں
 پنج روج ء حساب ء داریں
 یک دانگ نمشتہ من گوالگ
 دان ات داتلمنت درس مالگ
 شرمی نبیے او کہن سالگ
 گو سفندے کشیں در حالے
 مہمان ء دو کپ نیست تال ء
 چٹ کرتے من ء اچ حالے
 (اگن) رنگت روزنتت چولالے
 بیزارنت من ء تھی پالے
 بد برتہ برہیں زالے ،
 دیم ء گوڑ بلنص در حالے
 ۳- کسے کہ بیئت پر دام ء ،
 ۴- و سپے برنپا در نیامے

۲۰- اسے دو تیں بند دومی دپتر ء بنشتہ ء نیست نت -
 ۲۱- اولی دپتر ء اچے بندے پردگہ بندے چوش کیت رع لوٹیت وراک و تامے
 ۲۲- اچے بندے گڈ اولی دپتر ء یک بندے کیت رع چیرے تو گس ء ناشامے
 ۲۳- دومی دپتر ء اچے بندے رنداو اسے چیرے بنشتہ ہیں بندے پیسر ہم یک بندے
 ۲۴- رنگ ء اگہ رع چھٹیے اندرے گوڑ بامے

ایشیت کارپد و کردارنت
 روچ ء جہہ تی کوهسارنت
 لاپرات پر چه رنگ ء وارنت
 چند اتو بخیل ء نادان
 یک روچے نبے تو شادان
 بل کہ ہاتروں نوں ریش انت
 انگت کتنگت اش گیش انت
 مرد ء گرتتہ اچ ہتد ء

- ۱
 - ۲
 - ۳
 - ۴
 - ۵

زیادہ
 نکتے تو
 چورہ

۱- اولی دپترے اچے بندے گڈیک دگہ بندے کیت ع تی بالاد ء من ء بزارنت

۲- دومی دپترے گوں ہے بندے ادار چیرے اندگہ چاریں بند زیان نتت۔

۳ ء ۴- اولی دپترے بنشتہ ء نشان ۲ ء بند اچ نشان ۳ ء بندے پسرے کیت۔

۵- اولی دپترے بنشتہ ء شیر اچے بندے پسرے بدل بیت ادگوں اے دو انزده گال

وآسر بیت ۵

رویں پر حاکم ویا کہ شہ
 مھنان ء بیکش ایکہ
 مرد ء دور کتہ پر الگر
 ہمبازی کتہ مہ پیکر
 بیزار اش دگر گنج وزر
 پرتوبے کراروں اے دلبر
 بس انت اچ جواب و سوال ء
 حیرات کنیں من مال ء
 دینار تو بدارے گال ء
 شکر ء بگرد تو حق تعالی
 بیزار کن جن بد پال ء
 تادرننت پری میں زال ء

ہبار پھر کتہ من چندء

دان دروگن و گو سفندء

ترا بچینت و اہی بدرنگء

یا کہ مولدے ۽ بے ننگء

زر و روگن تاں دالضء

درساں در بجن پنھانء

ایشاں کن زوال بے مانا

مردء گندینے کہ پھر گواتیں

دولتی حسابء زیاتیں

یا کہ روت کسے ۽ زاماتیں

یا کہ پر زنائے شاتیں

مالانی تمام گسار کن

بہتامی سرء اظہار کن

گڈاوتی ہم نیاد کن

موجب داریں دلء راتادکن

مہرء تو وقتیء زیاد کن

زالء گوشتگت برھکت

پنت اے داہی ۽ اہمکت

منء اچ تو مدامء شکنت

مالاں دست منی سکنت

دنیاۓ

۱- دوی دپترے اچے بندے گڈ دگر بندے چوش کیت ۽ تمپے رست گن تامندے
۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷- دوی دپترے نبشتہ ۽ اے سب میں بند نیست انت او ایوکے

۸- نشان ۶ بدلے ایک بندے چواتک ۽ ۷ زویء مدام درنگان کن
۹- دوی دپترے اچ نشان ۸ ۽ بگرتن نشان ۹ ۽ یوگیں بند زیاں انت

- ۱- تو چونو کر ء حذمت کن
 ۲- ہر ج کار ء من ء منت کن
 ۳- مرد ء گوشتت اے بے سار
 ۴- اگن رنگت روشن انت چواستار
 ۵- بیزارنت من ء راسد بیزار
 ۶- بہتاموں کنے پر (ہر) بازار
 بیازور رکست ء دستاں دار
 توجوریں دژمنے ء پر ہر کار ،
 بیزار اچ تماشا ء گیر
 اشنتی کینگ ء بوتن سیر
 بار ء کشنگ ء گشتہ دیر
 ۷- دولت زیاں کتہ کرتیے چیر
 تمت تمام

۱، ۲، ۳، ۴، ۵۔ اے سچیں بند دومی دپتہ ء نیست منت۔ ایوک ء نشان
 ۵ ء بدل ء یک بندے چوش کیت ع من ء بیزارنت جنین ء سدا
 ۶، ۷۔ اچ نشان ۶ ء بگرتن نشان ۷ ء بند دومی دپتہ ء نیست منت

اوایشانی جاگہ ء دگ شش بند پرے ڈول ء انگلت

دور کرتہ جن ء پر الگار

ہمبازتی کتہ پر تکرار

من ء بیزار، من ء سد بیزار

استوں تی کنیزے بیکار

پر من ٹسکھ ہشکیں بیار

ھنچ ہند گاہوں بگذار

جن بارو ۽ ڀرڻو ۽ نسيهت

اے شيرءِ راشءِ وقتي ديتراڻي تها سے جاگه ۽ حجابا نبشته کرتہ۔
 اولي ديتراڻي شيرءِ پيتا د بند سنت او دومي سومي ديتراڻي تها سے گيست و پنج بند کائنت
 بے ڀيم ۽ ايوک ۽ دومي ديتراڻي نبشته آسرو شيرءِ وهد ڀاس دانگنت بشير ڀرے
 اول ۽ بنا بيت

بيا همبلي نند گوشاں دار!!
 مني لهر کائنت وهد ۽ سهار
 اول قاسم ۽ گوشتگت پرکتار
 ڀر رند ۽ نسيهت گويم بيار
 بائين پر عاتلاں يادگار
 کسے گر هو سناک بيت ڀر زال
 مچاريت رنگ، دنيا و مال
 هما زيور و سھت، ياکوت و لال
 بگير پيشتر ۽ بيھ و ذات ۽ حوال
 بگندے حيا، گل ۽ گپ و گال
 جنين بگنديت به روچ و شپ ۽
 دامدم بگر ديت شهر ۽ سرپ ۽
 بزبان کہ نہ بيتي حيا و پيا
 اچائي نہ گندے تو سوت و نپ ۽
 پرائي مدية تووت ۽ راچيا

سٹپ و روج جنینے کہ کپیت مدام
 مردء دلء سیاہ کنت نامام
 دژمان داد ہنت کہ دنتیے انام
 بیارت آپلیتء حضرت کلام
 مدارے تو یکدم نکرزیت دونان
 چار لپی پشتء بجن ہر زمان
 بگاریت چو جٹء بداریت زوان
 جنینء زواں ترند بلیتیں اگر،
 ہر روج گوں مردء کنت چیر و سر
 وتء ہمسرین سیاہ کنت بے خبر
 بزناں مرد شیرانت جن مادہ حر،
 مکن رسم و بڑگ احپا بد گھر
 شہات کوشی بجن پرجان و سر
 زلے کہ ہستیں بسے کم خبر
 پہ پنھانی لوگء بکنتیں گذر
 پرمان مردء بداریت ستر
 و شنام امروزتاں روج حشر
 کنتہ لامکانء پیمائی نذر
 بہ مردء شرب دار بیت بے کدر
 جنینے کہ باتیں چو ماہء گھار
 پہ دور تپاننت چو بامء ستا

مستزید

اگن مال و دنیا داریت ہزار
 اگن ننگ و جیانداریت پہ کار
 اچانی بزراں مولدے بشرتر منت
 سیاہیں حبشی بزراں بہتر منت
 بگوازیں پلپیت ء حمر ء درور منت
 میار و گناہ پہ تو گیشتر منت
 مداری تو یکدم پلپیتیں جن ء
 سھنائی بکشا کہ استیں بن ء
 پروت ہلاکس کن میار و گناہ (تو)
 گوشاں بیارت او بیل و بیلاں
 بسوچت من آج ء رٹو کیں جنتاں
 جبر زوریں زال ء چوساہ ء بزراں
 دل ء دوست داری مگوکش درزواں
 ہواناک بیتیں مگر ناگان
 جنیں کہ کر کر گنت دم پہ دم،
 نہ مرد ء شپیت بسے رنج و گم
 ہامرد لگورے جنئی وار کنت
 بجن کوش و چابک بزار کنت
 دوشہماتی لگیت سر ء سار کنت
 جنیں کہ کار کنت بدیں عادت ء
 شپ و روج بترسیت اچاکیامت ء

۱۔ اے بند دومی اوسمی دپترے نہشتہاں نیست انت۔

دلمانگ انت دلربا پہ جنت ء
 مدام ء کنت پرز باسنت ء
 اگن شوهرے ناہک جنگ کنت
 جن ء روزی ء چاہک وسنگ کنت
 خدا آر دیں مرد ء بے شان کنت
 ورا چند وار و بے نان کنت
 ہمیشنت امروز ء کار و بنا
 مرد ء را چند اقف انت بے جن ء
 دینار بدے پنت و سونج ء بسیار
 پہ کلیں جہان ء بینت یادگار
 کسے گر نروریت جمالت بیت
 پہ دیوان و مجلس ملامت بیت

✽

دومی دپتر ء شیر ء گڈ سرطان و ہد و پاس چونبنتہ انت - تمت تمام شد
 درین دستہ نوشتہ شد، بیستم ماہ مبارک ۱۳۳۵ ھ

ڈکال

۱۔ شیرے راشائزء و تی دپترانی تہا دو جتا جتا میں جاگمان بنشتہ کرتہ۔
 بزاولی دپترے شیرے یک سد و چارگیست و ہشت بندنت اوسمی دپترے
 یک سد و گیست و دو بند کاینٹ۔ ہے ڈول ء اولی دپترے شیرے بنشتہ ء امر
 و ہد و پاس ہم داتہ۔ من ادا اولی دپترے بنشتہ ء راجی شیرے زرتہ۔

گوشاں ہد ارت بیل و یار

مئے کستھم ء نوکیں بچار،

۱۔ امراج کریمیں کردگار ...،

حکم ات اچا پروردگار

۲۔ شور کرت جہان ء پیدوار

ڈکال ء بازیں ہیر و ہار

۳۔ ہشک بوتگنت ملک و کشار

کلبے نہ منت در کویار

۲۱۔ اے دو میں بند سیمی دپترے نیست انت۔

۲۔ اچے بند ء بگرتن دگر ہزردہ بند سیمی دپترے نیست انت ادا ایشانی بدل ء

چارہ بند چوش اتلگنت

سن گشتگنت شاہی دیار

گلیں بلوچ پر واڈ زار ...،

چل روج گون پنجاب ء ادا

(پشکپٹیں دیمتری تاکدیم ء)

حیوان سراسر بوته گار ،
 انسان تمامی بوته وار
 هر کسی پمے پریات و زار
 پنج گوں پتء چو زهر مار
 مرد و جنین پر گیر و دار
 بر اسے گنا بر اس دیم تہار
 کسی را د دولت در هزار
 ہم گشتگت چو پھر میار
 دور دانگش ننگ پر دوار
 مہان نہ جلنت بے اہتبار

(گوشتگیران پیشکپتگیں)

داشت شنگرء گرڈی مدار ،

گشتہ کہور توت و انار

مرد و جن انت ہیشسء کرار

شردین کہوش انت آشکار

ریش و بروت دور بیت

چموں براں بے نور بیت

زوت کن بشر دین زال منی

پرشنگرء بوتن گنی

نیست ات اول امیت

چنت روح بگوست پیدا ورء

امرا اچ کریمیں فتادروء

گرتش بھیلی بیل و یار

مات و پت و نیستیں بکار

درست و دل و گتہ گبار

یات کن بلو چانی تشار

رستہ اجانب بے توار

شش ماہ و ہم داشتِ دوار

نئے حاکی حکم و سوار

جہہ جت کرنگیں کونر و

چو گونڈتگے ڈکال در و !!

کوہاں نیلیں من ترا

درکپ منی ہدو گونر و،

جہہ کن گیا ہیں کشور و

گندے منی تو کار پدا و

برشیلگان شیری ردا و

برزین ہشی و کوہ شما و

دورے کنیں باز و گما و

مے رنگ و رواوزیب و شان

سہرنت جہاں چو گلستان

کوہ گشتگنت چو بوستان

مرد و جنین پر جی و جان

من ء دار ہنت ہر دو دیدگاں
 مزگ منی کُرت شوانگاں
 سیراکنیں (من) دیوانگاں
 پر مزگے کُرت اش دپاں
 شاننت و چندنت ہرمان
 مچ اُن کنت لوگ ء میان
 مات و جنیں ویا پر
 زورنت بے لٹ و تپر
 چوپنت پہ شادی سر پہ سر
 گڈگ رحنت دور ء امر
 جتے تیار بیت بہ سمر
 مردے گوشت زال ء ستر
 دشتت چو اجمید و شکر
 گوں ما حدیا کُرت نزر،
 گجوں چو حلواہ مشکتی
 بیاریے وراں پر حلوتی
 کسے مگندیت تی دپتی
 یا کہ گوشے موزا وتی انت
 ہینتر کنت ونے پاتی انت

-۱

-۲

-۳

۲۰۱۳ء ۱۷ دویں بندسی دپترے نیست انت

۳- جے ڈول ء سی دپترے اچے بندے رندیک بندے چوش اتکدے چو دست لگاش زبے؟

انگت اچاواں زیاتی انت
 مردء کتہ زال ء حسبہ
 مست بوتگت جان ء ستر
 موداں بہ پیچ و ہدء سحر،
 بیار شانگ و مک و ہتر
 درہنر دینے بہ پچتاں در بکر

۱۔ اچے بندے گڈیسی دپترے چیرے شش بند زبان انت وایشانی بدل ء دگر ہر دہ بند پرے
 رنگ ء کایت۔

مردگوں جنین ء شادہ انت
 زوروں مردچی زیادہ انت
 گوشتہ جنین بوسپ اندء
 اچ برکتی آن کونرء
 جہہ جت ہے شومیں زء
 واب ء اوں نیلیت ہرا
 گڈاں بگندے پھر ہر
 چندی بلوچ پرزیب و پر،
 گوں پاک و کتالی و دگر
 کوہاں گردنت در پدر،
 گوں لپیٹواں کننتیں گدر،
 چنت گڈگ ء پر زیب و پر
 بیست روج ء کننت راہ و کسر
 گار بیت بے پوشاک وزر
 سجاں بگوشتہ بے کدر،
 گوں بیت بچکے لڈگے
 وشن کہ نام ان گڑگے،
 مسیریں کمال ء کرت ہبہ

- گوشته جمالء پرھنر،
 جہت زیاتین اچ مسری شکر
 جگ و چراگی زیب و پر، -۱
 جہم جت کرنگ ء اش پدا
 ہر وہد چست بین چہ لدرء -۲
 سیراکنین من آلم ء -۳
 میر و امیر و حاکم ء -۴
 استیں پٹو نامنت منی،
 بوتن چراگ ء روشنی -۵
 نامن شتہ درگسپنی -۶
 وارء کنین یک سال گنی -۷
 (من) سے روح اگن وارتیں گریب
 بیاریت پدا جوانین تنیب
 مودکش و مگر ازودگر !!
 گداں من ء درکنت مگر
 پر جنگل ء پریاست کنت -۸
 شاہین حداء یات کنت -۹

۱- سی دپترہ اچ بندو گدا گدا چار بند پرے ڈول ء اتلگنت
 ایسوز کہ پھرانٹ شش کچی
 پھران نکر ت سیت و لچی،
 گندے کہ انگشت ء مچی
 سیر بونگنت وار و گدا

۲، ۳، ۴، ۵، ۸، ۹ - اے سچیں بند سی دپترہ نیست انت - ۶، ۷، ۸، ۹ سی دپترہ
 نبشتہ ء نشان ۶ ء بند اچ نشان ۷ ء بند رندا تکہ -

- ۱- زاری کنت جنتیں کدم
 کجیت وتی لاپ و شکم
 ۲- سحرابی بند انت کنت گم
 ۳- نام اں کرنگ انت پر گزب
 بوتن جهان ء من بے نسب
 نئے پر ردوم ء دیر کتہ
 مزگ منی گوں لوحبر ء
 اسپ و اولاک ء کاہچر
 ۴- گوں حاکماں کار نیست ہمرء
 ۵- جنگ و مڑ ء ایشاں گزار

۱-۵،۳،۲،۱۔ اے سجین بند سی دپتر ء نیشتر ء نیست انت
 ۲- سی دپتر ء اچے بند ء گڈ دگہ نہ بند پرے رنگ ء انگنت
 جہ جت ملخ ء بے شمار
 ہر جاگہ ء پر ہسیر و ہار
 کوزر و شہر و بے توار
 زندوں مکشس او بے اہتبار
 من گوں شما ہیں گراوار
 گڈا بکن شاں بے شمار
 گیر اچ منی بنت بے کرار
 پرنیا ز مندی ء پمشس تہار
 شائر وتی گالاں بدار...

۱- رحم کرتی گت پروردگار ..،

آباد کتی ملک و کشار
شش ماہ بگوست پرانتزار
کد بیت کہ جو باگ بیت تیار
بیتیں چرائیں ملگزار ..،

۲- شادان بنت لوگ و دوار
گوں بچ و جنین و ہم نشار
گژن ء جہان ء کرت وار
ہر کس کہ ہستیں شاہوکار

۳- داشتی حساب سوت و زر
پر ایک من ء بیتیں گبر
دشت ء کپیت دان ء سمر

۴- باز ء کنیں من چیر و سر
تاں بیدی اواران ء ننگور
آبات اتنت ملک بے کدر

۱- سیسی دپتر ء اچے بند ء رند دگ چار گال اے ڈول ء کائنت

باران د اورت ہیر و ہار

دور بوت شہ گیتی ء گبار

۲، ۳- اچ نشان ۲ ء بگرتن نشان ۳ ء بند سیسی دپتر ء زیان انت

۴- اے نیامچی ء تیوگیں یازدہ بند سیسی دپتر ء نبشتہ نانی تہا سر یہ سمر نیست انت

دُور بیت ڈکال ۽ ھتر
 گرمن ۽ ببترت اے زپر
 سہر و نزاں کشیت جگر
 حونی نما نیت جان و سر
 کو نڈال کنت مارا پہ زر
 اچ وردن ۽ آش ۽ مگر
 شہوات بیت جان ۽ بدر
 زال کہ کنت جنگ و حبر
 چنت روچ پے رنگ بگوست
 آھتہ کلو مانند مست
 دہمی حرانی کرت پہ دست
 شوم ۽ پے رنگ ۽ بگوست
 ابرے اچا کوھ ۽ بگوست
 بازیں دیھاں ۽ کرتی ھشت
 اود بر اواران ۽ نشست
 حکم ات اچارب والہ
 تابیدی و اواران ۽ ڈل ۽
 چپتہ سراسر تر و نگل ۽
 جو پاگ گوں بازیں زلزلہ

۱۰۱۰
 ۱- هچے نہ منته یک برء
 اے سال ء روزی زاهرء
 بند بوت پہ امر قادرء
 کارے کتہ اے جمرء
 رعدء بہ جہیت کو ہسرء
 کپتہ بہ ملکاں ہر گوئرء
 صہتی مسال ء خاخرء
 ۲- مہلوک ء جت دست بر سرء
 ۳- بازء وت ء چانپ جتہ
 بازء گریجے نالتہ ...
 ۴- دینو بے زاری کتہ
 بالاد وتے واری کتہ
 سد پر سپر خان منته
 لال خانئی اے رندے زتہ
 سوت ء من ء چیر کتہ
 اولی پدء دست ء شتہ
 من واجب وتی آزار کتہ
 بیگانگے (وتی) سردار کتہ
 فیض محمد کتہ چل چلا
 جمعہ بہ بن سندا جلا
 ۵- کپتن سراسر ول ولا

۲۱- اے ششیں بند سیمی دپترہ نبشتہ ء نیست انت
 ۳- سیمی دپترہ اے بند چوش انت ع مہلوک بکبنتہ (من) خاخرء
 ۴، ۵- سیمی دپترہ نشان ۳ ء بگرتن نشان ۵ ء بندانی بدل ء (پشکپتیں من دپترہ کتہ)

سہراں

۱۰
زاری کُتہ شیر محمدؑ
دری من ہم بوتض گدا،
شہرؑ مگر اونا حدا
تئی سوت و بازیں چیر و سر

دکشا زده بند پرے ڈول ء انکلنت

دینو بگوشت پر زاری ء

تادو بگند مئے واری ء

دان شت، وسوت نبیت

نون کیلگن روت نبیت

برگشنگی مرگ ء رسیت

ارسوں دودیم ء تحیت

زر نبیت پر چار منی

سوت نہ بیت اد براس منی

چوں کلگ ء نون بہر کنیں

جان ء وتی ء فہر کنیں

پنچاں اچود ء چست کنیں

بر زرگل ء دیم ء جنیں

ہسیان ء سارہ بے نیب

چے انت ہے درد ء تبیب

چے شتری ء مرگ شر تر انت

کبر ء بجن کہ بہتر انت

اے بندہ رند سیمی دپتر ء دگہ چار بند چوش کا بیت (پکپتگیں من دیمتری تاکیم ء)

۱- وارت کتہ مارا ستر
 گوشتہ کریم بکش چیدگی
 پرمن نبوت آسودگی
 بجاترہ مکر و حسد
 کپتاں تمام چاہد تہد
 اومرگوں بازید لدی
 دست جت نبی دادردی
 پیراندرہ گرتی بدی
 زرتئی ڈل و کھسور و ندی

تئی مکر و دلیل انت بے حساب
 کرتت منی بھت ات حراب
 هوری دینت مردہ عذاب

ہے پیم نشان اے بندہ اولیٰ لبز "سہر" انت او ہے لبز سیمی دپترہ
 "سہراں" انت بے منی ہیال اے بنشتہ اردی انت او ایشی تچکین لبز سہراں
 بوت کنت -

۱- سیمی دپترہ بنشتہ اے بچہ بندہ بگرتن شیدہ گڈی بندہ اے سجیئ بنڈنست انت او ایشانی
 بدل اے دگر نوزدہ بندہ پے ڈول اے کانت و شیر آسہر بیت

بوتن شہ ملکان در پدہ
 جمعہ بگوشت در زمانہ
 احمد و محمد زیب و شانہ
 شمارساں ریچت در نہان
 زارے مکنے توگوں جنانہ

زالے گرفتگی ساجدی ،
 تراہک گرنٹ اوٹھے مدی
 جمعہ ردیں سیاہ پادگ ء
 جو ریں بدانی گادگ ء
 نور محمد ء بدھادت ء
 ہر روج گو نرانی شدت ء
 بند گاہ پر ناہک جتہ
 من ء ہر زانت گوں رب العزت ء

(جوستکین تاک و پشکپتیں)

روزی بدنت روزی رساں
 نور محمد ء گوشتہ حبہ
 عمرات منی کم انت مگر
 دست محمد جنگی شمر
 برت خدا داد ء دگر
 آھر کہ جوڑینتی کیر
 او مر گورے بازید نرہ
 پر تر ونگلی شنت امر
 من دات تہا ہی بیاً
 توکل کنت دوس پرستار
 روزی رسانت کردگار
 (من ء) شکر انت ہزاراں در ہزار
 دینار وقی گالاص بار
 روزی بدنت پروردگار

وارکن دوئیں ناسریدء
 گردنت مسالء چو گدا
 برتر و نگلء کرتی سدا
 ایشان اواراں کن جدا
 درکن اچے ملکاں بدء
 منء دردی کتہ شو میں ردء
 نیک محبت نیک بھتء پسر
 رد کرتگت آئی کر
 برگشتگت اچ من امر
 مالی شتنت گوں داں و زر
 گڈھی جنء کرت خاک پسر
 عیسیٰ بدکار، بد گھر،
 من گوشتت پر ایشان زیاد تر،
 شکرء گر بہت گوں داد گر
 روزی رسان انت لم یزل
 زانیں کہ دنت آسء بدل
 دینت ر مگوش بازیں گزل
 ترا خالق بدنت شہد اسل
 قادر بخت پر ما پزل

اولی دپتہء شیرہ آسہء و ہد و پاس پرے ڈولء شاعرء نبشتہ
 کرتگت "مت تمام شد ہفتیم ماہ محرم الحرام ۱۳۲۲ھ ہنگام ظہر
 بانی منگلی

بنیاد مرگ

۱۔ شیرے راشائے دتی دپتراتی تھا دو جاتائیں جاگہاں بنشتہ کرتہ کہ
 اچیشاں اولی دپترے بنشتہ شیرے یک سد و چل و دو بندانت اوسہی دپترے
 یک سدوسی ویک بندکانت۔ اچیشی ابید اولی دپترے شیرے گد سراں و ہدو
 پس بنشتہ انت۔ ادا من شیرے اولی دپترے نوشتہء را بنی شیرے زرتہ۔

- ۱۔ شکر انت من ء را سد ہزار
- ۲۔ رب الکریمیں کر دگار
- ۳۔ روزی رسائیں پردہ دار
- ۴۔ یافادریں پروردگار،
- ۵۔ تو پر دہے مارا بدار،
- ۶۔ من چو گریب و بزکار
- ۷۔ ترسین بسے شام و سحر
- ۸۔ اچ ملکوت ء ہیر و ہار
- ۹۔ منکر نکیر ء گرزونار
- ۱۰۔ اچ دوزھ ء گزدوگبار
- ۱۱۔ اچ دمنہیں لنج و تھار

۱۔ سکی دپترے اے بند چوش انت ع شکر گوں حد او ند ہزار
 ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷۔ اے سجئیں بند سیمی دپترے زیان انت او ایوک ء
 نشان ۴ تن ۶ ء بدل ء دو بند چوش کانت ۷۔ روح و شپ و لیل و نہار
 ترسین عذاب آب و نار

کاریں

دل جو شس کنت چون از ترار
اپسوز و جی ہتا بے شمار
نپس اُل نکنت گوں من کرار
زانیں کہ روتیں بے اہتبار
دیم پر بئی جہاھ و دوار
پر کیامت ء دوریں سپر
جی ہتات وزاری انت ستر
اپسوز کاریں بے کدر
دگر نبت مات و پدہ
ہشیرہ و برات و لپسہ
ہزمت گزار و معتبر
آپٹوج و بنگاھ دگر،
نئے کار کیت زر و شتر
نیکہ بلاھ، سھرور
پر ما دینت ملک و سر
کے نہ کثیت ناھبہ

۱

دہر

۲

۳

۴

۱، ۲، ۳، ۴ - اے سجتیں بند سیمی دپتر ء نیست انت و ایوک ء
نشان ۳ و ۴ ء بدل ء یک بندے پرے ڈول ء کیت
ع کار ء نیابت پیدور

۱- پر تو شگ و دوریں سپر
 چن چون گندیت آکسر
 پھل ۽ سلات ۽ در حشر
 راہ دراج و اسمی ہمت
 بیت پارہ پارہ مئے جگر
 من روئے مہلوک و بشر
 حکمت اچا رب ۽ قرآن
 شرمندگ انت آنا توان
 گرزى جنت پر ساہ و جان
 اسی رحنت از دیدگان
 دستی جنت پر قلب و جان
 ۲- جی ہات و انیت ہر دمان
 کیت ملکوت پر بے گمان
 بندہ گل انت پر شادہان
 وش انت وتی جاہ و مکان
 بیمار بیت پر ناگہان
 زوت ہشک بیت ترندیں زبان
 ۳- گرمندگ انت پاس و دمان

۲، ۱- سیمی دپتر ۽ بنشتہ ۽ اچ نشان ۱ ۽ بگرتن نشان ۲ ۽ اے تیوگیں
 دوازده بند نیست انت، ۳- سیمی دپتر ۱ ۽ بند ۲ ۽ پسر دگر سے بند پرے ڈول ۱
 انگنت نیکہ جبرکیت پر دہان اروائی روت اچ جسم و جان
 دارے کہ حشکیں کپت یکان

۳۱۰

در سئی گوشتت پر اے زمان
 زوقی برت بیتی نہان
 کسی نچاریت در زمان
 شہری نزوریت پر دونان
 دانکے نہ ہنت پر سدخزان
 گر زندگ واست اے جہان
 چندا شرب دارنت جوان
 باز آکلنت پرگت و تران
 گوں زالمی ترندیے زوان
 تاں ارواہ و جانی ہمہرانت
 آپرھیالاں گمرہ انت
 دگنیاء مالان شادہ انت
 زلم و بدی ی زیادہ انت
 آروچ حد اوند کھرکنت
 پوشتے سپدیں بھرکنت
 زردی بہ دیمیٹی یارکنت
 آدش دلی ء گارکنت

۱
 ۲
 ۳
 ۴

۱- اے بندھی دپترے نیست انت بلے ایشی ء بدل ء دگہ یک بندے چوش اتکہ
 ع شام ء پدی در ایش پچاں
 ۲، ۳- بے پیہمی دپترے نشان ۳ ء بند اچ نشان ۲ ء بندے ساری کیت۔
 ۴- سی دپترے اے بند ء بدل ء دگہ بندے چوش کیت ع دروگ بندی ی زیادہ انت

آ ز ح س جن م بیکار کنت
 جان م چو مسل ء دار کنت
 شمس و قمر تھا مور بنت
 آ دست و پادبے زور بنت
 حتی دوئی بے نور بنت
 ہا زیزی کرؤ دور بنت
 دشمن پہ ہیش و سور بنت
 اچ قدرت ء شاہ جہان
 روحی تمام انت در زمان
 مردم چہار انت پر نشان
 غلی دینت پر یک زمان
 روت پر بُنی جاہد و مکان -۱
 گر سید و یامیر و خان
 یاد دل ربائے مہ و شان
 یا بادشاہی شہ کیان
 یا کہ گدا او نا توان
 پوشی سپیدی بر گوئے
 نیم روچ ء تاکہ دیگر ء،
 بسرش نبیت پر اندر ء -۲

من
 وزردی

۱- اچ بندہ پیر و گنبدے چواتکہ ع زوتی برنت پر جی و جان
 ۲- اے بندسی دپترہ بنشہ ہ زیان انت

زوتنی برست پر الکرء
 چار مرد زوریت یکبرء
 بندت سرپئے پرمنتء
 وانت درود وسنتء
 ترسنت حداء قدرتء
 گیرنت دامد هبتبرء
 نوں کہ جنازہ بیت رواں
 ایری کنت کبرء میان
 بیت ہر کسی چتاں نہان
 نیک نہئی کیت پرلبء
 دیمتی کنت پر مگر بء
 شنکاں اجب ایر کنت
 پر اندری چیری کنت
 نئے کترھے دیری کنت
 باری دینت خاک بربرء
 وانت درود و ہر گوہرء
 آرا سپارنت (پر) قادرء
 کایننت پدا آلم تمام
 فرقانء وانت سھب و شام
 بکشنت بہ ارواہء مدام
 دوستانء داگے ایر بیت
 چوزوتیں خواہے دیر بیت

مات ماں گماں دلگیر بیت،

ہم شیر ہی گم زیر بیت

برات و پتی حیران بیت

جاہی بزاں ویران بیت

پرمودگ و شیران بیت

زالی اجب بریان بیت

روح و شپء گریان بیت

روچی گوزیت تیج و دہء

پیش و گماں کنتیں یلہ

رو او رُخ و کنت مسل مہ

ہر چنت جنیں افسوز وارت

پکر و دگر جاہان بارت،

روء و قی سامان کنت

پوشاک و سہتاں جان کنت

راہ و بہ شہر و میان کنت

چو اول و نئے شان کنت

ورن و جی و جان کنت

بیگانگ و دیوان کنت

بیگانگان

۲۶۱، ۳ - سیمی دپتر و بنشہ و نشان ۳ و بند نشان ۱ و جاگہ و اول نشان ۲ و بند

اچ نشان ۳ و رندہ اتکہ ہے پیم نشان ۱ اچ نشان ۲ و پد کیت -

۲ - اچے بند و رندہ سیمی دپتر و دگہ بند و چوش کیت و دلمانگ انت پرچہ پہ چہ

اولی گماں پنہان کنت
 گر چہ لگور و گسندگی
 بیکار و درمندگی
 زال و دل و شہزادگی
 پر سہبت و دیوانگی
 چوں شمع و پر دانگی
 دنیا جب است رنگ پر رنگ
 وارث پہ مالاں زہر و تنگی،
 و ت ماں و ت و ت دادا و جنگ
 وارثہ پد بھیاں کیف بھنگ
 حمی پچنت بر کبر و گور
 کا سد پہ زالاں کنت شتور
 بتر پہ گنج و تیگ و بور
 بوتنت دلیل و جملہ کور
 ایش ام نما ننت زاہر
 یکے پد و دیگر سر و ،
 جملہ رونت پیدا و ر
 دینار بنال گوں قادر
 آجنت و بخشیت ترا
 نوش کن تو حوض کوثر
 عیش کن گوں حور اں یکبر

نسیان
 بروہن کا

-۱-

۱۔ سیمی دپترہ لپچ بندہ گڈ دگہ دو بند چوش کاینت۔
 ۲۔ مجلس گوں چاریں گوہر و بغدادی پیرت سرور
 اولی دپترہ شیرہ گڈ سران شیرہ و ہد و پاس چوش نشتہ انت
 تمت تمام شد گفتار شہزاد دوسد و نود و پنج ۱۱۲۹ھ

پہ دکنیا، مہلوک

اسے شیرۂ راشترۂ وتی اولی اوسی دپترۂ تہا جاجا دو جاگہ، نبشتہ کرتے۔
 اولی دپترۂ شیرۂ یک سدوسی اوسی دپترۂ سدو چل و شش بندانت۔ ہے ڈول
 اولی دپترۂ شیرۂ آسرۂ و ہد و پاس ۱۳۱۰ھ اوسی دپترۂ ۱۳۲۴ھ سال داتہ
 ادا سوسی دپترۂ نبشتہ، راہی شیرۂ زرتہ۔

الہی نام ۽ تو ستار !!
 کریم و قادر و جبار
 غفور و خالق و غفار
 رحیم، رحمن و قہار
 محمد مرسلین تاجدار
 گریبیں امت ۽ گوار
 مدام ۽ رہبر منت چاریار
 پر محمد آہتگت تران
 حقیقت و درت سبحان
 بہستی محمہ ۽ امکانہ،
 مدینہ صاحب ۽ جاہ انت
 علیؑ کہ شیرۂ اللہ انت
 ہمیشا مست و گمراہ انت
 کہ دین ۽ ڈیکی و براہ انت

قہار
جبار

فغان
رحمان

-۱

رسول ۽

۲

جہود ۽ دیم ہمود سیاہات
 ہما دور زیادہ جوان ات
 تمام دیندار و پرمانات
 جہان جملہ قرآن وان ات
 شریعت و کتابان ات
 بیاتو ہا کلمہ میریں
 سخندان و حب زریں
 مزین زحم و کلات گیریں
 بگنہ کہ نوبتے دیریں!
 جہاں پر شدت و دروہاء
 کلم زریں جتہ لوح ۽
 شتہ برکت اچے جوہاء
 کشار و کوچگ و کوہاء
 نہ تیرہ سد و ہیت ۽
 جہاں پر صدمہ کپتہ
 برفت ہیبت اچا گر نداء
 بہ جنت پیل و تی ہند
 شگال بر مجلس ۽ میان ۽
 اجب مستیں بہ دیوان ۽

-۱

-۲

نواب میریں

سدی گزشتہ
شدت

۱- اچے بند ۽ نزدیک بندے چو اتکہ مع منی دوست و حب زریں

۲- اے بند اولی دپترہ نیست انت -

گوں اسیلاں نشست ہمزان ء
 ہدینکے وار ت کچک سیر ء
 ہمادم گزیت چوشیر ء
 اگن آر ء دیئے وان ء
 اناگاہ کادکننت جان ء
 گوئشیں من تاوتی واک ء
 شکم پھربیت چھے خاک ء
 دو دیم ء سرکتہ کلپان
 بزوریت کس منی ہریان،
 بچاریت سید و جوانان
 لپاشنت حاکم و خانان
 نزاننت چک وتی پتاں
 شتہ اچ برادران احساں
 رسیدہ موسم کیا مت،
 وتی خویش بوتگنت بے پت
 برفنت اچ عالماں برکت
 رپتگت حرکت
 اسیلانی شتہ نوبت
 بدی وگندگ ء دہرنت
 ردیں بچ اچ پت ء زہرنت

است
 سگ بوارت
 متیں

انت

-۱

چک

۱۔ اسے بند اولی دستر ء نبشتہ ء زیان انت دھدیکہ سیمی دپتر ء وانگ نمیت

بگند پس آ کر بے مہرنت
 گریباں بادشاہ کھرننت
 شتہ انساپ گسارنت
 جہاں پر زور و زلم گارنت
 (من) کئی نوں کتھہ بیاریں
 حدائی قدرتان آ چاریں
 بدی و گندگ آ ماریں
 ہزاراں عبرت آ کاریں -۲
 بے ترس آ دل آ داریں -۳
 جہان آ گندگیں کردار -۴
 گوشیت پرھکل و کوکار
 وقی آ کتت حد اگسار
 ردیں بیگانگیں دوستدار

۱، ۲، ۳، ۴۔ اے سچیں بند اولی دپہرے بنشتہ آ زیان انت بے چری سے بندان
 بدل آ یک بندے چوش کیت ع بگند ات گیتی آ اظہار

۱- تمام یکے دگر (چوں) آزار ،
 مہبت درشتہ الگار
 کسے را رزک اگن بازنت
 دپئی پر لوٹگ آء سازنت
 مدام پر منگھ ونازنت
 اگن آرا دیئے سدبر ،
 و ت آء رازانت چو نوکر
 اگن حالی برو ت یکبر
 سچاریت جو انیئے پیشتر
 چار عیب ات گوشیت کا پر
 ترازانت دژمن آء درود
 ۲- مسال توپک و خببر ،
 ۳- اگن کہ اگل و پہماننت
 اگن ہوش و مزن شاننت
 طلب پر مردم آء گراننت
 اگن لوٹیت بے شاننت
 اگن گنجدار و ساماننت

۱- اے بند اولی دپتر آء چوش انت ع ہمک کس اچ کس آء آزار
 ۳، ۲- اے دوئیں بند اولی دپتر آء نیست انت او ایشانی بدل آء دگہ دو بند
 چوش انگنت

مدام گوں دژمن آء کندیت
 بیان گوں شور کنتی بندیت

- ہے زوراًگک دنا داننت
 حساباً زیادہ انت گمراہ
 ہے کنت زالمی زلماً
 پروت اچ زانگ و علماً
 نگوشت شریاً گندگ
 نبیت رزکاً دروں بندگ
 بجیل یک روح مبییت زندگ
 برنتی عالم کنگ
 نزاننت من اٹکل و حیالاً - ۱
 حد اوند باز دنت مالاً
 کسے زیریت چہ من پنتاً
 من کتاب و دپتران دنتہ
 نیت پرثما منتہ ... - ۲
 کنت چن داسکوتاً
 ببندت پرشجاعتاً - ۳
 پہ دانانی بلاغتاً - ۴
 خرمندی قناعتاً ، - ۵

۱- اے بند اولی دپترہ چو بدل بوتہ ع نہ انت من دانش و حیالاً

۲- اے بند اولی دپترہ نبشتہ نیت انت

۳، ۴، ۵- اے سے میں بند اولی دپترہ نیت انت اوسری سے بندہ بدل

ایوک اے یک بندے پرے ڈول اے کیت ع بکن گوں ہمراباں پت

- منی پنتاں تو در کار کن
گناہ و دروگہ بزار کن
نماز و روچگہ یاد کن
بدیں ظلم دل گار کن
۱- ردیں شیطان تو وار کن
گوں کم ذات مکن جوانی
(اگن) دیئے مالاں پہ نادانی
ورے اپسوز وارمانی
پداگندے پشومانی
رہیت مست وابدال انت
بے گمراہ پر مال انت
اسیل ہرچنت کہ بدجالت
۲- پرانی رستم و زال انت
(اگن) سپاہی جٹ و گمراہ انت
۳- بروت ملکہ کہ بیگواہ انت
ہدینکہ جنگ و داوا انت
۴- لگورے دیم ہمود سیاہ انت

۱- اے بند اولی دپترے نیت انت - ۲- اے بند اولی دپترے چوش انت
ع اچانی زورے اقبالنت - ۳- اولی دپترے اچے بندے پیسیرے دو بند پرے رنگ
کایننت سے دپی ہٹ ورخی سیاہ انت : دوانی چابک و چاھ انت
۴- اچے بندے رندا اولی دپترے دو بند چوش کایننت - او اے بند چو بدل انت
سے لگورگوں زالاں ہمراہ انت گریب دوارے دیم سیاہنت

- بے مجلس ء مستیں ...،
 گوں حاوند ء گر وکتیں
 جن ء دیم ء زبردستیں
 اگن چه دھشت و جنگ انت
 لگور من کوهسره درنگ انت
 گریب و وار بے ننگ انت
 هدینکہ جنگ مچنت
 لگور ء کار بلچنت،
 اگن کہ جنگ و جی حاتیں
 لگور پر زار و سلواتیں
 هدینکہ توپکی درھپنت
 لگورتا سینگ ء کپنت
 (من بگردیں عالم ء گلے ء،
 نگوشت عالم و ملا
 امیر و حاکم و زل ء
 تمام روپے بینت گلے ء

-۱

-۲

-۳

-۴

۲۶۱ - اولی دپتر ء نبشته ء اے سجیں نہہ بند نیست انت اوایشانی بدلے
 ایوکے سے بند پرے رنگ اتلگنت

نچاریت من دل ء بند ء
 لگوری گت دگنت چند ء
 مدام شر مندگ آنت زند ء

۳ - اے بند اولی دپتر نیست انت ۴ - اے بند اولی دپتر نیست انت بے ایشی
 بدلے دگہ بندے پوشش اتک ع تمام بگر و زیت اچ گلے ء

حاکم

به وان پرز و کلام الشہ
 شپاہے کنت رسول اللہ
 خداوند ایوک و یک انت
 محمد مرسلین حق انت
 چہارین گوہرء سدک انت
 حضرت پیروں کو ملکت
 بکن دینار و قی کرزء
 نماز و روچگ و پرزء
 مدام گوں و تادرء عرضء
 ترادنت روزی و نانء
 حیا و ننگ و ایمانء
 چہ کار گوں کلپ و نادانء
 نزورنت گوشتگیں ترانء

❖

اولی دپترء نوشتہء و هد و پاس چوش داتہ : "تمام شد بیست و دوم
 رمضان المبارک ۱۳۱۶ھ" سیمی دپترء و هد و پاس چودا تلگت :
 "تمام شد نوشتہ بیست و ہشت ماہ مبارک باد گیر منگلی نیم روج
 یوم چار شنبہ ۱۳۲۶ھ"

۳۳۲
سَنَمَن ۽ دَوْرَه ط

اے شیر نامی میں انگریز حاکم و بلوچستان ۽ مزن کمشنر سر رابرٹ سنڈمین (کر بلوچ
آر اسمن ۽ نام ۽ گوں زاننت) ۽ ۱۸۸۳ء ۽ دَوْرَه ۽ بار دء انت۔ پرس
د مگاں اے سنڈمین ۽ اولی دار ۽ دَوْرَه انت۔ اے شیر ۽ یک سد و نود و چار بند انت۔
شیر ۽ آسره و هد و پاس ہم دانگنت۔ اے شیر ۽ راش ۽ اے یوک ۽ وقی اولی دپتر ۽ تاکانی
تہا نبتہ کرتہ۔ شیر پرے رنگ ۽ بنگیچ بیت۔

شکر کاریں گوں خالق ۽ سد گنجیں در ۽
شاہ شاہاں دنت من ۽ گنج و شکر ۽
باز اُمیت واروں گوں محمد پیگمبر ۽
دوست داریں من چار یاریں گوہر ۽
شات بکنت پیر صبا منی موجیں ہاتر ۽
دژمن و بدواہ کپنت دریا او زر ۽
شارے دانائیں بزور شیر اچ دپتر ۽
پکر و اندیش ۽ بردل ۽ بیارے پیسر ۽
سک ترسیں اچ دوزھ ۽ گرمیں خاطر ۽
کم کتہ اسلام ۽ من اے ملکاں زاہر ۽
چپ و چاگرد ۽ جہہ حتبہ ستین کاپر ۽
اچ ہند ۽ انگریز، ملک تہران ۽ گجر ۽

چون کہیں من کہ چارہ ہے نیست ہمرا
 سدھزار عتبر گریں حکم و تادار
 آگری دور و باری ات چترینت امر
 کابل و شاہ و گوشت گوں انگریز و ستر
 سیبی تتی انت گرم گنا گنجیں دشت و در
 خیبری راہ و آپشنگ لنجیں زیاد تر
 داتگت شال آحد دات خان پیشتر
 رندلی شہر و راہ بولان و پیدور
 ہرزکتہ خان و گوں حد اوند دادگر
 رتپگت شاہی ننگ، منے ایمان و مہر
 امب سال و حکم کتہ لاط و نامور
 مسلت بستنی سنمن و کورت چو حبر
 یک ماہ منسب کرنیل و کرامن داتہ مگر
 حکمرانی و زور تتی سے ہزار،
 سہیل کتہ جھلادان تناماشکیل و دوار
 ڈوک تتی پیشکارت گوں راس صبا اوار
 پنجسدی پٹو جال کوچ کتہ سنمن جیگدار
 کچی و گوشتہ مولہ و کھتور و مسل ہار
 مسیہ خان بوتگت پٹوچ و سوہدار
 جام ہالی جاں پر بیلو و کنتیں انتزار
 گون ات یار محمد، کل سراوان و سر مچار

۲۳۴
گوہر خان مستیں زرک نامداریں کہار
اوکیل محمد خان کتہ خان و مختیار
برگردر گوستانہ دیم پر اخاران و دیار
نمروز خان شیریں گوں و قی پٹونج و زلزلاں
سنمن و دیم و رپتگت ہار ملی ملاں
برگرک رپتہ دات سلام شاہ کیان
باز پسند بوتہ سنمن و شیر بھیمیں جوان
برکھٹور بڈو و رپتگت دیما زرفشان
زندہ پیر خاراں و چر اگیں نو شیروان
دات سلام انگریز و براپیشی پہلوان
بزرگ و داشتی بر سر کار یز و عیان
یکد گو سفندی و چل گامیش پر نشان
دات مہانی سنمن و شیر و یکد مان
گوشتہ سردار و چو گنا ڈوک و سنمن و
گندگ تہی دیم و زانیں پرین بیت گناہ
ناعلابجوں کہ کابل و شاہ و گوشت من و
کوہستان جملہ من پہ انگریز و بکشتہ
پرین یک حالے کاگد و کبزی شکستہ
گوشتہ انگریز و من ترا بکشیں دولت و
دین ترا پنجگور و منند ہمیش و نوبت و
مغظیہ یم خان گوشتگی بس کن شدت و

زور و تی بہرہ بند ہیش و شادہاں
 حکم و سرداری زینت پرشیرس نمر و زخاں
 گوں و تء و شبت کہ کینت ڈرمن من گلا
 کوچ کتہ سمن دیم پرا سنج گوری دہاں
 ہمرہی سردار بوتہ اچ حاران ء رواں
 چار شپ و اشک اشتی گوں پوچ و لشکر
 گوشتہ سردار ء سمن شاہ ء سدر
 میر عبد الحکیم خان میر بلوچ خان مردور
 گندے کہ ہر دو نشنت منے پھلیں پتہ
 من پراسا نگیند ء جتہ ٹا پار پیشتر
 من پرابا ہوٹ ء کتہ گاڑی ہر گور
 چون بنندیں کہ رستہ چوشیر ء کیہرا
 اچ و تی کد ء گوستہ برنال ء کا ہچرا
 کزگت اگرار سمن ء چو کہ نادر ء
 سلاح انجامی من کنیں جمدار ہاتر
 رپتہ یکجا ہی پراسنج گور ء گوڑ ء
 آہتہ پر دیم ء دات سلام محمود خان سر
 عیسی جاہ کن حکم تہی منظورنت سر
 گوشتہ انگریز ء گوں منی خان ء زاہر
 پیر کی ملکان بدے اہت تہی پتہ
 کاگد و کبڑے محکیں گوں انت آرا

احمد شاہی تاں سدوز ہی نادر
 منبے زیاتیں دات پر شیریں پردل
 کٹتہ ایساں پروتی سبزیں توکل
 تاکہ رو زیارتاں کسر کندی گواتگر
 کیچ و خچ گور بکشتی مالومنت مرا
 داتگت خان اے حدابادان پشتر
 گوشتہ انگریز گوں منی خان زاہر
 تو زالمی کرتہ گدا اچا سلطانیں نصیر
 در پد ر براہو گشتگت ہر جاگہ اسیر
 نئے امیر مننتہ نئے ہما سو بداریں وزیر
 پس بدے ملکاں گوشتگیں گپتاو بگری
 حکم انگریز بوبت شر و شریعت و کتاب
 آ طرف مستفی او وکیل محمد خان نواب
 چے طرف سردار اسد خان چور جواب
 دیم پہ دیم کبیر و کالگد اش کرتنت باب پہ باب
 تاکہ چنت روج اے لگتہ دیم حساب
 مستپی کرت ہر چنت اے ریس و تاب
 تاں کٹتہ سردار پر اجملہ
 آحدابادان گوں سری کھتوراں یکجہا
 نیم تسپ اے بزتگت شیریں گمہ
 ہر سے ملک کٹتہ پر شیریں ہمت

خون گاجیان و چار کے اگر مکانی کتہ
 ملکی دستنت پر خون جاگہہ و درشتہ
 ایساں پرناکامیں دے درساں منتہ
 گوشتگت سنمن صاحب و چندا آشکار
 میر بلوچ خان و عبدالحکیم خان گوشتبدار
 برکراچی بندر و بیار است پر ادوار
 کیت ہوداں میر کیہر اپکر و بیچ مہیار
 زنگی بند بنت تانہ پیتیں آ مرد کار
 زحم جنیں آذات خاں کی ہیں درمن تار
 سوب کتہ عمر و آکر و میر و سپردار
 رتگت انگریز دیم پر امکران و دیار
 مزلاں رپتہ سیل کنان و جیگدار
 تربت و بیچ شپ نشتہ آرام و کرار
 بند و بست کیچ و کرنگی بر حال تیار
 شہر بر شہر و گردش گوں سہل و ہر ہاں
 نودز و گوستہ ناسر آیات و بوت رواں
 رپتہ بر تمپ و آہنگنت رندے دمان
 سلاح و انجم کرنگی رندانی چنان
 ماجب زربکشتہ گوشتہ ہر ہاں
 گوشت ایچ مندر و چوہا بٹامی جہراں
 گوادر و رپتہ گوں و تی پونج دگھڑواں

۲۳۸
آگوٹہ آچار گزیت پر دریا و زرد
پانزدہ منزل اچ کراچی تاں گوارہ
یک شپ ویک روج آ کراچی بندر
دومی گور بام آ شتہ مالومنت ترا
دیمی دات گہرام خان پراجام بیله
زوت بیار جام آ رامنی هندو جاگہ
گر نمٹیت زوت کپیت پیشی میں چہرہ
آہتگت جام صاحب گوں بیل و ہریان
سنمن آ گوشت جام مکن تران گمہ
جاہ بدے پر زندہ وقتی بس کن مدھا
گوشتہ جام آ من وارنگت سوگند پیشتر
اچ چھے جام ہالی آ بے اندیشنت مرا
بیلو آ نیلیں پہ وقتی زور و ہارتہ
صاحب خان چھٹہ چوکہ نادانیں بز چرہ
کزنگی تران کہ نمٹاں من اے حبر
سنمن آ ہکل وارنگت مسل شیرنہ
سے و چار لٹی جت پراجان و پستت و سر
منتی بوتہ جام و سردار ہم زیاست تر
ہکل پر جام آ بے داتہ بے کدر
پوناسی جاہنت گر نمٹے تو نامور
پیشتر آ جام آ دیگت انگریزہ کھر

مہنت و سلاح کرتگی اگر ارے دگر
 ہر وہ سردار دات یک ماہء پیدو
 سے ہزار داتی کہ بہ بند مہنت جاہ و در
 تانکہ چنت سالء نذرت بر شا لکوٹ پسر
 سنم گوشتہ کیہرا دیم دات من سپر
 اش منی زورء کرتگت مہلوک ء حتر
 کالا پانی تہی جاگہنت او مردنا حبر
 نوں سلاح کن کہ تو اول رد کرتہ کسر
 کیہرا صاحب خان دل ء آورتہ مگر
 گوشتگی ہرچی کہ کنست مہتیار ت ستم
 میر سفر خان گون نہ انت مارا گپتہ کم ء
 اے سلاح بلکیں کہ نبیت انگریزیت بلا
 گوشتگت راس صاحب مکن پچر و اول
 تو اگن سردارے کبول کن اے جلا
 توبہ و بیزار کن چے جنگ و خل خدا
 یا دور بدے پاک ء توبہ کن راج ء سروری
 یا سوج و پرسان کن بلکیں راہ ء امبری
 جاہتتی پونا انت ہیج نکرزے مستری
 گوشتہ سردار ء کلکتہ بیزار و بری
 سلاح منظورنت نیست دگر قوت مرا
 تران پچیر محمد کرتگت حدء زیاد ترا

سنمن ء لٹ زرتنگ بس کن چو کرا
ہرچی کہ تران کنت تی سردار کبہرا
شورکتہ راس ء گوں اسدخاں اندر
حون و مال یکجاہ بنت دفع ایشنت مے دلیل
سیاہ دل باں ماہش بلوچی کیل و کال
کزنگت مارا و ترا ایشاں وت وکیل
جام و سرداراں کزنگت انجائے چنان
نئے کس ء سوت فنئے کس ء تاوانت عیان
ہرکے خون وٹپی بنت یکجاگہ زیان،
کیہرا زرتہ گوں وتی پرزند ء تران
ہر دو سر سو گندی بوتنت مالومنت جہان
سنمن ء گوشتہ ہرکے پر و شیت اسلاح
بدہا کس بیت خداوند و یا الہ !!
من بریں آرد ہند و ملتان و کلکتہ
ہرکے توبہ کنت چھے جنگ شدت ء
برپدا برگشتہ جام پہ انگریز ء رکست ء
میر بلوچ خان (اچ) گوادر ء راہ ء گیشٹہ
منی آریب ہمارے سنمن و سردار ء شتہ
دیم کلات ء ریت پر جان ء زیارت ء
گند پرنگی ء دانش و زور بہت ء
تار برقی چو مرگ بالی ء پرتہ ،

چند شپہء راہء حالی بکیر وچ ء سر کتہ
 بیست و پنج منزل اچ کراچی تاں سیبی ء
 یک شپہء یک رنج ریل شتہ حکم را ڈھی ء
 آپ ملیر ء درنگنت پر بڑیں ماڑھی ء
 مزے آپ ء بڑت کراچی ء گواتگر ء
 بڑنگ و گردینتی پر ابانانی سر ء
 بس کن دینار اچ ستانشی کا پر ء
 دعا بکن چندا گوں حراوند و داور ء
 جنت الفردوس ء بیکشانی شہ ترا
 زلم کیا ران رستگار داریت ہمرا
 یارسول اللہ مک باتیں سد برا
 دور بدنت جو ریں دشمنان دریاوزر
 ہاتروں شاداں بیت تنار وچ ء محشر ا

لاٹاء دورھ

اے شیراندوستان، انگریز وائیسرالارڈ کرزن ۱۹۰۳ء
 دسمبرء ماہء من بلوچستان، تیانی شہر پنسنی، تروتا بے باردا
 انت۔ شیر، دوسدوسی و پنج بندانت و شیر سنجیں دپترانی تہا لوک
 دومی دپتر، نشتہ انت و ایشی چیر، دھد و پاس ہم داتگنت۔ شیر چوش
 بنگ بیت۔

امال پہ امر لامکان
 رب الکریم و قدرتاں
 رہتن اچیداں درزماں
 راہ و دراتکی و رواں
 اود برگیابیں الکہاں
 پنجگوری شہر و کلاگاں
 بوتن ملاقات گوں کیاں
 ناظم چراگیں مکران
 رستم سخا دین پہلوان
 غوث بخش ملوکیں درکہان
 گوشتی منء را در زمان
 حجم کن حیاں و حاتری
 دورھ تیارنت شادری

۲۲۲
 گردیت پہ شہر و کشوری
 پنج گور و کچھ و پنپنی
 کیتیں اچودے پنپنی
 شاہ انت بہ ہندے روژنی
 ہیٹ صاحب اچ شال بددرے
 کیتیں سلامی و یسرا
 کر زئی لٹ چو شاہ نادرے
 مچ بیت جہاں پر کبیرے
 بیبا گوں ہمر کابی الکرے
 باز دوست داریں من ترا
 من گوں امیریں شیر علی
 میر قادر بخش پر وشدلی
 وتی زوروں کتہ بابا ولی
 گوں پوچ شاہ زل زلی
 نمروز چورندے چاکری
 گون ات رنیتی مردوری
 کوچ کرت پوچاں درزماں
 رہے بلیدہ بوت رواں
 آہنت بہ کچھ و مکران
 رتہ پہ ہاری زیب و شان
 بہ پنپنی شہر و ننگور

پہاں کرن

داستی کرار ^{۳۴۴}ء پر ظفر
مچ بوت سراواں تاگرد
میر عبدالرحمن زیب پر
گون ات عظیم خان پھر ہنر
کرد ^{۳۴۵}ء رحیم خان نامور
شہباز مہیم خان ^{۳۴۶}ء پر
گرگین ^{۳۴۷}ء اولاد پھر ثمر
میر بانیاں خاں موہن
میر عبداللہ ^{۳۴۸}ء منگچر
محمد امین ات و ش جبر
میر صاحب ^{۳۴۹}ء بستی کمر
دست بداشت لبشکر
میر رستم خان ایچ جیبری
ہتر دھ ہزار ننت دپتری
ایچ گور ^{۳۵۰}ء گچکی سردری
میر محمد علی خان اپری
میر عبداللہ ^{۳۵۱}ء پر مردوری
محمد حسن پر شیرزی
کیچ ^{۳۵۲}ء نوابنت زاہری
محراب چراگے انوری
مستات پہ جنگ ^{۳۵۳}ء چومری

۲۴۵
میر شے عمر پر بیدلی
ترسیت چه خوفِ خفلی
رستم پہ حج اکبری
ریتہ بہ فضلء داوری
میر عبدالکریم دانشوری
داریت پھیلی پر اندری
شے قاسم انت چو قاسمء
ہچی نکنت مالء تماہ
تمپء نواب انت سرحمء
نادرگوں دینارء رمء
عبدالغنی کورتہ سماہ
میر قادر بخش لاماہ
میر دُر امدام کپتہ گمء
نوشیروانی انت شیر شکار
میر شہنماز دژمن تار
میر فراز خان اگدہ دار
میریں گلام محمد کبار
اکبر ملوکیں زیب دار
محمد رحیم خان سر مچار
میر عیسے نہالے نو بہار
میر واڑی چندی پیدوار

شہباز و شیریں میر مزار
 جا میں حدادات خان تبار
 نال و ملو کنت مرده وار،
 آہنت قفقھیہ چو ہار
 میریں سفر خان انت ادار
 شیریں کرم خان زہر مار
 گون ات شکر خان پھر ہشار
 جاہو و ہسب و اڑی دگر،
 میر قادر بخش پھر ہنر
 پنڈوک و تی رد گرت کسر
 کھدائی جسد سر پہ سر
 کل گریشنگانی پیدور
 پنج گوری کچی دشت و در
 مند و تمامی رند مو تبر
 کسے نہ منت جاہ و مگر
 اچ بیلو و رستم ظفر
 جام صاحب عالی گہر،
 گوں برادر و میر و وزیر
 آہنت چناں بدیر شیر
 لس و نوابیں زندہ پیر
 چو خرو و تاج سیر

جیلا و بالا گلی تمام
 اوشتا گنت ارزو سلام
 کسے نہ مننتہ خاص و عام
 ترسنت چہ دریاء مقام
 مہلوک شتر شاہ انت زمام
 گزیریہ اجنٹ آمد بسر
 چند اکتی و شیں جبر
 داتہ سلام کلیں بشر
 سردار و مسیر و نامور
 اندیش مدارت پر خطر
 ہمانی امشب من کناں
 بیات سراسر شادمان
 روح گوشتگت پر جی و جان
 ناظم چورستم دستان
 چو پہلوان سیستان
 رندہ جہاں چو گلستان
 بر بنگلہ نشت نشان
 مچ بوت برنج، گوشت و نان
 بریان و حلوا ہبے کدر
 بازور دنی چاھ و شکر
 سیر بوت تمام کلیں بشر

هر کس و تاک و ریت کرار
 آتش بگوسته تا سحر
 ز رت جھنگے کوہ و ڈگار
 دریا بلرزت پر بے کرار
 تو پان بزرگت رعد و توار
 شیر جنگل و بوتنت فرار
 سیم سیم بوت دریا کھار
 جنگی جہاز پر ہیرو ہار
 جمشید ثانی، شہریار
 آگوت تلاہنت پیدوار
 یو جی ہزاراں در ہزار
 آرونج و شپ تانکہ سہار
 بوت پنسنی چو کندھار
 بیرک و جھنڈی بے شمار
 جم بوت چراگ کلیں دوار
 آتش کتی بازی ہزار
 زمبشت بکپتہ کو ہسار
 رتہ جہاں پر ہیرو ہار
 حلوان و ماگوت بے شمار
 شپیش پے شہر و دوار
 دور بوت اچار یک و گبار

آمد اچوداں و سیرا
 مانند هند و کیسرا
 شاوڑ سرء چو شاطرء
 آمد چه دریا درء
 زر وارء زیارت کرت سرء
 مانند حج اکبرء
 برگرد کتہ شیریں زرء
 نیمروچ تاں و ہدیہ ظہر
 سوار بوتکت کلین بشر
 دریا لہجہ پر ہستہ
 خوف کتہ بازہ ستر
 رپتن بہ آگوتہ میاں
 لاط گون جن پر زیب نشان
 چو شدادہ جاہ و ساستداں
 رنگ رنگ ات چو گلستاں
 چو کہ پری ہانی مکاں،
 کرسی بی شرات باتلاہ
 کیخسرو ات گون بنگلہ
 گون بادشاہی زل زلاہ
 چو کہ فریدونء مگر
 دُر و جواہر بشر

۳۵۰
کیک آء ادم ماگوت دگر
حیران اتنت مہلوک امر
واب آء ندسیت پوشیں شہر
وت ہم پری زال اش پری
بوته جہاز اسکندری
بہرام چوشاہ کشوری
سردار و جام و خاص و عام
خلعت ہزاراں پہ انعام
بازی بگوشت پر عزو شان
ناظم ملوکیں مہربان
دوستیں بسے مارا بہ کان
خدمت کنت پر جی و جان
ایتادہ بت حکم آء روان
اچ رگست آں شہ کیان
گشتن پدی ہند و مکان
نشتن بہ کشتی و میان
شپ نیم گشتہ درعیان
تاں بوجی نرو ت دیم آء تر آء
سہیف کنیں کشتی ترا
تاں نیم شپ آء داشتی مرا
تولا نک بہ دریا آء نہتے

۳۵۱
آگوٹ ۽ دیمبے نہیے
شریے پہ ماہی ۽ گرگ
پیش و تگردانی برگ
مچ کن تو پاگاس ۽ سرگ
دریا پہ انگریز ۽ جہاز
زینت پماواں عتر و ناز
دور بو توبے پادیں لحبان
شہزادگ رپتہ پر کلکتہ
ہیٹ صاحب پر شال ۽ شہتہ
شاو رگوں پیو جاں تربت ۽
نشتہ پہ شان و عزت ۽
باز ۽ دلا سہ کتہ
رپتہ بہ لس و بیلو ۽
من آہت گن بر کولو اھ
ناظم سکی میں مہربان
دیتہ ترا من امبران
مردی پہ گپتار و شان
پہ عزت و شیریں زوان
عدلے چنان نوشیروان
لگلے چو افلاطون زبان
توکل چو رستم داستان

رنگی چو خسرو زیب و شان
 در در نبیتی در جهان
 بو تن عجائب در نهان
 اسپوز کارین مهربان
 سرکار و گنج و سیم و زر
 سیرانت جهان کل سر پسر
 میرواڑیاں بندہنت چرا
 ذاتن قریش انت زاہرہ
 خویشے اچا پیغمبرہ
 واننت کلام داورہ
 مرد و جن و چکننت تمام
 واننت قرآن و سہب و شام
 لبزی درودنت المدام
 بندہنت چہ باشاہ و انعام
 توئی امین پیغمبریتے ،
 پاکیں رسولہ نو کریتے ،
 دینداریہ تو انوریتے
 ہر روج قرآن و وانگے
 کلیں بلوچ و شوایتے
 اچ من چیا بے ترانگے
 پیشہ من کولواہ شہراتاں
 من آلم و بیدگیر اتاں

خوف آءِ تىءِ عاحبزان
 اچ من تو وار برتہ بزان
 کپتن اچے نانِ جوان
 برمنگلیءِ کوه شہماں
 دینار مگوش چو ابلہاں
 ہرچی نیب گرت لامکان
 روزی بدبخت روزی رسان
 بندہ آگن کہ نادرانت
 مانند شاہ اکبرانت
 امیدى بر بازی ترانت

شیرءِ گدسراں وقى دپیرءِ تہا شازءِ وهد وپاس چو
 آرتگنت «تمت تمام شد ۳۲۲ ھ»

مہمانی

اے شیرے راشرے وئی بیلوے تروتا بے باروے گوشتے شیر بھین
 دیواناں ایوک ءسی دپترے تہا نبشتہ انت۔ او شیرے بنگیج ء شامدوت چو نبشتہ کنت
 ” پتر ہے نائب ملا غلام حیدر خان رہتاں چند گال گوشتاں کہ مالومی دوستاں
 یا تگار بہیت۔ ” ہے پیم ء شیرے دو گیسٹ و دھ بند انت۔ شیرے رے ڈدل ء
 بنا بیت۔

گوش کن غلام محمد تو یار
 نائب صاحب خدمت کار
 حکم اچ کر دگاریں جبار - ۳
 پرمان وزیر سرکار
 گوں نائب صاحب ہمراہ دار
 صدیق انت گریبیں سردار
 دانائیں حدادات زبیدار
 رہتاں پر سیلہ ء شہرے پار

-
- ۱۔ شاعر ء اچ وت ء اے شیرے رانا نام پر نکتہ او اے نام من وت ایرکتہ۔
 - ۲۔ ہے پیم ء شاعر ء وئی دپترے تہا شیرے بنگیج لبر پارسی زوان ء نبشتہ
 کر نکنت بلے ادا من ایشان ء بلوچی ء بدل کرتنت ۳۔ اے بند شاعر ء
 وت چوش نبشتہ کتہ ع ” حکم کر دگار جبار ” بلے منی حیاں ء اے نبشتہ ردی
 بوت کنت۔ پمیشامن ایشرے برز ء نبشتہ ء رنگ ء آورت۔

هذت دائگت تحیلدار
 مہانی کتی و شگپتار
 ہر شپ دائگتی کاؤ دار
 جوانیں بنگلہ گوں دربار
 و ش بوتہ حیلن بسیار
 یک شپ مجلسہ پر انظہار
 رپتاں کہ بگن دین دیدار
 ناتب رپتگت در بازار
 دکان ء سمندر ہشیار،
 صمد کاناواہیں نامدار
 اے رنگ بگوشتی گوں کاردار
 بٹ ء لٹن کہہ ء انوں بسیار
 گژن ء گرت من ء بیگار
 کف ء سرائشتہ دینار
 مالوم مہیتی بسیار پنہان
 پشت ء ایرکبن اے نان
 من گوں میرحدات ء جوان
 ہر دو کسب کتاں نوش و جان
 سُنط اُن مک بیت بردیوان
 چند ابیت ہوا و برز شان

برنج و ماش دو میں یکجا ہنت
 امے سینگے چوں براہنت
 لاپانی تھابے گواہ انت
 روت بالکل کہ گمراہ انت
 دینتار کہ بوارت مئے روزء
 گڈاں ماکنساں اسپوزء
 پس ۽ ہک گرہنت امروزء
 گلام محمد گریب بے حالت
 دلگوشتی چاشت و بن تالنت
 ہر روج گوں سمندر حالت
 چادر بر سرء دور داتہ
 برنج ی وار تہ چو پھر گوات ۽
 اے رنگ سونج بداتہ مات ۽
 پشتی گوں من چو کم ذات ۽
 چپ چپ ۽ زرمشت ۽
 ڈاھ کرت کیچی ۽ بر پشت ۽
 موجیں ہاتروں برگشتہ ،
 آہتن برو تاک ۽ زانا
 روکست کرتن اچ درکیان ۽
 نائب صاحب زرشان ۽

حکم اچ خالقین دیانء آهتن بر وتی امکانء،

شیرء گڈسراں شائرء وتی دپئرء چوش نبشته
 کتہ " تمت تمام شد ماہ ذوالقاعده برسر لک،
 چار شنبہ بر بیلہ پنجم واپس بر سر لک، ہشتم
 ارہ، ہپتم جاہو حاجی داد کریم سحر بخت ہشتم
 کوہ چنگلی مسجد، نہم پیراندر، دہم منگلی داخل بوتان
 فدا خیر بخت عاقبت خیر بہات، ۱۳۳۹ھ "

چستان
 دوست نژدہ پہلوان سنت یک نیادء
 تیا کنت گولوت و پویش و سیادء
 اگر بندنت کمر گزنت پورھدء
 بزانت بر آئندیا ۱۳۵۷ء بجیارت

پنچھی در

چکاسی شیر

آء روچ کہ من ء گیت سکی
 پیش کوه ء بنت منی تکی
 دگنیاء نہ اول من شکی
 کوه اں دلجیں ہمار سنت
 بادگیہ برزترین کوهسار سنت
 برزیرے دو مگاں بازار سنت
 توپک کوپک ء زبیدار سنت
 اودبر ہشیم ء مال سنت
 کندھ کاسگ و مے تال سنت
 بوپ وگالی او اے شال انت
 خد گوں پاچن ء مے سیال انت
 بالشت مے تلار ء سنگ انت
 نیک ہاتروں دل تنگ انت

دروگ و راست

اے شیرے را شائے دتی دپترانی تھا دو جتا جتائیں جاگہاں بزاں
 اولی دپترے اودومی دپترے نبشتہ کتہ کہ اچیشاں اولی دپترے نبشتہ شیرے یک سد
 دسی و دو، اودومی ء یک سد و گیت و نہہ بندانت۔ بے شیرے
 ہر دو کیں نبشتہانی نیام ء مزینیں پرک و تپاوتے است۔ ہے ہم پیم
 دوئیں نبشتہانی آسے و ہد و پاس دا گلنت۔ ادا من اولی دپترے
 نبشتہ را بئی شیرے ز رنگ۔

شکر ء گریں شام و سحر
 یارب کریمیں دادگر
 برحق رسول تاج سر
 دستوں بگیر روج حشر
 نبیا امبلی خاصیں نیر
 رہن بہ سیل ء دشت و در
 دیتن دو مستیں پڑھند
 ماں آتگنت یکے دگر،،
 دروگے ء اوراست ء چیروسر
 بستش پہ دعوائے ء کمر،،
 چیرگشتہ دروگ ء ستر

ماجزات
جنگ و

راست نشنگت چو بے جبر
دستی نبیت جنگ و ظفر
من آحتگن گہ گوں کسپیں
راست و ت و ت ہمراہ کنیں
دروگ و مکان و زبان کنیں
حان و امیراں شاں کنیں
راست و من و دیستہ چنیں
شادان کتی جان و حبیبین
ہیکل کتی ترندیں یکیں! پر راہ دین
بس کن تو دروگ بندیں لعین
شوم روج ردے اچ راہ دین
ترا لعنت کنت روئے زمین
زیاں کنت ترا حق المبین
دروگ و بگوشہ بے مجال
گندے متی برزیںھیال
چنداروانت سال پہ سال
نئے راستی و بیت گنج و مال
نستی شرب گوں خویش و سیال

-۱

۱۔ اے بند اولی دپتہء زیان انت۔

- ہور کنت تئی شومیں جوال
- ۱- یک روج نکتدے ڈر ولال
- ۲- گوں تو مرتنت منر زندوزال
- ۳- راستیں سیھت بیت زوال
- ۴- امروزاء بوتے بے افعال
- ۵- (منء) دوست ان نبیت رزق حلال
- ۶- راست گو شیت اے نارواھ
- ۷- دروگء کئے پر حہوا
- ۸- گندیم نبیت منٹ گوں جوء
- ۹- گر مال کاریتے پر گسء
- ۱۰- پر چار سرء زوریتے پسء
- ۱۱- شرمندگیتے ہر مجلسء
- ۱۲- گڈاں کیتے پر وس وسء

۱، ۲، ۳، ۴، ۵ - اے سجتیں بند دومی دپترء نیست انت، او
ایشانی بدلء ایوکء یک بندے چوش اتک ع پھر نبیت ہر روج بنال
۶- دومی دپترء اے بندء جاگہ ء دگہ بندے چوش کیت :

ع پر چار روچگی کرتی ہوا

۷، ۸، ۹، ۱۰ - اے تیوگس بند دومی دپترء زبان ات او ایشانی
بدلء دگہ سے بند چواتک

س آروچ تئی دروے دوا کبرء تہا پر وس وسء
گاریتے چو ڈاچی و پسء

- کپتتی پرانا روجس
 وام دار کانت ہر شپء
 -۱ آروچ تراگپتہ تپء
 سیاہرو بنے میان سڑپء
 گندیے بے رنج وچیا
 شیطان کنت مس تئی دپء
 بیزار کنتے پیشا نپء
 ۲ رپتہ چہ تو ننگ و وپا
 دروگء و تء را لانتہ
 دی پراراست ءکتہ
 گندیے منی تو برکت ء
 انگت نیار یے عبتہ ء
 ۳ پر حیلہ ء اُن سٹہ ..
 ۴ دروگں جہان ء کٹہ

-
- ۱، ۲ - دومی دپتہ ء اچ نشان ۱ ء بگرتن نشان ۲ ء سجین
 بنان بدل ء ایوک ء سے بند چوش اتک
 ۳ - چار روج شہ پار یے پس ء
 دار یے شہ پ بر مجلس ء
 زانیں کنت ہولت گس ء
 ۳ - اے بند دومی دپتہ چو بدل بوتہ ۴ پر محرو دلیں سٹہ
 ۴ - اے بند ہم دومی دپتہ ء بنشتہ ء نیست انت -

- مکان پٹنہ
- ۱- راست ۽ لکان چٹہ
لوگے گپینیں پٹہ
- ۲- تئی مال و دگنیاں زتہ
- ۳- رپتے شہ زور و ہمت ۽
- ۴- رزک ۽ ننگ دیتے لذت ۽
- ۵- من کہ نلوٹیں جنت ۽ ..
- ۶- نئے پر زوانیں نئے سنت ۽
- راست ۽ بگوتشتہ بے ہتھ
- بدبوہی ۽ دیم ۽ مٹھے
- دستاں وتی
- ۷- بردوزھ ۽ نار ۽ سچے
سک ۽ لتاریے و تچے
- ۸- جان ۽ وتی نار ۽ پچھے ..
- ۹- شیطان ۽ آپ دست ۽ مچھے

۳۶۲۱- اے ہر سے بند دومی دپتر ۽ نیت انت او اشانی جاگہ ۽ دگہ دو
بند پرے رنگ ۽ کابنت ۵

مالن تمامی گٹہ

تئی لوہی ۽ دیم ان چٹہ

۵۱۳- اے دومی بند دومی دپتر ۽ چوش بدل بوتگنت

نئے گندے جہان ۽ ہزت ۽ دلانگے پر جنت ۽

۶- اچے بند ۽ رند دگہ بندے دومی دپتر ۽ چوکیت ۽ بر آتش ۵ میان جٹھے

۸،۶- دومی دپتر ۽ اے دومی بندانی بدل ۽ یک بندے کیت ۽ ڈیڈار ۵ شیران ۵ مچھے

چنرا پلپیت بد گوهریئے
 چار مہذب ء راہ ء دریئے
 نئے کاری حکم و شریئے
 -۱- روپے اگس شوم روج مرئے
 شاد و نجادیں نہ خریئے ،
 بر دوزھ ء لیج ء روئیئے
 ابلیس ء خاصیں ہمرھیئے
 -۲- پر چہ پلپیت چو دیوانھیئے
 دروگ گوشتیت راست توہیں
 من ء ترس نہ بیت اچ مرگ و دین
 تئی مالاں پہ سوگند ء بریں
 راہیئے ء سرت چاہئ کنیں
 گڈاں ترا بیگواہ کنیں
 ابلیس ء و تی من یار کنیں
 یکے پہ سد چار کنیں

۲۶۱ - دومی دپتر ء نشان ۱ ء چہ بگرتن نشان ۲ ء اے بند پرے ڈول ء گول
 دگہ پنچ بند ء مٹ بوگنت سے آروچ کہ مکبھت مرئے
 چو جن گلانی رستریئے
 مالا اگن چار سر بسئے
 دام دار ء دیم ء مرئے
 چو مردگ ء تو اندرئے

- ۱- راست ء بزماں وارکنیں
 ۲- بگاں وتی ء بارکنیں
 ۳- بے گواچھے ء کارکنیں
 ۴- جاہ ء وتھے ء نارکنیں
 ۵- ایمان ء وتھے ء گارکنیں
 راست ء جواب دات آشکار
 بس کن پلپتیں بے اعتبار
 ہر روج ممکنے تو صیر و ہار
 مرگ ء دل ء کم بھت بیار
 کبر ء تہا تھی زوم و مار
 منکر نکیر ء بیت توار
 ۶- بند بندیت اونا سگار
 ۷- برآتش ء لُج و تہار

۱- اے بند دومی دپترے بنشتے ء نیست انت - ۳،۲ - دومی دپترے شیر ء تہا

۲- ادا نشان ۳ ء بنداج نشان ۲ ء بند ء پیسر ء اتکہ

۳،۵ - دومی دپترے بنشتے ء اے دوئیں بند نیست انت او بدل ء دگر چار بند چوش

کاینٹ ۷ شاہ ء رزامند کنیں

پر تو مدام ء تتد کنیں

دست ء وتی دیم ء جنیں

آزمان و زمین ء بند دینیں

۶-۷ - اے دوئیں دومی دپترے زبان انت

- گر زات جنت جانء بسیار
 کارات نیت پریات وزار -۱
 توبہ بجن دروگء کنار -۲
 بد بڑت دروگء ناگمان
 زوریں وقی ترندیں زوان
 راستء کنیں یکدم زیان -۳
 گار کنیں ملک و دہاں -۴

۲۴۱- دومی دپترے اے دوئیں بند نیست آنت بے ایشانی بدلء دگہ نہہ بند چش املکت

اودء کنے پریات وزار
 دگیر نیت دروگء کشار
 اگن نیست ترا لچ و میار
 ترس کن اچا پروردگار
 آہتہ قرآنء آشکا
 لانت کننت دروگء ہزار
 اگن ملک شت چلیت نگار
 مالے ندارے کہ دوار
 ترس کن اچا دار العتہ ار

۲۴۳- دومی دپترے اے دوئیں بند نیست آنت بے ایشانی بدلء دگہ شش بند چوکاہنت

جنگ دئیں جود و جہاں
 نچ دپتء چودر مناں
 نامن چکل بیت در جہان
 من بادشاہ و حاکیاں
 کلین امیر و پہلواں
 بریکدمء زاری کنناں

- بندیں وقتی دروگہ میان
کشیں تمام راستہ خزان - ۱
- برچار سہ زوریں یکان
سوگند دریں پستک و جان - ۲
- آ کر تئی ہوشس آء براں
مالاں تئی درساں گراں، - ۳
- مارا محسن مرگہ شگان
برمحشر آء بیں چوسگان - ۴
- زانیں کہ دوزھ بیت مکان
بلے وشیں دروگہ لسان - ۵
- داریں شرپ گوں حاکماں
گوں بادشاہ و زالماں - ۶

۱، ۲، ۳، ۴، ۵ - دومی دپترہ نبشتہ، تہا اے تیو گیں پنج بند زیاں و بیگواہ انت
۶، ۷ - دومی دپترہ اچ نشان ۶ آء بگر تن ۷ آء اے چاریں بند نیست انت او
ایشانی بدل آء دگر شش بند چو اتلگنت

بند وار آء تئی وشیں وراں
اے زال و چکت و نماگان
اپسوز کارنت ہر زمان
دندے نکپت درمیان
ارسن تچنت اچ دیدگان
سیالں جننت جملہ شگان

راست ء بگوشته گہہ متور
 دروگ ء مہند کلپیں سگر
 تی مزے گونڈیے مگر
 چار روج کنے ہمیش و سمر
 (گول) شاہ و امیر و موتبر
 یکے بہ شاہ ء کنت جبر
 دروگے بہ بستہ بد گھر
 سوارت کنت بر بیش و حر
 ہول ات کنت دنیا و گھر، -۱
 شرمند گئے روج حشر
 -۲ دینار و تی زوان ء بدار
 راست ء و تارا کن اوار

۱- دومی دپترہ اپنے بند ء پیسریک بندے چواتکہ ع تراشتت تی ریش و سر

۲- اپنے بند ء پیسردومی دپترہ دگر چار بند پرے ڈول ء اتلگنت

منی دیم ء توے مسل نجر

کٹیت تی دروگ ء سمر

راستی تنا دارالفترار

مانیت جہان ء یات گار

ببینار بکن دروگ ء کنار
 بر محشر ء دارالفترار،
 بکشیت ترا پروردگار،
 بے گون رسول اللہ دچار

اولی دپترء وهد و پاس چوش انت " تمام شریکرمعنا المبارک
 سنہ ہزار دسے سد و نونزدہ ۱۳۱۹ " ہے ڈول مدومی دپترء
 وهد و پاس چونبشتہ انت " تمت دہم ماہ رمضان المبارک
 یوم یکشنبہ ہزار دسے سد بیت و ہفت ۱۳۲۴ھ "

۳۰۰ پشگ وگ

پشگ وگت ء اے شیر شائر ء دپترانی تہا اولی او دومی دپتر ء
جہا بنشتہ انت۔ سری بنشتہ ء شیر ء چار گیت ویک او دومی جاگہر ء
چار گیت وہیت بند انت۔ آسر ء وهد و پاس ہم دانگنت۔ ادامن دوی
دپتر ء بنشتہ ء نابنی شیر زرتہ۔

بی تو شارے پک ء
بکن دور من دل ء شک ء
بگندے پشگ وگت ء
مٹراش کرت گوں وت ء سک ء -۱
گشاد کم و جنت جگ ء
گوشیت پشگ پہ ناہک ء
نگیت لک منی ڈکت ء
دپ ء را من جنیں تک ء
مناں چوزیا دھیں مٹ ء
گریں یک روح تسی گٹ ء
بے گریے گس ء چون ء -۲

۱۔ اے بند اولی دپتر ء چوش انت ع "مٹرت وت من وت ء سک ء"
۲۔ اولی دپتر ء اپنے بند ء پیسر دگ بند سے چوش کیت ع "جنین ات چابک ولٹ ء"

- ۱- وریں من مردم ۽ حوض ۽
 اجب سبیل ۽ کنیں جان ۽
 دینں دیگچ گل اندان ۽،
 پدا چٹیں وقی زوان ۽
 جن و مرد گواتگر ۽ میانگ ۽
 دمانے کنت دل ۽ ترانگ
 اگس کشیت وقی شلوار و جامگ
 کنارے یوتگن پانگ
 گل ۽ جاننت کہ چو ماہ ۽
 بسے سبیل ۽ کنیں دراھ ۽
 نشستن خانہ ۽ نیم ۽
 سروں قربان پہ مہدیم ۽
 بگوشت گت ۽ ردیں پشگ
 تتی ورنگ چے، تتی چشگ
 دپ ۽ واگان بدار گہہ وار
 شتے اچ زانگ ۽ کمزور

۱- اے بند ۽ تہا ہر دو دپتیراں شار ۽ پارسی لبر "آدمی" آورتہ و کار بستہ بلے من ایثرا
 گول بلوچی لبر "مردم" ۽ بدل کتہ -

۲- اے بنذولی دپتیر ۽ چوش انت ع "اجب کشیت وقی جامگ

۳- اے بند ہم سری دپتیر ۽ چوانک ع "نشستن دلبر ۽ پیم ۽"

ترا چے کار زائیفی تران ء
 خطا کُرتت چو نادان ء
 دوباره توبہ (کننت) چہ شان ء
 بچار مئے ثوبت ء حندی
 وریں من عالم ء چندی
 دئیں دپچچ پرا ترندی
 لتاریت ہر دوکیں لاس ء
 نکنت آرام شپ ء پاس ء
 منی تیج جان ء اجب لگیت
 دمانے نئے دل ء سگیت
 شتابی چاریت من پتچاں
 گریں زیان کنیں لچاں
 گوشیت من جاگ ء پتچیں
 کنارے دیگرے سہیں
 لگاشیت ہر دوکیں دُوہاں
 نکنت آرام گوں مہ رُوہاں
 نچاریت کیگد ء بُوہاں
 بنا لیت پہ دلے کھرے
 ہداوند زوت کن تہرے
 گوشیت پشگ توبے سارے
 ردیں لک زانگ ء گارے

- ۱- نسب ہوک ء گوشت دارے
- ۲- مدام ٹنگ ء شیریدارے
- ۳- پلستانی دلی یارے ،
- ۴- مکان ء دوزھ ء نارے
- ۵- بگند مے دھشت و کاراں
- ۶- منی پیشی گر و داراں
- رَدیں نمرود گوں پوچباں
- مسال ساوڑی موجباں
- ۷- پیت لک سوارت برسوجباں
- ۸- پہ زور و امر ء الہی .. ،
- دقی میاں بتت پہ گمراہی
- کتہ گار لشکرے شاہی
- نمنہ کا پرے دراہی
- بچارں بانزلاں ناداں ،
- کننیں بال نیم گورے آزماں
- دقی زور ء بگند حیواں

۲۱، ۳، ۴، ۵، ۶ = اسے سجتیں بند ادلی دپتر ء بنشتہ ء نیست اُنت - او
ایشانی بدل ء ایوک ء یک بندے چو کیت ع منی ہمت ء عبتے کارے
۸۱۷ - اسے بند ادلی دپتر ء زیان اُنت

- ۱- کسے وسپیت سر کتے
 هلا سنت اش تئی سکتے
 بکشیت جامگ ء سر جم
 تمام شپ بوتگت بے گم
 جتہ کتے ء بے نارھ
- ۲- بدار گوشاں تو بے چارھ
 کنے سیالی تو دُمبارھ
- ۳- وقتی گند کار پد و کارے
 بشانہ گر کے بندیت
- ۴- شپ ء پر دلجی بندیت
 شپ ء تانکہ سہاری ء
- ۵- اجب وسپیت کراری ء
 تراکنت باز میاری ء
 اگاں پُچپاں جنت آپ ء
 بے کنت دل جمیں واب ء

- ۱- اولی دپترے اچے بندے رند دگہ بندے چوکیت ع یابروت برس پرتے
- ۲- اے بند اولی دپترے چو بدل بوتہ ع ”اگن کشیت پُچپاں دتی سر جم“
- ۳- اے دوئیں بند اولی دپترے نیست انت -
- ۵- اولی دپترے اچے بندے رند دگہ بندے پرے رنگ ء اٹکے
 ع گوں پری رنگ ء اداری ء

کنے دوراً بسے زاری

ژلونگے تو چوگم واری.....

بگوشتہ عالم و درستان

بگندت پشگ مستان

شپ و درس و وارت دستان

من و بیزار اپنے نیاداں

۲- دمام دورکننت پاواں

✘

اولی دستر و شیر و گڈسراں و ہد چوداتہ، تمام شد
گپتار شدہ ۱۲۹۸ھ

۲-۱- اولی دستر و نبشتہ و اچ نشان و بگرتن نشان ۲ و ۱ ہے
بزرگیں بند نیست انت اوایشانی بدل و دگر چار بند پرے رنگ و انگنت

گوشیت پشگ من و بس انت

تراسد آپریں، جس انت

ہر و ہد تہی سلا میں

مدام و تہی سناہیں

بزرگ و شوانگ

اے شیر شائر ہر سے دیوانانی تہا جتا جتا نبشتہ انت۔ اولی دپترہ شیر
 شش گیت، دومی دپترہ یک سدو گیت و چار او سیسی دپترہ یک سدو دہ بند
 انت بے و ہد و پاس بچ جاگہ و نڈلہ۔ البت اولی دپترہ اپنے شیرہ سری شیرہ تو
 ۱۳۱۹ھ او دومی دپترہ اچ بے شیرہ پیسری شیرہ آسراں ۱۳۲۴ھ و ہد و پاس
 دا گنت۔ اچیشی پترہ بیت کہ اے شیرہ دی ہے سری سالانی درجہ من ہے
 مدد موسم و نبشتہ بو گنت۔ ادا من دومی دپترہ نبشتہ و راہی شیرہ زرتہ کہ چوش
 بنگلہ بیت۔

- ۱- بیاتو ہبلے نام آور
- ۲- رپتن گردشاں کوھ ودر
- دیتن مین دوکس زور آور
- جنگی لاجپتس پیداور
- اوشتا تن میان و یکبہ

۲۱- سیسی دپترہ اے دو بند چوش انت شائر گوشبار دانشور

احوالے شنیدم از دستہ

ہے پیہم سری دپترہ دومی بند چوانکہ ع گوش کن کتھ و دانشور

اچیشی ابید سری دپترہ دومی بند رند دگر بندے چوانکہ ع شہر و کوچک و پراگ

بے سیسی دپترہ نبشتہ اے بند نیست انت۔

بس کن کہ کنیں حیر و شتر
 تاں مستنت پر وتی اسے گنجاء
 کپتنت پر مطراہ و رنجاء
 دہکاں گوں رنگ واہنداء
 دان داراء بگوشہ چنداء
 ملکوں پھر بنت گوں بنداء
 چند اکرم منء بیت رنداء
 سیالین واستی بنت پر ناناء
 ہریتکہ رویں (پر) دیواناء
 (منی) واجبہ کنت منء جی و جان
 مک انت سُنٹ منی چو ناداناء
 اگن جٹن چو ہے کوہی شوان
 منء زاننت چو حکیم لہمان
 اودء نئے حبابء شوانگ

ا۔ اسے بند اولی دپترء چو کیت کرم بیت منء چنداء
 ہے ڈولء سیسی دپترء اچے بندء رندوگ سے بند پرے ڈولء انگنت
 نندیں و شدل و خورشنداء
 ہزمت بیت گنا حاوندء
 بارانی بکنت گر رحمانی

- موش وار و ردیں شوانگ
 چیل ۽ کوزاں کن ترانگ -۱
 گوشتہ زخم جنیں کوھی ۽ -۲
 گندیے تو منی سوھی ۽
 نئے ملک داریں پر روھی ۽ -۳
 نیک منزل و جوھی ۽ -۴
 آروچ کہ من ۽ گیت سکی
 پیش کوہ ۽ بنت منی تکی
 دگنیاء نہ اُل من شکی -۵
 کوہ اُل دلجیں ہمارئنت
 بادگیر برزترین کوہسارئنت

۱- سیسی دپتر ۽ اچے بند ۽ رند دگ سے بند چوکائنت -

۵ جوهان ۽ بہو تو پانگ بیاریے مینگ ۽ گوں چانگ

شام ۽ دین ات بے زانگ

۲- اے بند گوں دگ دو بند ۽ سیسی دپتر ۽ چواتک

۵ دائہ چوہاب کوھی ۽ آرام کن پے دروھی ۽

۳، ۴- اے دوئیں بند سیسی دپتر ۽ نیست انت بے ایشانی بدل ۽ دگ سے بند چوکائنت

اود ۽ تو بر و جوھی ۽ گندے مسات و بوھی ۽

ارمان کنے دستر کی

۵- اے بند اولی دپتر ۽ نیست انت - بے سیسی دپتر ۽ ایشی ۽ بدل ۽ دگ

بندے چوش اتک ۽ ریتاچ جلاب ئنت و پکی

- ۱- برزیں دو مگیاں باز ارننت
 ۲- تو پک، کو پک، زبیدارننت
 ۲- اودء برهشیم ء مالنت
 گنڈھ کاسگ وٹنتالنت
 ۳- بوپ وگالی او اے شالنت
 ۵- خڈگوں پاچن ء مئے سیالنت
 بالشت مئے تلار ء سنگنت
 ۶- نیکہ ہاتروں دل تنگنت
 سبزیں سک نیاد و بزمنت
 گوشتن آگر انڈ و خزمنت

۲، ۱- اے بند اولی دپترء نیست شنت۔ بے سیمی دپترء ایشانی بدل دگہ سٹے بند چوش
 کایت بن برخصیل و پوتارننت لاگ بر دو مگیاں الگارننت
 زال ایش بر سرء چوں سوارننت

۳- اے بند اولی اوسیمی دپترء زیان انت۔ بے اولی دپترء ایشی بر بدل ء یک بندے
 چوش اتکہ ع " بزوم و چو فر شنت، اے شالنت"
 ۴، ۵- اے بند اولی اوسیمی دپترء زیان شنت۔ اوسیمی دپترء ایشانی بدل دگہ دو بند
 چوش کایت

گڈگ کوزانی لال شنت - سردار بلوچ ء پے سوال شنت
 پے پیم ء اولی دپترء نشان ۴ ء جاگہ ء نشان ۳ ء جہل ء داتگیں بند اتکہ۔
 ۶- سیمی دپترء اچے بندے گڈ دگہ بندے چوش کیت ع
 " مٹیگ و تھی مدام ء جنگ انت "

- ۱- گوشت زاهرء دہکان ء
 پروت میم نیت آزارا ،
 وهدے کہ کنے تو تران ء
 ۲- ترا سردارات گوشتت الہان ء
 چیر کن تو گنوکیں زوان ء
 بیسراں کنے (تو) دیواض ء
 ۳- بس کن کہ دیئے دشمان ء
 شہ چار کہ کنیں زیل وبام

۱- اولی اوسیمی دپترء اچے بند ساری ء دگہ ہشت بند پرے رنگ ء کایت - بے ایشان تھا
 ہم پرک و تپاوت است

وهدے سکی ء بار گران
 بوتیئے چندھا تو باز حیران
 اولی منیت بیت بیران
 اد پارے تو نکشے گرم ء
 نشتنے چور دیں بے شرم ء
 یک برے خیال کن بر ما
 گندے تو گراند و پشم ء
 داستی میں جہانے اشس ما

۲ - اے بند سیمی دپترء چوش انت ء "چو کہ ابلہیں نادان ء"
 ۳ - سیمی دپترء اے بند نیت انت

چو لگورء (سکی)

جو انیں جاگہ انت (سکا)

جہان انت (سیمی)

- ۱- انوں زھگ تئی بنت بے شام
- ۲- کائیے ہندا تو منی چوبے نام
زارمی کنے تاں گور بام
- ۳- سے روچنت نوارتہ چچکاں تام
دھ من داں بدے چار سر وام
- ۴- تئی کدو کامت انت چوکہ جام
- ۵- سیالی نئے کنیں کشٹیں رام،
ہر وہد کپتگن من تئی دام

۱- اے بند سیسی دپترہ نیست انت - بلے ایشی و بدل و دگہ بندے چوش
انگہ ع " ڈکال و اگس بیت نام "

۲- اولی اوسیسی دپترہ اے بند پرے رنگ و بدل بوتہ ع
" کائے مئے گس و چوبے نام "

۳، ۴، ۵- اے ہر سے میں بند اولی اوسیسی دپترہ نبشتہاں نیست سنت -

- اگن باران نبیت ماہے چند
گردشت کنے گوں گوسفند
- ۱- بالائے مدام ء شہبند
 - ۲- چرانئے پردگر گوہ وسند
 - ۳- ڈوند ء اندرے اد بے خوند
 - ریش ات سینگنت ودلبند
 - ۴- زال ات پردگر راہانت
 - جندت ایوک ء گیا باننت
 - وارو بزکار و موچئے
 - چنداہا جز و کم روچئے
 - شاداں بنے تو آے بڑگ
 - زالانی نلگندے تو مزگ
 - ہمبار و نیاد و ہزگ
 - ۵- بد بڑتہ بزاں کوھ رست ء
 - ۶- زہر داریں زبان چومست ء

۱، ۲، ۳ - اولی اوسمی دپترے نشان ۱ و ۲ ء بند نشان ۳ ء بند ء رندا گلنت

۴ - سیمی دپترے اچے بند ء رندیک بندے چوکیت ۵ ادد گوں شوانگاں گیا باننت

۵ - سیمی دپترے اچے بند ء گڈ دگہ دو بند پرے ڈول ء انگلنت

۶ - چونکہ اژدھاء رستہ ۷ پیش و بزگلان ء دشتہ

۶ - اولی دپترے نشان ۶ ء بند اچ دیمتری تاک ء نشان ۱ ء رندا تکہ

- ۱- گوں من توچج مدے دست ء
- ۲- هیان ات گوشائیں من درست ء
- چار من کہ بیست زر ء نہر،
 سندیے گوں وتی خوشیاں مہر،
 زرداراں کنے گوں وت سہر
 نیلے کاروان تو راہ ء
 کاریے نیم شپ ء برجاہ ء
 گرم ء کٹے چوبے ساہ ء
 ہمانے اگن بیست جاگاہ ء
 لگیں کنے تو (بزاں) ارواہ ء
 زال ات دنت دھا و زاہ ء
- ۳- روچے کہ کٹے در میان انت
 تتی شوم روچیں نر ء تراشاننت

بیستہے (اولی)
 دگرے (اولی)
 (سیھی)

کوٹے (سیھی)

۱- اولی دستر ء گوشائیں تاک ء نشان ۶ اچے تاک ء نشان ۱ ء رندا تکہ
 ۲- ہجیم دیکھی دستر ء نشان ۱۱ او ۲ ء بند نیست سنت او ایسانی بدل ء دگرے بند پرے
 ڈول انگنت

بہارگاہ ء بیا بردشت ء رکشان ء تناکوہ پشت ء
 شیر و روگتانی سیل ء زانیں کہ کپے بر ویل ء
 دلتر کتے نہار و سیل ء

۲- اے بند سیھی دستر ء زیاں انت -

ہیدرات بر پداچران سنت
 گوک ء جند تی گراں انت
 کردار ء منی ء چاریے ..
 آہ سرد ء دل ء کاریے -۱

بکال اچ گیا ہیں ہند
 کارنت کیمتی بار بند
 کشت واری ء تا زند
 ترا پر مانت جنیں و دختر
 گرم ء سرد جم ء کش الگر
 جوانیں ساستاں گر بکیر -۲

کوہی ء ببرتنت پیسر، -۳

نیمانش بدے بکال ء

منت کنے چو زال ء

یک دستے بکن پٹ بال ء

۱- اہے بند ء رند سی دپتر ء شیر ء اندگہ سچیں بند نیست ادایوک چار بند پر

رنگ ء کانت کہ گوں ہے چاریں بنڈاں شیر آسربیت

پشم روگنان ء ماریے واندکار بگوشت ہشیاریے

آ روج زرگیت سرکاری تی خون ء گریں یکباری

۲، ۳- اولی دپتر ء چری بند نیست تمنت اوسری بند چو بدل بوند

ع پوشاکاں بگیریے یکبر

دان گوں کیمتی ئیں مال ء
 کار تیش پس در حال ء
 چندا پھر دماگن گوشدار
 بکال پڑیت چو بے سار
 تو میرے کلیں بلوچ ء نادار
 پوشا کنت تمام کیمتی
 درساں دینیت پر منتی
 دہرکان ء بگوشت او شوم روج
 وتی موداں و پس ء پشماں سورج
 وتی شال و گندل و جان ء دروج ۱-
 تو کیر و پے نزدیک شادانی
 محتاجے بن ء سیا دانی
 ہر وہد کہ نبیت بارانی
 حیراتے تو منی کارانی
 ملک و کوچک و دشتانی ۲
 سہر و جو او پشمانی
 دست و دیم کنے پشمانی

۱- اولی دپترے اسے بند زبان انت ، ۲- ہجے پیم ء اچے بند ء رند دگر یک بندے

پوشش آنکہ ع شریں جاگہ دگشتانی

- کاریتے سر گلہ میثانی
 چار من دان بدے حدائی نامء
 ۱- زھگ ان کپتگنت اچ تامء
 زارمی تاں شپ و گوئر بامء
 زھگانی وتی حیراتء
 گژنء کپتگن برجاتء
 ۲- بیزارنت تنی سیالیء
 ۳- سال پہ سال دتیں مالیء
 ۴- راہی ان ممکن حالیء

۱- اے بند اولی دپترء نیست انت
 ۲، ۳، ۴ اے ہرے بند اولی دپترء نبشتہء پرے ڈولء بدل بونگنت۔

بیزار اچ چے گو سفندء
 مارا برتگئی اچ زندء،
 آرام نبیت برھندء

وردنانی جبیرہ

اے شیر برنج، گوشت، گندیم او اندگہ وردنانی
 جبیرہ در حال انت۔ شیر شتر در دومی او سی دپتران جتا جتا بنشتہ انت
 دومی دپتر شیر یک سد و ہر درہ او سی دپتر یک سدوسی و سے
 بند ننت۔ بے دوتیں جاگہاں و ہد و پاس بنشتہ نیست۔ شیر در سی دپتر
 بنشتہ در امن ادا بنی شیر در تہ کہ چو شش شینگ بیت۔

شکر اچ حد اوند ء من ء

۱۔ ایمان بدے یارب من ء

۲۔ زلم و گناہ ء پھرینز من ء

دور کن چہ من رنج ء گناہ

۳۔ ترسیں چہ امروز ء بناہ

۴۔ آخر جہاں بیت پناہ

رحم کن پہ من یارب بنا،

مارا خالق نگھداری گم ء

۲۰۱۔ اے ہر دوتیں بند دومی دپتر نیست ادیشانی بدل ایک بندے چوانکہ
 ع۔ "یا کردگار ربنا" ۳، ۴، ۵، ۶۔ اے ہر چہاں میں بند دومی دپتر گوں اے
 کالان بھل بونگت ۷۔ اسلام و دین ء باتن ء

امروز بنیت آخر پناہ
 "دیتن من گیتی ء بناہ چند نعمت و رزک و صبر"

۱- مار ابدے ہوش و سما
بیامہبلی تو دم دم ء
چاریں جہان ء سرجم ء
شور کرت برنج و گندم ء
جو او جواری لا تماھ...

۲- جنگ ء تیار سنت دم دم ء
گوشت گلہ ء چوپر ہنر

۳- مطر آل نبیت روزی دگر
زیاتن چہ عرماگ و شکر

۴- خان و امیر و یامعتبر
۵- یا زاهد و پیر و فقر

یادل ربائے زیب و پر

اچ من نکنت ناز ء دگر کے

۲۱- دومی دپتر ء اچ نشان اء بگر تن نشان ۲ ء بندگوں اے شش بندو بدل

بوگنت ۵ گلہ او برنج پھر ہنر جواد جواری معتبر

ماش ء دوقی بستہ کمر من کرگنت چیشاں ہنر

چون کنتت زیر و زبر چو گندم ء کونہ ہنر

۳- اے بند دومی دپتر نیست منت - ۴، ۵ - دومی دپتر ء نبشتہ ء اے دوش بندگوں

اے سے بند ء بدل بوگنت ۵ گر باد شہے تاج در یا اولیے صاحب نر

یا ہالم و ملا فقر

۱- زاننت دل و جان و جگر
مانند چو نورء بصر
جو او جواری بے حبر
زیبنت و راکب اسپ و عمر
در بار حان و اسپرء
چو شگوش گونشت پر زاهرء
بیزار جوء نان همرا
لاپء بزرت دردے سرء
چون تیج کاریت اندرء
شرانت پہ اسپ و اشترء
یا کہ گلام و پر نوکرء
۲- یا کہ بلوچ و پر بزگرء

۲۱- دومی دسترء بنشتہء اے سچیں بند زین سنت او ایثانی جاگہء دگر یا نژدہ

گال پرے ڈولء شیرء تہا اتلگنت

۳- دوست اُن دلء دارنت بے

یکر وچ نبین کننت وس و سے

برنجء جواب دات اولء

مارا بزبان چو ہبلء

من گوں بین استے تلاھ

گوشتء سرء بیت زلزله

حاوند وارت پر وشدلء

گڈاں مرادی حاصلء

پیریں بزبان ورتا بیت

موجیں دلء گمراہ بیت

دیدگ دوئیں روژنا بیت

۱- گردینت هوزوشیں جوئے
 گنیم کنے پرچہ ہوا
 برمرسلاں بوتن روا ،
 من ہرکے جان ۽ دوا ،
 وارتن من ۽ پیغمبر ۽ ،
 اُرزے نکرتشس برہمرا
 داریں سوا بے من زیاتترا
 نیست من کنیں نہر ۽ در ۽
 کائیں اچ تو من پیسر ۽
 مھلوک گلنت پر یکبر ۽
 ۲- شکر ۽ گلنت اچ قادر ۽

۱، ۲ ہے ہم ۽ اے کلیں بنددومی دپتر ۽ نیست و اشانی بدل ۽ دگر دہ بند
 چوش کائنت ۽ گوشتر جوئے گوشاں بدار بس کن سپت ۽ بے کرار
 تووت گلاھی کُرت ہزار گیر اچ من ۽ نیست بکار
 چہ زلال ۽ نندے بردوار تنی نریاں اگں چو بادو بار
 اپر زور ۽ منی است تیار حارت دو من میل و نہار
 سے منزل ۽ کنت یکے راہ ۽ نترسی اندکے

۱- برنج و جو اب دات پیدوار
 شامبل ات و تی ہلین کشار
 مئے نوبت عیات و بیار
 بر مجلساں شہر و دیار ،
 من چو کلاہن زرنگار ،
 پر مجگ و ڈاکو تیار
 ایروں کننت دیم و کتار
 شاہ دامیر و تاجدار
 ورنار رد و نندنت اوار
 دستان لاپچنت مزہ دار
 کندنت و گپ انت بے شمار
 او دینے حساب تننت نابکار
 ۲- شاہ و کننیں من شاد کام

۲۰۱- دومی دپترے اے کلیں بندانی جاگہ و دگہ دو انزده گال چوش اتلگنت

۳	دات سہرو و متیں جواب
۴	سے ماہ و کائیں پرشتاب
۵	کلیں بلوچ ایں کننت پسند
۶	دُرس و شدل بجاہ و ہند
۷	زورنت میدان تنگ و
۸	سک سیر بنت آ موسم و
۹	یات کن منی تر ندیں عذاب
۱۰	درساں منی کہ انت بلند
۱۱	دارت اُن گاکوک و سمند
۱۲	یات کن چٹ کوٹنگ و
۱۳	مردم تادلوت و سگ و
۱۴	ہیش و کننت پبے گم و

۱- گوشتء بگوشت اے نامام
 من کہ سرء ایر بین مدام
 روگن بیارنت سہب و شام
 گڈاں بیت مزگ ترا
 گئیر اچ منی ہیسی سرء
 کاہے تو دست اسپرء
 گڈاں کاریے تو برء
 چندی لگت دنت انت ترا
 پر وم پیوستنت ترا
 تئی شری گوں کد ولڈجرء ۲-

۱، ۲- اے سجتیں بندانی بدلء دومی دپترء دگہ یا نزدہ گال پرے
 ڈولء اتلگنت

۵ ماشء جو ابے دات بے سما گئیر اچ من ات نیست دوا
 گندے چہ اگیں کوہلء زہگی ورننت پر گلء
 کو سرک شد تمامی دگر لوہی نارشتء امر،
 نانء تہا دور دیئے مگر آشپ جن وچک وپسر
 کندنت و شادنت تا سحر بٹوراں چٹاں دپء
 گوات گراں درتیں شپء

۱- منء داریت جهان پر دیدگان
 زیارت کنت میے موزگان ،
 گوشت گرانڈے چونیوگان ،
 بریجنت و گرادنت ناگان
 خوش گوشت پرگپ و تران
 و شانت مروچی اے جهان
 ۲- چم روژنا بنت در زمان
 ۳- اے رنگ بگوشت سہروء
 گندت شامے آبروء
 ۴ دشت ء تاں حدے کولواہء

۲- اے تیوگیں بند دومی دپترے نیست نت۔ ۳، ۴- ہے پیم ء دومی دپترے اے بند
 نیست نت و تنہ سہروء گال ہلا س بنت شیر خوش انت۔ براں دومی دپترے سہروء بدل گنیم
 اہل کاینت کہ آپوش منت

دات گندم ء مستیں جواب	شماہر سے پہ لذت ء حراب
پرچہ کنت چورس و تاب	ہرچنت کہ چوز بیدار بیت
اسپ و حرانی یار بیت	نئے محاکماں در کار بیت
نئے گلہانی تور بیت	دیم ء منی چو مور بیت
گول محاکماں بے رو بیت	بر مجلس ء یک سو بیت

تنی ہند و مکان کولواہ بیت

میر و امیر ء ساہ بیت	ملکاں دگر بیگواہ بیت
چو تو ممکن شان دگر ،	کرے تو گت ء چو تپہر
گوات دینے لاپ ء امر	سٹ نہ بیت خراگول دغر
چار من منی نہر ء بخسہ	دہ من جو ء انت چو حیدر
دور کن منی دیم ء بٹل	نیست من جہان رے بدل

مست بوت جواری پر گزل

زیاتن شہ انگور ء آس

مردم پر اموش انت جوئے
 داشتن جهان من پر هوا
 کش انت شہر ہلکوء
 وشن انت وراک ءے ڈلگ
 لاپ ءے نکنت کے گلگ
 بزور بیت اسپ و گلگ
 گوں کوٹنگ و لوش ءے ورگ
 مہر کنیں لاپ ءے درہگ
 ہر چنت کہ چندینی سرگ
 مہر نت در و بند انت ڈلگ
 یا کہ جتہ چیر ءے سمگ
 ماشن جواب داتہ گل ءے -۱
 گندے چراگیں کوہل ءے
 زہگ و جنین پر ول ول ءے
 مارا چننت پر وشدل ءے

۱- اچھے بندے بگرتن شیر ءے آسرو دومی دپتر ءے گال پہک ءے بدل منت ادانان
 جاگ ءے دگسی و دو بند پرے رنگ ءے اتلگنت او گوں ہے گالاں دومی دپتر ءے شیر
 توام بیت ۷

گوشت خولم ءے بس کن خچر	تو نیامت ءے رنگ ءے مہر
رزک ءے تہا استے چوہر	سے رو چگی بوازیں ترا
گڈ بی پدائی یک برا	زوریت مودکش اندر ءے
نہ الی سچیت پر حنکل ءے	کپتہ بہ زار و ول دل ءے

(پشپتگیں من دیتری تاکیم)

منی جوانی پر الیپ ۽ تل ۽
 پروپتگیں واب ۽ بلاھ
 چون چیت بننت پر ہکل ۽
 رستہ ٹپنگانی توار ،
 دھتیری بیت انت تیار
 وشبو بیت لوگ و دوار
 چار نیمگ ۽ بیت ٹیک و ٹاک
 چند مشک و مور بیت ہلاک

گرتگیں تاکدیم پشتکپتیں
 سیاہ رواو دیم سیاہ گشتگت

مردنی ملوکیں گشتگت	درہچاں کجا گر پتگت
چوں پر گریبی کپتگت	بندگشتہ شری در کپتگ
ہر گشتاں بند بوتہ کسگ	من وس کتہ پر تیبانی چچگ
پنڈو ۽ مودکش ۽ چچگ	مہرانت نون داز نبیت
نون سہرو ۽ ناز نبیت	گون یاراں ہمزاز نبیت
ماش ۽ چہ رنگ آواز بیت	آ شپ کہ وارت گوات گیت
توپک و توپنی زیات بیت	دیوان ۽ نیام ۽ زیات بیت
دیوان ۽ نیام ۽ شات بیت	کر تہ جن و چکاں حبر
ماش ۽ مگر اوبے حبر	توبہ کن لس ۽ گذر ،
منڈ بیت تہی مستی شتر	اے ٹونگ و ٹانگ بکدر
ہر شپ بنا بیت تا سہر	چان متاچے نیست دگر ،

ہر جاہ کہ ماش ۽ بیت کسر

کارنی ہمیش انت پیدور

واز دارپے آہ و پراک
 بیزار چھے لوگ و وتاک
 ماشء و تی دیم سیاہ کتہ
 چندا و تناس اُن باز جتہ
 پس ء را پیریں چوں لگتہ
 پر ناہلاجی سگتہ
 داتہ جواب چو ارزضء
 پر ایوک ء بوریے من ء
 دوری کنیں بازیں گناہ
 مردیے گوشتیت بیزار جن ء
 چون بکشتیت باتضء
 بیزار اچھے رزک ء بنا
 گریت پہ جو پاک ء نگینز
 رنگنت منی چو کہ متوینز،
 گرادیت اگن مارا کنینز
 چارمن پہ نہر ء حرید
 مزگ من ء است گوں کدید
 سیاہیں گراندنا من بدید
 آپ ء کنیں لاپ ات گنی

زہر گپت حشکیں باکلیں
 پوشا کی سیاہیں بجملیں
 کائیں اچوداء ہار ملیں
 ماش و نگی نزیاکہ مٹر
 دیمین ندرت پیدور
 گند کوہل ۽ ترندیں سپر
 لوسی سرء انت متوبہ
 زنگ و جنیں مچنت امر
 گوات ندہیں لاپ ۽ دگر
 شش پیسری گونڈنت مگر
 دینار وتی گالاں بدار
 ڈرس روزی ہاں دنت کردگار
 ہر کس وتی وہد ۽ تیار
 شکرنت گنار ب ستار

ناس و پوسلیم

اے شیر شازدہ دومی اوسمی دپتران نبشته انت۔ دومی دپترہ شیر یک سرد
چل و چار اوسمی دپترہ یک سد و پنجاہ و دو کال انت۔ بے دومی نبشته ہانی چہرہ حج
ڈولیں دھد و پاس نداتہ۔ ادا من سی دپترہ نبشته و راہنی شیر زرتہ۔

- ۱- بیا تو کا سدے وش گپتار
- ۲- پر شیر و شازی تیں رپتار
- ۳- امروزہ بگند تو کردار
- ۴- ہر جاگہ مٹرائنت و آزار
- ۵- چار روحی جہان و بازار
- ۶- ہر کس گوں وتاء بوت بیزار
- سے کس اُن بدیست پر پیکار
- ۷- جنگ و شدت و داوا دار

۱-۲، ۱-۷ دومی بند دومی دپترہ نبشته و چوش انت

۵ بیا تو ہا کلی گوشاں دار

جنگی نگدھنت پر کتار

۳، ۵، ۶-۱ چاریں بند دومی دپترہ نبشته و چٹ زیان و بیگواہ انت۔

۷-۱ بند دومی دپترہ چوش اتکہ ع ہر سے کینگ و داوا دار

- ۱- دپناس وچلیم مردار
پونز بے ناس بے اہتبار
ایشان نبوت مہوش و ساء
- ۲- داوا و شگان پر بیار
زہر گپتہ چلیم یک بار
- ۳- نسواری نمبیت گوں من یار
اودء پر حاکمانی دربار
من زاننت چوامیر تکرار
مانند چراگ زبیدار
گندے تو نلاں سیم کار
دارنت دپء وارپہ وار
۴- ورنایہ ردء بنت کتار

۲۰۱- اے چاریں بند دومی دپتراء چوش بدل بوگنت

دپناس وچلیم و بینی جنگی دہشت و بوزنی
لانک بستگنت یک مونی پوتنت چومسال حونی

۲۰۲- اے سجتیں بند چوش کاینٹ ۷ شماہر دو عاجز و زہکار

لنپ و بلگماں بوتت بار دیوان ات کتہ چومدار
گنڈات نیگی بے اشمار یات بیا زنی تو کردار
گوشته نوکران بے بسیار انوں کن چلیم بے سرکار

- ۱- چندی کنیں من بے سار
چھاں گوں بچار ات شلوار
وتی لِنپ - و بلگم ء دورء دار
- ۲- میانِ حاکماں بوتے گار
- ۳- دپناس ء بگوشہ تنگی
کش تو حیلیم ء او بھنگی
مانندِ حش ء انت زنگ
کردار انت تئی بے تنگی
گپتار کنے تو بے بندی
بے سوتیں شگان پرترندی
مہلوکت عجائب کندی
۳- گرگر گورء بے زندگی

۲۱- اے چاریں بندالی بدلے دومی دپترء دگ شش کال پرے ڈول ء کایت
گزء بشکرے گوں دت بیار خاک ء اچالوت ء چار
بکن کہ شتہ ہوش و سار سوٹے دتیں من سک ء
شری ء کپیں برچک ء سو بن کرنگت اچ لک ء

۳- اے ہشتیں بند دومی دپترء چوش بدل بوتگت۔

دپناس ء بگوشہ چوست ء گوں مس ھچ مدے تو دست ء
زہرناکیں جواب ء چست ء کشے تو حیلیم ء بھنگی
(دیم ء تاکدیم ء بچار)

- ۱- بازیں جنگ رات بے خوندی
 بینی بگوشته داسا ،
 ۲- گیشن اُن اچ پت ء او ماس ء
 زوریں کندھاری ناس ء
 پونز ء کنیں آ پاس ء ،
 دسمال ء مشیں من داسا
 شانوں بزر بیت بے آس ء
 ناسدان ء بزوریں لاس ء

سری ناک پشپتگیں جنگ چست بیت چو جنگی

- سوٹے دینے بے خوندی
 دھوت سینگ ء ات بندی
 ہیسکے اچ دل و جان ء
 دمنوس کورت حلیم ء زانا
 اُن کشتے تو حلیم ء سک ء
 شلوار پر کتت ایوک ء
 چروہاں تنہی ترنگ داتہ
 چار ات زحم جن ء سوگات ء
 زال ات لگت پر چانپٹ ء
- بلگم اچ گور ء ات بندی
 چار گام ء رونے پر ترندی
 دردے گپت پادان ء
 کیا سے یک من ء تاوان ء
 کیت ات بردل ء یک ء
 بد نامی چنان باچک ء
 زار کورت تنی گہارومات ء
 شتہ اچ چھے بلیات ء
 زوریت چاہک ولٹ ء

۱- دومی دپتر ء اے بندہ جاگہ ء دگہ پنج بند پرے ڈول ء انگنت

- یکبارء دپء بندیں
 اودء گوں پریء بندیں
 شمعے عادتء بدیں گندیں
 من پر ہر دوکاں کندیں
 دوستیء شعیگء سندیں
 زہر گپتہ حلیم پر شانء - ۱
 جنگی لائچتہ درکیانء - ۲
 ناسی تو بدار ورا گالء - ۳

منتگیں اچ تاکیم ء جن ء گنتگت بر گٹء

پیشاب و پدی یکجاہء ہر دو در شنت بے ڈاہء

آپے نیست کہ شلواریء شودیں مردء شتریء مودیں

۲- اچے بندء بگر تن دیمتری تاک ء پنچی بندء اے سجھیں گال دومی دپترء گوں

اے شمش بندء بدل بونگنت

بیارت کندھاری ناسء زوریں پر گچے لاسء

سنت اُن مک بیت چوخانء چھوں روزنا بنت زانا

دزمالء مٹشیں پر شانء شادن پر ہے دیوانء

۱، ۲، ۳- اے سے تیں بند دومی دپترء چوش کاینت

س دپ ناسء بگوشت پر شری دور بو تو دپ ء اوتری

لنپت اچ دو گرانزء چھری

گندیے جامگ و پاگاں
 اسپ ۽ گردنہ و واگاں
 دور کن نامراد لہن چان ۽ ..،
 ہیکل کنت دلن تئی تران ۽
 تئی پونزہ ۽ چارگ و دیوان ۽
 من ۽ بزیت زیادہ ۽ ارمان ۽
 اودگوں حاکمان و خانہ یچ
 یاگوں دلہیں تاباض ۽،
 من ۽ چکیت پردپ وزوان ۽
 سوٹے وینت شادان ۽
 زیارت کنتت پادان ۽
 بوپ و گالیانی میان ۽
 حیرات پر ہما روچانی
 ۲۔ گر گروں گلے ۽ نیادانی

۲۱۔ دومی دپہر ۱۷ کلین بندانی بدل ۱۷ دگہ سینزده گال چوش انگنت
 زرتہ تئی بروتاے زردی جوانیں دلبرت بوت دردی
 رپتہ اچ وراک و دردی ہنگام دشپانی سردی
 لہنپ ۽ چرگرات چومردی زال ۽ گوشت پر زاری ۽
 من ۽ بیزارنت تئی سواری ۰

پشکتگیں من تاکدیم ۽

- ۱- دپ ناسء بگوشت ارمانی
شوم روچیں چلیم بے معنی
هر وهدء مکنے تو نادانی
عیباں تو وقتی یکبارء
شریء تو بچار تکرارء
شیری مجلس و دربارء
چارے تو کٹ وشلوارء
لنگرات گشته چو مردارء
نیلیت بوھتی ہمارء
۲- کاٹے برگسء الگارء

(گوستگیاں تاکء پکپکتگیں)

بازیں شاہنگ و داری

نئی بسپاں گوں بڑیاں گندیں او میتء اچ جہانء سندیں
لوگء بے حیائیء ننندیں ہکل گرت دلء باز رندیں

زلپ و گیسواں نئے زندگیں

۲۱، ۳ - ادا دومی دپترء اے سجتیں گیت و ہشت گالانی جاگء سیمی دپترء
ایوکء شانزدہ بند منت کہ اے بندھے تاکء چیر بہراو گوستگیاں تاکء
چیر بہرء اتلگنت - ہے پیم سری اے کلیں گال دومی دپترء بزاں زیان و سگواہ
منت -

سوٹی تو دیے در حال
 گڈاں کیے چو کہ ٹال
 زار کُرت تئی گریبیں زال
 تے و نکنت ہج حیاں
 مردن تے چو بد حال
 شلوار اندر رانتا چ مس
 مالوم کن لعین پتس
 پتئی اہت چو بے وس
 اے رازے مگوش گول کس
 دیم بگند کہ اشته
 چاریے نامراد پشته
 بد بوئے بروت تاں دشت
 پس پرنا علاج اشته
 ہرچیت زبادی مشته
 مہلوک درشتہ پرگست
 چیلک آلم باز رستہ
 تئی ہر دوپادگ و دست بستہ
 نام ات پرگنو کی رستہ

-۳

۱۔ اے نشان اے سری تا کدیم اے بچارت

۱۔ بد بڑتہ چلیم ۽ چند ۽
 نسواری بنو تو پسند ۽
 من گوں حاکماں چند ۽
 استوں چو مسال ۽ رند ۽
 پانزدہ زر دیتے یک رند ۽
 بجی گرفت اچ ھند ۽ ،
 لٹپی و نل ۽ پر رند ۽
 من ۽ دار سنت پر وقی دل بند ۽
 دوستر اچ وقی فرزند ۽
 شب خیزی جنت باز رند ۽
 تمبا کے نبیت بے ہوشنت
 چماں تہار او بے گوش سنت
 ۲۔ نان و شربتان ۽ نوش سنت ۽

۲۰۱۔ دومی دپیر ۱۷۱ بندانی بدل ۽ دگر بیت و شش گال چوش کابنت

۵۔ بد بڑتہ چلیم ۽ بسیار
 ناسی تو وئی داگاں دار
 اود ۽ گوں امیر و سردار
 استوں چو چرگ ۽ زیبار
 دیوان ۽ شرمپوں اظہار
 ساہتے نگذنت در دربار
 ہوش ۽ رپنگ و بوتہ وار
 اگن داریت جنے چو استار

رنگ روشن و ماہ ۽ گہار

پشکشاں من و غیرتی تاکدیم ۽

۱- دپناس و بگوشنت نادان
 زیارت کن گنوک مئے پاداں
 و شنا من تن اولاداں،
 تو شرمی و تمامی سیاداں
 و شس و پر گریب و داداں
 یک من تمباک چل من داں
 وار گرتوت و راحیوان
 ۲- مپتیں بکش تو تا وان ..

منگیس اچ سری تاکیم و گوشتی دہشت و پر کوکار

گوشت و گلہ و دور و دار	کر و دور مندر پتہ سار
ھوشن رچنگ و بوتن گار	اول پر حلیم و بوتن وار
در کپ مجلس و میا بنجی و	تر گوشہ حاکماں بازی و
زرد منت چومسال و پیش و	چار یے جامگانی باری و
گجت چونیگی زالانی	بیزار اچ تی گرانڈ و چتی و
گٹات تہل بیت بے معنی	توشل مجلس سیالانی
اود و مجلس و شاہانی	دنتاں زرد منت چوبے شانی

چیر و کیتو و پنہانی

گجان و ورے نادانی

۲۱- اے سجیئ بند دومی دپتر و زیان انت ۔

- ۱- زہر گپتہ چلیم چوشیر
 انوں گرین ات بیر
 امرے بوتگئے مئے چیرے
 تولا تک پر گریبے کارے
 نئے گوں حالماں دوستداریے
 گچ و بلگماں مردارے
 دنتاناں وتی ء چارے ،
 شاہی مجلس ء بیکاریے
 دیوان ء ردء گارے ۔
- ۲- دپ ناس ء بگوشتہ گہہ ور
 مرداریں دپ ولنت ء تور
 ۳- تمباک و چلیمانی چور
 ۴- برتنے آلم ء حبان ء زور
 ۵- اودء مجلس و ترآن ء
 ۶- جوانیں مسجد و دیوان ء

۲۱- اے سجھیں بند دومی دپترے نبشتہ ء نیست انت
 ۶، ۵، ۴، ۳ - دومی دپترے اے بند پرے ڈول ء بدل بو تگنت
 ۵ اسلام ء تھا اتے توجور اودء مسیت ء کیت دور
 شاہی مسجد و ترآن ء

چولاگ ء درشتئے تران ء

- ۱- بازیں جگگ و گران ء
- ۲- بر بادرات بدات دُران ء
- ۳- (تو) بے ہوش گرت بہادران ء
- تंबاک ء نبیت شپ پاسی
- گر دیئے لوگ پہ لوگ وسواسی
- دھوتے تو بدیئے او ماسی
- ھوش و سرمی چرنت
- چم تچ نبنت، گوش کورنت
- ۴- تئی بے سوتیں شگان ہمار ء
- ۵- سوچنت بر دل ء بیار ء
- ۶- اگن دنتان زردبنت تکرار ء

۳،۲۱- دومی دپتر ء اے سے بند ء بدل ء دگ شش بند اے رنگ ء انگنت

دست کچ دیئے تران ء

مست کرتے مزن تران ء

تئی وازدار ء دلش گرت کیت

آر وچ ء ہزار ء جکیت

تمباکی نبیت سک جکیت

چند اگون جنین ء وکیت

۶،۵،۴- اے بند دومی دپتر ء چوش بدل بوگنت۔

ہر روج آلم ء استئے توسوالی

لوت و پیلکاں کرت حالی

منت کنے تو پر بد حالی

۱۔ اگن گنج اُن رچنت یکبارء
 شکر اچ قادریں ستارء
 نیک تگ اُن در بارء،
 مس اُن کہ نکرت شلوارء
 دشنام اُن پر وتی بازارء

۱۔ گڈسری تیوگیں سینزده بندہ بدل دومی دسترء دگر گیت وچار بند کاینک

گول گڈی بندہ شتیر ہم آسربیت۔ وھدی ادا سینزده ہی بندہ آسربیت

نیم من من گریں یکبارء تاں ماہء بس نبیت ہمارء

تاوان حج نبیت تکرارء شکر اچ خالقیں ستارء

مے مانکرت شلوارء بے شرمی نہ اُن بازارء

گج اُن نئے پلپت انت زانا بدبوی نکنت دیوانء

تو شریے مجلس دریاں تئی لاپ بہ درشتنت میدانء

ھر کس کہ حلیمء کشیت دھوتاں پر مرادے چشیت

جانء چوکبابء پشتیت بازیں جنگء گور حونت

مرگانی نشان ات گوننت کرت دگورات بے شوننت

ہردوک دور بنت بگواھنت یادستان بندت چوبے ساہء

بیارات پر سلامی جاہء گوشتہ ہردوکان یک راہء

دپناس رٹرو داداھء بیزار کنن ہر ماہء

تو بہ تئی مڑ اد جنگء کٹھے مئے بلوچی ننگء

هوش اُن بر کرار و دراه انت
 تر آن و دلی اُن همراه انت
 کرشوں کی توء پر براه انت
 اودء بر سکیء راه انت
 شوم روحیں چلیم بیگواہ انت
 شیطان ء مدام دوسواہ انت
 دجبال ء مکان ء راه انت
 دینار اچ چلیم ڈاہ انت

درد و دور

درد گرتہ دنتان ء منی
 مست بوتگت چو کپنی
 چواسفت دیار رودے تنی
 کرتے من ء را روشنی
 گوں تو کنیں مرضے دژ منی

دست ریش

اے شیر شہزادہ وقتی دہترانی تہادو جاگہء نبشتہ کتہ اولی دپترہ شیرہ یک سدر
 سے بندتنت ادھی دپترہ نبشتہء چارگیست ویک بندتنت۔ شائریک رندے
 گوں وقتی نچ و مردمانی ہمائیء کولواہء ہورء میر شہنواز خان نوشیروانیء جاگہء
 روت اوھموداں آئی دست ریش بیت تہ اے شیرہ پر بندیت۔ شیرہ دوئیں
 نبشتہائی آسرد وھدو پاس داگنت۔ ادا من ادلی دپترہ شیرہ راہی شیر زرتہ۔

امبراں حکمء لامکانیء
 ہمراہ بچیاں شادھانیء
 رپتگن کولواہء روانیء
 اودء برھورء سیلہانیء
 مجلسء دربارء کیانیء
 روستمء اولاد منشیانیء
 میر شہنواز خان منگھانیء
 زر زوال رنگیں حاتم سانیء
 اکبر خان ترشیریں درانیء
 من ملاکات گوں یار جانیء
 ہاتروں وش بوت شادمانیء
 مصلحت کرتش کہ رواں نالء

شیر بھیمیں

-۱

بِخَوءِ سِرِّ مِیْرِی نِکُو پَالِ ءِ
 یَا سَلٰحِ گُو نَمٰ کُنْتِ چُو وِ شَمٰلِ ءِ
 یَا کُننِ جِنِّ گُوں ہِے سِیَالِ ءِ -۱

نَا گِہَاں اَمْرِ رِبِّ حَقِّ تَعَلٰی
 زُرْتَنگَتِ دَر دے اے مَنی لَاسِ ءِ -۲

نئے مَنِ ءِ اَرَامِ اَتِ شِپِ ءِ پَاسِ ءِ
 کِپْتِ گَن مَنِ پَر پِکَرِ وِ وِ سَوَاسِ ءِ
 اے گَمَانِ مَارَا بُو تَنگَتِ دَاسَا
 یَا نِی کَہ پَنجِگِ بُرُ شِہِ بَرِ اَسِ ءِ
 سَے شِپِ وِ سَے رُوچِ گُو سَہِ ہِمِ چُو شِ ءِ
 بَرَادَرِ وِ دُو سَہِ رِپْتَنگَتِ ہُو شِشِ ءِ
 رِپْتَنگِنِ مَنِ اَز وِر دَنِ وِ نُو شِشِ ءِ -۳

ریشہ
 زِیَادِہِی دَر دے بَر مَنی دَسْتِ
 دَانگِے بَیرونِ بُو تَنگِ دَسْتِ اَتِ
 چُو حَسَدِ نَا کِی دَر مَنِ اَلِ کَسْتِ اَتِ
 بَر کَفِ ءِ دَسْتِ ءِ زَاہِرِ ءِ رُ سْتِ
 نئے مَنی مَو جِہِی ہَا تَرِ مَسْتِ اَتِ
 سَبَرِ وِ شِکْرَاتِ گُوں شَاہِ ءِ یَزْدَانِ ءِ

۱- اے بند دومی دپترہ نیست انت۔ ہے پیم ء نشان ۲ ء بگرتن نشان ۳ ء
 سبھیں بند سبھی دپترہ زبان منت او ایشانی بدل ء یک بندے چو اتکہ
 ع ناگہاں امرے اچ خالق استنت

شکر و منت گوں رب رحمان ء
 رحم بکنت رحمن پر منی جان ء
 گگیرا چا شاہ ء نیست من ء کسے
 نئے کراچی، بیلہ و لتے
 نہ تیبے نئے دارو و مرے
 اشتگت دست ء گوں من ء نکشے
 کردگار دادانی مراد بکھے

۱- اود منی ہمشیرہ بما جاہ ء
 و نتگت سی جزمیں قرآن دراہ ء
 روج و شپ بوت پر ناگ و آہ ء
 مارا دوست داشتی چو وتی ساہ ء
 براس منی میریں شہنواز خاننت
 ہم منی دوست و برادر و جاننت
 حاتم ء تائید و مزین شاننت
 عرض و پریات گوں شاہ شاہاننت
 نصف درد ء راتو بندے مارا،
 سلامت کن ہم دلیں یار ء
 بی بی صاحب اش ملک پنج گور ء
 چارمی روج ء آحت چما دور ء

ناگ و زاری یے کتہ چنڈے
 ۱- عرض و منت گوں یا خد او ندے
 پر بلوچی دارو او ریشے ،
 وس کتہ برات و خواہراں گیشے
 اش و تی سیال و ہمسرو خویشے
 نا امید بو تن من اول تو شے
 سدھزار حیف پر نا کوئے بچیاں
 پر حراب کار و زاہریں لچیاں
 ننگش دور دات زاہرے پٹاں
 احتگن مہمان ء کتہ چٹاں
 شور کتہ براتاں گوں و ت ء سکتے
 گوں و تی بچاں مارواں ایوک ء
 اسبداں بیران ئی گراں پکتے
 نیمون پر سیاہکاریں گلام چکتے
 نوٹن ما جاہوئے زیاد موشے ،
 یادیں جنگے و کتن کوشے ،
 رپتگت سوپک اش و تی ہوشے

بوہیر

۱- اچ سری تاک ء نشان یک ء بگرتن اے تاک ء نشان یک ء اے کلیں گال
 سیمی دپتر ء نبشتہ ء نیست اے نت ۔

آنذر خان ۽ بیچ چوکه کر گوش ۽
 ناگمان جا هو گیتی بر دست ۽
 محمد علی خان ۽ من بے گوشته
 زندگ ۽ میلیے اجمتیں جٹ ۽
 مور کجا سگیت ہاتھی ۽ سب ۽
 ریتگت سوپک بر پشیمان ۽
 توبہ وزاری کرت نادان ۽
 بر پداگشته درک و میدان ۽
 زنگئی برتہ پر واجبہ ۽ زانا
 شکرے جم کرت چو کہ حیوان ۽
 بیست و سنی مرد مچ کتہ جوان ۽
 چونزانتی من ہاتر و شان ۽
 یک من گوں سدن مچ نبیت درور
 رو با گوں شیر ۽ مچ نبیت ہمسر

اہلہیں

۱- اے بندسی دپتر ۽ چوش انت ع من وتی پر زنداں بے گوشته

۳۱۲- اے بندسی دپتر ۽ چوانگلت ۽

یک من گوں چار من تور نبیت زانا
 انگلت اگر پنچنت دُرس انت ہمسر

خام خیالیے زُر تگی یکبر
 من دلن زانت کٹ نکنت برادر
 میر عطا محمد ریت اچ سالارء
 -۱- دمیٹی داشتہ بر سندهء بازارء
 -۱- بر کراچی اُو میلوء پارء
 -۲- چوپکیں راں عاجز و وارء
 از چما هورء جہہ جتہ یارء
 شہنواز خان دورء مرد وارء
 اکبر خان نر شیریں سپہ دارء
 محمد رحیم خان چو شیر شکارء
 دانا و منی یارء
 یک دمء اہتنت جنگ و پیکارء
 ہول کنن انوں شہرء مالارء
 بس کنتت از ٹیٹیرا پر دگر بارء
 مور کج ازوریت اشتراء بارء
 گوشتت ملک دوستیں جام حداداتء

- ۱- سیسی دپترء اچے بندء رند دگے بندے کیت اوکیں چوش بدل بیت
 ۵ میر عطا محمد جہہ جتہ الگر بر غصہ ہیں زہرء بردلش خافر
 ۲- بے ڈول سیسی دپترء بنشتہ اے بندے گڈیک بندے اے رنگ کیت
 ع پنڈاں پنڈانء جاہوا و مارء

چے پدی پشگیج جنگ و بلیات ء
 ا۔ منت وارزو بازیں جی حات ء
 ریت گنت شیر پر پدی راہ ء
 اہتگن ہما بر وتی جاہ ء
 گڈ چنہ روج ء رحم کتہ شاہ ء
 لاس منی جوڑ بوت حکم اللہ ء
 شکر و منت گوں رب ء درگاہ ء

۱۔ سیمی دپتر ء اچے بند ء گڈ دگہ کٹیں بند نیست انت او ایشانی بدل ء
 ایوک ء سے بند چوش کاینت

بکشتہ آروچی مزین گوات ء

شکر و منت گوں شاہ زوراک ء

یاد کنیں ہر و ہد قادریں پاک ء

اولی دپتر ء شیر ء آسریہ بنشتہ چوش انت :-

” تمام شد ششم ربیع الاول ۱۳۱۹ھ بہ ہور رفتم “

ہے پیم ء سیمی دپتر ء شیر ء آسریہ بنشتہ اے ڈول انت :-

” منت گفہ شد ہزار و سیصد و نوزدہ ۱۳۱۹ھ “

کُلگ و پشانک

واجہ ملک دینار یک رندے خاران ء روت او اوداں آسرا کُلگ و پشانک
 گیت او کُلگ تن آئی ء دوار مٹی ء دانری ء ہمراہ بیت۔ شائر اے بارو ء شیرے
 گوشتیت کہ شیر ء سر حال ء چونبشتہ کنت ”رپتاں خاران ء سردار نمر و زخان ء
 هند ء کُلگ و پشانک ء گیت بہتیں گال گوشتاں“ اے شیر ء راشا ء وقت اولی او
 سیسی دپترانی تہا بزاں دو جاگہ ء نبشتہ کتہ۔ اولی دپتر ء شیر ء یک سدوسی گالنت اوسی
 دپتر ء یک سدو چل دتہ گالنت۔ ادا من اولی دپتر ء نبشتہ ء راہی شیر ء رتہ کہ چوشس
 بنا بیت

- امیال قدرت ء یزدان ء
 ۱۔ بے چون و کریمیں دانا
 امر اچ خالقیں دیہان ء
 اہتہ کاسدے میدان ء
 بخشیں کاگد ء پرمان ء
 ۲۔ گوشتہ صاحب ء خاران ء
 ۳۔ لوٹیں من وتی یاران ء ،
 ۴۔ ہمزات و شریداران ء

۴، ۳، ۲، ۱۔ اے کلیں بند سیسی دپتر ء نیست انت بلے نشان ۲ ء بگرتن نشان ۴ ء بدل ء
 ایوک ء یک بندے چوشس کیت طر ترالوٹت زخم جنیں سلطان ء

- ۱- منزل من دل ء داران ء
- ۲- انگریز ء رویں امکان ء
- ۳- نمروز خاں سکی سلطان ء
- ۴- من کوچ کڑتہ گل وشادان ء
- سیل وگردش ء چران ء
- گندیں آبہا دران ء
- ۵- نرشیریں مزن مران ء
- نوشیروانی ء شیران ء
- بھیم اش رستہ تا ایران ء
- ۶- مشکے گوستان پرشان ء
- ۷- یک شپ سید ء دیوان ء
- ۸- مستیں پر ہے تاوان ء
- ۹- جت پر جیبری بے معنا
- موسیٰ خان ملوکیں جوان ء

۲۰۱- اسے بندھی دپترے نیست انت ہے ہم ء نشان ۳ ء رند دگہ بندے چوکیت
 کا حکم پوتہ اچا سبحان ء - نشان ۴ ء رندیک بند چوانکے کا "دیم پر الکھے خاران ء"
 ۵- اسے بندھی دپترے نیست انت - ۶ - اچے بندے پیسری دپترے دگہ بندے چوکیت
 کا "رتین پر گل وشادان ء" نشان ۶ تن ۹ ء بندھی دپترے چوبدل بوتگتت
 شکے سید ء دیوان ء ۶ دوست محمد گہیں درکیان ء ۶ اود بر گجر ء بازار ء ۶
 یک شپ منشی ء دربار ء ۶ شہر جیبری اظہار ء

- ۱- وس کُرت پر ہذمت و نان ء
 - ۲- دل بڈی شپے گیابان ء
 - ۳- شیرینزہ شتن الہان ء
 - ۴- زرد ء رپتگن پر جوانی
- جنگی بومیا..... نامانی
مردے مجلس و دیوانی

۱، ۲، ۳ - سیسی دپترء اولی سے گال چومت انت

میرین عبداللہ زیدبار ء

اوشتاتہ کمال خان کار ء

چومندر زند ء بزانتہ آرا

۴ - سے ہیم ء سیسی تن چارمی گال ء میانجی ء دہ گال چوش اتلگنت

سے شپ شتن الگار ء

دل بڈی شپ ء تکرار ء

شیرینزہ دوشپ فی الحال ء

من ء ہمتے داگت حق تعالیٰ

بغداد ء شہیں اقبال ء

شاہی زئی مرادخان جوانی

وس کُرت پر ہذمت و بہانی

آپ کرت عمر وء آپ ء
 خاران ء سرء آتر اپ ء
 ہار ملی شتن تا ساپ ء
 سیہ موش ء بگوستن بادی
 ریک ء بگذران ء شادی
 جاہ ء یک شپے پیردادی
 دیتن کوچگ و آبادی
 ہمراہاں وتی ہم نیادی
 موسیٰ خان منی و نر زندات
 زالے ء خبیالے مندات
 موجیں ہاتر ء باز مندات
 نور محمد من ء پسندات
 زہیراں پردل ء تنگ رات

۱- لبزو و ہدہء چو رندات

۲- بچار پر گم ء گوسفندات

کار ء تنگہی را حدات

۳- شہبیک اشترانی کدات

۳۲۲، ۱- سیہی دپتر ء اے دوئیں بند پرے ڈول ء بدل انت

دوست محمد پدائے سنگات

روشن فریبی ء بے تنگات

داروغہ بیلی پریشان ات

- ۱ - روشن گوں جنین ء زداست
- ۲ - مولا داد عجب بے ننگ ات
- دارو عنہ یلی پُر شان ات
- ۳ - اگل وزانگ ء توپان ات
- سو پک بیرگ ء حیران ات
- ۴ - رضائی لیٹہ ء ساربان ات
- گوستن کو چگانی بھر ء
- ۵ - اہتن برکلات و شہر ء
- ۶ - سردار ء بدیت گوں مہر ء
- ۷ - وش بوتن گتا تاجدار ء
- ۸ - نوشیروانی ء سردار ء
- سی شپ گوست پر اشہار ء
- قدرت قادر ء ستار ء

۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰

میانجی ء یک بندے چوش کیت ع من ء عزت دانگت سردار ء
ہے پیم ء نشان ۶ ء رند ء یکیں بند ء پیس ء نشان ۸ ء بند ء جاگڈیک
بندے چوش کیت ع پر پیش ء وقی اگرار ء

نشان ۷ ء پدگہ دو بند چوش انت شری مجلس و گفار ء
سیل و سواری و رفار ء

- من گوں ہمرہاں یکبارء
 چند شپ گوست پر بیماری
 خوب کلگ و آزاری
 بوتن جگگء بیزاری -۱
 مارا گپتگی بے واری -۲
 شاباش پر نوابیں مستء
 انبار گوں وکیلء درستء
 داتے سرجمء مئے دستء
 نیک محمد وکیل پرمانء
 یا پر دولت و درماضء -۳
 یا پر ہزمت و دیواضء -۴
 وس کرتےھے زرشانء
 منی سلطان
 پوشاک و قباہ و تھانء
 ماغوت
 اے رنگء نکر تے خانء

نشان ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ سیمی دپترہ بنشہء نیست انت، و ہدیکہ سیمی دپترہء
 نشان ۳ء پیسرگی گالے چوکنہ ع دار و دوا و نانء
 نشان ۵ء رندی سیمی دپترہء یک بندے چوش کیت
 ع بازی خلعت و سامانء

- ۱- رُکست گپتگن (انج) سلطان ء
- ۲- برگشتن اچا حاران ء
- ۳- کوه و کوچگان چاران ء
- ۴- داشتن یک شپے رکھشان ء
- ۵- مبریں شیر علی امکان ء
- ۶- مرگاپ ء دپ ء شادان ء
- ۷- کاشان آپ شتن سامان ء
- ۸- اود بر تھارھ ء یک لیل ء
- ۹- وانک مشتگان ء پر سیل ء
- ۱۰- تنک ء گوستگن پر منٹیل ء

نشان ۱ ء پیسیمی دپتر ء سے گال چوش کاهنت

منت ء گرین الہان ء

بہر و تورہ او پر تران ء

نیستے درورے تہران ء

نشان ۲ ء رند دگ بندے چوش کیت ع مزل مزل ء داران ء

نشان ۳ ء رند ء بند سیمی دپتر ء نیت انت - ۴- اے بند چوش انکے

ع گوستن از چمارکشان ء ۵- ایے بند سیمی دپتر ء زیان انت

۶- اچے بند ء رند دگ دو بند چوش کاهنت ہرمت کرتگی سد چند ء

من ء پیش ء زانتگی چولند ء

- ۱- اود بر منگلے ۽ مثل ۽
 ۲- باد گنیر و مکان و کل ۽
 ۳- حکم پر کرد گار الش
 ۴- پیر اندر مکان ۽ بل ۽
 ۵- چند روچ گوشتگت یکبار ۽
 جہہ جت کلگ ۽ دوبارہ
 گوں پئوج و شکر و گنیارہ
 چوشے گوشتگت بے چارہ
 نیلیں من ترا آرام ۽
 ۶- شریں و سپگ و نئے شام ۽
 جبک ۽ جبک منند تا بام ۽
 ۷- جلگ چت بیت گام گام ۽
 زوریت گٹ منی ہارشت ۽

مارا

گٹ و سیگ

سیھی دپتہء نشان ۽ بگرت ۵ ۽ بندانی بدل ۽ دگہ چار بند چوش کاہنت

خورشندی و تی امکان ۽

شکر ن گپت گوں یزدان ۽

چند روچ گوشت پر شادان ۽

چننے روچ بگوست ریکارہ

۶- ۱۷ بند سیھی دپتہء چوش انت ۽ و سپگ بر نپاد ۽ نیام ۽

۷- ۱۷ چے بند ۽ رند دگہ بند ۽ چوش اسکہ لذتے نیت تام ۽

۱- بیزار کن اچا گوشت ء

ساہ ات روت گوں نارشت ء

میش ات عالم ء چون دشت

دار و نکت گوں من کار

۲- فریادی برو پر دار

۳- داریں من حدے بیار

گتیرت جاہ جنت زہر مار

مرگان ء کشیں چون اچار

دورہ دار

گوشت و روغن ء وار پہ وار

۱- سیسی پترے اچے بندے رند دگہ پنج بند چوش انگنت - او اشانی بدل ء چیرے

دو بند گار انت

کوہ و کوچگان و دشت ء ڈرسان ء کنیں من مشت ء

گوں تو مٹے دکان و جاہ انت در اھی متیگ و تئی سے ماہ انت

جگ تئی سر ء ہمراہ انت

۲- اے بندے رند یک بندے چوش کیت ع چاہ و پللیاں گوں و ت بیار

۳- اچے بندے رند ء بند سیسی پترے نیست انت او آتی ء بدل ء دگہ دو بند اے

رنگ ء انگنت

تمباک ء بکن ترندیں یار

اگن ساہتے کرار بے یکبار

- چیشاں من نبیوں یکدم گار،
 بیارے تو جوئے موش و جیت
- ۱- ایشنت اش بن ء مئے سیت
 ۲- گڈا اگن داروئے بیت
 من گوشت پر نامرادیں مردار
 وتی لنپ و بلگم ء دورء دار
 من ء بڑتیت اچ شما چندا خوار
- ۳- ہو پانی ردیں بدکار
 من پر توکل ء مردینی
- ۴- بازیں جگگ ء دردینی
 جاں اچ جگگ ء نون ژندانٹ
 اُمیتوں پر خدائے چندانت

سیمی دپترء نشان ۱ ء بند اچ نشان ۲ ء بندء رندا تکہ۔ ہے پیم ء
 سیمی دپترء نشان ۳ ء بندء رند دگر پنج بند اے ڈول ء اتلگنت

من ء بیزارنت تئی مہروپت گوں تو بیچ نبیت مارا ست

ہر وھد تئی سلام اُن وت بوھت گندگ و رنگت بد

درکپ اچ منی ہند ء رد دروھی من ترا داتہ سد

نشان ۴ ء رند د و بند چوش کاھنت
 دراحی ء شتے تو مولوٹو
 بردار او پلپیتیں چوٹو

۱۔ پریات بریں پر شاہء
بغداد چہرا گیں ماہء

دور دنت ترا بر چاہء

یا کہ بن تہہ دریا ء

آسودگ بسیں تنی ڈاہء

۲۔ دینار ء شاد بکن ارواہء

ادمیت ء بدار پر اللہ ء

پر محمد یا رسول اللہ ء

سی حبزئیں کلام اللہ ء

❖

۱۔

۱۔ سیھی دپتر ء اچے بند ء زندیک بندے چواتکہ

تراکشیت اچ منی جاگاہء

۲۔ بے رنگ ء سیھی دپتر ء اے بند ء زندیک بندے چوش اتکہ

ع اندیش ء مکن بدخواہ ء

اول دپتر ء شیر ء گڈسراں چوہشتہ انت "گفار شدہ راہ خاران ۳۲۴ھ

نوشتہ دریں دپتر بیت و ہشتم ماہ رمضان المبارک ۳۳۳ھ و ہدیجی سی دپتر ء

شیر ء گڈسراں چوہشتہ انت "تمت تمام شد ۳۲۴ھ تاریخ چارم ماہ ذوالحجہ

دنتان ۽ درد

یک گستانے ملک دینا میرا واری ۽ درد ۽ سک بے وار کتہ ۔
 ووقی دنتان ۽ درد ۽ چ بے کراری و بے آرامی ۽ سجتیں حال یک شیرے ۽
 بنشہ کتہ او پے بدیہاں پشت گپتنگ ۔ شائر ووقی اے شیرے را ایوک ۽ اولی
 ۽ بنشہ کتہ کہ شیرے یک سد ویک گالنت او شیرے پے ڈول ۽ بنا بیت

بیا شاہری زور نگدھ ۽
 پر بلوچی شیر و کھ ۽
 گوشدار نو کیں کتھ ۽
 من و پتگیں پر جاگھ ۽
 ماہے مبارک یازده ۽
 کرتن سھور ۽ شادھ ۽
 وشن بوتگن من زیادہ ۽
 گردیں من روج ۽ سیلہ ۽
 انگور ۽ باگ و میوہ ۽
 من و پتگن گڈ ۽ سھور
 آپ وار تگن پاکیں تھور
 رب خداوند و غفور،

بکشیت من ء جنت و حور
 دعاں ہمیش انت در حضور
 روشن بگردیں مٹے فتبور
 بروستگیں و اب ء ضلور
 درد کرتے دنتان ء منی
 مست بوتگت چو کمپنی
 چو اسفندیار رود ء تنی،
 کرتے من ء را روشنی
 "گوں تو کنیں من دژمنی
 و اب ء ترا نیلین ادا
 لوگ ء بگرد او کن سدا
 بوپ و بشانہ بو حبا
 پریات بکن گوں یا خد ا
 دوستی ء گشتہ چو بد ء
 "من گوشتگت او بے سما
 جاہ ء کرار بو بے گم ء
 کاریں دوا ء سرجم ء
 دردے ہر روج بردپ ء
 بوتے اجائب بے وفا

کشیں من چندا جیا
 شریں کلونٹ و گوشت و نان
 و شس سنت مانئے تو جہاں
 چندا ترا منت کناں
 پر چہ گنو کے ء نا تو ان “
 دنتان ء اے رنگ دات جواب
 ” گوں تو کنیں من ریس و تاب
 گئیراچ من ء توئے عذاب
 منی قدر ء نزا نئے اے جناب
 شریں کلونٹ گوں کیاں
 ہر چند کہ جلھے در شتاب
 ہر چند کہ چند ایت سرگ
 بربادنت اے گوشت گو رنگ
 شریں دپ ات بوتہ درنگ
 تو کہ امیر و سرور
 پر زندگ ء ایرے برے
 اچ مزنگ ء رزک ء دریئے
 ڈڈیں وراک ء چون دریئے
 گوشتن پہ دنتان ء بیاں

” ہرچی رضائے لامکانہ
 پاد تراپ مدے چو ابلہاں
 کاریں دوائے ہرزمانہ ،
 تمپاک و سیرک و پیللاں
 ہر روج ۽ درد و خلخلاں
 پوست ۽ کلیہ گوں آمراں
 مزواک سوچیت ناگماں
 کاریں تہلیں کچھلاں
 ایشرک و گنج ۽ زہر تراں
 داریں تئی مس جسم و جاں
 توبہ کنے اچ گپ و شان
 بد بڑت دنتان ۽ ستر
 ” ہر روج کائیں چوشتر ،
 واب ۽ برین ات جان و سر
 مگر و سرات چہرنت مگر
 لرزیتے چو بید ۽ پیدور
 زہرنت دپ ۽ گوشت و شر
 کٹ حشک بیت پہ کسر
 برات و گہار و معتبر

یا کہ طیبے پُکھر ہنر
 نان ات نروت گُٹ ء مگر
 چنچوں کسین نیست انت گذر
 موشتے کنتت نان ء وریرے
 پریات ء پرا بزرگالے بریں
 ہرجاہ دواھے مرض گریں
 بے وردی ء زانیے امریے
 داتوں جواب پرھکلے ء
 " دنتاں بکن گوں من سلاھ
 ہر روج ء بازیے خلخل ء
 دوستی ات گشتہ چو بلاھ
 گوشتہ یلی را اول ء
 بیارے ردیں گل محمد ء
 آزرگرے ناسر پد ء
 دژ مرض نبیت اچ من جدا
 توگر بیانیے پر حلوئی
 درشپ ء وگاز ء بیار وتی

دنتان ء کرتہ کنتی
سے کہ بوتضہ مستی،

بیخ ء بکش پر ہستی
کے مگن دیتا و پتی
رحم کنت خدایے مہربان
شال ء روئیں پر در زمان
سدر روپے پر ڈاکرا
دنتان ء کاریں امبرا
پر ریزگ ء من ایرکشاں
گوشٹ و کلونٹ، برنج و نان
شریے بجائیں پر شادھاں
وش انت ہاروج ء جہاں
چٹیں ہے درد و مگال

دینار بدار ترندیں زبان
شکر ء بگر گولے لامکان

————— ❁ —————

”تمام شت بیت ویکم ماہ رمضان ۱۳۳۴ھ ہجری“

ہماری چند اہم مطبوعات

- بلوچستان کی کہانی شاعروں کی زبانی
- بلوچستان ماقبل تاریخ
- شب چراگ
- بلوچی گرامر (اُردو میں)
- بلوچی کارگوٹنگ
- بلوچی گرامر (انگریزی میں)
- بلوچی عشقیہ شاعری
- بلوچی رزمیہ شاعری
- تہل و گالوار
- توکلی مست
- رپتگیں لال
- تاریخ بلوچستان
- پرنگ
- گارین گوہر
- مکران و شعر
- زری نود
- ستموبیلی مست
- مرحوم میر گل خان نصیر ملک الشعراء
- ملک محمد سعید بلوچ
- بشیر بلوچ
- آغا میر نصیر حسن احمد زئی
- آغا میر نصیر حسن احمد زئی
- آغا میر نصیر حسن احمد زئی
- مرحوم میر گل خان نصیر ملک الشعراء
- مرحوم میر گل خان نصیر ملک الشعراء
- غوث بخش صابر
- مرحوم میر متھا حسن مری
- محمد یوسف گجکی
- لالہ ہتھو رام
- مرحوم میر گل خان نصیر ملک الشعراء
- مرحوم ڈاکٹر محمد حیات مری
- مولوی عبداللہ پیشینی و پرستگیں
- ملک دینار میر واڑی و شیرانی و پتر
- متھا خان مری

بلوچی اکسیڈنٹری، کوشٹ